

ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2011 – 2012

Επώνυμο :
Όνομα :

A. Λεξιλογικά

1. Να σχηματίσεις σύνθετες λέξεις με πρώτο συνθετικό τα λόγια αχώριστα μόρια της Α' στήλης και με δεύτερο συνθετικό τις λέξεις της Β' στήλης. Με τις σύνθετες λέξεις που θα σχηματίσεις να συμπληρώσεις τις φράσεις που ακολουθούν:

A'	B'
Ενδο-	λαλώ
Αμφι	μυχός
Δυσ-	ερεθίζω
Συν-	ρέπω
Ευ-	οιωνός

- α) Πρέπει να παραδεχτείς πως ο αγώνας ήταν και η νίκη δύσκολη.
β) Με ένα μεγάλο και ειρηνικό ο λαός της πόλης εξέφρασε την αντίθεσή του στα σχέδια των αντιπάλων της δημοκρατίας.
γ) Τα πράγματα δεν πάνε καλά· οι προβλέψεις είναι
δ) Είναι άνθρωπος παράξενος και: θυμώνει με το παραμικρό.
ε) Ήταν φανερό πως με τον τρόπο αυτό άφησε να φανούν οι σκέψεις του.

(2,5 μονάδες)

2. Να συμπληρώσεις τις παρακάτω φράσεις με τις κατάλληλες παράγωγες λέξεις από τις πρωτότυπες που σου δίνονται μέσα στο πλαίσιο:

- α) Δεν είναι ανάγκη να αναζητάς κάποιο σε κάθε πράξη του.
β) Είναι πάντοτε προτιμότερη η από τη
γ) Με ανησυχεί πολύ η που πήραν τα πράγματα.
δ) Ακούσε πάνω μου μια παράξενη
ε) Η ενημέρωση που μας έγινε γι' αυτό το θέμα ήταν

γοητεύω, κινώ, θεραπεύω, τρέπω, λείπω, προλαμβάνω

(2,5 μονάδες)

3. Να συμπληρώσεις τις παρακάτω φράσεις με τις κατάλληλες από τις λέξεις που σου δίνονται στην παρένθεση:

- α) Πρέπει να τακτοποιήσεις τ..... σου, γιατί ειδάλλως δε θα έχεις κανένα πραγματικά από την υπόθεση αυτή. (ωφέλεια, οφειλή, όφελος)
β) Είναι ένας άνθρωπος με ακεραιότητα και (επιβολή, επιβουλή)
γ) Ήταν άνθρωπος με ευγενικά (αίσθημα, συναίσθημα)
δ) Ένα σχολείο μπορεί να είναι ενώ ένα παιχνίδι
(πρωτότυπο, πρότυπο)

(5 μονάδες)

4. Να βρεις τα αντώνυμα των παρακάτω λέξεων:

- επιλέγω #
- επιδιώκω #
- προσλαμβάνομαι #
- σμίκρυνση #
- πλεονέκτημα #
- αναχώρηση #
- προοδευτικός #
- υποχρεωτικός #
- μεροληπτικός #
- αποστολέας #

(5 μονάδες)

B. Γραμματική

5. Να γράψεις τα παρακάτω ζεύγη στην ίδια πτώση του άλλου αριθμού:

- ο δημοφιλής συγγραφέας
- της ηρωικής εξέγερσης
- του ελώδους μέρους
- των μυστηριωδών κατοίκων
- το βραχύ φωνήεν

(5 μονάδες)

6. Να γράψεις το ένα από τα δύο ουσιαστικά στη γενική ώστε να σχηματίσεις ονοματικά σύνολα:

- τα όρη, η κατάκτηση
- η ησυχία, το βράδυ
- το στάχυ, το χρώμα
- το καθεστώς, η αποδοχή
- το δόρυ, η φορά

(5 μονάδες)

7. α) Να συμπληρώσεις το κατάλληλο ι (ι, η, ει, υ, οι) στα παρακάτω επίθετα:

▪ περ...ίφ...μος	▪ εύθ...μος
▪ ακ...ίνδ...νος	▪ φωτ...νός
▪ λ...ίθ...νος	▪ κατ...κ...ίς...μος
▪ απόφ...τος	▪ αντικρ...νός
▪ βόρ...ος	▪ όμ...ος

(5 μονάδες)

β) Στις παρακάτω λέξεις να συμπληρώσεις το γράμμα ή τα γράμματα που λείπουν:

▪ αθρ...ίζω	▪ κλ...ίνω (το κεφάλι)
▪ αναβλ...ίζω	▪ προτ...ίνω
▪ πιεστ...ίρ...ο	▪ αποπ...ίρνω
▪ ισόγ...ο	▪ προεδρε...ω
▪ καταγγέ...ω	▪ μον...άζω

(5 μονάδες)

8. Κύκλωσε τον σωστά γραμμένο τύπο των παρακάτω ρημάτων που δίνονται στην προστακτική:

- υπολογήστε / υπολογίστε
- σταθήτε / σταθείτε
- αφήστε / αφείστε
- σβήστε / σβύστε
- δακρίστε / δακρύστε

(5 μονάδες)

9. Να σχηματίσεις **μονολεκτικά** τα παραθετικά (τους βαθμούς) των παρακάτω επιθέτων - επιρρημάτων:

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
ο ακριβής		
		του άριστου
άνω (επίρ.)		
η απλή		
ο θνητός		
των λίγων		

(10 μονάδες)

10. Να γράψεις τα παρακάτω ρήματα στον ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟ, στον ΑΟΡΙΣΤΟ καθώς και στη ΜΕΤΟΧΗ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ :

Παρατατικός	Αόριστος	Μετοχή
μεθώ		
υφαίνω		
γίνομαι		
τρώγω		
βλέπω		
συμβάλλω		
πίνω		

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΑΜΑΡΙ

πραγματοποιώ		
επαινώ		
τρέφω		

(10 μονάδες)

Γ. Συντακτικό

11. Να χαρακτηρίσεις συντακτικά τις λέξεις που υπογραμμίζονται στις παρακάτω προτάσεις:

- Αμφιβάλλω αν πήρε είδηση το γεγονός.

Αν πήρε είδηση το γεγονός: είναι στο

- Θα του αφήσω μήνυμα στον τηλεφωνητή.

του: είναι στο

μήνυμα: είναι στο

- Αργότερα τον προσέλαβαν κλητήρα στο δημόσιο.

τον: είναι στο

κλητήρα: είναι στο

- Μίλησε στα παιδιά γλυκά και ήρεμα.

στα παιδιά: είναι στο

- Δεν επιτρέπεται από τον διευθυντή να κυκλοφορείτε στους διαδρόμους.

να κυκλοφορείτε στους διαδρόμους: είναι

στο

(10 μονάδες)

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΑΜΑΡΙ

12. Να μετατρέψεις τη σύνταξη των παρακάτω προτάσεων από ενεργητική σε παθητική και αντίστροφα:

α) Ο γιατρός μου έδωσε εξιτήριο από το νοσοκομείο.

β) Ο Γιώργος δεν αντιλήφθηκε αμέσως τον κίνδυνο.

γ) Ήταν ηθοποιός γνωστός στο ευρύ κοινό.

δ) Η αστυνομία απαγόρευσε την είσοδο στους οπαδούς της ομάδας.

ε) Του προκάλεσε μεγάλη ζημιά η καθυστέρηση.

(10 μονάδες)

Ε. Παραγωγή λόγου:

Γράψε ένα κείμενο (20 σειρές), όπου θα διηγείσαι μια φανταστική περιπέτεια που σου συνέβη στη διάρκεια ενός ταξιδιού σου. (Πότε και πού συνέβη – Εξέλιξη της ιστορίας – Σκέψεις και συναισθήματα)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(20 μονάδες)

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΚΑΛΑΜΑΡΙ

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΚΑΛΑΜΑΡΙ

ΛΥΣΕΙΣ
ΘΕΜΑΤΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2010 – 2011

Επώνυμο :
Όνομα :

A. Λεξιλογικά

1. Να σχηματίσεις σύνθετες λέξεις με πρώτο συνθετικό τα λόγια αχώριστα μόρια της Α' στήλης και με δεύτερο συνθετικό τις λέξεις της Β' στήλης. Με τις σύνθετες λέξεις που θα σχηματίσεις να συμπληρώσεις τις φράσεις που ακολουθούν:

A'	B'
Ενδο-	λαλώ
Αμφι	μυχός
Δυσ-	ερεθίζω
Συν-	ρέπω
Ευ-	οιωνός

- α) Πρέπει να παραδεχτείς πως ο αγώνας ήταν αμφίροπος και η νίκη δύσκολη.
β) Με ένα μεγάλο και ειρηνικό συλλαλητήριο ο λαός της πόλης εξέφρασε την αντίθεσή του στα σχέδια των αντιπάλων της δημοκρατίας.
γ) Τα πράγματα δεν πάνε καλά· οι προβλέψεις είναι δυσοίωνες.
δ) Είναι άνθρωπος παράξενος και ευερέθιστος θυμώνει με το παραμικρό.
ε) Ήταν φανερό πως με τον τρόπο αυτό άφησε να φανούν οι ενδόμυχες σκέψεις του.

(2,5 μονάδες)

2. Να συμπληρώσεις τις παρακάτω φράσεις με τις κατάλληλες παράγωγες λέξεις από τις πρωτότυπες που σου δίνονται μέσα στο πλαίσιο:

- α) Δεν είναι ανάγκη να αναζητάς κάποιο κίνητρο σε κάθε πράξη του.
- β) Είναι πάντοτε προτιμότερη η πρόληψη από τη θεραπεία.
- γ) Με ανησυχεί πολύ η τροπή που πήραν τα πράγματα.
- δ) Ασκούσε πάνω μου μια παράξενη γοητεία.
- ε) Η ενημέρωση που μας έγινε γι' αυτό το θέμα ήταν ελλιπής.

γοητεύω, κινώ, θεραπεύω, τρέπω, λείπω, προλαμβάνω

(2,5 μονάδες)

3. Να συμπληρώσεις τις παρακάτω φράσεις με τις κατάλληλες από τις λέξεις που σου δίνονται στην παρένθεση:

- α) Πρέπει να τακτοποιήσεις τις οφειλές σου, γιατί ειδάλλως δε θα έχεις κανένα πραγματικά όφελος από την υπόθεση αυτή. (ωφέλεια, οφειλή, όφελος)
- β) Είναι ένας άνθρωπος με ακεραιότητα και επιβολή. (επιβολή, επιβουλή)
- γ) Ήταν άνθρωπος με ευγενικά αισθήματα. (αίσθημα, συναίσθημα)
- δ) Ένα σχολείο μπορεί να είναι πρότυπο ενώ ένα παιχνίδι πρωτότυπο. (πρωτότυπο, πρότυπο)

(5 μονάδες)

4. Να βρεις τα αντώνυμα των παρακάτω λέξεων:

- επιλέγω # απορρίπτω
- επιδιώκω # αποφεύγω
- προσλαμβάνομαι # απολύομαι
- σμίκρυνση # μεγέθυνση
- πλεονέκτημα # μειονέκτημα
- αναχώρηση # άφιξη
- προοδευτικός # οπισθοδρομικός
- υποχρεωτικός # προαιρετικός
- μεροληπτικός # αμερόληπτος
- αποστολέας # παραλήπτης

(5 μονάδες)

B. Γραμματική

5. Να γράψεις τα παρακάτω ζεύγη στην ίδια πτώση του άλλου αριθμού:

- ο δημοφιλής συγγραφέας οι δημοφιλείς συγγραφείς
- της ηρωικής εξέγερσης των ηρωικών εξεγέρσεων
- του ελωδου μέρους των ελωδών μερών
- των μυστηριωδών κατοίκων του μυστηριώδους κατοίκου
- το βραχύ φωνήεν τα βραχέα φωνήεντα

(5 μονάδες)

6. Να γράψεις το ένα από τα δύο ουσιαστικά στη γενική ώστε να σχηματίσεις ονοματικά σύνολα:

- τα όρη, η κατάκτηση η κατάκτηση των ορέων
- η ησυχία, το βράδυ η ησυχία του βραδιού
- το στάχυ, το χρώμα το χρώμα του σταχυού
- το καθεστώς, η αποδοχή η αποδοχή του καθεστώτος
- το δόρυ, η φορά η φορά του δόρατος

(5 μονάδες)

7. α) Να συμπληρώσεις το κατάλληλο ι (ι, η, ει, υ, οι) στα παρακάτω επίθετα:

▪ περίφ <u>η</u> μος	▪ εύ <u>θ</u> υμος
▪ ακ <u>ί</u> νδ <u>υ</u> νος	▪ φω <u>τ</u> ει <u>ν</u> ός
▪ λ <u>ί</u> θ <u>ι</u> νος	▪ κα <u>τ</u> ο <u>ι</u> κή <u>σ</u> ιμος
▪ α <u>π</u> ό <u>φ</u> ο <u>ι</u> τος	▪ αν <u>τ</u> ικ <u>ρ</u> ι <u>ν</u> ός
▪ β <u>ό</u> ρ <u>ε</u> ιος	▪ ό <u>μ</u> ο <u>ι</u> ος

(5 μονάδες)

β) Στις παρακάτω λέξεις να συμπληρώσεις το γράμμα ή τα γράμματα που λείπουν:

▪ α <u>θ</u> ρ <u>ο</u> ί <u>ζ</u> ω	▪ κ <u>λ</u> ί <u>ν</u> ω (το κεφάλι)
▪ ανα <u>β</u> λ <u>ύ</u> ζ <u>ω</u>	▪ π <u>ρ</u> ο <u>τ</u> εί <u>ν</u> ω
▪ π <u>ι</u> ε <u>σ</u> τή <u>ρ</u> ι <u>ο</u>	▪ α <u>π</u> ο <u>π</u> α <u>ί</u> ρ <u>ν</u> ω
▪ ι <u>σ</u> ό <u>γ</u> ε <u>ι</u> ο	▪ π <u>ρ</u> ο <u>ε</u> δ <u>ρ</u> εύ <u>ω</u>
▪ κα <u>τ</u> α <u>γ</u> γ <u>έ</u> λλ <u>ω</u>	▪ μ <u>ο</u> ν <u>ο</u> ι <u>ά</u> ζ <u>ω</u>

(5 μονάδες)

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΑΜΑΡΙ

8. Κύκλωσε τον σωστά γραμμένο τύπο των παρακάτω ρημάτων που δίνονται στην προστακτική:

▪ υπολογήστε / υπολογίστε

▪ σταθήτε / σταθείτε

▪ αφήστε / αφείστε

▪ σβήστε / σβύστε

▪ δακρίστε / δακρύστε

(5 μονάδες)

9. Να σχηματίσεις **μονολεκτικά** τα παραθετικά (τους βαθμούς) των παρακάτω επιθέτων - επιρρημάτων:

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
ο ακριβής	ο ακριβέστερος	ο ακριβέστατος
του καλού	του καλύτερου	του άριστου
άνω (επίρ.)	ανώτερα	ανώτατα
η απλή	η απλούστερη	η απλούστατη
ο θνητός	—	—
των λίγων	των λιγότερων	των ελάχιστων

(10 μονάδες)

10. Να γράψεις τα παρακάτω ρήματα στον ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟ, στον ΑΟΡΙΣΤΟ καθώς και στη ΜΕΤΟΧΗ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ:

	Παρατατικός	Αόριστος	Μετοχή
μεθώ	μεθούσα	μέθυσσα	μεθυσμένος
υφαίνω	ύφαινα	ύφανα	υφασμένος
γίνομαι	γινόμουν	έγινα	γινομένος
τρώγω	έτρωγα	έφαγα	φαγωμένος
βλέπω	έβλεπα	είδα	ιδωμένος

συμβάλλω	συνέβαλλα	συνέβαλα	συμβεβλημένος/συμβλημένος
πίνω	έπινα	ήπια	πιωμένος
πραγματοποιώ	πραγματοποιούσα	πραγματοποίησα	πραγματοποιημένος
επαινώ	επαινούσα	επαίνεσα	παινεμένος
τρέφω	έτρεφα	έθρεψα	θρεμμένος

(10 μονάδες)

Γ. Συντακτικό

11. Να χαρακτηρίσεις συντακτικά τις λέξεις που υπογραμμίζονται στις παρακάτω προτάσεις:

- Αμφιβάλλω αν πήρε είδηση το γεγονός.

αν πήρε είδηση το γεγονός: είναι αντικείμενο στο ρήμα αμφιβάλλω

- Θα του αφήσω μήνυμα στον τηλεφωνητή.

του: είναι έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα αφήσω

μήνυμα: είναι άμεσο αντικείμενο στο ρήμα αφήσω

- Αργότερα τον προσέλαβαν κλητήρα στο δημόσιο.

τον: είναι αντικείμενο στο ρήμα προσέλαβαν

κλητήρα: είναι κατηγορούμενο στο αντικείμενο

- Μίλησε στα παιδιά γλυκά και ήρεμα.

στα παιδιά: είναι αντικείμενο στο ρήμα μίλησε

- Δεν επιτρέπεται από τον διευθυντή να κυκλοφορείτε στους διαδρόμους.

να κυκλοφορείτε στους διαδρόμους: είναι υποκείμενο

στο απρόσωπο ρήμα δεν επιτρέπεται

(10 μονάδες)

12. Να μετατρέψεις τη σύνταξη των παρακάτω προτάσεων από ενεργητική σε παθητική και αντίστροφα:

α) Ο γιατρός μου έδωσε εξιτήριο από το νοσοκομείο.

Μου δόθηκε από το γιατρό εξιτήριο από το νοσοκομείο.

β) Ο Γιώργος δεν αντιλήφθηκε αμέσως τον κίνδυνο.

Ο κίνδυνος δεν έγινε αντιληπτός αμέσως από τον Γιώργο.

γ) Ήταν ηθοποιός γνωστός στο ευρύ κοινό.

Το ευρύ κοινό γνώριζε τον ηθοποιό.

δ) Η αστυνομία απαγόρευσε την είσοδο στους οπαδούς της ομάδας.

Η είσοδος απαγορεύτηκε στους οπαδούς της ομάδας από την αστυνομία.

ε) Του προκάλεσε μεγάλη ζημιά η καθυστέρηση.

Προκλήθηκε σ' αυτόν μεγάλη ζημιά από την καθυστέρηση.

(10 μονάδες)

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΑΜΑΡΙ

Ε. Παραγωγή λόγου:

Γράψε ένα κείμενο (20 σειρές), όπου θα διηγείσαι μια φανταστική περιπέτεια που σου συνέβη στη διάρκεια ενός ταξιδιού σου. (Πότε και πού συνέβη – Εξέλιξη της ιστορίας – Σκέψεις και συναισθήματα)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(20 μονάδες)

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΚΑΛΑΜΑΡΙ

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΚΑΛΑΜΑΡΙ

ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2011 – 2012

Επώνυμο :
Όνομα :

A. Λεξιλογικά

1. Να βρεις αντίθετες προς τις παρακάτω λέξεις, που να αρχίζουν με το στερητικό α- ή αν- ή δυσ-, ενώ η ρίζα τους μένει η ίδια:

αρμόδιος
αιματηρός
σταθερός
εύχρηστος
ευμενής
εύθυμος
υπεύθυνος
ευχάριστος
γόνιμος
έγκυρος

(2,5 μονάδες)

2. Χρησιμοποιώντας τα αχώριστα μόρια (αρχι-, αει-, δυσ-, ενδο-, εφ-, ομο-, τηλε-, συλ-, υπο-) να αποδώσεις με σύνθετες λέξεις τις ακόλουθες εκφράσεις:

Πώς λέγεται:

αυτός που είναι πάνω στον ίππο:
το μέσα μέρος μιας χώρας:
η συσκευή με την οποία μιλούμε μακριά:
αυτός που πιστεύει δύσκολα:
αυτός που κινείται αδιάκοπα:
αυτός που έχει την ίδια θρησκεία:
πηγαίνω προς τα πίσω:
ο πρώτος εργάτης:
η πρώτη του μήνα:
λυπούμαι μαζί με κάποιον άλλο:

(2,5 μονάδες)

3. Από τις τέσσερις λέξεις της β' στήλης οι δύο είναι συνώνυμες με τη λέξη της α' στήλης. Να τις βρεις και να τις υπογραμμίσεις.

Α' στήλη	Β' στήλη
άψογος	ατίθασος, τέλειος, οριστικός, άμεμπτος
απαλλαγή	ισοτιμία, αποδέσμευση, προέλευση, απελευθέρωση
ανάλογος	βολικός, σχετικός, άστατος, όμοιος
υποκινώ	υποθάλπω, μετακομίζω, λύνω, υποδαυλίζω
νωπός	πρόσφατος, μηδαμινός, άοριστος, φρέσκος

(2,5 μονάδες)

4. Να βρεις τα συνθετικά των παρακάτω λέξεων:

- καθυστερώ
- ανθελληνικός
- εφαρμόζω
- συμβουλή
- έμπιστος

(2,5 μονάδες)

B. Γραμματική

5. Να γράψεις την ίδια πτώση του πληθυντικού αριθμού:

- ο βαθύς γκρεμός
- το βραχύ φωνήεν
- το γενναίο δεκανέα
- ο διεθνής αγώνας
- το ελαφρύ ρούχο

(10 μονάδες)

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΑΜΑΡΙ

6. Να σχηματίσεις **μονολεκτικά** τα παραθετικά των παρακάτω επιθέτων επιρρημάτων:

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
τους δυνατούς		
την ευσεβή		
καλά (επίρ.)		
θαλασσινός		
του απλού		

(5 μονάδες)

7. α) Να υπογραμμίσεις σε κάθε σειρά το παραθετικό και να το χαρακτηρίσεις (επίθετο ή επίρρημα):

- Τα ρούχα είναι πολύ ακριβά
- Διαβάζω ελάχιστα
- Τα βαθύτερα νερά βρίσκονται στον Ειρηνικό
- Ζούμε πιο ευτυχημένα στην κατασκήνωση παρά στην πόλη
- Είναι ο πιο ζηλιάρης άνθρωπος που γνώρισα ποτέ

(5 μονάδες)

β) Να συμπληρώσεις με ποια, πια, ποιο, ή πιο:

- μάνα δεν αγαπάει τα παιδιά της;
- Δεν μπορώ να περιμένω
- είναι το μεγάλο προσόν του μαθητή;
- Δε θέλω να μείνω πολύ

(5 μονάδες)

γ) Να βάλεις κόμμα σε όποιο ότι πρέπει:

- Ζήτησέ μου ότι θέλεις
- Ξέρει ότι αυτό είναι σωστό, αλλά κάνει ότι του κατέβει
- Είπε ότι θα φέρει ότι του ζητήσουμε

(5 μονάδες)

8. Να συμπληρώσεις τις παρακάτω προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος που δίνεται στην παρένθεση. Να προσέξεις πολύ την ορθογραφία.

- Ο Νίκος πάντα, όταν μιλάει. (υπερβάλλω)
- Πρέπει να συνεχείς προσπάθειες, για να πετύχεις το στόχο σου. (καταβάλλω)
- Η τηλεόραση έχει κατά πολύ στην πνευματική στασιμότητα του λαού. (συμβάλλω)
- στη ζωή του ξαφνικά και δεν μπορεί από τότε να την αποχωριστεί. (εισβάλλω – αόριστος)
- Πότε πια θα αυτές τις συντηρητικές απόψεις; (αποβάλλω)
- επιτέλους το ανάστημά σου και δείξε ότι έχεις πυγμή! (προβάλλω)
- Τον για χρόνια με τόση αγάπη και η ανταπόδοση ήταν μόνο αχαριστία. (περιβάλλω – παρατατικός)
- συνεχώς να αντιμετωπίσεις την αλήθεια, θα ζεις μια ψευδαίσθηση. (αναβάλλω – μετοχή)
- Μπορείτε να αίτηση μέχρι το τέλος της εβδομάδας. (υποβάλλω)
- Θα τον για πολύ ακόμα; (διαβάλλω)

(10 μονάδες)

9. Να συμπληρώσεις τις παρακάτω προτάσεις με το σωστό τύπο της ενεργητικής μετοχής και της μετοχής παθητικού Παρακειμένου:

- Το σπίτι αυτό είναι (φρέσκο – βάφομαι)
- Αυτός είναι κακοποιός. (σημαίνομαι)
- Συνέχιζε να πίνει για τις συνέπειες. (αδιαφορώ)
- Αυτοί οι άνθρωποι είναι (διαφθείρομαι)
- Ένωθε μετά το θάνατο της συζύγου του. (συντρίβομαι)
- Αυτές οι επιπόλαιες κρίσεις είναι (σφάλλω)
- Μου μιλούσε έχοντας την προσοχή του (στρέφομαι) αλλού.
- Αυτά τα χωράφια είναι με σιτάρι. (σπέρνομαι)
- Έχει τρόπους. (εκλεπτύνομαι)
- το ρήμα θα βρεις το σωστό πρόσωπο. (κλίνω)

(10 μονάδες)

Γ. Συντακτικό

10. Να χαρακτηρίσεις συντακτικά τους όρους που υπογραμμίζονται στο παρακάτω κείμενο:

Ο καθηγητής Σωκράτης Αϊβαλιώτης, ο πατέρας της, έστειλε ένα τηλεγράφημα στον αδερφό του: "Με θλίψιν αναγγέλλω γέννησιν τρίτης θυγατρός". Ήθελε αγόρι. Το 'θελε απελπισμένα. Ένα αγόρι που θα 'στεκε στο πόδι του και θα συνέχιζε τη δουλειά του. Να μη σβηστεί το όνομα, να το κληρονομήσουν, δαυλό αναμμένο, τα εγγόνια του.

Η μητέρα της, όμως, η Έμμα, δεν πολυνοιαζόταν για κάτι τέτοια. Έσφιγγε το φασκιωμένο μωρό στην αγκαλιά της και του τραγουδούσε σιγανά κάποιο τραγούδι. Κι έτσι, όπως ήταν ζαπλωμένη μέσα στα κάτασπρα σεντόνια, έμοιαζε με όμορφη Παναγιά.

Ζωρζ Σαρή
"Όταν ο ήλιος . . . "

- ο πατέρας της: είναι στο
- τηλεγράφημα: είναι στο
- στον αδερφό: είναι στο
- το όνομα: είναι στο
- τα εγγόνια: είναι στο
- η Έμμα: είναι στο
- κάτι: είναι στο
- το φασκιωμένο: είναι στο
- τραγούδι: είναι στο
- με Παναγιά: είναι στο

11. Να μετατρέψεις τη σύνταξη των παρακάτω προτάσεων από ενεργητική σε παθητική και αντίστροφα:

α) Ο πρόεδρος της Επιχείρησης δέχθηκε το αίτημα των εργαζομένων.

β) Όλοι γνωρίζουν τις συνέπειες του πολέμου.

γ) Ο διευθυντής δεν έδωσε στους μαθητές άδεια να φύγουν νωρίτερα.

δ) Είχε εκλεγεί πρόεδρος της επιτροπής.

ε) Της είχε υποδειχθεί από τη φίλη της πώς να λύσει την άσκηση.

(10 μονάδες)

Ε. Παραγωγή λόγου: «Γράμμα στους ισχυρούς της γης»

Σε μια επιστολή (15 – 20 σειρές) που απευθύνεις στους ισχυρούς της γης:

- Να αναφέρεις δύο από τα σημαντικότερα, κατά τη γνώμη σου, προβλήματα που απασχολούν τον πλανήτη.
- Να εκφράσεις τις αντιρρήσεις σου για την αδιαφορία τους.
- Να προτείνεις τρόπους αντιμετώπισης των προβλημάτων

Αγαπητοί κύριοι,

Παρακαλώ να διαβάσετε αυτό το γράμμα μου, που απηχεί τη φωνή εκατομμυρίων παιδιών σε όλο τον κόσμο.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΚΑΛΑΜΑΡΙ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Επώνυμο :

Όνομα :

A. Λεξιλογικά

1. Να βρεις αντίθετες προς τις παρακάτω λέξεις, που να αρχίζουν με το στερητικό α- ή αν- ή δυσ-, ενώ η ρίζα τους μένει η ίδια:

αρμόδιος	αναρμόδιος
αιματηρός	αναίμακτος
σταθερός	ασταθής
εύχρηστος	δύσχρηστος
ευμενής	δυσμενής
εύθυμος	δύσθυμος
υπεύθυνος	ανεύθυνος
ευχάριστος	δυσάρεστος
γόνιμος	άγονος
έγκυρος	άκυρος

(2,5 μονάδες)

2. Χρησιμοποιώντας τα αχώριστα μόρια (αρχι-, αει-, δυσ-, ενδο-, εφ-, ομο-, τηλε-, συλ-, υπο-) να αποδώσεις με σύνθετες λέξεις τις ακόλουθες εκφράσεις:

Πώς λέγεται:

αυτός που είναι πάνω στον ίππο:	έφιππος
το μέσα μέρος μιας χώρας:	ενδοχώρα
η συσκευή με την οποία μιλούμε μακριά:	τηλέφωνο
αυτός που πιστεύει δύσκολα:	δύσπιστος
αυτός που κινείται αδιάκοπα:	αεικίνητος
αυτός που έχει την ίδια θρησκεία:	ομόθρησκος
πηγαίνω προς τα πίσω:	υποχωρώ
ο πρώτος εργάτης:	αρχιεργάτης
η πρώτη του μήνα:	αρχιμησιά
λυπούμαι μαζί με κάποιον άλλο:	συλλυπούμαι

(2,5 μονάδες)

3. Από τις τέσσερις λέξεις της β' στήλης οι δύο είναι συνώνυμες με τη λέξη της α' στήλης. Να τις βρεις και να τις υπογραμμίσεις.

Α' στήλη	Β' στήλη
άψογος	ατίθασος, <u>τέλειος</u> , οριστικός, <u>άμεμπτος</u>
απαλλαγή	ισοτιμία, <u>αποδέσμευση</u> , προέλευση, <u>απελευθέρωση</u>
ανάλογος	βολικός, <u>σχετικός</u> , άστατος, <u>όμοιος</u>
υποκινώ	<u>υποθάλλω</u> , μετακομίζω, λύνω, <u>υποδαυλίζω</u>
νωπός	<u>πρόσφατος</u> , μηδαμινός, άόριστος, <u>φρέσκος</u>

(2,5 μονάδες)

4. Να βρεις τα συνθετικά των παρακάτω λέξεων:

- καθυστερώ κατά + υστερώ
- ανθελληνικός αντί + ελληνικός
- εφαρμόζω επί + αρμόζω
- συμβουλή συν + βουλή
- έμπιστος εν + πιστός

(2,5 μονάδες)

B. Γραμματική

5. Να γράψεις την ίδια πτώση του πληθυντικού αριθμού:

- ο βαθύς γκρεμός οι βαθιοί γκρεμοί
- το βραχύ φωνήεν τα βραχέα φωνήεντα
- το γενναίο δεκανέα τους γενναίους δεκανείς
- ο διεθνής αγώνας οι διεθνείς αγώνες
- το ελαφρύ ρούχο τα ελαφριά ρούχα

(10 μονάδες)

6. Να σχηματίσεις μονολεκτικά τα παραθετικά των παρακάτω επιθέτων επιρρημάτων:

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
τους δυνατούς	δυνατότερους	δυνατότατους
την ευσεβή	ευσεβέστερη	ευσεβέστατη
καλά (επίρ.)	καλύτερα	άριστα
θαλασσινός	—	—
του απλού	απλούστερου	απλούστατου

(5 μονάδες)

7. α) Να υπογραμμίσεις σε κάθε σειρά το παραθετικό και να το χαρακτηρίσεις (επίθετο ή επίρρημα):

▪ Τα ρούχα είναι <u>πολύ ακριβά</u>	επίθετο
▪ Διαβάζω <u>ελάχιστα</u>	επίρρημα
▪ <u>Τα βαθύτερα</u> νερά βρίσκονται στον Ειρηνικό	επίθετο
▪ Ζούμε <u>πιο ευτυχισμένα</u> στην κατασκήνωση παρά στην πόλη	επίρρημα
▪ Είναι <u>ο πιο ζηλιάρης</u> άνθρωπος που γνώρισα ποτέ	επίθετο

(5 μονάδες)

β) Να συμπληρώσεις με ποια, πια, ποιο, ή πιο:

- Ποια μάνα δεν αγαπάει τα παιδιά της;
- Δεν μπορώ πια να περιμένω
- Ποιο είναι το πιο μεγάλο προσόν του μαθητή;
- Δε θέλω να μείνω πιο πολύ

(5 μονάδες)

γ) Να βάλεις κόμμα σε όποιο ότι πρέπει:

- Ζήτησέ μου ό,τι θέλεις
- Ξέρει ότι αυτό είναι σωστό, αλλά κάνει ό,τι του κατέβει
- Είπε ότι θα φέρει ό,τι του ζητήσουμε

(5 μονάδες)

8. Να συμπληρώσεις τις παρακάτω προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος που δίνεται στην παρένθεση. Να προσέξεις πολύ την ορθογραφία.

- Ο Νίκος υπερβάλλει πάντα, όταν μιλάει. (υπερβάλλω)
- Πρέπει να καταβάλλεις συνεχείς προσπάθειες, για να πετύχεις το στόχο σου. (καταβάλλω)
- Η τηλεόραση έχει συμβάλει κατά πολύ στην πνευματική στασιμότητα του λαού. (συμβάλλω)
- Εισέβαλε στη ζωή του ξαφνικά και δεν μπορεί από τότε να την αποχωριστεί. (εισβάλλω – αόριστος)
- Πότε πια θα αποβάλεις αυτές τις συντηρητικές απόψεις; (αποβάλλω)
- Πρόβαλε επιτέλους το ανάστημά σου και δείξε ότι έχεις πυγμή! (προβάλλω)
- Τον περιέβαλλε για χρόνια με τόση αγάπη και η ανταπόδοση ήταν μόνο αχαριστία. (περιβάλλω – παρατατικός)
- Αναβάλλοντας συνεχώς να αντιμετωπίσεις την αλήθεια, θα ζεις μια ψευδαίσθηση. (αναβάλλω – μετοχή)
- Μπορείτε να υποβάλετε αίτηση μέχρι το τέλος της εβδομάδας. (υποβάλλω)
- Θα τον διαβάλλεις για πολύ ακόμα; (διαβάλλω)

(10 μονάδες)

9. Να συμπληρώσεις τις παρακάτω προτάσεις με το σωστό τύπο της ενεργητικής μετοχής και της μετοχής παθητικού Παρακειμένου:

- Το σπίτι αυτό είναι φρεσκοβαμμένο. (φρέσκο – βάφομαι)
- Αυτός είναι σεσημασμένος κακοποιός. (σημαίνομαι)
- Συνέχιζε να πίνει αδιαφορώντας για τις συνέπειες. (αδιαφορώ)
- Αυτοί οι άνθρωποι είναι διεφθαρμένοι. (διαφθείρομαι)
- Ένωθε συντριμμένος μετά το θάνατο της συζύγου του. (συντρίβομαι)
- Αυτές οι επιπόλαιες κρίσεις είναι εσφαλμένες. (σφάλλω)
- Μου μιλούσε έχοντας την προσοχή του στραμμένη (στρέφομαι) αλλού.
- Αυτά τα χωράφια είναι σπαρμένα με σιτάρι. (σπέρνομαι)
- Έχει εκλεπτυσμένους τρόπους. (εκλεπτύνομαι)
- Κλίνοντας το ρήμα θα βρεις το σωστό πρόσωπο. (κλίνω)

(10 μονάδες)

Γ. Σύντακτικό

10. Να χαρακτηρίσεις συντακτικά τους όρους που υπογραμμίζονται στο παρακάτω κείμενο:

Ο καθηγητής Σωκράτης Αϊβαλιώτης, ο πατέρας της, έστειλε ένα τηλεγράφημα στον αδερφό του: "Με θλίψιν αναγγέλλω γέννησιν τρίτης θυγατρός". Ήθελε αγόρι. Το 'θελε απελπισμένα. Ένα αγόρι που θα 'στεκε στο πόδι του και θα συνέχιζε τη δουλειά του. Να μη σβηστεί το όνομα, να το κληρονομήσουν, δαυλό αναμμένο, τα εγγόνια του.

Η μητέρα της, όμως, η Έμμα, δεν πολυνοιαζόταν για κάτι τέτοια. Έσφιγγε το φασκιωμένο μωρό στην αγκαλιά της και του τραγουδούσε σιγανά κάποιο τραγούδι. Κι έτσι, όπως ήταν ξαπλωμένη μέσα στα κάτασπρα σεντόνια, έμοιαζε με όμορφη Παναγιά.

Ζωρζ Σαρή
"Όταν ο ήλιος . . . "

- ο πατέρας της: είναι παράθεση στο υποκείμενο (ο καθηγητής Σωκράτης Αϊβαλιώτης)
- τηλεγράφημα: είναι άμεσο αντικείμενο στο ρήμα «έστειλε»
- στον αδερφό: είναι έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα «έστειλε»
- το όνομα: είναι υποκείμενο στο ρήμα «να μη σβηστεί»
- τα εγγόνια: είναι υποκείμενο στο ρήμα «να κληρονομήσουν»
- η Έμμα: είναι επεξήγηση στο υποκείμενο (η μητέρα)
- κάτι: είναι επιθετικός προσδιορισμός στο «τέτοια»
- το φασκιωμένο: είναι επιθετικός προσδιορισμός στο αντικείμενο (το μωρό)
- τραγούδι: είναι σύστοιχο / άμεσο αντικείμενο στο ρήμα «τραγουδούσε»
- με Παναγιά: είναι κατηγορούμενο στο υποκείμενο

11. Να μετατρέψεις τη σύνταξη των παρακάτω προτάσεων από ενεργητική σε παθητική και αντίστροφα:

α) Ο πρόεδρος της Επιχείρησης δέχθηκε το αίτημα των εργαζομένων.
Το αίτημα των εργαζομένων έγινε δεκτό από τον πρόεδρο της Επιχείρησης.

β) Όλοι γνωρίζουν τις συνέπειες του πολέμου.
Οι συνέπειες του πολέμου είναι γνωστές σε όλους.

γ) Ο διευθυντής δεν έδωσε στους μαθητές άδεια να φύγουν νωρίτερα.
Δε δόθηκε άδεια από το διευθυντή στους μαθητές να φύγουν νωρίτερα.

δ) Είχε εκλεγεί πρόεδρος της επιτροπής.
Τον είχαν εκλέξει πρόεδρο της επιτροπής.

ε) Της είχε υποδειχθεί από τη φίλη της πώς να λύσει την άσκηση.
Η φίλη της της είχε υποδείξει πώς να λύσει την άσκηση.

(10 μονάδες)

Ε. Παραγωγή λόγου: «Γράμμα στους ισχυρούς της γης»

Σε μια επιστολή (15 – 20 σειρές) που απευθύνεις στους ισχυρούς της γης:

- Να αναφέρεις δύο από τα σημαντικότερα, κατά τη γνώμη σου, προβλήματα που απασχολούν τον πλανήτη.
- Να εκφράσεις τις αντιρρήσεις σου για την αδιαφορία τους.
- Να προτείνεις τρόπους αντιμετώπισης των προβλημάτων

Αγαπητοί κύριοι,

Παρακαλώ να διαβάσετε αυτό το γράμμα μου, που απηχεί τη φωνή εκατομμυρίων παιδιών σε όλο τον κόσμο.

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΚΑΛΑΜΑΡΙ

ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2012 – 2013

Επώνυμο :

Όνομα :

A. Λεξιλογικά
1. Να συμπληρωθεί ο πίνακας με τις οικογένειες λέξεων:

Ρήμα	Ουσιαστικό	Επίθετο
	συγγραφέας	
μελετώ		
	φορά	
		επίμοχθος
αλιεύω		

(2,5 μονάδες)

2. Αφού χωρίσετε τις παρακάτω λέξεις στα δύο συνθετικά τους, να δηλώσετε τι μέρος του λόγου είναι το κάθε συνθετικό:

	1 ^ο συνθετικό	2 ^ο συνθετικό
μεγαλοπρέπεια		
πηγαινοέρχομαι		
κρεοπώλης		
εύστοχος		
απειροελάχιστος		
διώροφος		
καλλίφωνος		
πενθήμερος		
ειδησεογραφία		
τεχνογνωσία		

(5 μονάδες)

3. Να δοθούν τα αντώνυμα των παρακάτω λέξεων:

- λυπηρός
- ξερός
- άγονος
- άσημος
- παράκληση
- προσφορά
- κληροδοτώ
- επιβλαβής
- ελλιπής
- απρεπώς

(2,5 μονάδες)

4. Να συμπληρωθούν τα κενά με το επίθετο πολύς και επίρρημα πολύ. Να διευκρινιστεί, επίσης, πού χρησιμοποιείται το επίθετο και πού το επίρρημα:

- Έπεφτε τόσο βροχή, που δεν βλέπαμε μπροστά μας.
- Εξαιτίας των ερωτήσεων έχασε τον ειρμό του.
- Πάντα πίνεις τόσο νερό;
- Δεν αντέχω τον συνωστισμό.
- Γιατί έκλαιγε τόσο
- Ήταν αγαπητή σε όλους.
- Τον δυσκόλεψαν οι κανόνες.
- ανυπόφορος ο φίλος σου!
- Έκανε ζέστη εκείνη τη μέρα.
- Λόγω της χιονόπτωσης στάθηκε αδύνατο να φύγουμε.

(5 μονάδες)

B. Γραμματική

5. Να δοθούν οι πτώσεις που ζητούνται στα παρακάτω ζεύγη επιθέτων - ουσιαστικών:

- Το ασθενές φως (γενική πληθυντικού)
- Το ευτελές προϊόν (γενική ενικού)
- Το πολύ κρέας (γενική πληθυντικού)
- Η ελώδης έκταση (γενική πληθυντικού)
- Η διεθνής διάλεκτος (αιτιατική ενικού)
- Ο δριμύς υπαινιγμός (αιτιατική πληθυντικού)
- Ο πολυπράγμων συγγραφέας (αιτιατική ενικού)
- Ο μέλλον πρύτανης (γενική πληθυντικού)
- Το συνεχές απόπημα (γενική πληθυντικού)
- Η μακροσκελής παράγραφος (ονομ. πληθυντικού)

(10 μονάδες)

6. Να συμπληρωθεί ο πίνακας με τους τρεις βαθμούς των επιθέτων και επιρρημάτων. Στα παραθετικά να χρησιμοποιηθούν οι μονολεκτικοί τύποι :

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
		ελάχιστα (επίρ.)
	καλύτερος	
	ανώτερος	
απλώς		
	μεγαλύτερος	
ταχέως (επίρ. του επιθέτου ταχύς)		
επιμελής		
	μικρότερος	
		συνηθέστατα (επίρ.)
σημερινός		

(10 μονάδες)

7. Να σχηματιστεί η μετοχή παθητικού Παρακειμένου:

- Συγκαλύπτω
- Ανατρέφω
- Σφάλλω
- Αναπτύσσω
- Διαστρέφω
- Προσκαλώ
- Εκτείνω
- Θέλω
- Διαθέτω
- Τρώω

(10 μονάδες)

8. Να σχηματιστεί η Οριστική Αορίστου στην ίδια φωνή στο α' ενικό πρόσωπο:

- Πανικοβάλλω
- Προάγω
- Εκτρέφομαι
- Γδέρνω
- Πλένω
- Αφήνομαι
- Σπέρνομαι
- Αναμειγνύω
- Συνθέτω
- Υφίσταμαι

(10 μονάδες)

9. Να δοθεί το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του παθητικού Αορίστου:

- Κουμπώνομαι
- Απαλλάσσομαι
- Παραδίδομαι
- Υπόσχομαι
- Φυλάγομαι

(5 μονάδες)

Γ. Συντακτικό

10. α) Να χαρακτηριστούν συντακτικά οι όροι που υπογραμμίζονται στο παρακάτω κείμενο.

β) Να αναγνωριστεί το είδος των δευτερευουσών προτάσεων που δίνονται με έντονη γραφή.

Την ώρα που γίνονταν όλα αυτά στην καρδιά του Μέλιου, το σκολειό τραβούσε το δρόμο του. Τα «πάντα έβαιναν καλώς», όπως έλεγε ο παπάς. Η ζωή δε θα σταματούσε τώρα την ανάσα της, για ν' ακούσει την καρδιά ενός προδομένου παιδιού. Αυτό να λέγεται. Αμ, αν δεν υπήρχε στον κόσμο απονιά, δεν θα υπήρχε ούτε ζωή. Η ζωή πρέπει να κάνει την κουφή, αν θέλει να **συνεχίσει το ταξίδι της**. Αλλιώς, **αν καθότανε πότε δω για να καλοπιιάσει τον ένα**, και πότε αλλού για να συμπονέσει τον άλλον, δε θα 'τανε ζωή παρά μοιρολογίστρα.

Η ζωή μουρμούριζε κι έφευγε σαν ξεχασμένη καλόγρια, που δεν παύει να αραδιάζει τις προσευχές της.

Πήρε να τρίζει κι ο καιρός. Ζύγωνε ο χειμώνας κι οι αγριόχηνες ξεφωνίζανε σαν γλωσσοκοπάνες. Όπου να 'ναι, θα βγαίνανε τη νύχτα οι ντουφεκάρηδες και θα τις σκοτώνανε από τρεις στην κάθε ντουφεκιά. Ζύγωνε, λοιπόν, ο χειμώνας. Στην καρδιά του Μέλιου ο καιρός ήταν θολωμένος και **πριν ζυγώσει ο χειμώνας**. Κλειδωμένη ήταν η καρδιά του, βαρύ κλειστό κιβούρι.

Στυφές και άνοστες ήταν οι μέρες. Ο νους του σκοτωμένος. Άδικα η κερα-Ματούλα του 'κανε «γητειές». Δεν ήταν βασκανιά – φαινότανε. Η Ερασμού όμως το βρήκε. «Θλίψις έρωτος», είπε . . . και γλόκαναν τα μάτια της.

«Τι σου την έκαμαν την καρδούλα σου, αγοράκι; Σε την ζέσκισαν; Το ξεύρω. Σαν της αγάπης τον καημό, άλλον καημό δεν έχει».

Ο Μέλιος έκλεινε τ' αυτιά του. Δεν ήθελε ούτε και να την ακούσει πια αυτή τη λέξη. Αγάπη . . . Αγράμπελη . . . Κείνος έβλεπε μόνο την πλάτη της! Ούτε και τα βιβλία πια ήθελε να ξέρει. Του φαίνονταν σαν χαρτιά πιτσιλισμένα με μύγες.

Μενέλαος Λουντέμης
«Ένα παιδί μετράει τ' άστρα»

- μοιρολογίστρα: είναι στο
- τις: είναι στο
- ο νους: είναι στο
- του: είναι στο
- την καρδούλα: είναι στο

- « . . . να συνεχίσει το ταξίδι της.»

.....

- « . . . αν καθότανε πότε δω . . . »

.....

- « . . . για να καλοπιάσει τον ένα, . . . »

.....

- « . . . που δεν παύει . . . »

.....

- « . . . πριν ζυγώσει ο χειμώνας..»

.....

(10 μονάδες)

11. Να μετατραπεί η σύνταξη των παρακάτω προτάσεων από ενεργητική σε παθητική και αντίστροφα:

- α) Η επιτροπή του απένειμε το πρώτο βραβείο.

- β) Όλοι τον σέβονταν.

- γ) Ήταν ηλιοκαμένος.

- δ) Είχε ανακηρυχθεί πρόεδρος της επιτροπής.

ε) Καλλωπιζόταν με τις ώρες.

στ) Θα γίνουμε αντικείμενο εκμετάλλευσης ενός σαθρού συστήματος.

ζ) Ο σεισμός έγινε αισθητός σε όλους.

η) Να τους δοθεί περαιτέρω παράταση χρόνου.

θ) Η οικογένειά του τον περιέβαλλε με πολλή αγάπη.

ι) Του επιτρέψανε να φύγει.

(10 μονάδες)

Ε. Παραγωγή λόγου

Αν είχατε να διαθέσετε πέντε ώρες και σας άφηναν να επιλέξετε μεταξύ του υπολογιστή και ενός λογοτεχνικού βιβλίου της αρεσκείας σας, ποια θα ήταν η επιλογή σας;

Να τεκμηριώσετε την άποψή σας, σε ένα κείμενο 15 – 20 σειρών.

ΛΥΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2012 – 2013

A. Λεξιλογικά

1. Να συμπληρωθεί ο πίνακας με τις οικογένειες λέξεων:

Ρήμα	Ουσιαστικό	Επίθετο
συγγράφω	συγγραφέας	συγγραφικός
μελετώ	μελέτη	μελετηρός
φέρω	φορά	φορητός
μοχθώ	μόχθος	επίμοχθος
αλιεύω	αλιεία	αλιευτικός

(2,5 μονάδες)

2. Αφού χωρίσετε τις παρακάτω λέξεις στα δύο συνθετικά τους, να δηλώσετε τι μέρος του λόγου είναι το κάθε συνθετικό:

	1 ^ο συνθετικό	2 ^ο συνθετικό
μεγαλοπρέπεια	μεγάλος (επίθετο)	πρέπει (ρήμα)
πηγαινοέρχομαι	πηγαίνω (ρήμα)	έρχομαι (ρήμα)
κρεοπώλης	κρέας (ουσιαστικό)	πουλώ (ρήμα)
εύστοχος	ευ (λόγιο αχώριστο μόριο)	στόχος (ουσιαστικό)
απειροελάχιστος	άπειρος (επίθετο)	ελάχιστος (επίθετο)
διώροφος	δύο (αριθμητικό)	όροφος (ουσιαστικό)
καλλίφωνος	καλός (επίθετο)	φωνή (ουσιαστικό)
πενθήμερος	πέντε (αριθμητικό)	ημέρα (ουσιαστικό)
ειδησεογραφία	είδηση (ουσιαστικό)	γράφω (ρήμα)
τεχνογνωσία	τέχνη (ουσιαστικό)	γνώση (ουσιαστικό)

(5 μονάδες)

3. Να δοθούν τα αντόνυμα των παρακάτω λέξεων:

- λυπηρός ευχάριστος/χαρούμενος/χαρωπός
- ξερός χλωρός/υγρός/νωπός
- άγονος εύφορος/γόνιμος
- άσημος διάσημος
- παράκληση διαταγή/προσταγή
- προσφορά ζήτηση/αποδοχή
- κληροδοτώ κληρονομώ
- επιβλαβής ωφέλιμος
- ελλιπής ολοκληρωμένος/πλήρης
- απρεπώς ευπρεπώς

(2,5 μονάδες)

4. Να συμπληρωθούν τα κενά με το επίθετο πολύς και επίρρημα πολύ. Να διευκρινιστεί, επίσης, πού χρησιμοποιείται το επίθετο και πού το επίρρημα:

- Έπεφτε τόσο πολλή (επίθετο) βροχή, που δεν βλέπαμε μπροστά μας.
- Εξαιτίας των πολλών (επίθετο) ερωτήσεων έχασε τον ειρμό του.
- Πάντα πίνεις τόσο πολύ (επίθετο) νερό;
- Δεν αντέχω τον πολύ (επίθετο) συνωστισμό.
- Γιατί έκλαιγε τόσο πολύ (επίρρημα);
- Ήταν πολύ (επίρρημα) αγαπητή σε όλους.
- Τον δυσκόλεψαν οι πολλοί (επίθετο) κανόνες.
- Πολύ (επίρρημα) ανυπόφορος ο φίλος σου!
- Έκανε πολλή (επίθετο) ζέστη εκείνη τη μέρα.
- Λόγω της πολλής (επίθετο) χιονόπτωσης στάθηκε αδύνατο να φύγουμε.

(5 μονάδες)

B. Γραμματική

5. Να δοθούν οι πτώσεις που ζητούνται στα παρακάτω ζεύγη επιθέτων - ουσιαστικών:

- Το ασθενές φως των ασθενών φώτων (γενική πληθυντικού)
- Το ευτελές προϊόν του ευτελούς προϊόντος (γενική ενικού)
- Το πολύ κρέας των πολλών κρεάτων (γενική πληθυντικού)
- Η ελώδης έκταση των ελωδών εκτάσεων (γενική πληθυντικού)
- Η διεθνής διάλεκτος τη διεθνή διάλεκτο (αιτιατική ενικού)
- Ο δριμύς υπαινιγμός τους δριμείς υπαινιγμούς (αιτιατική πληθυντικού)
- Ο πολυπράγμων συγγραφέας τον πολυπράγμονα συγγραφέα (αιτιατική ενικού)
- Ο μέλλον πρύτανης των μελλόντων πρυτάνεων (γενική πληθυντικού)
- Το συνεχές απόπημα των συνεχών ατοπημάτων (γενική πληθυντικού)
- Η μακροσκελής παράγραφος οι μακροσκελείς παράγραφοι (ονομ. πληθυντικού)

(10 μονάδες)

6. Να συμπληρωθεί ο πίνακας με τους τρεις βαθμούς των επιθέτων και επιρρημάτων. Στα παραθετικά να χρησιμοποιηθούν οι μονολεκτικοί τύποι :

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
λίγο	λιγότερο	ελάχιστα (επίρ.)
καλός	καλύτερος	άριστος
άνω	ανώτερος	ανώτατος
απλώς	απλούστερα	απλούστατα
μεγάλος	μεγαλύτερος	μέγιστος
ταχέως (επίρ. του επιθέτου ταχύς)	ταχύτερα	ταχύτατα
επιμελής	επιμελέστερος	επιμελέστατος
μικρός	μικρότερος	ελάχιστος
συνήθως	συνηθέστερα	συνηθέστατα (επίρ.)
σημερινός	—	—

(10 μονάδες)

7. Να σχηματιστεί η μετοχή παθητικού Παρακειμένου:

▪ Συγκαλύπτω	συγκαλυμμένος
▪ Ανατρέφω	αναθρεμμένος
▪ Σφάλλω	εσφαλμένος
▪ Αναπτύσσω	αναπτυγμένος
▪ Διαστρέφω	διεστραμμένος
▪ Προσκαλώ	προσκεκλημένος
▪ Εκτείνω	εκτεταμένος
▪ Θέλω	ηθελημένος
▪ Διαθέτω	διατεθειμένος
▪ Τρώω	φαγωμένος

(10 μονάδες)

8. Να σχηματιστεί η Οριστική Αορίστου στην ίδια φωνή στο α' ενικό πρόσωπο:

▪ Πανικοβάλλω	πανικόβαλα
▪ Προάγω	προήγαγα
▪ Εκτρέφομαι	εκτράφηκα
▪ Γδέρνω	έγδαρα
▪ Πλένω	έπλυνα
▪ Αφήνομαι	αφέθηκα
▪ Σπέρνομαι	σπάρθηκα
▪ Αναμειγνύω	ανέμειξα
▪ Συνθέτω	συνέθεσα
▪ Υφίσταμαι	υπέστην

(10 μονάδες)

9. Να δοθεί το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του παθητικού Αορίστου:

▪ Κουμπώνομαι	κουμπώσου
▪ Απαλλάσσομαι	απαλλάξου
▪ Παραδίδομαι	παραδώσου
▪ Υπόσχομαι	υποσχέσου
▪ Φυλάγομαι	φυλάξου

(5 μονάδες)

Γ. Συντακτικό

10. α) Να χαρακτηριστούν συντακτικά οι όροι που υπογραμμίζονται στο παρακάτω κείμενο.

β) Να αναγνωριστεί το είδος των δευτερευουσών προτάσεων που δίνονται με έντονη γραφή.

*Την ώρα που γίνονταν όλα αυτά στην καρδιά του Μέλιου, το σκολεϊό τραβούσε το δρόμο του. Τα «πάντα έβαιναν καλώς», όπως έλεγε ο παπάς. Η ζωή δε θα σταματούσε τώρα την ανάσα της, για ν' ακούσει την καρδιά ενός προδομένου παιδιού. Αυτό να λέγεται. Αμ, αν δεν υπήρχε στον κόσμο απονιά, δεν θα υπήρχε ούτε ζωή. Η ζωή πρέπει να κάνει την κουφή, αν θέλει να **συνεχίσει το ταξίδι της**. Αλλιώς, **αν καθότανε πότε δω για να καλοπιιάσει τον ένα**, και πότε αλλού για να συμπονέσει τον άλλον, δε θα 'τανε ζωή παρά **μοιρολογίστρα**.*

Η ζωή μουρμούριζε κι έφευγε σαν ξεχασμένη καλόγρια, που δεν παύει να αραδιάζει τις προσευχές της.

*Πήρε να τρίζει κι ο καιρός. Ζύγωνε ο χειμώνας κι οι αγριόχηνες ξεφωνίζανε σαν γλωσσοκοπάνες. Όπου να 'ναι, θα βγαίνανε τη νύχτα οι ντουφεκάρηδες και θα τις σκοτώνανε από τρεις στην κάθε ντουφεκιά. Ζύγωνε, λοιπόν, ο χειμώνας. Στην καρδιά του Μέλιου ο καιρός ήταν θολωμένος και **πριν ζυγώσει ο χειμώνας**. Κλειδωμένη ήταν η καρδιά του, βαρύ κλειστό κιβούρι.*

Στυφές και άνοστες ήταν οι μέρες. Ο νους του σκοτωμένος. Άδικα η κερα-Ματούλα του 'κανε «γητειές». Δεν ήταν βασκανιά – φαινότανε. Η Ερασμού όμως το βρήκε. «Θλίψις έρωτος», είπε . . . και γλόκαναν τα μάτια της.

«Τι σου την έκαμαν την καρδούλα σου, αγοράκι; Σε την ζέσκισαν; Το ξεύρω. Σαν της αγάπης τον καημό, άλλον καημό δεν έχει».

Ο Μέλιος έκλεινε τ' αυτιά του. Δεν ήθελε ούτε και να την ακούσει πια αυτή τη λέξη. Αγάπη . . . Αγράμπελη . . . Κείνος έβλεπε μόνο την πλάτη της! Ούτε και τα βιβλία πια ήθελε να ξέρει. Του φαίνονταν σαν χαρτιά πιτσιλισμένα με μύγες.

Μενέλαος Λουντέμης
«Ένα παιδί μετράει τ' άστρα»

- μοιρολογίστρα: είναι κατηγορούμενο στο υποκείμενο «η ζωή» (εννοείται)
- τις: είναι αντικείμενο στο ρήμα «σκοτώνανε»
- ο νους: είναι υποκείμενο στο ρήμα «ήταν» (εννοείται)
- του: είναι έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα «'κανε»
- την καρδούλα: είναι άμεσο αντικείμενο στο ρήμα «έκαμαν»

- « . . . να συνεχίσει το ταξίδι της.»

Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση

- « . . . αν καθότανε πότε δω . . . »

Δευτερεύουσα επιρρηματική υποθετική πρόταση

- « . . . για να καλοπιάσει τον ένα, . . . »

Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση

- « . . . που δεν παύει . . . »

Δευτερεύουσα αναφορική πρόταση

- « . . . πριν ζυγώσει ο χειμώνας..»

Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση

(10 μονάδες)

11. Να μετατραπεί η σύνταξη των παρακάτω προτάσεων από ενεργητική σε παθητική και αντίστροφα:

α) Η επιτροπή του απένειμε το πρώτο βραβείο.

Του απονεμήθηκε το πρώτο βραβείο από την επιτροπή.

β) Όλοι τον σέβονταν.

Ήταν σεβαστός σε όλους.

γ) Ήταν ηλιοκαμένος.

Τον έκαψε ο ήλιος.

δ) Είχε ανακηρυχθεί πρόεδρος της επιτροπής.

Τον είχαν ανακηρύξει πρόεδρο της επιτροπής.

ε) Καλλωπιζόταν με τις ώρες.

Καλλώπιζε τον εαυτό του με τις ώρες.

στ) Θα γίνουμε αντικείμενο εκμετάλλευσης ενός σαθρού συστήματος.

Ένα σαθρό σύστημα θα μας εκμεταλλεύεται /-ευτεί.

ζ) Ο σεισμός έγινε αισθητός σε όλους.

Όλοι αισθάνθηκαν το σεισμό.

η) Να τους δοθεί περαιτέρω παράταση χρόνου.

Να τους δώσουμε περαιτέρω παράταση χρόνου.

θ) Η οικογένειά του τον περιέβαλλε με πολλή αγάπη.

Αυτός περιβαλλόταν με πολλή αγάπη από την οικογένειά του.

ι) Του επιτρέψανε να φύγει.

Του επιτράπηκε να φύγει.

(10 μονάδες)

ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2013 – 2014

Επώνυμο :

Όνομα :

Α. Λεξιλογικά

1. Από τα παρακάτω ρήματα να σχηματίσετε τα αντίστοιχα ουσιαστικά και το αντίστροφο:

- απονέμω
- ανέχομαι
- τέλεση
- σφάλμα
- σύμπτωση
- θέση
- λαμβάνω
- πόση
- έκρηξη
- έκπληξη

(5 μονάδες)

2. Να δοθούν τα αντώνυμα των παρακάτω λέξεων:

- ήμισυς
- περίσσεια
- άπορος
- ανθίζω
- αποδοκιμασία
- λήθη
- ευσεβής

- δυσωδία
- υπομονετικός
- τέλειος

(5 μονάδες)

3. Να δοθούν τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων:

- λάθος
- υφίσταμαι
- σιγή
- καρτερικός
- ανία
- κατορθώνω
- μοιράζω
- κλαίω
- βούληση
- εγκώμιο

(5 μονάδες)

4. Να επιλέξετε μεταξύ των ι, ει, οι ώστε να επιτευχθεί η ορθή (σωστή) γραφή των παρακάτω λέξεων:

- αλ ___'φω
- αμέλ ___α
- γλ ___'φω
- δουλ ___ά
- πρόν ___α
- αδιαλλαξ___'α
- καλλιέργ___α
- άν___α
- αν___'α
- αστοχ___'α

(5 μονάδες)

5. Να αντιστοιχίσετε τις λόγιες προθέσεις της γλώσσας μας με τις λέξεις που σας δίνονται, ώστε να σχηματιστούν νέες λέξεις (Προσοχή: Μόνο ένας συνδυασμός είναι δυνατός!):

Σημείωση: Να αντιστοιχίσετε αριθμούς με γράμματα και να γράψετε τη λέξη που προκύπτει.

1. συν	α)	ασφάλεια	
2. ανά	β)	θέαμα	
3. υπό	γ)	ιστορία	
4. υπέρ	δ)	χωρισμός	
5. προ	ε)	διαστολή	
6. περί	στ)	λαβή	
7. εν	ζ)	παίδευση	
8. επί	η)	κατάσταση	
9. εκ	θ)	μερισμός	
10. διά	ι)	γύρος	

(5 μονάδες)

B. Γραμματική

6. Να σχηματιστεί ο Αόριστος της άλλης φωνής στο ίδιο πρόσωπο :

- εκτράπηκε
.....
- αναγγελθήκαμε
.....
- εξέπληξα
.....
- έκλεψαν
.....
- παραδώσατε
.....
- εκλέχτηκες
.....
- παρασχέθηκαν
.....
- απονεμήθηκε
.....
- αναμείχτηκες
.....
- συρθήκαμε
.....

(5 μονάδες)

7. Να σχηματιστεί το α' ενικό πρόσωπο της Οριστικής Παρακειμένου στη φωνή στην οποία δίνονται τα ρήματα:

- διαφθείρομαι
- παραφυλάσσω
- στρέφομαι
- αναστέλλω
- προκαλούμαι
- λέω
- καίγομαι
- παράγω
- διατίθεμαι
- ανατέλλω

(5 μονάδες)

8. Να δοθεί η σωστή πτώση των παρακάτω ουσιαστικών – επιθέτων που βρίσκονται σε παρένθεση, σύμφωνα με τα συμφραζόμενα:

- Να μου δώσεις απάντηση σε παρακαλώ! (ακριβής)
- Όλα αυτά είναι απομεινάρια του (παρελθόν)
- Αύριο θα κάνει ζέστη. (πολύς)
- Οι υπερασπιστές τέτοιων αποτελούν απειλή. (το καθεστώς)
- Να μην επηρεάζεσαι από τον κάθε που βρίσκεις στο δρόμο σου.
(δεισιδαίμων)
- Σας παρουσιάζω τα της επιχείρησης. (το στέλεχος)
- Όλα τα παιδιά της είναι (ξανθομάλλης)
- Οι εθνικές γιορτάζονται με μεγάλη επισημότητα. (η επέτειος)
- Τα μαλλιά της είναι πλέον (χρυσ αφής)
- Παραβρέθηκαν εκπρόσωποι όλων των πολιτικών (η παράταξη)
- Μετά την ασθένεια η φωνή του έγινε (τραχύς)
- Είναι θαμώνας των μεγαλύτερων (η βιβλιοθήκη)
- Τον θαυμάζω, γιατί είναι θηρευτής απαντήσεων. (άρτιος)
- Οι μισθοί των υπέστησαν σοβαρή μείωση. (ο φύλακας)
- Δεν μπορεί να γίνει σύγκριση πραγμάτων. (ανόμοιος)
- Οφείλει να δείχνει σεβασμό στους (ο ιερέας)
- Είναι πολύ μαθήτρια. (υπάκουος)

- Να περιποιείστε τα δέντρα του (ο αυλόγυρος)
- Του χορηγήθηκε αντιβίωση φάσματος. (ευρύς)
- Η ασφαλής οδήγηση επιβάλλει την τήρηση των (η προτεραιότητα)

(10 μονάδες)

9. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας με τους τρεις βαθμούς των επιθέτων – επιρρημάτων. Προσοχή: στα επίθετα να σχηματίσετε την ίδια πτώση, γένος και αριθμό των άλλων βαθμών και γενικά στα παραθετικά να σχηματίσετε μόνο τον μονολεκτικό τύπο:

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
	της δημοφιλέστερης	
		τους ευρύτατους
πολύ (επίρρημα)		
		τον συνεπέστατο
	προτιμότερος	
	ακμαιότερη	
τα νόμιμα		
		κατώτατος

(8 μονάδες)

Γ. Συντακτικό

10. α) Να χαρακτηριστούν συντακτικά οι όροι που δίνονται σε έντονη γραφή στο παρακάτω κείμενο.

β) Να αναγνωριστεί το είδος των υπογραμμισμένων δευτερευουσών προτάσεων. Προσοχή: στις ονοματικές δευτερεύουσες προτάσεις να προσδιορίσετε τη συντακτική τους θέση.

« . . . Από βουνό σε βουνό βρέθηκε μια βραδιά στο λιβάδι που έβοσκαν τα ζώα του χωριού. Το λιβάδι ανέβαινε σιγά σιγά σ' ένα βουνό, σκεπασμένο μ' έλατα, με κέδρα και πουρνάρια. Κάπου κάπου φούντωναν και μερικές γέρικες βελανιδιές.

Ο λύκος, καθώς είδε τόσα ζώα να βόσκουν στη μοναξιά, στάθηκε του κεντήθηκε η όρεξη να τα βάλει με τα μεγάλα ζώα.

Έπεσε χάμω και άρχισε να σέρνεται απάνω στην ψηλή και δροσερή χλόη. Σερνόταν ήσυχια σα φίδι, μα, όσο προσεχτικά κι αν πλησίαζε, τα ζώα τον ένιωσαν. Τ' άλογα χλιμίντρισαν ανήσυχια και τα βόδια μούγκρισαν. Και στη στιγμή όλα τ' άλογα μαζεύτηκαν σ' ένα μέρος,

έσμιξαν τα κεφάλια τους, σα να ήταν όλα δεμένα σ' ένα στύλο, και με τα κορμιά τους έκαμαν κύκλο. Το ίδιο έκαμαν και τα βόδια. Συνάχτηκαν, έβαλαν στη μέση τα μοσχάρια και τις αδύνατες αγελάδες, κι εκείνα στάθηκαν ολόγυρα με τα κεφάλια σκυμμένα και τα κέρατα έτοιμα. Ο λύκος σύρθηκε πρώτα μια δυο φορές γύρω στ' άλογα και δοκίμασε να πηδήσει στη ράχη κανενός. Μα τ' άλογα άρχισαν τέτοιες κλοτσιές με τα πίσω πόδια τους, που για πολλήν ώρα δεν έβλεπες παρά ατσαλένιες οπλές μέσα σε ουρές φουντωμένες. Πού να τολμήσει να πλησιάσει ο λύκος! Σύρθηκε έπειτα γύρω στα βόδια και δοκίμασε μ' ένα πήδημα ν' ανοίξει το λαιμό κανενός. Μα κάθε φορά που δοκίμαζε, αντί το λαιμό έβρισκε εμπρός του κάτι κέρατα μυτερά και δυνατά, έτοιμα να του σκίσουν την κοιλιά.

Μάκρυνε λοιπόν από κει για να συλλογιστεί καλύτερα τι να κάμει. Έξαφνα βλέπει τη γαϊδουρίτσα του Τσιρίμπαση με το πουλαράκι της. Ήταν ξεχασμένη σε κάποιο ψήλωμα, και τώρα που ένιωσε τον κίνδυνο έτρεξε τον κατήφορο για να χωθεί ανάμεσα στ' άλογα. Ο λύκος έτρεξε να της κόψει το δρόμο.

Ένα σκυλάκι βρέθηκε συμμαζεμένο σε μια κουφάλα πουρναριού κι έτρεμε από το φόβο του. Μα όταν είδε το λύκο να χυθεί απάνω στη γαϊδουρίτσα, βγήκε κι έτρεξε για το χωριό.

Ο λύκος άρχισε να φέρνει γύρους τη γαϊδουρίτσα, όλο και στενότερους γύρους, να της δείχνει τα δόντια του. Εκείνη στάθηκε απελπισμένη. Έτρεμε ολόκληρη· αδύνατο να φτάσει στ' άλογα. Ο λύκος έβαλε σημάδι το πουλαράκι και χύθηκε απάνω του. Μα τώρα ήρθε η σειρά της μάνας. Η γαϊδουρίτσα πήρε θάρρος και μπήκε ανάμεσα στο λύκο και το παιδί της. Με τα πίσω πόδια της άρχισε να κλοτσά και με το στήθος της να σπρώχνει το πουλαράκι της στην κουφάλα ενός έλατου. Μα εκείνο δεν τη βοηθούσε καθόλου· έτρεμε κι έστεκε ακίνητο. Πολλές φορές τέντωνε το κεφάλι του περίεργο να ιδεί τι γίνεται πίσω από τη μάνα του. Τέλος η γαϊδουρίτσα κατάφερε να βάλει μέσα το πουλαράκι, έκλεισε με το στήθος της την κουφάλα και με τα πίσω πόδια της έδινε κλοτσιές αδιάκοπα.

Ο λύκος άφρισε από τη λύσσα του. Πολλές φορές κατόρθωσε να μπήξει τα δόντια του στ' αφύλαχτα πλευρά της γαϊδουρίτσας. Μα στο τέλος έπεσε κάτω από τις κλοτσιές της. Τα αίματα έτρεχαν από τα πλευρά της γαϊδουρίτσας· μα δεν έτρεχαν λιγότερα από το κεφάλι του λύκου. Η άμοιρη μάνα προστάτευε και με το αίμα της το παιδί της.

Έξαφνα ακούστηκαν μακριά βραχνά γαβγίσματα· ήταν ο Αράπης του γύφτου, ένα κατάμαυρο μεγάλο μαντρόσκυλο. Το σκυλάκι που έφυγε από το λιβάδι ήρθε λαχανιασμένο στο σπίτι του Τσιρίμπαση και με τα νοήματα έδωσε να καταλάβει πως η γαϊδουρίτσα τους κινδύνευε.

Ο Τσιρίμπασης κοιμόταν έξω από το σπίτι. Ο Αράπης τον τράβηξε από τα ρούχα, τον ξύπνησε και του έδειξε πως έπρεπε να πάρει το τουφέκι του και να τον ακολουθήσει. Τον τράβηξε άλλη μια φορά και έτρεξε εμπρός μαζί με το σκυλάκι.

Από τα γαβγίσματα του Αράπη ξύπνησε κι η Σμαράγδα.

«Πάει η γαϊδουρίτσα μου!», είπε.

Ο λύκος στο μεταξύ είχε καιρό να φύγει. Κατάλαβε πως καθώς ήταν κουρασμένος δύσκολα θα γλίτωνε από τα δόντια του Αράπη. Πήρε λοιπόν τον κατήφορο. Μα κι ο σκύλος τον πήρε από κοντά και τον έριξε στο δρόμο του χωριού. Σε μια στροφή τον αντίκρισε ο Τσιρίμπασης και με μια τουφεκιά τον ξάπλωσε κάτω.

Ο Αράπης έτρεξε, τον άρπαξε από το λαιμό, τον εσήκωσε ψηλά, τον τίναξε, κι αφού βεβαιώθηκε πως ήταν **νεκρός**, τον πήρε κι έτρεξε με χαρά στον αφέντη του.

Στο μεταξύ ξημέρωσε. Από τα γαβγίσματα των σκύλων και τις φωνές των τσοπάνηδων οι χωρικοί έμαθαν πως φάνηκε λύκος κι έτρεξαν στα χωράφια να ιδούν τα ζώα τους.

Σε λίγο μαζεύτηκαν γύρω από το έλατο. Η γαϊδουρίτσα ζούσε ακόμη, μα το αίμα έτρεχε από τις πληγές. Αγκομαχούσε τόσο θλιβερά, που ράγιζε του καθενός την καρδιά. Μόλις είδε τον Αράπη να σέρνει το λύκο, χάιδεψε με το κεφάλι της το πουλαράκι, έριξε μια ματιά ευχαριστημένη **στο σκύλο** και ξεψύχησε. Το πουλαράκι δεν είχε πάθει **τίποτα**, μα δύσκολα κατόρθωσαν να το βγάλουν αποκεί. Τόσο ήταν τρομαγμένο.

Κάποιος είπε με συγκίνηση:
«Τέτοια μάνα δεν πρέπει να τη φάνε τα κοράκια κι οι αλεπούδες. Λέω να τη θάψουμε».
Όλοι το δέχτηκαν, έσκαψαν ένα λάκκο και την έθαψαν εκεί. Από τότε το μέρος εκείνο έμεινε να λέγεται «**Το μνήμα της μάνας**».

Ανδρέας Καρκαβίτσας
«Το μνήμα της μάνας»

α)

- τον: είναι στο
- το ίδιο: είναι στο
- τι: είναι στο
- νεκρός: είναι στο
- στο σκύλο: είναι στο
- τίποτα: είναι στο
- «Το μνήμα της μάνας»: είναι στο

(7 μονάδες)

β)

- «... τι να κάμει.»
.....
- «... να της κόψει το δρόμο »
.....
- «... πως έπρεπε...»
.....
- «... καθώς ήταν κουρασμένος...»
.....
- «... που ράγιζε του καθενός την καρδιά.»
.....

(10 μονάδες)

11. Να μετατραπεί η σύνταξη των παρακάτω προτάσεων από ενεργητική σε παθητική ή το αντίστροφο:

α) Από τα γαβγίσματα του Αράπη ξύπνησε κι η Σμαράγδα.

β) Όλοι το δέχτηκαν.

γ) Τέτοια μάνα δεν πρέπει να τη φάνε τα κοράκια κι οι αλεπούδες.

δ) Κάποιος είπε με συγκίνηση.

ε) Ο λύκος σύρθηκε πρώτα μια δυο φορές γύρω στ' άλογα.

(10 μονάδες)

Δ. Παραγωγή λόγου

Στο κείμενο που διαβάσατε περιγράφεται ένα στιγμιότυπο από το ζωικό βασίλειο (την κοινωνία των ζώων). Το στιγμιότυπο αυτό δεν παρουσιάζει, στην ουσία, κάποια διαφορά από ένα αντίστοιχο περιστατικό της κοινωνίας των ανθρώπων.

Σε ένα κείμενο 15 – 20 σειρών να αναφερθείτε στο δεσμό μητέρας – παιδιού στη ζωή μας.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(20 μονάδες)

ΛΥΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2013 – 2014

Επώνυμο :
Όνομα :

A. Λεξιλογικά

1. Από τα παρακάτω ρήματα να σχηματίσετε τα αντίστοιχα ουσιαστικά και το αντίστροφο:

▪ απονέμω	απονομή
▪ ανέχομαι	ανοχή ή ανεκτικότητα
▪ τέλεση	τελώ
▪ σφάλμα	σφάλω
▪ σύμπτωση	συμπίπτω
▪ θέση	θέτω
▪ λαμβάνω	λήψη ή λαβή
▪ πόση	πίνω
▪ έκρηξη	εκρήγνυμαι
▪ έκπληξη	εκπλήσσω ή εκπλήσσομαι

(5 μονάδες)

2. Να δοθούν τα αντώνυμα των παρακάτω λέξεων:

▪ ήμισυς	ολόκληρος, πλήρης
▪ περίσσεια	έλλειψη
▪ άπορος	εύπορος ή πλούσιος
▪ ανθίζω	μαραίνομαι
▪ αποδοκιμασία	επιδοκιμασία, έπαινος
▪ λήθη	μνήμη
▪ ευσεβής	ασεβής

- δυσωδία ευωδία
- υπομονετικός ανυπόμονος
- τέλειος ατελής

(5 μονάδες)

3. Να δοθούν τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων:

- λάθος σφάλμα
- υφίσταμαι παθαίνω ή υποφέρω
- σιγή σιωπή
- καρτερικός υπομονετικός
- ανία πλήξη
- κατορθώνω πετυχαίνω
- μοιράζω διανέμω
- κλαίω θρηνώ ή οδύρομαι
- βούληση θέληση ή επιθυμία
- εγκώμιο έπαινος

(5 μονάδες)

4. Να επιλέξετε μεταξύ των ι, ει, οι ώστε να επιτευχθεί η ορθή (σωστή) γραφή των παρακάτω λέξεων:

- αλείφω
- αμέλεια
- γλείφω
- δουλειά
- πρόνοια
- αδιαλλαξία
- καλλιεργεια
- άνοια
- ανία
- αστοχία

(5 μονάδες)

5. Να αντιστοιχίσετε τις λόγιες προθέσεις της γλώσσας μας με τις λέξεις που σας δίνονται, ώστε να σχηματιστούν νέες λέξεις (Προσοχή: Μόνο ένας συνδυασμός είναι δυνατός!):

Σημείωση: Να αντιστοιχίσετε αριθμούς με γράμματα και να γράψετε τη λέξη που προκύπτει.

1. συν	α)	ασφάλεια	ανασφάλεια (2)
2. ανά	β)	θέαμα	υπερθέαμα (4)
3. υπό	γ)	ιστορία	προϊστορία (5)
4. υπέρ	δ)	χωρισμός	διαχωρισμός (10)
5. προ	ε)	διαστολή	υποδιαστολή (3)
6. περί	στ)	λαβή	συλλαβή (1)
7. εν	ζ)	παίδευση	εκπαίδευση (9)
8. επί	η)	κατάσταση	εγκατάσταση (7)
9. εκ	θ)	μερισμός	επιμερισμός (8)
10. διά	ι)	γύρος	περίγυρος (6)

(5 μονάδες)

B. Γραμματική

6. Να σχηματιστεί ο Αόριστος της άλλης φωνής στο ίδιο πρόσωπο :

▪ εκτράπηκε	εξέτρεψε
▪ αναγγελθήκαμε	αναγγείλαμε
▪ εξέπληξα	εξεπλόγηνα
▪ έκλεψαν	κλάπηκαν
▪ παραδώσατε	παραδοθήκατε
▪ εκλέχτηκες	εξέλεξες
▪ παρασχέθησαν	παρείχαν
▪ απονεμήθηκε	απένειμε
▪ αναμείχθηκες	ανέμειξες
▪ συρθήκαμε	σύραμε

(5 μονάδες)

7. Να σχηματιστεί το α' ενικό πρόσωπο της Οριστικής Παρακειμένου στη φωνή στην οποία δίνονται τα ρήματα:

▪ διαφθείρομαι	έχω διαφθαρεί
▪ παραφυλάσσω	έχω παραφυλάξει
▪ στρέφομαι	έχω στραφεί
▪ αναστέλλω	έχω αναστείλει
▪ προκαλούμαι	έχω προκληθεί
▪ λέω	έχω πει
▪ καίγομαι	έχω καεί
▪ παράγω	έχω παραγάγει
▪ διατίθεμαι	έχω διατεθεί
▪ ανατέλλω	έχω ανατείλει

(5 μονάδες)

8. Να δοθεί η σωστή πτώση των παρακάτω ουσιαστικών – επιθέτων που βρίσκονται σε παρένθεση, σύμφωνα με τα συμφραζόμενα:

- Να μου δώσεις ακριβή απάντηση σε παρακαλώ! (ακριβής)
- Όλα αυτά είναι απομεινάρια του παρελθόντος. (παρελθόν)
- Αύριο θα κάνει πολλή ζέστη. (πολύς)
- Οι υπερασπιστές τέτοιων καθεστώτων αποτελούν απειλή. (το καθεστώς)
- Να μην επηρεάζεσαι από τον κάθε δεισιδαίμονα που βρίσκεις στο δρόμο σου. (δεισιδαίμων)
- Σας παρουσιάζω τα στελέχη της επιχείρησης. (το στέλεχος)
- Όλα τα παιδιά της είναι ξανθομάλλικα. (ξανθομάλλης)
- Οι εθνικές επέτειοι γιορτάζονται με μεγάλη επισημότητα. (η επέτειος)
- Τα μαλλιά της είναι πλέον χρυσοφιά. (χρυσοφής)
- Παραβρέθηκαν εκπρόσωποι όλων των πολιτικών παρατάξεων. (η παράταξη)
- Μετά την ασθένεια η φωνή του έγινε τραχιά. (τραχύς)
- Είναι θαμώνας των μεγαλύτερων βιβλιοθηκών. (η βιβλιοθήκη)
- Τον θαυμάζω, γιατί είναι θηρευτής άρτιων απαντήσεων. (άρτιος)
- Οι μισθοί των φυλάκων υπέστησαν σοβαρή μείωση. (ο φύλακας)
- Δεν μπορεί να γίνει σύγκριση ανόμοιων πραγμάτων. (ανόμοιος)
- Οφείλει να δείχνει σεβασμό στους ιερείς. (ο ιερέας)
- Είναι πολύ υπάκουη μαθήτριά. (υπάκουος)

- Να περιποιείτε τα δέντρα του αυλόγυρου. (ο αυλόγυρος)
- Του χορηγήθηκε αντιβίωση ευρέος φάσματος. (ευρύς)
- Η ασφαλής οδήγηση επιβάλλει την τήρηση των προτεραιοτήτων. (η προτεραιότητα)

(10 μονάδες)

9. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας με τους τρεις βαθμούς των επιθέτων – επιρρημάτων. Προσοχή: στα επίθετα να σχηματίσετε την ίδια πτώση, γένος και αριθμό των άλλων βαθμών και γενικά στα παραθετικά να σχηματίσετε μόνο τον μονολεκτικό τύπο:

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
της δημοφιλούς	της δημοφιλέστερης	της δημοφιλέστατης
τους ευρείς	τους ευρύτερους	τους ευρύτατους
πολύ (επίρρημα)	περισσότερο	—
τον συνεπή	τον συνεπέστερο	τον συνεπέστατο
—	προτιμότερος	—
ακμαία	ακμαιότερη	ακμαιότατη
τα νόμιμα	τα νομιμότερα	τα νομιμότατα
(κάτω)	κατώτερος	κατώτατος

(8 μονάδες)

Γ. Συντακτικό

10. α) Να χαρακτηριστούν συντακτικά οι όροι που δίνονται σε έντονη γραφή στο παρακάτω κείμενο.

β) Να αναγνωριστεί το είδος των υπογραμμισμένων δευτερευουσών προτάσεων. Προσοχή: στις ονοματικές δευτερεύουσες προτάσεις να προσδιορίσετε τη συντακτική τους θέση.

« . . . Από βουνό σε βουνό βρέθηκε μια βραδιά στο λιβάδι που έβοσκαν τα ζώα του χωριού. Το λιβάδι ανέβαινε σιγά σιγά σ' ένα βουνό, σκεπασμένο μ' έλατα, με κέδρα και πουρνάρια. Κάπου κάπου φούντωναν και μερικές γέρικες βελανιδιές.

Ο λύκος, καθώς είδε τόσα ζώα να βόσκουν στη μοναξιά, στάθηκε του κεντήθηκε η όρεξη να τα βάλει με τα μεγάλα ζώα.

Έπεσε χάμω και άρχισε να σέρνεται απάνω στην ψηλή και δροσερή χλόη. Σερνόταν ήσυχα σα φίδι, μα, όσο προσεχτικά κι αν πλησίαζε, τα ζώα τον ένιωσαν. Τ' άλογα χλιμίντρισαν ανήσυχα και τα βόδια μούγκρισαν. Και στη στιγμή όλα τ' άλογα μαζεύτηκαν σ' ένα μέρος,

έσμιξαν τα κεφάλια τους, σα να ήταν όλα δεμένα σ' ένα στύλο, και με τα κορμιά τους έκαμαν κύκλο. **Το ίδιο** έκαμαν και τα βόδια. Συνάχτηκαν, έβαλαν στη μέση τα μοσχάρια και τις αδύνατες αγελάδες, κι εκείνα στάθηκαν ολόγυρα με τα κεφάλια σκυμμένα και τα κέρατα έτοιμα. Ο λύκος σύρθηκε πρώτα μια δυο φορές γύρω στ' άλογα και δοκίμασε να πηδήσει στη ράχη κανενός. Μα τ' άλογα άρχισαν τέτοιες κλοτσιές με τα πίσω πόδια τους, που για πολλήν ώρα δεν έβλεπες παρά ατσαλένιες οπλές μέσα σε ουρές φουντωμένες. Πού να τολμήσει να πλησιάσει ο λύκος! Σύρθηκε έπειτα γύρω στα βόδια και δοκίμασε μ' ένα πήδημα ν' ανοίξει το λαιμό κανενός. Μα κάθε φορά που δοκίμαζε, αντί το λαιμό έβρισκε εμπρός του κάτι κέρατα μυτερά και δυνατά, έτοιμα να του σκίσουν την κοιλιά.

Μάκρυνε λοιπόν από κει για να συλλογιστεί καλύτερα τι να κάμει. Έξαφνα βλέπει τη γαϊδουρίτσα του Τσιρίμπαση με το πουλαράκι της. Ήταν ξεχασμένη σε κάποιο ψήλωμα, και τώρα που ένιωσε τον κίνδυνο έτρεξε τον κατήφορο για να χωθεί ανάμεσα στ' άλογα. Ο λύκος έτρεξε να της κόψει το δρόμο.

Ένα σκυλάκι βρέθηκε συμμαζεμένο σε μια κουφάλα πουρναριού κι έτρεμε από το φόβο του. Μα όταν είδε το λύκο να χυθεί απάνω στη γαϊδουρίτσα, βγήκε κι έτρεξε για το χωριό.

Ο λύκος άρχισε να φέρνει γύρους τη γαϊδουρίτσα, όλο και στενότερους γύρους, να της δείχνει τα δόντια του. Εκείνη στάθηκε απελπισμένη. Έτρεμε ολόκληρη· αδύνατο να φτάσει στ' άλογα. Ο λύκος έβαλε σημάδι το πουλαράκι και χύθηκε απάνω του. Μα τώρα ήρθε η σειρά της μάνας. Η γαϊδουρίτσα πήρε θάρρος και μπήκε ανάμεσα στο λύκο και το παιδί της. Με τα πίσω πόδια της άρχισε να κλοτσά και με το στήθος της να σπρώχνει το πουλαράκι της στην κουφάλα ενός έλατου. Μα εκείνο δεν τη βοηθούσε καθόλου· έτρεμε κι έστεκε ακίνητο. Πολλές φορές τέντωνε το κεφάλι του περίεργο να ιδεί **τι γίνεται** πίσω από τη μάνα του. Τέλος η γαϊδουρίτσα κατάφερε να βάλει μέσα το πουλαράκι, έκλεισε με το στήθος της την κουφάλα και με τα πίσω πόδια της έδινε κλοτσιές αδιάκοπα.

Ο λύκος άφρισε από τη λύσσα του. Πολλές φορές κατόρθωσε να μπήξει τα δόντια του στ' αφύλαχτα πλευρά της γαϊδουρίτσας. Μα στο τέλος έπεσε κάτω από τις κλοτσιές της. Τα αίματα έτρεχαν από τα πλευρά της γαϊδουρίτσας· μα δεν έτρεχαν λιγότερα από το κεφάλι του λύκου. Η άμοιρη μάνα προστάτευε και με το αίμα της το παιδί της.

Έξαφνα ακούστηκαν μακριά βραχνά γαβγίσματα· ήταν ο Αράπης του γύφτου, ένα κατάμαυρο μεγάλο μαντρόσκυλο. Το σκυλάκι που έφυγε από το λιβάδι ήρθε λαχανιασμένο στο σπίτι του Τσιρίμπαση και με τα νοήματα έδωσε να καταλάβει πως η γαϊδουρίτσα τους κινδύνευε.

Ο Τσιρίμπασης κοιμόταν έξω από το σπίτι. Ο Αράπης τον τράβηξε από τα ρούχα, τον ξύπνησε και του έδειξε πως έπρεπε να πάρει το τουφέκι του και να τον ακολουθήσει. Τον τράβηξε άλλη μια φορά και έτρεξε εμπρός μαζί με το σκυλάκι.

Από τα γαβγίσματα του Αράπη ξύπνησε κι η Σμαράγδα.

«Πάει η γαϊδουρίτσα μου!», είπε.

Ο λύκος στο μεταξύ είχε καιρό να φύγει. Κατάλαβε πως καθώς ήταν κουρασμένος δύσκολα θα γλίτωνε από τα δόντια του Αράπη. Πήρε λοιπόν τον κατήφορο. Μα κι ο σκύλος τον πήρε από κοντά και τον έριξε στο δρόμο του χωριού. Σε μια στροφή τον αντίκρισε ο Τσιρίμπασης και με μια τουφεκιά τον ξάπλωσε κάτω.

Ο Αράπης έτρεξε, τον άρπαξε από το λαιμό, τον εσήκωσε ψηλά, τον τίναξε, κι αφού βεβαιώθηκε πως ήταν **νεκρός**, τον πήρε κι έτρεξε με χαρά στον αφέντη του.

Στο μεταξύ ξημέρωσε. Από τα γαβγίσματα των σκύλων και τις φωνές των τσοπάνηδων οι χωρικοί έμαθαν πως φάνηκε λύκος κι έτρεξαν στα χωράφια να ιδούν τα ζώα τους.

Σε λίγο μαζεύτηκαν γύρω από το έλατο. Η γαϊδουρίτσα ζούσε ακόμη, μα το αίμα έτρεχε από τις πληγές. Αγκομαχούσε τόσο θλιβερά, που ράγιζε του καθενός την καρδιά. Μόλις είδε τον Αράπη να σέρνει το λύκο, χάιδεψε με το κεφάλι της το πουλαράκι, έριξε μια ματιά ευχαριστημένη **στο σκύλο** και ξεψύχησε. Το πουλαράκι δεν είχε πάθει **τίποτα**, μα δύσκολα κατόρθωσαν να το βγάλουν αποκεί. Τόσο ήταν τρομαγμένο.

Κάποιος είπε με συγκίνηση:
«Τέτοια μάνα δεν πρέπει να τη φάνε τα κοράκια κι οι αλεπούδες. Λέω να τη θάψουμε».
Όλοι το δέχτηκαν, έσκαψαν ένα λάκκο και την έθαψαν εκεί. Από τότε το μέρος εκείνο έμεινε να λέγεται «**Το μνήμα της μάνας**».

Ανδρέας Καρκαβίτσας
«Το μνήμα της μάνας»

α)

- τον: είναι αντικείμενο στο ρήμα «ένιωσαν»
- το ίδιο: είναι σύστοιχο αντικείμενο στο ρήμα «έκαμαν»
- τι: είναι υποκείμενο στο ρήμα «γίνεται»
- νεκρός: είναι κατηγορούμενο στο εννοούμενο υποκείμενο «λύκος»
- στο σκύλο: είναι έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα «έριξε»
ή απλό αντικείμενο στην περίφραση «έριξε μια ματιά»
- τίποτα: είναι σύστοιχο αντικείμενο στο ρήμα «δεν είχε πάθει»
- «Το μνήμα της μάνας»: είναι κατηγορούμενο στο υποκείμενο «το μέρος»

(7 μονάδες)

β)

- « . . . τι να κάμει.»

Πλάγια ερωτηματική πρόταση ως αντικείμενο στο ρήμα «να συλλογιστεί»

- « . . . να της κόψει το δρόμο »

Τελική πρόταση

- « . . . πως έπρεπε . . . »

Ειδική πρόταση ως άμεσο αντικείμενο στο ρήμα «έδειξε»

- « . . . καθώς ήταν κουρασμένος . . . »

Αιτιολογική πρόταση

- « . . . που ράγιζε του καθενός την καρδιά.»

Συμπερασματική πρόταση

(10 μονάδες)

11. Να μετατραπεί η σύνταξη των παρακάτω προτάσεων από ενεργητική σε παθητική ή το αντίστροφο:

α) Από τα γαβγίσματα του Αράπη ξύπνησε κι η Σμαράγδα.

Τα γαβγίσματα του Αράπη ξύπνησαν και τη Σμαράγδα.

β) Όλοι το δέχτηκαν.

Έγινε δεκτό σε όλους (ή από όλους).

γ) Τέτοια μάνα δεν πρέπει να τη φάνε τα κοράκια κι οι αλεπούδες.

Τέτοια μάνα δεν πρέπει να φαγωθεί από τα κοράκια και τις αλεπούδες.

δ) Κάποιος είπε με συγκίνηση.

Ειπώθηκε από κάποιον με συγκίνηση.

ε) Ο λύκος σύρθηκε πρώτα μια δυο φορές γύρω στ' άλογα.

Ο λύκος έσυρε τον εαυτό του πρώτα μια δυο φορές γύρω στ' άλογα.

(10 μονάδες)

ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2014 – 2015

Επώνυμο :

Όνομα :

A. Λεξιλογικά

1. Να βρείτε τα αντώνυμα των λέξεων που δίνονται:

- ανυπομονησία
- διχόνοια
- ελευθερία
- γενναιότητα
- εμπειρία
- άγνοια
- ορεινός
- αναισθητός
- ασέβεια
- παντού

(10 μονάδες)

2. Από ποιο ρήμα παράγονται τα παρακάτω επίθετα;

- χρήσιμος
- άδειος
- δανεικός
- απρεπής
- ακάλυπτος

(2,5 μονάδες)

3. Να παράγετε το αντίστοιχο ουσιαστικό για κάθε ένα από τα παρακάτω ρήματα:

- συνετίζω
- φεύγω
- σπέρνω
- προσκαλώ
- πλήττω
- κερνώ
- θέλω
- δρω
- ανατέλλω
- απαλλάσσω

(5 μονάδες)

4. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας επιθέτων – επιρρημάτων:

Επίθετο	Επίρρημα
	ακριβώς
ακριβός	
	δυστυχώς
συνήθης	
	τακτικά

(2,5 μονάδες)

5. Από τις δύο λέξεις που σας δίνονται να σχηματίσετε τους σύνθετους όρους που σας ζητούνται:

- καλός –ή + φωνή (επίθετο)
- λείπω + θυμός (ουσιαστικό)
- πολύς + βάλλω (ουσιαστικό)
- καρδιά + πάθος (ουσιαστικό)
- ευθύς + γραμμή (επίθετο)
- γη + γράφω (ουσιαστικό)

- αεί + θάλλω (επίθετο)
- αέρας + δρόμος (ουσιαστικό)
- πετώ + σφαίρα (ουσιαστικό)
- ευρύς + χώρος (επίθετο)

(10 μονάδες)

6. Να συμπληρωθεί το σωστό ι, ει, οι στα παρακάτω ουσιαστικά:

- διχόν___α
- απληστ___α
- καλλιέργ___α
- λειτουργ___α
- διαύγ___α
- αχαριστ___α
- λατρ___α
- μοιρολατρ___α
- παλίρρ___α
- συγγέν___α

(5 μονάδες)

B. Γραμματική

7. Να συμπληρώσετε τους βαθμούς των επιθέτων και των επιρρημάτων. (Στα παραθετικά να σχηματιστεί ο μονολεκτικός τύπος, εκτός κι αν δεν είναι δυνατό) :

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
εμφανώς		
	χειρότερα (επίρρημα)	
πανύψηλος		
μπροστά		

(4 μονάδες)

8. Να δοθεί η ζητούμενη πτώση από τις παρακάτω συνεκφορές:

- η όμοια μέθοδος (γεν. πληθ.)
 - ο επιφανής αρχιερέας (ονομ. πληθ.)
 - η ταχεία εξυπηρέτηση (γεν. πληθ.)
 - το κεραμιδί φόρεμα (γεν. πληθ.)
 - το επείγον περιστατικό (αιτ. πληθ.)
- (10 μονάδες)

9. Να κάνετε τη χρονική αντικατάσταση των παρακάτω ρημάτων (προσοχή στην έγκλιση!):

	<u>είχε διαδοθεί</u>	<u>να δείχνει</u>	<u>κατέφυγαν</u>	<u>να αποκριθεί</u>
Ενεστώτας		να δείχνει		
Παρατατικός				
Εξ. Μέλλοντας				
Στ. Μέλλοντας				
Αόριστος			κατέφυγαν	να αποκριθεί
Παρακείμενος				
Υπερσυντέλικος	είχε διαδοθεί			
Συντ. Μέλλοντας				

(11 μονάδες)

Γ. Συντακτικό

10. α) Να χαρακτηριστούν συντακτικά οι όροι που δίνονται σε έντονη γραφή στο παρακάτω κείμενο.

β) Να αναγνωριστεί το είδος των υπογραμμισμένων δευτερευουσών προτάσεων.

Ο Αριστοτέλης σήμερα περίμενε το βασιλικό μαθητή του με ανυπομονησία. Είχε διαδοθεί σ' όλη την πολιτεία το κατόρθωμα του διαδόχου, κι ο σοφός δάσκαλος συλλογιζόταν με συγκίνηση πως από το νέο αυτόν κρεμόταν πια η τύχη, όχι μονάχα της Μακεδονίας, παρά κι ολόκληρης της Ελλάδας.

Συλλογιζόταν σε τι κατάσταση βρισκόταν την εποχή εκείνη η επίλοιπη Ελλάδα – διχόνοιες, ανταρσίες, η δόξα η παλιά είχε χαθεί, οι βάρβαροι από στιγμή σε στιγμή μπορούσαν να κατέβουν και να καταργήσουν την ελευτερία. Ποιος θα σώσει πια τη μεγάλη πατρίδα; Ποιος; Μονάχα ο νέος τούτος, που άρχισε κιόλας να δείχνει από μικρός τόση γενναιότητα και φιλοτιμία.

«Θα **του** δώσω όλη μου την ψυχή», συλλογιζόταν ο μέγας φιλόσοφος, «θα του φωτίσω το μυαλό, θα του γλυκάνω την καρδιά, θα **τον** κάμω τέλειο **πρότυπο** Έλληνα κι ανθρώπου. Μια μέρα, ποιος ξέρει, μπορεί ο νέος αυτός να σκορπίσει το φως της Ελλάδας σε όλη τη βάρβαρη Ασία . . .»

Αυτά συλλογιζόταν με σκυμμένο κεφάλι. Τόσο βυθισμένος ήταν στους λογισμούς του, που δεν άκουσε την πόρτα που άνοιξε και δεν είδε τον Αλέξανδρο που μπήκε αλαφροπάτητα και στάθηκε από πάνω του.

- Ω Αριστοτέλη, είπε, τι συλλογίζεσαι;

Ο δάσκαλος σήκωσε το κεφάλι. Χαμογέλασε.

- Κάθισε, είπε, θα σου πω.

- Ξέρεις, δεν μπορώ εύκολα να καθίσω, είπε ο Αλέξανδρος. Λέγε, κι εγώ θα στέκω να σε ακούω όρθιος.

- Συλλογίζομαι την Ελλάδα, είπε σιγά, με θλιμμένη φωνή ο φιλόσοφος. Πώς ξέπεσε! Πού είναι η Αθήνα του Περικλή; Πού πέταξε η μεγάλη δόξα, **τι** έγιναν οι φημισμένοι Μαραθωνομάχοι και Σαλαμινομάχοι;

«Κατέφυγαν εδώ, εδώ, στη Βόρεια Ελλάδα, τη Μακεδονία» ψιθύρισε από μέσα του ο Αλέξανδρος, μα δεν άνοιξε τα χείλη ν' αποκριθεί στο ερώτημα του δασκάλου.

Νίκος Καζαντζάκης
«Ο Μέγας Αλέξανδρος»

α)

▪ το κατόρθωμα: είναι στο

▪ η Ελλάδα: είναι στο

▪ του: είναι στο

▪ τον: είναι στο

▪ πρότυπο: είναι στο

▪ τι: είναι στο

(6 μονάδες)

β)

- « . . . πως από το νέο αυτόν κρεμόταν πια η τύχη, όχι μονάχα της Μακεδονίας, παρά κι ολόκληρης της Ελλάδας.»

.....

- « . . . σε τι κατάσταση βρισκόταν την εποχή εκείνη η επίλοιπη Ελλάδα . . . »

.....

- « . . . που δεν άκουσε την πόρτα . . . »

.....

- « . . . να σε ακούω όρθιος . . . »

.....

(8 μονάδες)

11. Να μετατραπεί η σύνταξη των παρακάτω προτάσεων από ενεργητική σε παθητική ή το αντίστροφο:

α) Είχε διαδοθεί σ' όλη την πολιτεία το κατόρθωμα του διαδόχου.

β) Ποιος θα σώσει πια τη μεγάλη πατρίδα;

γ) Θα του δώσω όλη μου την ψυχή.

(6 μονάδες)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(20 μονάδες)

ΛΥΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2014 – 2015

Επώνυμο	:
Όνομα	:

A. Λεξιλογικά

1. Να βρείτε τα αντώνυμα των λέξεων που δίνονται:

▪ ανυπομονησία	υπομονή
▪ διχόνοια	ομόνοια
▪ ελευθερία	σκλαβιά – δουλεία
▪ γενναιότητα	δειλία
▪ εμπειρία	απειρία
▪ άγνοια	γνώση
▪ ορεινός	πεδινός
▪ αναισθητός	ευαίσθητος
▪ ασέβεια	σεβασμός – ευσέβεια
▪ παντού	πουθενά

(10 μονάδες)

2. Από ποιο ρήμα παράγονται τα παρακάτω επίθετα;

▪ χρήσιμος	χρησιμεύω
▪ άδειος	αδειάζω
▪ δανεικός	δανείζω
▪ απρεπής	πρέπει
▪ ακάλυπτος	καλύπτω

(2,5 μονάδες)

3. Να παράγετε το αντίστοιχο ουσιαστικό για κάθε ένα από τα παρακάτω ρήματα:

- συνερίζω σύνεση
- φεύγω φυγή – φυγάς
- σπέρνω σπορά – σπόρος
- προσκαλώ πρόσκληση
- πλήττω πλήξη – πλήγμα
- κερνώ κέρασμα
- θέλω θέληση – θέλημα
- δρω δράση – δράστης
- ανατέλλω ανατολή
- απαλλάσσω απαλλαγή

(5 μονάδες)

4. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας επιθέτων – επιρρημάτων:

Επίθετο	Επίρρημα
ακριβής	ακριβώς
ακριβός	ακριβά
δυστυχής	δυστυχώς
συνήθης	συνήθως
τακτικός	τακτικά

(2,5 μονάδες)

5. Από τις δύο λέξεις που σας δίνονται να σχηματίσετε τους σύνθετους όρους που σας ζητούνται:

- καλός –ή + φωνή καλλίφωνος (επίθετο)
- λείπω + θυμός λιποθυμία (ουσιαστικό)
- πολύς + βάλλω πολυβόλο, πολυβολείο (ουσιαστικό)
- καρδιά + πάθος καρδιοπάθεια (ουσιαστικό)
- ευθύς + γραμμή ευθύγραμμος (επίθετο)
- γη + γράφω γεωγραφία (ουσιαστικό)

- αεί + θάλλω αειθαλής (επίθετο)
- αέρας + δρόμος αεροδρόμιο (ουσιαστικό)
- πετώ + σφαίρα πετοσφαίριση (ουσιαστικό)
- ευρύς + χώρος ευρύχωρος (επίθετο)

(10 μονάδες)

6. Να συμπληρωθεί το σωστό ι, ει, οι στα παρακάτω ουσιαστικά:

- διχόνοια
- απληστία
- καλλιέργεια
- λειτουργία
- διαύγεια
- αχαριστία
- λατρεία
- μοιρολατρία
- παλίρροια
- συγγένεια

(5 μονάδες)

B. Γραμματική

7. Να συμπληρώσετε τους βαθμούς των επιθέτων και των επιρρημάτων. (Στα παραθετικά να σχηματιστεί ο μονολεκτικός τύπος, εκτός κι αν δεν είναι δυνατό) :

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
εμφανώς	εμφανέστερα	εμφανέστατα
κακώς	χειρότερα (επίρρημα)	— , κάκιστα
πανύψηλος	—	—
μπροστά	πιο μπροστά	— , πολύ μπροστά

(4 μονάδες)

8. Να δοθεί η ζητούμενη πτώση από τις παρακάτω συνεκφορές:

- η όμοια μέθοδος των όμοιων μεθόδων (γεν. πληθ.)
- ο επιφανής αρχιερέας οι επιφανείς αρχιερείς (ονομ. πληθ.)
- η ταχεία εξυπηρέτηση των ταχειών εξυπηρετήσεων (γεν. πληθ.)
- το κεραμιδί φόρεμα των κεραμιδιών φορεμάτων (γεν. πληθ.)
- το επείγον περιστατικό τα επείγοντα περιστατικά (αιτ. πληθ.)

(10 μονάδες)

9. Να κάνετε τη χρονική αντικατάσταση των παρακάτω ρημάτων (προσοχή στην έγκλιση!):

	<u>είχε διαδοθεί</u>	<u>να δείχνει</u>	<u>κατέφυγαν</u>	<u>να αποκριθεί</u>
Ενεστώτας	διαδίδεται	να δείχνει	καταφεύγουν	να αποκρίνεται
Παρατατικός	διαδιδόταν	—	κατέφευγαν	—
Εξ. Μέλλοντας	θα διαδίδεται	—	θα καταφεύγουν	—
Στ. Μέλλοντας	θα διαδοθεί	—	θα καταφύγουν	—
Αόριστος	διαδόθηκε	να δείξει	κατέφυγαν	να αποκριθεί
Παρακείμενος	έχει διαδοθεί	να έχει δείξει	έχουν καταφύγει	να έχει αποκριθεί
Υπερσυντέλικος	είχε διαδοθεί	—	είχαν καταφύγει	—
Συντ. Μέλλοντας	θα έχει διαδοθεί	—	θα έχουν καταφύγει	—

(11 μονάδες)

Γ. Συντακτικό

10. α) Να χαρακτηριστούν συντακτικά οι όροι που δίνονται σε έντονη γραφή στο παρακάτω κείμενο.

β) Να αναγνωριστεί το είδος των υπογραμμισμένων δευτερευουσών προτάσεων.

Ο Αριστοτέλης σήμερα περίμενε το βασιλικό μαθητή του με ανυπομονησία. Είχε διαδοθεί σ' όλη την πολιτεία το κατόρθωμα του διαδόχου, κι ο σοφός δάσκαλος συλλογιζόταν με συγκίνηση πως από το νέο αυτόν κρεμόταν πια η τύχη, όχι μονάχα της Μακεδονίας, παρά κι ολόκληρης της Ελλάδας.

Συλλογιζόταν σε τι κατάσταση βρισκόταν την εποχή εκείνη η επίλοιπη Ελλάδα – διχόνοιες, ανταρσίες, η δόξα η παλιά είχε χαθεί, οι βάρβαροι από στιγμή σε στιγμή μπορούσαν να κατέβουν και να καταργήσουν την ελευτερία. Ποιος θα σώσει πια τη μεγάλη πατρίδα; Ποιος; Μονάχα ο νέος τούτος, που άρχισε κιόλας να δείχνει από μικρός τόση γενναιότητα και φιλοτιμία.

«Θα **του** δώσω όλη μου την ψυχή», συλλογιζόταν ο μέγας φιλόσοφος, «θα του φωτίσω το μυαλό, θα του γλυκάνω την καρδιά, θα **τον** κάμω τέλειο **πρότυπο** Έλληνα κι ανθρώπου. Μια μέρα, ποιος ξέρει, μπορεί ο νέος αυτός να σκορπίσει το φως της Ελλάδας σε όλη τη βάρβαρη Ασία . . .»

Αυτά συλλογιζόταν με σκυμμένο κεφάλι. Τόσο βυθισμένος ήταν στους λογισμούς του, που δεν άκουσε την πόρτα που άνοιξε και δεν είδε τον Αλέξανδρο που μπήκε αλαφροπάτητα και στάθηκε από πάνω του.

- Ω Αριστοτέλη, είπε, τι συλλογίζεσαι;

Ο δάσκαλος σήκωσε το κεφάλι. Χαμογέλασε.

- Κάθισε, είπε, θα σου πω.

- Ξέρεις, δεν μπορώ εύκολα να καθίσω, είπε ο Αλέξανδρος. Λέγε, κι εγώ θα στέκω να σε ακούω όρθιος.

- Συλλογίζομαι την Ελλάδα, είπε σιγά, με θλιμμένη φωνή ο φιλόσοφος. Πώς ξέπεσε! Πού είναι η Αθήνα του Περικλή; Πού πέταξε η μεγάλη δόξα, **τι** έγιναν οι φημισμένοι Μαραθωνομάχοι και Σαλαμινομάχοι;

«Κατέφυγαν εδώ, εδώ, στη Βόρεια Ελλάδα, τη Μακεδονία» ψιθύρισε από μέσα του ο Αλέξανδρος, μα δεν άνοιξε τα χείλη ν' αποκριθεί στο ερώτημα του δασκάλου.

Νίκος Καζαντζάκης
«Ο Μέγας Αλέξανδρος»

α)

- το κατόρθωμα: είναι υποκείμενο στο ρήμα «είχε διαδοθεί»

- η Ελλάδα: είναι υποκείμενο στο ρήμα «βρισκόταν»

- του: είναι έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα «θα δώσω»

- τον: είναι αντικείμενο στο ρήμα «θα κάμω»

- πρότυπο: είναι κατηγορούμενο στο αντικείμενο «τον»

- τι: είναι κατηγορούμενο στο υποκείμενο «Μαραθωνομάχοι και Σαλαμινομάχοι»

(6 μονάδες)

β)

- « . . . πως από το νέο αυτόν κρεμόταν πια η τύχη, όχι μονάχα της Μακεδονίας, παρά κι ολόκληρης της Ελλάδας.»

Ειδική ως αντικείμενο στο «συλλογιζόταν»

- « . . . σε τι κατάσταση βρισκόταν την εποχή εκείνη η επίλοιπη Ελλάδα . . .»

Πλάγια ερωτηματική ως αντικείμενο στο «συλλογιζόταν»

- « . . . που δεν άκουσε την πόρτα . . .»

Συμπερασματική ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο «ήταν βυθισμένος»

- « . . . να σε ακούω όρθιος . . .»

Τελική ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο «θα στέκω»

(8 μονάδες)

11. Να μετατραπεί η σύνταξη των παρακάτω προτάσεων από ενεργητική σε παθητική ή το αντίστροφο:

α) Είχε διαδοθεί σ' όλη την πολιτεία το κατόρθωμα του διαδόχου.

Είχαν διαδώσει (οι άνθρωποι) σ' όλη την πολιτεία το κατόρθωμα του διαδόχου.

β) Ποιος θα σώσει πια τη μεγάλη πατρίδα;

Από ποιον θα σωθεί πια η μεγάλη πατρίδα;

γ) Θα του δώσω όλη μου την ψυχή.

Θα του δοθεί όλη μου η ψυχή.

(6 μονάδες)

ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2015 – 2016

Επώνυμο :

Όνομα :

A. Λεξιλογικά

1. Από τα επίθετα που σας δίνονται να παράγετε το αντίστοιχο ουσιαστικό (προσοχή στην ορθογραφία!):

- ταχύς
- άδικος
- ένοχος
- δίκαιος
- ανασφαλής
- ύποπτος
- επίσημος
- ασθενής
- αθώος
- επιεικής

(5 μονάδες)

2. Να χωρίσετε τις σύνθετες λέξεις στα δύο συνθετικά τους (προσοχή στην ορθογραφία!):

- τυπογραφία
- κυριολεξία
- πετοσφαίριση
- φορολογία
- αιμοδότης
- χειροδύναμος
- διώροφος

- φιλόξενος
- ασθενοφόρο
- αληθοφανής

(10 μονάδες)

3. Να βρείτε τα αντώνυμα των λέξεων που σας δίνονται (προσοχή στην ορθογραφία!):

- κρυφός
- κυριολεξία
- μίσος
- συχνός
- επιθετικός
- απουσία
- δυσάρεστα
- ατιμία
- χαρούμενος
- πλεονέκτημα

(5 μονάδες)

4. Να τονίσετε τις παρακάτω λέξεις και να βάλετε διαλυτικά όπου χρειάζεται:

- Μαιος
- Μαιου
- χαιδευω
- πρωινος
- πλαινος
- ευφυια
- υιοθεσια
- κοροιδο
- κοροιδευω
- αρτοποιια

(5 μονάδες)

B. Γραμματική

7. Στις παρακάτω συνεκφορές να δοθεί η ίδια πτώση του άλλου αριθμού:

- οι βραχόδεις χερσόνησοι
- του άγρυπνου φύλακα
- των ασθενών φώτων
- το ευτελές προϊόν
- των άπειρων γραμματέων

(10 μονάδες)

8. Να σχηματιστούν τα παραθετικά των παρακάτω τύπων. (Να προτιμήσετε τον μονολεκτικό τύπο, όπου υπάρχει, και να ακολουθήσετε το ίδιο γένος, όπου υπάρχει):

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
λίγη		
συνήθως		
πικραμένος		

(3 μονάδες)

9. Να κάνετε τη χρονική αντικατάσταση των παρακάτω ρημάτων (προσοχή στην έγκλιση και στη φωνή):

	<u>ντρεπόταν</u>	<u>να φέρνει</u>
Ενεστώτας		
Παρατατικός		
Εξ. Μέλλοντας		
Στ. Μέλλοντας		
Αόριστος		
Παρακείμενος		
Υπερσυντέλικος		
Συντ. Μέλλοντας		

(11 μονάδες)

10. Να σχηματιστούν οι μετοχές ενεργητικού Ενεστώτα και παθητικού Παρακειμένου των παρακάτω ρημάτων (προσοχή στην ορθογραφία!):

	<u>Ενεργητικός Ενεστώτας</u>	<u>Παθητικός Παρακείμενος</u>
αφαιρώ		
γίνομαι		
στρέφω		
προσκαλώ		

(8 μονάδες)

Γ. Συντακτικό

10. Αφού διαβάσετε προσεκτικά το παρακάτω κείμενο:

α) Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τους όρους που βρίσκονται σε έντονη γραφή και

β) Να αναγνωριστεί το είδος των υπογραμμισμένων δευτερευουσών προτάσεων.

Το ραγισμένο δοχείο

(Λαϊκό κινεζικό παραμύθι)

Μια φορά κι έναν καιρό, ήταν ένας υπηρέτης που δούλευε σ' ένα πλούσιο σπίτι. Μία από τις καθημερινές του υποχρεώσεις ήταν να φέρνει νερό από την πηγή. Για να το κάνει αυτό, είχε δύο δοχεία κρεμασμένα στις άκρες ενός χοντρού ξύλου, που το έβαζε στους ώμους του. Το ένα από τα δύο δοχεία είχε ένα ράγισμα και, μέχρι ο υπηρέτης να φτάσει στο σπίτι, η μισή ποσότητα του νερού χυνόταν κατά τη διαδρομή. Το άλλο όμως ήταν **ακέραιο**, κι έτσι κατάφερνε να μεταφέρει πάντα όλο το νερό χωρίς να χυθεί.

Αυτό γινόταν καθημερινά για δύο ολόκληρα χρόνια. Έτσι, ο υπηρέτης μετέφερε μόνο ενάμισι δοχείο νερού στο σπίτι. Το ακέραιο δοχείο ήταν πολύ περήφανο για την επιτυχία του, καθώς έφερνε εις πέρας την αποστολή του. Το ραγισμένο δοχείο, όμως, ντρέποταν για την ατέλεια του και ήταν πολύ λυπημένο που μπορούσε να φέρει εις πέρας μόνο το μισό του έργο. Μια μέρα, πολύ πικραμένο για την αποτυχία του, το ραγισμένο δοχείο είπε στον υπηρέτη την ώρα που βρίσκονταν δίπλα στο ποτάμι:

«Ντρέπομαι για τον εαυτό μου και θέλω να σου ζητήσω συγγνώμη».

«Γιατί;» ρώτησε ο υπηρέτης. «Για ποιο πράγμα ντρέπεσαι;»

«Αυτά τα δύο χρόνια κατάφερα να μεταφέρω μόνο το μισό από το φορτίο μου, γιατί το ράγισμα στο πλευρό μου κάνει το νερό να αδειάζει κατά τη διάρκεια της διαδρομής μέχρι το σπίτι του αφεντικού. Εξαιτίας της ατέλειάς μου αυτής, αναγκάζεσαι να κάνεις όλον αυτόν τον κόπο, χωρίς να ανταμείβεσαι όσο θα 'πρεπε για τις προσπάθειές σου», είπε το δοχείο.

Ο νεροκουβαλητής λυπήθηκε για το γέρικο, ραγισμένο δοχείο και με συμπόνια του είπε:

«Την ώρα που θα γυρίζουμε στο σπίτι, θέλω να προσέξεις τα όμορφα λουλούδια κατά μήκος του μονοπατιού».

Πραγματικά, καθώς ανέβαιναν τον λόφο, το γέρικο δοχείο παρατηρούσε τα αγριολούλουδα στη μια μεριά του μονοπατιού που τα ζέσταινε ο ήλιος και **αυτό** του έδωσε λίγη **χαρά**. Στο τέλος της διαδρομής, όμως, ένιωσε πάλι άσχημα, γιατί το μισό νερό είχε χυθεί, και για άλλη μια φορά ζήτησε συγγνώμη από τον υπηρέτη. Ο νεροκουβαλητής τού απάντησε:

«Πρόσεξε ότι υπάρχουν λουλούδια μόνο στη μία μεριά του μονοπατιού και όχι στην άλλη; Αυτό συνέβη, γιατί ήξερα πάντα την ατέλειά σου, και φρόντισα να την αξιοποιήσω. Φύτεψα σπόρους λουλουδιών προς τη δική σου μεριά του μονοπατιού και κάθε μέρα επιστρέφοντας από το ποτάμι τα πότιζες χωρίς να το ξέρεις. Για δύο χρόνια, λοιπόν, μάζενα αυτά τα όμορφα λουλούδια και στόλιζα το σπίτι του αφεντικού μας. Αν δεν είχες αυτό το ελάττωμα, το σπίτι δεν θα ήταν στολισμένο με τόση χάρη».

α)

- το: είναι στο
- ακέραιο: είναι στο
- σου: είναι στο
- αυτό: είναι στο
- χαρά: είναι στο

(5 μονάδες)

β)

- «. . . Για να το κάνει αυτό . . .»

.....

Καλαμαρί

▪ «... να προσέξεις τα όμορφα λουλούδια κατά μήκος του μονοπατιού . . .»

.....

▪ «... καθώς ανέβαιναν το λόφο . . .»

.....

▪ «... ότι υπάρχουν λουλούδια μόνο . . . και όχι στην άλλη . . .»

.....

▪ «... γιατί ήξερα πάντα την ατέλειά σου . . .»

.....

▪ «... Αν δεν είχες αυτό το ελάττωμα . . .»

.....

(12 μονάδες)

11. Να μετατραπεί η σύνταξη των παρακάτω προτάσεων από ενεργητική σε παθητική ή το αντίστροφο:

▪ Έτσι, ο υπηρέτης μετέφερε μόνο ενάμισι δοχεία νερού στο σπίτι.

.....

.....

▪ χωρίς να ανταμείβεται όσο θα 'πρεπε για τις προσπάθειές σου (από το αφεντικό).

.....

.....

▪ γιατί το μισό νερό είχε χυθεί (από το αυτό).

.....

.....

▪ Για δυο χρόνια, λοιπόν, μάζευα αυτά τα όμορφα λουλούδια.

.....

.....

(6 μονάδες)

Δ. Παραγωγή λόγου

Επώνυμο	:
Όνομα	:

Το κείμενο που σας δόθηκε περιέχει κάποια πολύ όμορφα μηνύματα για τη διαφορετικότητα και τα φυσικά ελαττώματα, τα οποία, με μια άλλη ματιά, μπορούν να αποτελέσουν προτερήματα και να αξιοποιηθούν.

Ποια πιστεύετε ότι πρέπει να είναι η στάση των ανθρώπων απέναντι στους ανθρώπους που χαρακτηρίζονται από οποιαδήποτε διαφορετικότητα; (15 – 20 σειρές)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(20 μονάδες)

ΛΥΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2015 – 2016

Επώνυμο	:
Όνομα	:

A. Λεξιλογικά

1. Από τα επίθετα που σας δίνονται να παράγετε το αντίστοιχο ουσιαστικό (προσοχή στην ορθογραφία!):

▪ ταχύς	ταχύτητα
▪ άδικος	αδικία
▪ ένοχος	ενοχή
▪ δίκαιος	δικαιοσύνη
▪ ανασφαλής	ανασφάλεια
▪ ύποπτος	υποψία
▪ επίσημος	επισημότητα
▪ ασθενής	ασθένεια
▪ αθώς	αθωότητα
▪ επιεικής	επιείκεια

(5 μονάδες)

2. Να χωρίσετε τις σύνθετες λέξεις στα δύο συνθετικά τους (προσοχή στην ορθογραφία!):

▪ τυπογραφία	τύπος + γράφω
▪ κυριολεξία	κύριος + λέξη
▪ πετοσφαίριση	πετώ + σφαίρα
▪ φορολογία	φόρος + λόγος/λέγω
▪ αιμοδότης	αίμα + δίνω
▪ χειροδύναμος	χέρι + δύναμη
▪ διώροφος	δύο + όροφος

- φιλόξενος φίλος + ξένος
- ασθενοφόρο ασθενής + φέρ(ν)ω
- αληθοφανής αλήθεια/αληθής + φαίνομαι

(10 μονάδες)

3. Να βρείτε τα αντώνυμα των λέξεων που σας δίνονται (προσοχή στην ορθογραφία!):

- κρυφός φανερός
- κυριολεξία μεταφορά
- μίσος αγάπη
- συχνός σπάνιος
- επιθετικός αμυντικός
- απουσία παρουσία
- δυσάρεστα ευχάριστα
- ατιμία τιμιότητα/εντιμότητα
- χαρούμενος λυπημένος/στενοχωρημένος
- πλεονέκτημα μειονέκτημα

(5 μονάδες)

4. Να τονίσετε τις παρακάτω λέξεις και να βάλετε διαλυτικά όπου χρειάζεται:

- Μαιος Μάιος
- Μαιου Μαΐου
- χαιδεω χαιδεύω
- πρωινος πρωινός
- πλαινος πλαϊνός
- ευφυια ευφυΐα
- υιοθεσια υιοθεσία
- κοροϊδο κορόιδο
- κοροϊδεω κοροϊδεύω
- αρτοποιια αρτοποιία

(5 μονάδες)

B. Γραμματική

7. Στις παρακάτω συνεκφορές να δοθεί η ίδια πτώση του άλλου αριθμού:

- οι βραχώδεις χερσόνησοι η βραχώδης χερσόνησος
- του άγρυπνου φύλακα των άγρυπνων φυλάκων
- των ασθενών φώτων του ασθενούς φωτός
- το ευτελές προϊόν τα ευτελή προϊόντα
- των άπειρων γραμματέων του άπειρου γραμματέα –έως

(10 μονάδες)

8. Να σχηματιστούν τα παραθετικά των παρακάτω τύπων. (Να προτιμήσετε τον μονολεκτικό τύπο, όπου υπάρχει, και να ακολουθήσετε το ίδιο γένος, όπου υπάρχει):

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
λίγη	λιγότερη	ελάχιστη
συνήθως	συνηθέστερα	συνηθέστατα
πικραμένος	πιο πικραμένος	πολύ πικραμένος

(3 μονάδες)

9. Να κάνετε τη χρονική αντικατάσταση των παρακάτω ρημάτων (προσοχή στην έγκλιση και στη φωνή):

	<u>ντρεπόταν</u>	<u>να φέρνει</u>
Ενεστώτας	ντρέπεται	να φέρνει
Παρατατικός	ντρεπόταν	—
Εξ. Μέλλοντας	θα ντρέπεται	—
Στ. Μέλλοντας	θα ντραπεί	—
Αόριστος	ντράπηκε	να φέρει
Παρακείμενος	έχει ντραπεί	να έχει φέρει
Υπερσυντέλικος	είχε ντραπεί	—
Συντ. Μέλλοντας	θα έχει ντραπεί	—

(11 μονάδες)

10. Να σχηματιστούν οι μετοχές ενεργητικού Ενεστώτα και παθητικού Παρακειμένου των παρακάτω ρημάτων (προσοχή στην ορθογραφία!):

	<u>Ενεργητικός Ενεστώτας</u>	<u>Παθητικός Παρακείμενος</u>
αφαιρώ	αφαιρώντας	αφηρημένος
γίνομαι	—	γινωμένος
στρέφω	στρέφοντας	στραμμένος
προσκαλώ	προσκαλώντας	προσκεκλημένος

(8 μονάδες)

Γ. Συντακτικό

10. Αφού διαβάσετε προσεκτικά το παρακάτω κείμενο:

α) Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τους όρους που βρίσκονται σε έντονη γραφή και

β) Να αναγνωριστεί το είδος των υπογραμμισμένων δευτερευουσών προτάσεων.

Το ραγισμένο δοχείο

(Λαϊκό κινεζικό παραμύθι)

Μια φορά κι έναν καιρό, ήταν ένας υπηρέτης που δούλευε σ' ένα πλούσιο σπίτι. Μία από τις καθημερινές του υποχρεώσεις ήταν να φέρνει νερό από την πηγή. Για να το κάνει αυτό, είχε δύο δοχεία κρεμασμένα στις άκρες ενός χοντρού ξύλου, που το έβαζε στους ώμους του. Το ένα από τα δύο δοχεία είχε ένα ράγισμα και, μέχρι ο υπηρέτης να φτάσει στο σπίτι, η μισή ποσότητα του νερού χυνόταν κατά τη διαδρομή. Το άλλο όμως ήταν **ακέραιο**, κι έτσι κατάφερνε να μεταφέρει πάντα όλο το νερό χωρίς να χυθεί.

Αυτό γινόταν καθημερινά για δύο ολόκληρα χρόνια. Έτσι, ο υπηρέτης μετέφερε μόνο ενάμισι δοχεία νερού στο σπίτι. Το ακέραιο δοχείο ήταν πολύ περήφανο για την επιτυχία του, καθώς έφερνε εις πέρας την αποστολή του. Το ραγισμένο δοχείο, όμως, ντρεπόταν για την ατέλεια του και ήταν πολύ λυπημένο που μπορούσε να φέρει εις πέρας μόνο το μισό του έργο. Μια μέρα, πολύ πικραμένο για την αποτυχία του, το ραγισμένο δοχείο είπε στον υπηρέτη την ώρα που βρίσκονταν δίπλα στο ποτάμι:

«Ντρέπομαι για τον εαυτό μου και θέλω να σου ζητήσω συγνώμη».

«Γιατί;» ρώτησε ο υπηρέτης. «Για ποιο πράγμα ντρέπεσαι;»

«Αυτά τα δύο χρόνια κατάφερα να μεταφέρω μόνο το μισό από το φορτίο μου, γιατί το ράγισμα στο πλευρό μου κάνει το νερό να αδειάζει κατά τη διάρκεια της διαδρομής μέχρι το σπίτι του αφεντικού. Εξαιτίας της ατέλειάς μου αυτής, αναγκάζεσαι να κάνεις όλον αυτόν τον κόπο, χωρίς να ανταμείβεσαι όσο θα 'πρεπε για τις προσπάθειές σου», είπε το δοχείο.

Ο νεροκουβαλητής λυπήθηκε για το γέρικο, ραγισμένο δοχείο και με συμπόνια του είπε:

«Την ώρα που θα γυρίζουμε στο σπίτι, θέλω να προσέξεις τα όμορφα λουλούδια κατά μήκος του μονοπατιού».

Πραγματικά, καθώς ανέβαιναν τον λόφο, το γέρικο δοχείο παρατηρούσε τα αγριολούλουδα στη μια μεριά του μονοπατιού που τα ζέσταινε ο ήλιος και **αυτό** του έδωσε λίγη **χαρά**. Στο τέλος της διαδρομής, όμως, ένιωσε πάλι άσχημα, γιατί το μισό νερό είχε χυθεί, και για άλλη μια φορά ζήτησε συγγνώμη από τον υπηρέτη. Ο νεροκουβαλητής τού απάντησε:

«Πρόσεξε ότι υπάρχουν λουλούδια μόνο στη μία μεριά του μονοπατιού και όχι στην άλλη; Αυτό συνέβη, γιατί ήξερα πάντα την ατέλειά σου, και φρόντισα να την αξιοποιήσω. Φύτεψα σπόρους λουλουδιών προς τη δική σου μεριά του μονοπατιού και κάθε μέρα επιστρέφοντας από το ποτάμι τα πότιζες χωρίς να το ξέρεις. Για δύο χρόνια, λοιπόν, μάζεψα αυτά τα όμορφα λουλούδια και στόλιζα το σπίτι του αφεντικού μας. Αν δεν είχες αυτό το ελάττωμα, το σπίτι δεν θα ήταν στολισμένο με τόση χάρη».

α)

- το: είναι αντικείμενο στο ρήμα «κάνει»
- ακέραιο: είναι κατηγορούμενο στο υποκείμενο «άλλο» μέσω του ήταν
- σου: είναι έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα «ζητήσω»
- αυτό: είναι υποκείμενο στο ρήμα «έδωσε»
- χαρά: είναι άμεσο αντικείμενο στο ρήμα «έδωσε»

(5 μονάδες)

β)

- «. . . Για να το κάνει αυτό . . .»

Δευτερεύουσα τελική πρόταση

- « . . . να προσέξεις τα όμορφα λουλούδια κατά μήκος του μονοπατιού . . . »

Δευτερεύουσα βουλητική πρόταση

- « . . . καθώς ανέβαιναν το λόφο . . . »

Δευτερεύουσα χρονική πρόταση

- « . . . ότι υπάρχουν λουλούδια μόνο . . . και όχι στην άλλη . . . »

Δευτερεύουσα ειδική πρόταση

- « . . . γιατί ήξερα πάντα την ατέλειά σου . . . »

Δευτερεύουσα αιτιολογική πρόταση

- « . . . Αν δεν είχες αυτό το ελάττωμα . . . »

Δευτερεύουσα υποθετική πρόταση

(12 μονάδες)

11. Να μετατραπεί η σύνταξη των παρακάτω προτάσεων από ενεργητική σε παθητική ή το αντίστροφο:

- Έτσι, ο υπηρέτης μετέφερε μόνο ενάμισι δοχεία νερού στο σπίτι.

Έτσι, μεταφέρθηκε από τον υπηρέτη μόνο ενάμισι δοχεία νερού στο σπίτι.

- χωρίς να ανταμείβεται όσο θα ‘πρεπε για τις προσπάθειές σου (από το αφεντικό).

χωρίς το αφεντικό να σε ανταμείβει όσο θα ‘πρεπε για τις προσπάθειές σου.

- γιατί το μισό νερό είχε χυθεί (από το αυτό).

γιατί είχε χύσει (αυτό) το μισό νερό.

- Για δυο χρόνια, λοιπόν, μάζεβα αυτά τα όμορφα λουλούδια.

Για δυο χρόνια, λοιπόν, μαζεύονταν από μένα αυτά τα όμορφα λουλούδια.

(6 μονάδες)

ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2016 – 2017

Επώνυμο :

Όνομα :

Μέρος Α΄ - Κείμενο

Διαβάστε προσεκτικά το παρακάτω κείμενο και σημειώστε τη σωστή απάντηση στα ερωτήματα που ακολουθούν.

Ήταν ένας μουσικός (εκκλησιαστικού οργάνου) ξακουστός σε όλη την Ευρώπη. Ήταν επίσης θεολόγος, με συγγραφικό έργο που είχε προκαλέσει μεγάλη εντύπωση στην εποχή του. **Τι** ήταν αυτό, λοιπόν, το οποίο οδήγησε τον Αλβέρτο Σβάιτσερ να τα παρατήσει όλα σε ηλικία 30 ετών προκειμένου να σπουδάσει ιατρική; Η απάντηση είναι απλή: μια αγγελία στην εφημερίδα «Paris Missionary Society», η οποία ζητούσε εθελοντές να προσφέρουν βοήθεια στους εξαθλιωμένους Αφρικανούς της γαλλικής αποικίας του Κονγκό.

«Ηθελα για πρώτη φορά» έλεγε «να πάρω όλες αυτές τις **θεωρίες** και τις ευγενικές ιδέες περί ανθρωπισμού και να τις κάνω πράξη. Και γι' αυτό σπούδασα ιατρική. Για να μπορώ να προσφέρω την αγάπη μου στον κόσμο με τα χέρια μου». Παράλληλα, ενώ σπούδαζε, μάζευε χρήματα για να χτίσει ένα νοσοκομείο στην Γκαμπόν. Στα 38 του πήρε πτυχίο ιατρικής με ειδίκευση στις τροπικές ασθένειες και στη χειρουργική. Η Αποστολική Κοινωνία του Παρισιού εν τούτοις δεν δέχθηκε να τον στείλει στο Κονγκό, *επειδή ο Σβάιτσερ ως κήρυκας και γιατρός μάλλον σύγχυση θα προκαλούσε στους αμαθείς ιθαγενείς.*

Ο Αλβέρτος Σβάιτσερ και η σύζυγός του και νοσοκόμα Ελέν Μπρεσλό ξεκίνησαν μια εκστρατεία συγκέντρωσης χρημάτων από φίλους και γνωστούς. Κατάφερε να συγκεντρώσει ένα σημαντικό ποσό και έτσι, ύστερα από πολλές προσπάθειες και αφού δεσμεύτηκε να μην κάνει τίποτε που να επιφέρει αναστάτωση στους ιθαγενείς, κατάφερε να λάβει την έγκριση από την Αποστολική Κοινωνία, η οποία δέχτηκε το αίτημά του, έστω και αν κάποια από τα μέλη της παραιτήθηκαν εξαιτίας του. Το ζεύγος Σβάιτσερ αναχώρησε τελικά για το Κονγκό. Στην αρχή ανακαίνισαν ένα κοτέτσι στο Λαμπαρενέ, σταδιακά συμπλήρωσαν τις εγκαταστάσεις για να προσφέρουν τελικά στην περιοχή ένα άρτιο νοσοκομείο στο οποίο πλέον λάμβαναν ιατρική βοήθεια χιλιάδες Αφρικανοί.

Ο Σβάιτσερ τιμήθηκε με το Νομπέλ Ειρήνης το 1952. Και είναι αποδεδειγμένο ότι χρησιμοποιήθηκαν τα 33.000 δολάρια που ακολουθούν το βραβείο για να προσθέσει στο νοσοκομείο του μια πτέρυγα λεπρών. Ο ίδιος ο Αλβέρτος Αϊνστάιν δήλωσε γι' αυτόν: «Δεν κήρυξε, δεν προειδοποίησε, δεν ονειρεύτηκε, ούτε αναρωτήθηκε αν το παράδειγμά του θα αποτελούσε κάποτε ιδανικό και παρηγοριά για αμέτρητους ανθρώπους. Απλώς λειτούργησε βάσει της εσωτερικής του παρόρμησης».

A. Ερωτήσεις κατανόησης του κειμένου (να κυκλώσεις τη σωστή απάντηση)

1. Τι οδήγησε τον Αλβέρτο Σβάιτσερ στη γαλλική αποικία του Κονγκό;

- α) η αγάπη για περιπέτεια;
- β) η επαγγελματική φιλοδοξία;
- γ) οικογενειακοί λόγοι;
- δ) αγγελία σε εφημερίδα της εποχής;

2. Το συγγραφικό έργο του Αλβέρτου Σβάιτσερ ήταν:

- α) μουσικό;
- β) φιλολογικό;
- γ) θεολογικό;
- δ) ιατρικό;

3. Για ποιο λόγο ο Αλβέρτος Σβάιτσερ σπούδασε ιατρική;

- α) για επαγγελματική αποκατάσταση
- β) για κοινωνική ανέλιξη
- γ) για προσφορά στο συνάνθρωπο
- δ) για να συνεχίσει την οικογενειακή παράδοση

4. Η Αποστολική Κοινωνία του Παρισιού αρνήθηκε τη μετάβαση του Αλβέρτου Σβάιτσερ στο Κονγκό

- α) λόγω έλλειψης οικονομικών πόρων;
- β) λόγω της διπλής επαγγελματικής του ιδιότητας;
- γ) λόγω ιδεολογικών διαφωνιών;
- δ) λόγω της τεράστιας απόστασης;

5. Πώς πέτυχε ο Αλβέρτος Σβάιτσερ να μεταβεί στο Κονγκό;

- α) έπεισε την Αποστολική Κοινωνία για τους αγαθούς σκοπούς του
- β) βρήκε τα απαιτούμενα κεφάλαια και υποσχέθηκε την ηρεμία των ντόπιων κατοίκων
- γ) υποσχέθηκε να χτίσει νοσοκομείο
- δ) ανακάλυψε τη θεραπεία για τους λεπρούς

(10 μονάδες)

Β. Να χαρακτηρίσεις συντακτικά τους όρους που βρίσκονται σε έντονη γραφή

- **Τι:** είναι στο
- **Θεωρίες:** είναι στο
- **Σύγκυση:** είναι στο
- **στους ιθαγενείς:** είναι στο
- **παρηγοριά:** είναι στο

(5 μονάδες)

Γ. Να αναγνωριστεί το είδος των υπογραμμισμένων δευτερευουσών προτάσεων. Προσοχή! στις ονοματικές δευτερεύουσες προτάσεις να προσδιορίσετε επιπλέον τη συντακτική τους θέση

- ... να σπουδάσει ιατρική
.....
- ... να προσφέρω την αγάπη μου στον κόσμο με τα χέρια μου
.....
- ... ενώ σπούδαζε
.....
- ... ότι χρησιμοποιήθηκαν τα 33.000 δολάρια
.....
- ... αν το παράδειγμά του θα αποτελούσε κάποτε ιδανικό και παρηγοριά για αμέτρητους ανθρώπους
.....

(5 μονάδες)

Δ. Να μετατρέψεις την ενεργητική σύνταξη των παρακάτω προτάσεων σε παθητική και αντίστροφα (οι προτάσεις που δίνονται βρίσκονται στο κείμενο σε πλάγια μορφή):

- που είχε προκαλέσει μεγάλη εντύπωση στην εποχή του

- το οποίο οδήγησε τον Αλβέρτο Σβάιτσερ
-
-

- επειδή ο Σβάιτσερ ως κήρυκας και γιατρός μάλλον **σύγχυση** θα προκαλούσε **στους** αμαθείς **ιθαγενείς**
-
-

- η οποία δέχτηκε το αίτημά του
-
-

- ότι χρησιμοποιήθηκαν 33.000 δολάρια
-
-

(10 μονάδες)

Μέρος Β΄ - Λεξιλογικά

A. Να βρεις τα αντώνυμα των παρακάτω λέξεων του κειμένου που σου δόθηκε:

- ξακουστός
- ευγενικές
- έγκριση
- λάμβαναν
- ακολουθούν

(5 μονάδες)

B. Από τις λέξεις που σου δίνονται να σχηματίσεις παράγωγα επίθετα:

- βράχος
- μητέρα
- έξω
- αντίκρυ
- φέτος
- επιβαρύνω
- απαλλάσσω
- σκύβω
- αμφισβητώ
- βάζω

(5 μονάδες)

Γ. Να χωρίσεις τις παρακάτω σύνθετες λέξεις στα δυο συνθετικά τους (προσοχή στην ορθογραφία):

- ανθελληνικός
- λιπόψυχος
- φυγόδικος
- συνοχή
- εγκρατής
- υφήλιος
- γεωργός
- έφιππος

- παλίρροια
- δίκωπος

(5 μονάδες)

Δ. Να αντιστοιχίσεις τις λέξεις της Α στήλης με τους ορισμούς τους στη Β στήλη. Στη Β' στήλη ένα περισσεύει:

Α	Β
1) εφήμερος	α) αυτός που κρίνει με μετριοπάθεια και ανεκτικότητα, χωρίς αυστηρότητα
2) αμερόληπτος	β) αυτός που παράγεται, που προέρχεται από κάποιον ή κάτι
3) παραγωγικός	γ) αυτός που χαρακτηρίζεται από την υιοθέτηση και την εφαρμογή νέων αντιλήψεων, συστημάτων, μεθόδων κ.λ.π.
4) επιεικής	δ) αυτός που διαρκεί μια μέρα, λίγο
5) παράγωγος	ε) αυτός που αναφέρεται στην παραγωγή ή αυτός που παράγει πολύ έργο, που είναι δημιουργικός
	στ) αυτός που κρίνει ή αποφασίζει χωρίς να επηρεάζεται από υποκειμενικούς παράγοντες και χωρίς να χαρίζεται σε κανέναν

(5 μονάδες)

Ε. Να συμπληρώσεις τα παρακάτω κενά επιλέγοντας τη σωστή λέξη μέσα από τις παρενθέσεις:

- Πέρασα από την(ευφορία – εφορία) για να πληρώσω το χρέος μου.
- Μόλις τελείωσε το λόγο του, ένα(ηχηρό – ηχητικό) χειροκρότημα τράνταξε την αίθουσα.
- Υπάρχει τώρα (έλλειψη – έκλειψη) τροφίμων.
- Εγώ (κλείνω – κλίνω) μάλλον σ' αυτή την άποψη.
- Οι (αμαρτωλοί – αρματολοί) και οι κλέφτες αποτέλεσαν την πιο αξιόπιστη μάχιμη δύναμη του υπόδουλου Ελληνισμού κατά την Επανάσταση του 1821.
- Κάθε φορά που (παίρνω – περνώ) από το σπίτι της το βρίσκω γεμάτο κόσμο.
- Ξεκίνησε η κατασκευή (σήριγγας – σήραγγας) στην περιοχή της Κακιάς Σκάλας.
- Κανείς ντόπιος δε θα δεχτεί να σε οδηγήσει στη σπηλιά αυτή, γιατί, όπως λένε, φοβούνται το (στοιχείο – στοιχειό) που κατοικεί εκεί μέσα.

(5 μονάδες)

Μέρος Γ' - Γραμματική

A. Να γράψεις τα ονοματικά σύνολα στην ίδια πτώση του άλλου αριθμού:

- Τον ευσεβή άνθρωπο
- Τους νομοταγείς πολίτες
- Των προσεχών εβδομάδων
- Των αναιδών ανθρώπων
- Το αειθαλές δέντρο
- Των επικερδών επαγγελματιών
- Τη συνεχή φροντίδα
- Τα ακριβή στοιχεία
- Του επιεικούς μέτρου
- Τη μεγαλοπρεπή είσοδο

(10 μονάδες)

B. Να αντικαταστήσεις τα περιφραστικά παραθετικά με τον μονολεκτικό τους τύπο:

- Το πιο απλό που μπορείς να κάνεις είναι να μη μιλάς.
.....
- Το πιο καλό διήγημα θα βραβευτεί.
.....
- Πολύ ωραία μας τα είπες.
.....
- Πρέπει να είσαι πολύ καλός μαθητής αν θέλεις να πάρεις την υποτροφία.
.....
- Τον γνωρίζω πολύ λίγο και έτσι δεν μπορώ να ξέρω το χαρακτήρα του.
.....
- Πρέπει να είσαι πιο επιεικής, αν θέλεις να σε συμπαθούν τα παιδιά.
.....
- Θέλω να είσαι πάρα πολύ ειλικρινής απέναντί μου.
.....
- Το επιχείρημά σου είναι πάρα πολύ σαφές.
.....
- Αυτό ήταν το πιο γλυκό κρασί απ' όσα έχω δοκιμάσει.
.....
- Ο ιδιοτελής είναι ο πιο κακός φίλος.
.....

(5 μονάδες)

Γ. Να συμπληρώσεις τις παρακάτω προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος που δίνεται στη παρένθεση. Να προσέξεις πολύ την ορθογραφία!!

- Στο παρελθόν η Ελλάδα δεν μόνο αγροτικά προϊόντα (εξάγω – Παρατατικός)
- Από όσα μας εκθέσατε το συμπέρασμα ότι παρανοήσατε τα λεγόμενά μας (συνάγω – Παρακείμενος)
- Ο καθηγητής μου με (προσβάλλω – Αόριστος) χθες στο μάθημα.
- Οι (προσλαμβάνομαι – μετοχή Αορίστου) δασολόγοι υπερβαίνουν τους εκατό.
- «..... από το κείμενο ό,τι σου λέω», είπε ο διευθυντής στον υπάλληλό του (διαγράφω – προστακτική Ενεστώτα ενεργητικής φωνής)
- Ο πρωθυπουργός το βράδυ το διάγγελμά του (εξαγγέλω – στιγμιαίος Μέλλοντας)
- Στη γεωμετρία χάρακα και διαβήτη (χρησιμοποιώ – προστακτική Αορίστου)
- Συχνά όσα υπέφερα στην ξενιτιά (διηγούμαι – Παρατατικός)
- για τα σφάλματά σας αλλά διαρκώς τα (λυπάμαι, επαναλαμβάνω – Παρατατικός)
- για τις ευθύνες σου (αναρωτιέμαι – προστακτική Αορίστου)
- από τις χειρολαβές (κρατιέμαι – προστακτική Αορίστου)
- Οι μαθητές τα παράπονά τους στο διευθυντή του σχολείου (εκφράζω – Αόριστος)
- «..... στο θυρωρό τα κλειδιά», είπε ο διαχειριστής στους ενοίκους (Παραδίνω – Προστακτική Αορίστου)

(7 μονάδες)

Γ. Να γράψεις τις ενεργητικές και τις παθητικές μετοχές των παρακάτω ρημάτων:

- βλέπω
- λέ(γ)ω
- ανατρέφω

(3 μονάδες)

Δ. Παραγωγή λόγου

Επώνυμο	:
Όνομα	:

α) Να περιγράψετε τι βλέπετε στην εικόνα

β) Να δώσετε έναν τίτλο στην εικόνα

γ) Σε 15 σειρές να αναπτύξετε τι είναι για σας ο εθελοντισμός, ποιες μορφές μπορεί να πάρει και αν στις μέρες μας η ανάγκη για εθελοντική προσφορά είναι μεγαλύτερη από άλλες φορές και γιατί;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΛΥΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2016 – 2017

Μέρος Α' - Κείμενο

Διαβάστε προσεκτικά το παρακάτω κείμενο και σημειώστε τη σωστή απάντηση στα ερωτήματα που ακολουθούν.

Ήταν ένας μουσικός (εκκλησιαστικού οργάνου) ξακουστός σε όλη την Ευρώπη. Ήταν επίσης θεολόγος, με συγγραφικό έργο που είχε προκαλέσει μεγάλη εντύπωση στην εποχή του. **Τι** ήταν αυτό, λοιπόν, το οποίο οδήγησε τον Αλβέρτο Σβάιτσερ να τα παρατήσει όλα σε ηλικία 30 ετών προκειμένου να σπουδάσει ιατρική; Η απάντηση είναι απλή: μια αγγελία στην εφημερίδα «Paris Missionary Society», η οποία ζητούσε εθελοντές να προσφέρουν βοήθεια στους εξαθλιωμένους Αφρικανούς της γαλλικής αποικίας του Κονγκό.

«Ήθελα για πρώτη φορά» έλεγε «να πάρω όλες αυτές τις **θεωρίες** και τις ευγενικές ιδέες περί ανθρωπισμού και να τις κάνω πράξη. Και γι' αυτό σπούδασα ιατρική. Για να μπορώ να προσφέρω την αγάπη μου στον κόσμο με τα χέρια μου». Παράλληλα, ενώ σπούδαζε, μάζευε χρήματα για να χτίσει ένα νοσοκομείο στην Γκαμπόν. Στα 38 του πήρε πτυχίο ιατρικής με ειδίκευση στις τροπικές ασθένειες και στη χειρουργική. Η Αποστολική Κοινωνία του Παρισιού εν τούτοις δεν δέχθηκε να τον στείλει στο Κονγκό, *επειδή ο Σβάιτσερ ως κήρυκας και γιατρός μάλλον **σύγχυση** θα προκαλούσε στους αμαθείς **ιθαγενείς**.*

Ο Αλβέρτος Σβάιτσερ και η σύζυγός του και νοσοκόμα Ελέν Μπρεσλό ξεκίνησαν μια εκστρατεία συγκέντρωσης χρημάτων από φίλους και γνωστούς. Κατάφερε να συγκεντρώσει ένα σημαντικό ποσό και έτσι, ύστερα από πολλές προσπάθειες και αφού δεσμεύτηκε να μην κάνει τίποτε που να επιφέρει αναστάτωση στους ιθαγενείς, κατάφερε να λάβει την έγκριση από την Αποστολική Κοινωνία, η οποία δέχτηκε το αίτημά του, έστω και αν κάποια από τα μέλη της παραιτήθηκαν εξαιτίας του. Το ζεύγος Σβάιτσερ αναχώρησε τελικά για το Κονγκό. Στην αρχή ανακαίνισαν ένα κοτέτσι στο Λαμπαρενέ, σταδιακά συμπλήρωσαν τις εγκαταστάσεις για να προσφέρουν τελικά στην περιοχή ένα άρτιο νοσοκομείο στο οποίο πλέον λάμβαναν ιατρική βοήθεια χιλιάδες Αφρικανοί.

Ο Σβάιτσερ τιμήθηκε με το Νομπέλ Ειρήνης το 1952. Και είναι αποδεδειγμένο ότι χρησιμοποιήθηκαν τα 33.000 δολάρια που ακολουθούν το βραβείο για να προσθέσει στο νοσοκομείο του μια πτέρυγα λεπρών. Ο ίδιος ο Αλβέρτος Αϊνστάιν δήλωσε γι' αυτόν: «Δεν κήρυξε, δεν προειδοποίησε, δεν ονειρεύτηκε, ούτε αναρωτήθηκε αν το παράδειγμά του θα αποτελούσε κάποτε ιδανικό και **παρηγοριά** για αμέτρητους ανθρώπους. Απλώς λειτούργησε βάσει της εσωτερικής του παρόρμησης».

Από το διαδίκτυο, διασκευή

A. Ερωτήσεις κατανόησης του κειμένου (να κυκλώσεις τη σωστή απάντηση)

1. Τι οδήγησε τον Αλβέρτο Σβάιτσερ στη γαλλική αποικία του Κονγκό;

- α) η αγάπη για περιπέτεια;
- β) η επαγγελματική φιλοδοξία;
- γ) οικογενειακοί λόγοι;
- δ) αγγελία σε εφημερίδα της εποχής;

2. Το συγγραφικό έργο του Αλβέρτου Σβάιτσερ ήταν:

- α) μουσικό;
- β) φιλολογικό;
- γ) θεολογικό;
- δ) ιατρικό;

3. Για ποιο λόγο ο Αλβέρτος Σβάιτσερ σπούδασε ιατρική;

- α) για επαγγελματική αποκατάσταση
- β) για κοινωνική ανέλιξη
- γ) για προσφορά στο συνάνθρωπο
- δ) για να συνεχίσει την οικογενειακή παράδοση

4. Η Αποστολική Κοινωνία του Παρισιού αρνήθηκε τη μετάβαση του Αλβέρτου Σβάιτσερ στο Κονγκό

- α) λόγω έλλειψης οικονομικών πόρων;
- β) λόγω της διπλής επαγγελματικής του ιδιότητας;
- γ) λόγω ιδεολογικών διαφωνιών;
- δ) λόγω της τεράστιας απόστασης;

5. Πώς πέτυχε ο Αλβέρτος Σβάιτσερ να μεταβεί στο Κονγκό;

- α) έπεισε την Αποστολική Κοινωνία για τους αγαθούς σκοπούς του
- β) βρήκε τα απαιτούμενα κεφάλαια και υποσχέθηκε την ηρεμία των ντόπιων κατοίκων
- γ) υποσχέθηκε να χτίσει νοσοκομείο
- δ) ανακάλυψε τη θεραπεία για τους λεπρούς

(10 μονάδες)

Β. Να χαρακτηρίσεις συντακτικά τους όρους που βρίσκονται σε έντονη γραφή

- **Τι:** είναι κατηγορούμενο στο υποκείμενο «αυτό»
- **Θεωρίες:** είναι αντικείμενο στο ρήμα «να πάρω»
- **Σύγχυση:** άμεσο αντικείμενο στο ρήμα «θα προκαλούσε»
- **στους ιθαγενείς:** έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα «θα προκαλούσε»
- **παρηγοριά:** κατηγορούμενο στο υποκείμενο «το παράδειγμα»

(5 μονάδες)

Γ. Να αναγνωριστεί το είδος των υπογραμμισμένων δευτερευουσών προτάσεων. Προσοχή! στις ονομαστικές δευτερεύουσες προτάσεις να προσδιορίσετε επιπλέον τη συντακτική τους θέση

- . . . να σπουδάσει ιατρική
Επιρρηματική τελική πρόταση
- . . . να προσφέρω την αγάπη μου στον κόσμο με τα χέρια μου
Ονομαστική βουλητική πρόταση ως αντικείμενο στο ρήμα «να μπορώ»
- . . . ενώ σπούδαζε
Επιρρηματική χρονική
- . . . ότι χρησιμοποιήθηκαν τα 33.000 δολάρια
Ονομαστική ειδική πρόταση ως υποκείμενο στην απρόσωπη έκφραση «είναι αποδεδειγμένα»
- . . . αν το παράδειγμά του θα αποτελούσε κάποτε ιδανικό και παρηγοριά για αμέτρητους ανθρώπους
Ονομαστική πλάγια ερωτηματική πρόταση ως αντικείμενο στο ρήμα «αναρωτήθηκε»

(5 μονάδες)

Δ. Να μετατρέψεις την ενεργητική σύνταξη των παρακάτω προτάσεων σε παθητική και αντίστροφα (οι προτάσεις που δίνονται βρίσκονται στο κείμενο σε πλάγια μορφή):

- που είχε προκαλέσει μεγάλη εντύπωση στην εποχή του
από το οποίο είχε προκληθεί μεγάλη εντύπωση στην εποχή του

- το οποίο οδήγησε τον Αλβέρτο Σβάιτσερ από το οποίο οδηγήθηκε ο Αλβέρτος Σβάιτσερ

- επειδή ο Σβάιτσερ ως κήρυκας και γιατρός μάλλον **σύγχυση** θα προκαλούσε **στους** αμαθείς **ιθαγενείς** επειδή μάλλον σύγχυση θα προκαλούνταν στους αμαθείς ιθαγενείς από τον Σβάιτσερ ως κήρυκα και γιατρό

- η οποία δέχτηκε το αίτημά του από την οποία έγινε δεκτό το αίτημά του

- ότι χρησιμοποιήθηκαν 33.000 δολάρια ότι (ο Σβάιτσερ ή αυτός) χρησιμοποίησε τα 33.000 δολάρια

(10 μονάδες)

Μέρος Β΄ - Λεξιλογικά

A. Να βρεις τα αντώνυμα των παρακάτω λέξεων του κειμένου που σου δόθηκε:

▪ ξακουστός	άγνωστος, άσημος, ασήμαντος
▪ ευγενικές	ταπεινές, άξεστες, αγενείς
▪ έγκριση	απόρριψη
▪ λάμβαναν	έδιναν, παρείχαν
▪ ακολουθούν	προηγούνται, προπορεύονται

(5 μονάδες)

B. Από τις λέξεις που σου δίνονται να σχηματίσεις παράγωγα επίθετα:

▪ βράχος	βραχώδης
▪ μητέρα	μητρικός
▪ έξω	εξωτερικός/εξωτικός
▪ αντίκρυ	αντικρινός
▪ φέτος	φετινός
▪ επιβαρύνω	επιβαρυντικός
▪ απαλλάσσω	απαλλακτικός/απαλλαχτικός
▪ σκύβω	σκυφτός
▪ αμφισβητώ	αμφισβητήσιμος
▪ βάζω	βαλτός

(5 μονάδες)

Γ. Να χωρίσεις τις παρακάτω σύνθετες λέξεις στα δυο συνθετικά τους (προσοχή στην ορθογραφία):

▪ ανθελληνικός	αντί + ελληνικός
▪ λιπόψυχος	λείπω + ψυχή
▪ φυγόδικος	φεύγω + δίκη
▪ συνοχή	συν + έχω.
▪ εγκρατής	εν + κράτος
▪ υφήλιος	υπό + ήλιος
▪ γεωργός	γη + έργο
▪ έφιππος	επί + ίππος

- παλίρροια πάλι + ρέω
- δίκωπος δύο + κόβω

(5 μονάδες)

Δ. Να αντιστοιχίσεις τις λέξεις της Α στήλης με τους ορισμούς τους στη Β στήλη. Στη Β' στήλη ένα περισσεύει:

A	B
1) εφήμερος (δ)	α) αυτός που κρίνει με μετριοπάθεια και ανεκτικότητα, χωρίς αυστηρότητα
2) αμερόληπτος (στ)	β) αυτός που παράγεται, που προέρχεται από κάποιον ή κάτι
3) παραγωγικός (ε)	γ) αυτός που χαρακτηρίζεται από την υιοθέτηση και την εφαρμογή νέων αντιλήψεων, συστημάτων, μεθόδων κ.λ.π.
4) επιεικής (α)	δ) αυτός που διαρκεί μια μέρα, λίγο
5) παράγωγος (β)	ε) αυτός που αναφέρεται στην παραγωγή ή αυτός που παράγει πολύ έργο, που είναι δημιουργικός
	στ) αυτός που κρίνει ή αποφασίζει χωρίς να επηρεάζεται από υποκειμενικούς παράγοντες και χωρίς να χαρίζεται σε κανέναν

(5 μονάδες)

Ε. Να συμπληρώσεις τα παρακάτω κενά επιλέγοντας τη σωστή λέξη μέσα από τις παρενθέσεις:

- Πέρασα από την εφορία (ευφορία – εφορία) για να πληρώσω το χρέος μου.
- Μόλις τελείωσε το λόγο του, ένα ηχηρό (ηχηρό – ηχητικό) χειροκρότημα τράνταξε την αίθουσα.
- Υπάρχει τώρα έλλειψη (έλλειψη – έκλειψη) τροφίμων.
- Εγώ κλίνω (κλείνω – κλίνω) μάλλον σ' αυτή την άποψη.
- Οι αρματολοί (αμαρτωλοί – αρματολοί) και οι κλέφτες αποτέλεσαν την πιο αξιόπιστη μάχιμη δύναμη του υπόδουλου Ελληνισμού κατά την Επανάσταση του 1821.
- Κάθε φορά που περνώ (παίρνω – περνώ) από το σπίτι της το βρίσκω γεμάτο κόσμο.
- Ξεκίνησε η κατασκευή σήραγγας (σήριγγας – σήραγγας) στην περιοχή της Κακιάς Σκάλας.
- Κανείς ντόπιος δε θα δεχτεί να σε οδηγήσει στη σπηλιά αυτή, γιατί, όπως λένε, φοβούνται το στοιχείο (στοιχείο – στοιχειό) που κατοικεί εκεί μέσα.

(5 μονάδες)

Μέρος Γ' - Γραμματική

A. Να γράψεις τα ονοματικά σύνολα στην ίδια πτώση του άλλου αριθμού:

▪ Τον ευσεβή άνθρωπο	τους ευσεβείς ανθρώπους
▪ Τους νομοταγείς πολίτες	το νομοταγή πολίτη
▪ Των προσεχών εβδομάδων	της προσεχούς εβδομάδας
▪ Των αναιδών ανθρώπων	του αναιδούς ανθρώπου
▪ Το αειθαλές δέντρο	τα αειθαλή δέντρα
▪ Των επικερδών επαγγελμάτων	του επικερδούς επαγγέλματος
▪ Τη συνεχή φροντίδα	τις συνεχείς φροντίδες
▪ Τα ακριβή στοιχεία	το ακριβές στοιχείο
▪ Του επιεικούς μέτρου	των επιεικών μέτρων
▪ Τη μεγαλοπρεπή είσοδο	τις μεγαλοπρεπείς εισόδους

(10 μονάδες)

B. Να αντικαταστήσεις τα περιφραστικά παραθετικά με τον μονολεκτικό τους τύπο:

- Το πιο απλό που μπορείς να κάνεις είναι να μη μιλάς.

Το απλούστερο/απλούστατο

- Το πιο καλό διήγημα θα βραβευτεί.

Το καλύτερο

- Πολύ ωραία μας τα είπες.

Ωραιότατα

- Πρέπει να είσαι πολύ καλός μαθητής αν θέλεις να πάρεις την υποτροφία.

Άριστος

- Τον γνωρίζω πολύ λίγο και έτσι δεν μπορώ να ξέρω το χαρακτήρα του.

Ελάχιστα

- Πρέπει να είσαι πιο επιεικής, αν θέλεις να σε συμπαθούν τα παιδιά.

Επιεικέστερος

- Θέλω να είσαι πάρα πολύ ειλικρινής απέναντί μου.

Ειλικρινέστατος

- Το επιχείρημά σου είναι πάρα πολύ σαφές.

Σαφέστατο

- Αυτό ήταν το πιο γλυκό κρασί απ' όσα έχω δοκιμάσει.

Το γλυκύτερο/γλυκύτετο

- Ο ιδιοτελής είναι ο πιο κακός φίλος.

Ο χειρότερος/κάκιστος

(5 μονάδες)

Γ. Να συμπληρώσεις τις παρακάτω προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος που δίνεται στην παρένθεση. Να προσέξεις πολύ την ορθογραφία!!

- Στο παρελθόν η Ελλάδα δεν εξήγε μόνο αγροτικά προϊόντα (εξάγω – Παρατατικός)
- Από όσα μας εκθέσατε έχουμε συναγάγει το συμπέρασμα ότι παρανοήσατε τα λεγόμενά μας (συνάγω – Παρακείμενος)
- Ο καθηγητής μου με πρόσβαλε/προσέβαλε (προσβάλλω – Αόριστος) χθες στο μάθημα.
- Οι προσληφθέντες (προσλαμβάνομαι – μετοχή Αορίστου) δασολόγοι υπερβαίνουν τους εκατό.
- «Διάγραφε από το κείμενο ό,τι σου λέω», είπε ο διευθυντής στον υπάλληλό του (διαγράφω – προστακτική Ενεστώτα ενεργητικής φωνής)
- Ο πρωθυπουργός το βράδυ θα εξαγγείλει το διάγγελμά του (εξαγγέλω – στιγμιαίος Μέλλοντας)
- Στη γεωμετρία χρησιμοποιήστε χάρακα και διαβήτη (χρησιμοποιώ – προστακτική Αορίστου)
- Συχνά διηγούμουν όσα υπέφερα στην ξενιτιά (διηγούμαι – Παρατατικός)
- Λυπόσαστε -αν για τα σφάλματά σας αλλά διαρκώς τα επαναλαμβάνετε (λυπάμαι, επαναλαμβάνω – Παρατατικός)
- Αναρωτήσου για τις ευθύνες σου (αναρωτιέμαι – προστακτική Αορίστου)
- Κρατηθείτε από τις χειρολαβές (κρατιέμαι – προστακτική Αορίστου)
- Οι μαθητές εξέφρασαν τα παράπονά τους στο διευθυντή του σχολείου (εκφράζω – Αόριστος)
- «Παραδώστε στο θυρωρό τα κλειδιά», είπε ο διαχειριστής στους ενοίκους (Παραδίνω – Προστακτική Αορίστου)

(7 μονάδες)

Γ. Να γράψεις τις ενεργητικές και τις παθητικές μετοχές των παρακάτω ρημάτων:

▪ βλέπω	βλέποντας	ιδωμένος
▪ λέ(γ)ω	λέγοντας	ειπωμένος
▪ ανατρέφω	ανατρέφοντας	αναθρεμμένος

(3 μονάδες)

ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2017 – 2018

Επώνυμο :

Όνομα :

Μέρος Α΄ - Κείμενο

Διαβάστε προσεκτικά το παρακάτω κείμενο και σημειώστε τη σωστή απάντηση στα ερωτήματα που ακολουθούν.

«Η τέχνη μπορεί να κάνει έναν άνθρωπο να νιώσει καλύτερα. Ενδεχομένως να μην κάνει τίποτε περισσότερο από αυτό. Και αυτό όμως είναι κάτι πολύ σημαντικό. Πριν από πέντε χρόνια οι σύμβουλοι τέχνης του προέδρου Κλίντον έκαναν μια θαυμάσια μελέτη προκειμένου να προσδιορίσουν κατά πόσο η επαφή ενός παιδιού με την τέχνη μπορεί να επηρεάσει την παραγωγικότητά του. Η έρευνα αυτή έγινε σε δημόσια σχολεία των ΗΠΑ. Με όποια μορφή τέχνης και αν ήρθαν σε επαφή αυτά τα παιδιά αποδείχτηκε ότι στη συνέχεια έγιναν πιο ικανά να φτιάξουν μια ζωγραφιά, που θα μπορούσε και αυτή με τη σειρά της να αρέσει σε κάποιους άλλους, ή να τραβήξουν φωτογραφίες που να έχουν ένα ενδιαφέρον ή να δημιουργήσουν τα ίδια μουσική ή να παίξουν ένα όργανο. Το σίγουρο είναι ότι τα παιδιά αυτά δεν βελτιώθηκαν μόνο ως προς τις τέχνες αλλά και σε όλους τους άλλους τομείς, επειδή ακριβώς έκαναν αυτή τη βουτιά μέσα τους για να μπορέσουν να εκφραστούν... Παρ' όλο που όλοι καταλαβαίνουμε ότι κανονικά θα έπρεπε όλα τα παιδιά να έρχονται σε επαφή με την τέχνη, δυστυχώς πολύ λίγα έχουν την ευκαιρία να το κάνουν».

«Ωστόσο, η τέχνη δεν αποτελεί μία ανάγκη που έχουμε όλοι γύρω μας. Εξαρτάται από τον κάθε άνθρωπο αυτή η ανάγκη. Η τέχνη είναι αναγκαία προκειμένου να διατηρούμε την επαφή μας με την ουσία της ύπαρξής μας ... Υπάρχουν πολλές προκλήσεις στη ζωή που **μας** οδηγούν σε μια «τρέλα». Πολλές ανθρώπινες δυνατότητες μπορούν να μας παρασύρουν ως άτομα και να μας κάνουν να νιώσουμε **θεοί** επί γης... Αυτό είναι πολύ επικίνδυνο... Η επαφή με την τέχνη θέτει μέτρο και όριο **στην** εκ φύσεως **υπερβολή** μας. Τελικώς η τέχνη αποδεικνύει ότι ο ευαίσθητος είναι ο ικανός να συναντηθεί με την ευτυχία και όχι **ο αναισθητος.** *Η τέχνη* ανατρέπει τους κώδικες εξουσίας. Ο Βαν Γκογκ – με τα κριτήρια μιας ορθολογιστικής κοινωνίας– είναι ένας άχρηστος που παίζει όλη μέρα με τα χρώματα και δεν μπορεί να βγάλει ούτε **τα προς το ζην.** Αν δεν υπήρχε η τέχνη να *αναποδογυρίσει τα κοινωνικά πρότυπα,* ο Βαν Γκογκ θα ήταν ένα πρότυπο προς αποφυγήν, επειδή υπήρξε ευαίσθητος. Αν δεν υπήρχε η τέχνη, ο κόσμος μας πολύ σύντομα θα έχανε την ψυχή του, δηλαδή το ενδιαφέρον του».

Διασκευή από τη συνέντευξη της σοπράνο Τζέσου Νόρμαν στο Θανάση Λάλα

A. Ερωτήσεις κατανόησης του κειμένου (Σωστό - Λάθος)

1. Η έρευνα έγινε σε δημόσια σχολεία της Νέας Υόρκης Σ Λ
2. Τα παιδιά που ήρθαν σε επαφή με οποιαδήποτε μορφή τέχνης βελτιώθηκαν μόνο ως προς όλες τις τέχνες Σ Λ
3. Η έλλειψη τέχνης εξαφανίζει την ευαισθησία Σ Λ
4. Η επαφή με την τέχνη εξισορροπεί το άτομο Σ Λ
5. Ο Βαν Γκογκ είναι διάσημος ποιητής Σ Λ

(10 μονάδες)

B. Να χαρακτηρίσεις συντακτικά τους όρους που βρίσκονται σε έντονη γραφή.

- **μας**: είναι στο
- **θεοί**: είναι στο
- **στην υπερβολή**: είναι στο
- **ο αναίσθητος**: είναι στο
- **τα προς το ζην**: είναι στο

(5 μονάδες)

Γ. Να αναγνωρίσεις το είδος των υπογραμμισμένων δευτερευουσών προτάσεων και να δηλώσεις τη συντακτική τους θέση.

- ... κατά πόσο η επαφή ενός παιδιού με την τέχνη μπορεί

- ... να επηρεάσει την παραγωγικότητά του.

- . . . ότι στη συνέχεια έγιναν πιο ικανά
-
-

- . . . για να μπορέσουν να εκφραστούν
-
-

- Παρ' όλο που όλοι καταλαβαίνουμε . . .
-
-

(5 μονάδες)

Δ. Να μετατρέψεις την ενεργητική σύνταξη των παρακάτω προτάσεων σε παθητική και αντίστροφα (οι προτάσεις που δίνονται βρίσκονται στο κείμενο σε πλάγια μορφή):

- κατά πόσο η επαφή ενός παιδιού με την τέχνη μπορεί να επηρεάσει την παραγωγικότητά του
-
-

- Η επαφή με την τέχνη θέτει μέτρο και όριο στην εκ φύσεως υπερβολή μας.
-
-

- Η τέχνη ανατρέπει τους κώδικες εξουσίας.
-
-

(10 μονάδες)

Μέρος Β΄ - Λεξιλογικά

A. Να βρεις τα αντώνυμα των παρακάτω λέξεων του κειμένου που σου δόθηκε:

- βελτιώθηκαν
- αναγκαία
- ελάχιστο
- δυνατότητες
- ενδιαφέρον

(5 μονάδες)

B. Από τις λέξεις που σου δίνονται να σχηματίσεις παράγωγα που να δηλώνουν ό,τι αναφέρεται στη δεξιά στήλη:

▪ κατατρέχω	η ενέργεια ή το αποτέλεσμα της ενέργειας
▪ εκπαιδεύω	τόπος
▪ πίνω	όργανο ή μέσο μιας ενέργειας
▪ κρατώ	τόπος
▪ αμπέλι	περιεκτικό

(5 μονάδες)

Γ. Να συμπληρώσεις τις παρακάτω προτάσεις με παράγωγα των ρημάτων που δίνονται στην παρένθεση (προσοχή στην ορθογραφία):

- Δεν είναι ανάγκη να αναζητάς κάποιο(κινώ) σε κάθε πράξη του.
- Είναι πάντοτε προτιμότερη η (προλαμβάνω) από τη
(θεραπεύω).
- Με ανησυχεί πολύ η (τρέπω) που πήραν τα πράγματα.
- Ασκούσε πάνω μου μια παράξενη (γοητεύω).
- Η ενημέρωση που μας έγινε σχετικά με αυτό το θέμα ήταν (λείπω).

(5 μονάδες)

Δ. Να διαγράψεις σε κάθε σειρά τη λέξη που με βάση τη σημασία της δεν ταιριάζει με τις άλλες τρεις:

- διαφωνώ – προσφωνώ – συγκρούομαι – αντιτίθεμαι
- κατηγορώ – επικρίνω – ανακρίνω – επίπληξη
- πιθανότητα – ενδεχόμενο – περίπτωση – περίσταση
- σαφήνεια – ενάργεια – διαύγεια – ευλάβεια
- σύνδεση – ένωση – διάζευξη – δέσιμο

(5 μονάδες)

Ε. Να σχηματίσεις σύνθετες λέξεις που να έχουν τη σημασία που σου δίνεται:

- Σταματούν τον πόνο
.....
- Αυτός που εγκαταλείπει την τάξη του στο στρατό χωρίς άδεια
.....
- Η λήψη δείγματος για δοκιμή ή έλεγχο
.....
- Η κατοικία με δυο ορόφους
.....
- Πρόσωπο που συνέπραξε σε κακή πράξη (έργο)
.....

(5 μονάδες)

Μέρος Γ' - Γραμματική

A. Να συμπληρώσεις τις φράσεις με τους κατάλληλους τύπους λέξεων που βρίσκονται στην παρένθεση:

- Δεν αντέχω τη(συνεχής πίεση).
- Ορισμένα κράτη δε σέβονται τους (διεθνής κανόνας) δικαίου.
- Ορισμένες ομάδες είναι πολύ (δημοφιλής).
- Έκανε έκκληση για (αρραγής ενότητα).
- Παρακολούθησε τη διάλεξη του (διαπρεπής αρχαιολόγος).
- Δε γνωρίζω το (ακριβής) έτος γέννησής του.
- Οι μαθητές επισκέφτηκαν διάφορα (ευαγές ίδρυμα).
- Χαθήκαμε στους (δαιδαλώδης δρόμος) της πόλης.
- Ήμασταν μάρτυρες του πιο (ειδεχθές έγκλημα).
- Το Υπουργείο Γεωργίας ανέθεσε στα δασαρχεία την εκμετάλλευση των (δασώδης περιοχή).

(10 μονάδες)

B. Να συμπληρώσεις τον πίνακα με το μονολεκτικό τύπο των επιθέτων και επιρρημάτων:

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
μεγάλος		
μικρός		
καλός		
ειλικρινής		
ταχύς		
λίγος		
	σαφέστερα (επιρρημα)	
κακώς		
θερινός		
βαθιά		
	ανώτερος	

(5 μονάδες)

Γ. Να συμπληρώσεις τις παρακάτω προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος που δίνεται στην παρένθεση. Να προσέξεις πολύ την ορθογραφία!!

- Ο Πέτρος ποιήματα στις εθνικές επετείους.
(απαγγέλλω – Αόριστος)
- Εσύ διαρκώς τους ίδιους ασήμαντους λόγους.
(προβάλλω – Παρατατικός)
- Εσύ καλά μου τα, εγώ όμως, δυστυχώς, δεν σε άκουγα.
(λέω – Αόριστος)
- Ο υπουργός είπε στη γραμματέα « τα» και ύστερα
«..... τα προσεκτικά».
(ελέγχω – αντιγράφω – Προστακτική Αορίστου)
- Ο καθηγητής είπε « ποιο είναι το καθήκον σου».
(αναρωτιέμαι – Προστακτική Αορίστου)
- Εσείς όλο το βάρος αυτής της μεγάλης προσπάθειας
(βαστώ – Αόριστος)
- Από όσα μας αναφέρατε ότι δεν καταλάβατε τα κίνητρά μας.
(συνάγω – Παρακειμένος)
- Με τα λεγόμενά του δημιουργεί εντυπώσεις.
(σφάλλω – μετοχή Παρακειμένου)
- Η γραμμή στο οδόστρωμα δηλώνει ότι επιτρέπεται η
προσπέραση.
(διακόπτω – μετοχή Παρακειμένου)

(10 μονάδες)

ΛΥΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2017 – 2018

Μέρος Α΄ - Κείμενο

Διαβάστε προσεκτικά το παρακάτω κείμενο και σημειώστε τη σωστή απάντηση στα ερωτήματα που ακολουθούν.

«Η τέχνη μπορεί να κάνει έναν άνθρωπο να νιώσει καλύτερα. Ενδεχομένως να μην κάνει τίποτε περισσότερο από αυτό. Και αυτό όμως είναι κάτι πολύ σημαντικό. Πριν από πέντε χρόνια οι σύμβουλοι τέχνης του προέδρου Κλίντον έκαναν μια θαυμάσια μελέτη προκειμένου να προσδιορίσουν κατά πόσο η επαφή ενός παιδιού με την τέχνη μπορεί να επηρεάσει την παραγωγικότητά του. Η έρευνα αυτή έγινε σε δημόσια σχολεία των ΗΠΑ. Με όποια μορφή τέχνης και αν ήρθαν σε επαφή αυτά τα παιδιά αποδείχτηκε ότι στη συνέχεια έγιναν πιο ικανά να φτιάξουν μια ζωγραφιά, που θα μπορούσε και αυτή με τη σειρά της να αρέσει σε κάποιους άλλους, ή να τραβήξουν φωτογραφίες που να έχουν ένα ενδιαφέρον ή να δημιουργήσουν τα ίδια μουσική ή να παίξουν ένα όργανο. Το σίγουρο είναι ότι τα παιδιά αυτά δεν βελτιώθηκαν μόνο ως προς τις τέχνες αλλά και σε όλους τους άλλους τομείς, επειδή ακριβώς έκαναν αυτή τη βουτιά μέσα τους για να μπορέσουν να εκφραστούν... Παρ' όλο που όλοι καταλαβαίνουμε ότι κανονικά θα έπρεπε όλα τα παιδιά να έρχονται σε επαφή με την τέχνη, δυστυχώς πολύ λίγα έχουν την ευκαιρία να το κάνουν».

«Ωστόσο, η τέχνη δεν αποτελεί μία ανάγκη που έχουμε όλοι γύρω μας. Εξαρτάται από τον κάθε άνθρωπο αυτή η ανάγκη. Η τέχνη είναι αναγκαία προκειμένου να διατηρούμε την επαφή μας με την ουσία της ύπαρξής μας ... Υπάρχουν πολλές προκλήσεις στη ζωή που **μας** οδηγούν σε μια «τρέλα». Πολλές ανθρώπινες δυνατότητες μπορούν να μας παρασύρουν ως άτομα και να μας κάνουν να νιώσουμε **θεοί** επί γης... Αυτό είναι πολύ επικίνδυνο... Η επαφή με την τέχνη θέτει μέτρο και όριο **στην** εκ φύσεως **υπερβολή** μας. Τελικώς η τέχνη αποδεικνύει ότι ο ευαίσθητος είναι ο ικανός να συναντηθεί με την ευτυχία και όχι **ο αναισθητός**. *Η τέχνη* ανατρέπει τους κώδικες εξουσίας. Ο Βαν Γκογκ – με τα κριτήρια μιας ορθολογιστικής κοινωνίας– είναι ένας άχρηστος που παίζει όλη μέρα με τα χρώματα και δεν μπορεί να βγάλει ούτε **τα προς το ζην**. Αν δεν υπήρχε η τέχνη να *αναποδογυρίσει τα κοινωνικά πρότυπα*, ο Βαν Γκογκ θα ήταν ένα πρότυπο προς αποφυγήν, επειδή υπήρξε ευαίσθητος. Αν δεν υπήρχε η τέχνη, ο κόσμος μας πολύ σύντομα θα έχανε την ψυχή του, δηλαδή το ενδιαφέρον του».

Διασκευή από τη συνέντευξη της σοπράνο Τζέσου Νόρμαν στο Θανάση Λάλα

A. Ερωτήσεις κατανόησης του κειμένου (Σωστό - Λάθος)

1. Η έρευνα έγινε σε δημόσια σχολεία της Νέας Υόρκης Σ Λ
2. Τα παιδιά που ήρθαν σε επαφή με οποιαδήποτε μορφή τέχνης βελτιώθηκαν μόνο ως προς όλες τις τέχνες Σ Λ
3. Η έλλειψη τέχνης εξαφανίζει την ευαισθησία Σ Λ
4. Η επαφή με την τέχνη εξισορροπεί το άτομο Σ Λ
5. Ο Βαν Γκογκ είναι διάσημος ποιητής Σ Λ

(10 μονάδες)

B. Να χαρακτηρίσεις συντακτικά τους όρους που βρίσκονται σε έντονη γραφή.

- **μας**: είναι άμεσο Αντικείμενο στο ρήμα οδηγούν
- **θεοί**: είναι Κατηγορούμενο στο Υποκείμενο εμείς
- **στην υπερβολή**: είναι έμμεσο Αντικείμενο στο ρήμα θέτει
- **ο αναίσθητος**: είναι Υποκείμενο στο ρήμα είναι
- **τα προς το ζην**: είναι Αντικείμενο στο να βγάλει

(5 μονάδες)

Γ. Να αναγνωρίσεις το είδος των υπογραμμισμένων δευτερευουσών προτάσεων και να δηλώσεις τη συντακτική τους θέση.

- ... κατά πόσο η επαφή ενός παιδιού με την τέχνη μπορεί

Δευτερεύουσα ονοματική πλάγια ερωτηματική πρόταση ως Αντικείμενο στο ρήμα

«προσδιορίζουν»

- ... να επηρεάσει την παραγωγικότητά του.

Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση ως Αντικείμενο στο ρήμα «μπορεί»

- . . . ότι στη συνέχεια έγιναν πιο ικανά

Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση ως Υποκείμενο στο ρήμα «αποδείχθηκε»

- . . . για να μπορέσουν να εκφραστούν

Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στην περίφραση «έκαναν . . . τη βουτιά»

- Παρ' όλο που όλοι καταλαβαίνουμε . . .

Δευτερεύουσα επιρρηματική εναντιωματική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός της εναντίωσης στην περίφραση «έχουν την ευκαιρία»

(5 μονάδες)

Δ. Να μετατρέψεις την ενεργητική σύνταξη των παρακάτω προτάσεων σε παθητική και αντίστροφα (οι προτάσεις που δίνονται βρίσκονται στο κείμενο σε πλάγια μορφή):

- κατά πόσο η επαφή ενός παιδιού με την τέχνη μπορεί να επηρεάσει την παραγωγικότητά του

Κατά πόσο από την επαφή ενός παιδιού με την τέχνη μπορεί να επηρεαστεί η παραγωγικότητά του.

- Η επαφή με την τέχνη θέτει μέτρο και όριο στην εκ φύσεως υπερβολή μας.

Από την επαφή με την τέχνη τίθεται μέτρο και όριο στην εκ φύσεως υπερβολή μας.

- Η τέχνη ανατρέπει τους κώδικες εξουσίας.

Οι κώδικες εξουσίας ανατρέπονται από την τέχνη.

(10 μονάδες)

Μέρος Β΄ - Λεξιλογικά

A. Να βρεις τα αντώνυμα των παρακάτω λέξεων του κειμένου που σου δόθηκε:

- βελτιώθηκαν χειροτέρεψαν
- αναγκαία περιττά
- ελάχιστο μέγιστο
- δυνατότητες αδυναμίες
- ενδιαφέρον αδιαφορία

(5 μονάδες)

B. Από τις λέξεις που σου δίνονται να σχηματίσεις παράγωγα που να δηλώνουν ό,τι αναφέρεται στη δεξιά στήλη:

- κατατρέχω κατατρεγμός η ενέργεια ή το αποτέλεσμα της ενέργειας
- εκπαιδεύω εκπαιδευτήριο τόπος
- πίνω ποτήρι όργανο ή μέσο μιας ενέργειας
- κρατώ κρατητήριο τόπος
- αμπέλι αμπελώνας περιεκτικό

(5 μονάδες)

Γ. Να συμπληρώσεις τις παρακάτω προτάσεις με παράγωγα των ρημάτων που δίνονται στην παρένθεση (προσοχή στην ορθογραφία):

- Δεν είναι ανάγκη να αναζητάς κάποιο κίνητρο (κινώ) σε κάθε πράξη του.
- Είναι πάντοτε προτιμότερη η πρόληψη (προλαμβάνω) από τη θεραπεία. (θεραπέυω).
- Με ανησυχεί πολύ η τροπή (τρέπω) που πήραν τα πράγματα.
- Ασκούσε πάνω μου μια παράξενη γοητεία. (γοητεύω).
- Η ενημέρωση που μας έγινε σχετικά με αυτό το θέμα ήταν ελλιπής. (λείπω).

(5 μονάδες)

Δ. Να διαγράψεις σε κάθε σειρά τη λέξη που με βάση τη σημασία της δεν ταιριάζει με τις άλλες τρεις:

- διαφωνώ – ~~προσφωνώ~~ – συγκρούομαι – αντιτίθεμαι
- κατηγορώ – επικρίνω – ~~ανακρίνω~~ – επίπληξη
- πιθανότητα – ενδεχόμενο – περίπτωση – ~~περίσταση~~
- σαφήνεια – ενάργεια – διαύγεια – ~~ευλάβεια~~
- σύνδεση – ένωση – ~~διάζευξη~~ – δέσιμο

(5 μονάδες)

Ε. Να σχηματίσεις σύνθετες λέξεις που να έχουν τη σημασία που σου δίνεται:

- Σταματούν τον πόνο
αναλγητικά - παυσίπονα
- Αυτός που εγκαταλείπει την τάξη του στο στρατό χωρίς άδεια
λιποτάκτης
- Η λήψη δείγματος για δοκιμή ή έλεγχο
δειγματοληψία
- Η κατοικία με δυο ορόφους
διώροφη
- Πρόσωπο που συνέπραξε σε κακή πράξη (έργο)
συνεργός

(5 μονάδες)

Μέρος Β΄ - Γραμματική

A. Να συμπληρώσεις τις φράσεις με τους κατάλληλους τύπους λέξεων που βρίσκονται στην παρένθεση:

- Δεν αντέχω τη συνεχή πίεση. (συνεχής πίεση).
- Ορισμένα κράτη δε σέβονται τους διεθνείς κανόνες (διεθνής κανόνας) δικαίου.
- Ορισμένες ομάδες είναι πολύ δημοφιλείς. (δημοφιλής).
- Έκανε έκκληση για αρραγή ενότητα. (αρραγής ενότητα).
- Παρακολούθησε τη διάλεξη του διαπρεπούς αρχαιολόγου. (διαπρεπής αρχαιολόγος).
- Δε γνωρίζω το ακριβές (ακριβής) έτος γέννησής του.
- Οι μαθητές επισκέφτηκαν διάφορα ευαγή ιδρύματα. (ευαγές ίδρυμα).
- Χαθήκαμε στους δαιδαλώδεις δρόμους (δαιδαλώδης δρόμος) της πόλης.
- Ήμασταν μάρτυρες του πιο ειδεχθούς εγκλήματος. (ειδεχθές έγκλημα).
- Το Υπουργείο Γεωργίας ανέθεσε στα δασαρχεία την εκμετάλλευση των δασωδών περιοχών. (δασώδης περιοχή).

(10 μονάδες)

B. Να συμπληρώσεις τον πίνακα με το μονολεκτικό τύπο των επιθέτων και επιρρημάτων:

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
μεγάλος	μεγαλύτερος	μέγιστος
μικρός	μικρότερος	ελάχιστος
καλός	καλύτερος	άριστος
ειλικρινής	ειλικρινέστερος	ειλικρινέστατος
ταχύς	ταχύτερος	τάχιστος
λίγος	λιγότερος	ελάχιστος
σαφώς	σαφέστερα (επίρρημα)	σαφέστατα
άνω (επίρρημα)	ανώτερος	ανώτατος
θερινός	—	—
βαθιά (επίρρημα)	βαθύτερα	βαθύτατα

(5 μονάδες)

Γ. Να συμπληρώσεις τις παρακάτω προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος που δίνεται στην παρένθεση. Να προσέξεις πολύ την ορθογραφία!!

- Ο Πέτρος απήγγειλε ποιήματα στις εθνικές επετείους.
(απαγγέλλω – Αόριστος)
- Εσύ προέβαλλες διαρκώς τους ίδιους ασήμαντους λόγους.
(προβάλλω – Παρατατικός)
- Εσύ καλά μου τα είπες, εγώ όμως, δυστυχώς, δεν σε άκουγα.
(λέω – Αόριστος)
- Ο υπουργός είπε στη γραμματέα «έλεγξέ τα» και ύστερα «αντίγραφέ τα προσεκτικά».
(ελέγχω – αντιγράφω – Προστακτική Αορίστου)
- Ο καθηγητής είπε «αναρωτήσου ποιο είναι το καθήκον σου».
(αναρωτιέμαι – Προστακτική Αορίστου)
- Εσείς βαστάξατε όλο το βάρος αυτής της μεγάλης προσπάθειας
(βαστώ – Αόριστος)
- Από όσα μας αναφέρατε έχουμε συναγάγει ότι δεν καταλάβατε τα κίνητρά μας.
(συνάγω – Παρακειμένος)
- Με τα λεγόμενά του δημιουργεί εσφαλμένες εντυπώσεις.
(σφάλλω – μετοχή Παρακειμένου)
- Η διακεκομμένη γραμμή στο οδόστρωμα δηλώνει ότι επιτρέπεται η προσπέραση.
(διακόπτω – μετοχή Παρακειμένου)

(10 μονάδες)

ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2018 – 2019

Επώνυμο :

Όνομα :

Μέρος Α' - Κείμενο

Διαβάστε προσεκτικά το παρακάτω κείμενο και σημειώστε τη σωστή απάντηση στα ερωτήματα που ακολουθούν.

«Αγαπάτε αλλήλους». Αυτά τα λόγια ειπώθηκαν περισσότερο από δυο χιλιάδες χρόνια πριν. Παρά την έντονη προτροπή τούτης της εντολής, πολλοί από μας έχουν πετύχει να την αγνοήσουν όλ' αυτά τα χρόνια. Όλοι υποτίθεται *ότι τη σεβόμαστε*, αλλά ελάχιστοι περιμένουν από κάποιον να την τηρήσει. Αυτό το αφήνουμε στους τρελούς και τους αγίους.

Στην πραγματικότητα, έχουμε γίνει καχύποπτοι απέναντι σ' αυτούς που αγαπούν και είτε τους απορρίπτουμε σαν αφελείς κι άσχετους είτε τους θεωρούμε υποκριτές. Είμαστε σίγουροι ότι κανένας δεν μπορεί να νοιάζεται ειλικρινά για οποιονδήποτε. Τα χαρακτηριστικά της αγάπης, όπως η τρυφερότητα, η αφοσίωση, το ενδιαφέρον, η γενναιοδωρία κι η εμπιστοσύνη, κατατάσσονται στις αφηρημένες έννοιες κι αγνοούνται.

Σήμερα, η ανάγκη υλοποίησης της φράσης «Αγαπάτε αλλήλους», γίνεται πάλι *επιτακτική*. Η σύγχρονη κοινωνία αδιαφορεί γι' αυτήν τη νέα έκκληση γι' αγάπη. Κοροϊδεύει *όσους υποστηρίζουν* ότι ο κόσμος μας μπορεί να γίνει ασφαλέστερος μέσα από ένα βαθύ σεβασμό για τη ζωή.

Όσο πιο πολύ κοιτάζουμε γύρω μας, τόσο περισσότερο ανακαλύπτουμε μίσος, βία, προκαταλήψεις και περιφρόνηση της ανθρώπινης ζωής. Ακούμε ειδήσεις και διαβάζουμε άρθρα, που παραθέτουν στατιστικές για νεκρούς από πολέμους ή πείνα, για παιδιά κακοποιημένα και εγκαταλειμμένα, για περιφρόνηση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Όλα αυτά μας αφορούν και **μας** συγκινούν τόσο, όσο και οι ειδήσεις για τα αποτελέσματα των ποδοσφαιρικών αγώνων. Κι όμως, εξακολουθούμε ν' αποκλείουμε την αγάπη, σαν μια πιθανή εναλλακτική λύση.

Είμαι σίγουρος ότι πολλοί θα το θεωρήσουν αφελές και **ανεδαφικό**. Θα σκεφθούν ότι η αγάπη δεν έχει καλά-καλά τη δύναμη να διατηρήσει πιο στενές τις σχέσεις μέσα στην οικογένεια κι ότι, πέρα απ' αυτό, η καρδιά μας έχει εξαντλήσει τα περιθώριά της για αγάπη. Έτσι, θεωρούν ότι είναι γελοίο **να υπολογίζει κάποιος στη δύναμη της αγάπης, για τη λύση διεθνών προβλημάτων**. Συχνά μου λένε, ότι με το ζήλο μου ν' αγαπώ τον καθένα, θα καταλήξω να μην αγαπώ κανέναν. Τίποτα δεν απέχει τόσο πολύ από την αλήθεια, όσο **αυτό**. Η παγκόσμια αγάπη, όχι μόνο είναι δυνατή, αλλά είναι και η πιο ολοκληρωμένη αγάπη, που μπορούμε να νιώσουμε σαν ανθρώπινα πλάσματα.

Όμως η αγάπη μπορεί να λειτουργήσει, μόνο **αν παραιτηθούμε από τις απαρχαιωμένες αντιλήψεις**, που εξακολουθούν να μας καθηλώνουν. Χρειάζεται να προκαλέσουμε τους κυνικούς,* οι οποίοι χαρακτηρίζουν αυτήν την άποψη ρομαντική ανοησία, αντιεπιστημονική και οπισθοδρομική. Πρέπει να δεχτούμε την αγάπη στη ζωή μας, σαν τη μεγαλύτερη παγκόσμια δύναμη για την ενοποίηση και το καλό, προσιτή σε όσους πραγματικά την επιθυμούν. Μόνον τότε θ' ανακαλύψουμε ότι η αγάπη, απόλυτα συνειδητοποιημένη, έχει τη δύναμη να παραμερίσει τ' ασήμαντα πράγματα που μας χωρίζουν και ν' αποκαλύψει **ποιο πρόσωπο έχει ο εχθρός μας**. Απ' αυτό το σημείο όλα γίνονται πάλι πιθανά.

(Λεό Μπουσκάλια, απόσπασμα - διασκευή)

*κυνικός = σκληρός

A. Ερωτήσεις κατανόησης του κειμένου (Σωστό - Λάθος)

1. Οι ειδήσεις για νεκρούς από πολέμους μας συγκινούν πολύ περισσότερο από τα αποτελέσματα των ποδοσφαιρικών αγώνων Σ Λ
2. Οι άνθρωποι που αγαπούν θεωρούνται αφελείς Σ Λ
3. Τα χαρακτηριστικά της αγάπης είναι γνωστά σε όλους Σ Λ
4. Η αγάπη χαρακτηρίζεται απ' όλους οπισθοδρομική Σ Λ

(10 μονάδες)

Β. Να χαρακτηρίσεις συντακτικά τους όρους που βρίσκονται σε έντονη γραφή στο κείμενο:

- τους: είναι στο
- επιτακτική: είναι στο
- μας: είναι στο
- ανεδαφικό: είναι στο
- αυτό: είναι στο

(5 μονάδες)

Γ. Να αναγνωρίσεις το είδος των δευτερευουσών προτάσεων που δίνονται με έντονη γραφή στο κείμενο και να δηλώσεις τη συντακτική τους θέση:

- ... ότι τη σεβόμαστε

- ... όσους υποστήριζαν

- ... να υπολογίζει κάποιος στη δύναμη της αγάπης, για τη λύση διεθνών προβλημάτων

- ... αν παραιτηθούμε από τις απαρχαιωμένες αντιλήψεις

- ... ποιο πρόσωπο έχει ο εχθρός μας.

(5 μονάδες)

Δ. Να μετατρέψεις την ενεργητική σύνταξη των παρακάτω προτάσεων σε παθητική και αντίστροφα:

- πολλοί από μας έχουν πετύχει να την αγνοήσουν όλ` αυτά τα χρόνια

- είτε τους απορρίπτουμε σαν αφελείς κι άσχετους είτε τους θεωρούμε υποκριτές

- Χρειάζεται να προκαλέσουμε τους κυνικούς, οι οποίοι χαρακτηρίζουν αυτήν την άποψη ρομαντική ανοησία

- Πρέπει να δεχτούμε την αγάπη στη ζωή μας

(10 μονάδες)

Μέρος Β΄ - Λεξιλογικά

A. Να βρεις τα αντώνυμα των παρακάτω λέξεων του κειμένου που σου δόθηκε:

- απαρχαιωμένες
- οπισθοδρομική
- ελάχιστοι
- απορρίπτουμε
- διεθνών

(5 μονάδες)

B. Να κυκλώσεις τη λέξη που ταιριάζει νοηματικά με τη λέξη που σου δίνεται:

- **ολιγωρό**
μεριμνώ αδιαφορώ αποξενώνομαι
- **φιλαυτία**
εγωπάθεια φιλαλληλία ανεπάρκεια
- **αμεροληψία**
ευμάρεια αξίωση αντικειμενικότητα
- **εμμονή**
διαμονή παραμονή επιμονή
- **οκνηρία**
φιλοπονία παραγωγικότητα φυγοπονία

(5 μονάδες)

Γ. Με πρώτο και δεύτερο συνθετικό τις παρακάτω λέξεις να σχηματίσεις μια σύνθετη λέξη (προσοχή στην ορθογραφία):

- Καλός – Γραμμή
- Δύο – Κόβω
- Λείπω – Ψυχή
- Αντί – Ελληνικός
- Φεύγω – Δίκη

(5 μονάδες)

Δ. Να συμπληρώσεις τα κενά με πρώτο συνθετικό το δισ- (δι-) ή το δυσ- ανάλογα με το νόημα:

- Να χρησιμοποιήσεις αδιάσειστα επιχειρήματα, γιατί είναι άνθρωπος δ.....πιστος.
- Παντρεύτηκε νέος και πρόλαβε ν' αποκτήσει δ.....έγγονα.
- Το δ.....στιχο αυτό το έγραψε ο ποιητής για τη μητέρα του.
- Όλες οι προβλέψεις για το μέλλον είναι δ.....οίωνες.
- Δύσκολα βρίσκει φίλους ένας δ.....τροπος και δ.....πρόσωπος άνθρωπος.

(5 μονάδες)

Ε. Να συμπληρώσεις τα παρακάτω κενά επιλέγοντας τη σωστή απάντηση:

1. Προσπαθεί να μην τον οι δυσκολίες.
α) καταβάλλουν β) περιβάλλουν γ) παραβάλλουν
2. Η των φίλων του στην επιτυχία του υπήρξε σημαντική.
α) υποβολή β) συμβολή γ) εμβολή
3. Η του ήταν άσεμνη.
α) εισβολή β) μεταβολή γ) περιβολή
4. Η τελετή έγινε μέσα σε ατμόσφαιρα.
α) προσβλητική β) επιβλητική γ) υποβλητική
5. Συνεχίζονται οι για την ανάδειξη νέου προέδρου.
α) κατεργασίες β) διεργασίες γ) επεξεργασίες

(5 μονάδες)

ΣΤ. Να υπογραμμίσεις τη λέξη κάθε ομάδας που δε συγγενεύει σημασιολογικά με τις υπόλοιπες:

- έκδηλος, ολοφάνερος, πρόδηλος, κατάφωρος, παράφορος
- εξοικειώνομαι, προσαρμόζομαι, οικειοποιούμαι, εγκλιματίζομαι
- εγκωμιάζω, επαινώ, εξαίρω, αποκλείω, εκθειάζω
- επικροτώ, επικρίνω, επιδοκιμάζω, εγκρίνω
- ανόσιος, ανούσιος, ανίερος, βδελυρός, ασεβής

(5 μονάδες)

Μέρος Γ' - Γραμματική

A. Να γράψεις τα ονοματικά σύνολα στην πτώση που ζητείται στην παρένθεση:

- το επαχθές καθεστώς (αιτιατική πληθυντικού)
.....
- ο αδρανής μαθητής (αιτιατική πληθυντικού)
.....
- ο πολύς θόρυβος (γενική πληθυντικού)
.....
- το ειδεχθές γεγονός (γενική ενικού)
.....
- ο βαρύς οπλισμός (ονομαστική πληθυντικού)
.....

(10 μονάδες)

B. Να συμπληρώσεις τις παρακάτω προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος που δίνεται στην παρένθεση. Να προσέξεις πολύ την ορθογραφία!!

- Ο υπουργός Παιδείας θα πολύ σύντομα το νέο νομοσχέδιο. (εισάγω)
- Το φαγητό που μαγείρεψα για τη γιορτή (τρώγω) όλο.
- Χθες του (εκθέτω) με λεπτομέρειες τις απόψεις μου.
- Η διαταγή (δίνω) αλλά (μένω) ανεκτέλεστη.
- Χθες το βράδυ εμείς (παραγγέλλω) έτοιμο φαγητό.
- Η υπόθεση (παραπέμπω) χθες στον εισαγγελέα.
- Το πλοίο (εκπέμπω) χθες πριν βυθιστεί, σήμα κινδύνου.
- Η γραμμή τηλεφώνου του νοσοκομείου ήταν διαρκώς (καταλαμβάνω)
- Δύο κυνηγοί (συλλαμβάνω) με την κατηγορία της λαθροθηρίας, γιατί κυνηγούσαν σε απαγορευμένη περιοχή.
- Κατά τον εορτασμό για την επέτειο της 25^{ης} Μαρτίου οι μαθητές (παρελαύνω) και καταχειροκροτήθηκαν.

(10 μονάδες)

Δ. Παραγωγή λόγου

Επώνυμο	:
Όνομα	:

«Σήμερα, η ανάγκη υλοποίησης της φράσης **αγαπάτε αλλήλους** γίνεται πάλι επιτακτική», σύμφωνα με τον Λεό Μπουσκάλια.

α) Να αναφέρετε δύο προβλήματα της εποχής μας τα οποία καθιστούν απαραίτητη την επικράτηση της αγάπης.

β) Μέσα σε ποιο περιβάλλον μπορούν τα παιδιά της ηλικίας σας να κατανοήσουν την αναγκαιότητα της αγάπης στις μέρες μας;

(200 – 250 λέξεις)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A series of 20 horizontal dotted lines for handwriting practice.

(20 μονάδες)

ΛΥΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2018 – 2019

Επώνυμο :

Όνομα :

Μέρος Α' - Κείμενο

Διαβάστε προσεκτικά το παρακάτω κείμενο και σημειώστε τη σωστή απάντηση στα ερωτήματα που ακολουθούν.

«Αγαπάτε αλλήλους». Αυτά τα λόγια ειπώθηκαν περισσότερο από δυο χιλιάδες χρόνια πριν. Παρά την έντονη προτροπή τούτης της εντολής, πολλοί από μας έχουν πετύχει να την αγνοήσουν όλ' αυτά τα χρόνια. Όλοι υποτίθεται *ότι τη σεβόμαστε*, αλλά ελάχιστοι περιμένουν από κάποιον να την τηρήσει. Αυτό το αφήνουμε στους τρελούς και τους αγίους.

Στην πραγματικότητα, έχουμε γίνει καχύποπτοι απέναντι σ' αυτούς που αγαπούν και είτε τους απορρίπτουμε σαν αφελείς κι άσχετους είτε τους θεωρούμε υποκριτές. Είμαστε σίγουροι ότι κανένας δεν μπορεί να νοιάζεται ειλικρινά για οποιονδήποτε. Τα χαρακτηριστικά της αγάπης, όπως η τρυφερότητα, η αφοσίωση, το ενδιαφέρον, η γενναιοδωρία κι η εμπιστοσύνη, κατατάσσονται στις αφηρημένες έννοιες κι αγνοούνται.

Σήμερα, η ανάγκη υλοποίησης της φράσης «Αγαπάτε αλλήλους», γίνεται πάλι *επιτακτική*. Η σύγχρονη κοινωνία αδιαφορεί γι' αυτήν τη νέα έκκληση γι' αγάπη. Κοροϊδεύει *όσους υποστηρίζουν* ότι ο κόσμος μας μπορεί να γίνει ασφαλέστερος μέσα από ένα βαθύ σεβασμό για τη ζωή.

Όσο πιο πολύ κοιτάζουμε γύρω μας, τόσο περισσότερο ανακαλύπτουμε μίσος, βία, προκαταλήψεις και περιφρόνηση της ανθρώπινης ζωής. Ακούμε ειδήσεις και διαβάζουμε άρθρα, που παραθέτουν στατιστικές για νεκρούς από πολέμους ή πείνα, για παιδιά κακοποιημένα και εγκαταλειμμένα, για περιφρόνηση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Όλα αυτά μας αφορούν και **μας** συγκινούν τόσο, όσο και οι ειδήσεις για τα αποτελέσματα των ποδοσφαιρικών αγώνων. Κι όμως, εξακολουθούμε ν' αποκλείουμε την αγάπη, σαν μια πιθανή εναλλακτική λύση.

Είμαι σίγουρος ότι πολλοί θα το θεωρήσουν αφελές και **ανεδαφικό**. Θα σκεφθούν ότι η αγάπη δεν έχει καλά-καλά τη δύναμη να διατηρήσει πιο στενές τις σχέσεις μέσα στην οικογένεια κι ότι, πέρα απ' αυτό, η καρδιά μας έχει εξαντλήσει τα περιθώριά της για αγάπη. Έτσι, θεωρούν ότι είναι γελοίο **να υπολογίζει κάποιος στη δύναμη της αγάπης, για τη λύση διεθνών προβλημάτων**. Συχνά μου λένε, ότι με το ζήλο μου ν' αγαπώ τον καθένα, θα καταλήξω να μην αγαπώ κανέναν. Τίποτα δεν απέχει τόσο πολύ από την αλήθεια, όσο **αυτό**. Η παγκόσμια αγάπη, όχι μόνο είναι δυνατή, αλλά είναι και η πιο ολοκληρωμένη αγάπη, που μπορούμε να νιώσουμε σαν ανθρώπινα πλάσματα.

Όμως η αγάπη μπορεί να λειτουργήσει, μόνο **αν παραιτηθούμε από τις απαρχαιωμένες αντιλήψεις**, που εξακολουθούν να μας καθηλώνουν. Χρειάζεται να προκαλέσουμε τους κυνικούς,* οι οποίοι χαρακτηρίζουν αυτήν την άποψη ρομαντική ανοησία, αντιεπιστημονική και οπισθοδρομική. Πρέπει να δεχτούμε την αγάπη στη ζωή μας, σαν τη μεγαλύτερη παγκόσμια δύναμη για την ενοποίηση και το καλό, προσιτή σε όσους πραγματικά την επιθυμούν. Μόνον τότε θ' ανακαλύψουμε ότι η αγάπη, απόλυτα συνειδητοποιημένη, έχει τη δύναμη να παραμερίσει τ' ασήμαντα πράγματα που μας χωρίζουν και ν' αποκαλύψει **ποιο πρόσωπο έχει ο εχθρός μας**. Απ' αυτό το σημείο όλα γίνονται πάλι πιθανά.

(Λεό Μπουσκάλια, απόσπασμα - διασκευή)

*κυνικός = σκληρός

A. Ερωτήσεις κατανόησης του κειμένου (Σωστό - Λάθος)

1. Οι ειδήσεις για νεκρούς από πολέμους μας συγκινούν πολύ περισσότερο από τα αποτελέσματα των ποδοσφαιρικών αγώνων Σ Λ
2. Οι άνθρωποι που αγαπούν θεωρούνται αφελείς Σ Λ
3. Τα χαρακτηριστικά της αγάπης είναι γνωστά σε όλους Σ Λ
4. Η αγάπη χαρακτηρίζεται απ' όλους οπισθοδρομική Σ Λ

(10 μονάδες)

B. Να χαρακτηρίσεις συντακτικά τους όρους που βρίσκονται σε έντονη γραφή στο κείμενο:

- **τους:** είναι αντικείμενο στο απορρίπτουμε

- **επιτακτική:** είναι κατηγορούμενο στο η ανάγκη

- **μας:** είναι αντικείμενο στο συγκινούν

- **ανεδαφικό:** είναι κατηγορούμενο στο το

- **αυτό:** είναι υποκείμενο στο εννοούμενο απέχει (της παραβολικής πρότασης)

(5 μονάδες)

Γ. Να αναγνωρίσεις το είδος των δευτερευουσών προτάσεων που δίνονται με έντονη γραφή στο κείμενο και να δηλώσεις τη συντακτική τους θέση:

- . . . ότι τη σεβόμαστε

Ειδική πρόταση, υποκείμενο στο ρήμα «υποτίθεται»

- . . . όσους υποστήριζαν

Αναφορική πρόταση, αντικείμενο στο ρήμα «κοροϊδεύει»

- . . . να υπολογίζει κάποιος στη δύναμη της αγάπης, για τη λύση διεθνών προβλημάτων

Βουλητική πρόταση, υποκείμενο στο ρήμα (στην απρόσωπη έκφραση) «είναι γελοίο»

- . . . αν παραιτηθούμε από τις απαρχαιωμένες αντιλήψεις

Υποθετική πρόταση, ως επιρρηματικός προσδιορισμός της προϋπόθεσης στο ρήμα

«να λειτουργήσει»

- . . . ποιο πρόσωπο έχει ο εχθρός μας.

Πλάγια ερώτηση, αντικείμενο στο ρήμα «να αποκαλύψει»

Δ. Να μετατρέψεις την ενεργητική σύνταξη των παρακάτω προτάσεων σε παθητική και αντίστροφα:

- Πολλοί από μας έχουν πετύχει να την αγνοήσουν όλ' αυτά τα χρόνια.

Από πολλούς από εμάς έχει επιτευχθεί να αγνοηθεί αυτή όλ' αυτά τα χρόνια.

- Είτε τους απορρίπτουμε σαν αφελείς κι άσχετους είτε τους θεωρούμε υποκριτές.

Είτε απορρίπτονται από εμάς σαν αφελείς και άσχετοι είτε θεωρούνται υποκριτές.

- Χρειάζεται να προκαλέσουμε τους κυνικούς, οι οποίοι χαρακτηρίζουν αυτήν την άποψη ρομαντική ανοησία.

Χρειάζεται να προκληθούν οι κυνικοί, από τους οποίους χαρακτηρίζεται αυτή η άποψη ρομαντική ανοησία.

- Πρέπει να δεχτούμε την αγάπη στη ζωή μας.

Πρέπει να γίνει (απο) δεκτή η αγάπη στη ζωή μας.

(10 μονάδες)

Μέρος Β΄ - Λεξιλογικά

A. Να βρεις τα αντώνυμα των παρακάτω λέξεων του κειμένου που σου δόθηκε:

▪	απαρχαιωμένες	σύγχρονες
▪	οπισθοδρομική	μοντέρνα, καινοτόμος, νεωτεριστική, προοδευτική
▪	ελάχιστοι	πολλοί, πλείστοι
▪	απορρίπτουμε	εγκρίνουμε, (απο) δεχόμαστε
▪	διεθνών	τοπικών, εθνικών

(5 μονάδες)

B. Να κυκλώσεις τη λέξη που ταιριάζει νοηματικά με τη λέξη που σου δίνεται:

▪	ολιγωρώ		
	μεριμνώ	αδιαφορώ	αποξενώνομαι
▪	φιλαυτία		
	εγωπάθεια	φιλαλληλία	ανεπάρκεια
▪	αμεροληψία		
	ευμάρεια	αξίωση	αντικειμενικότητα
▪	εμμονή		
	διαμονή	παραμονή	επιμονή
▪	οκνηρία		
	φιλοπονία	παραγωγικότητα	φυγοπονία

(5 μονάδες)

Γ. Με πρώτο και δεύτερο συνθετικό τις παρακάτω λέξεις να σχηματίσεις μια σύνθετη λέξη (προσοχή στην ορθογραφία):

▪	Καλός – Γραμμή	καλλίγραμμος
▪	Δύο – Κόβω	δίκοπο (ς)
▪	Λείπω – Ψυχή	λιποψυχία, λιπόψυχος
▪	Αντί – Ελληνικός	ανθέλληνας, ανθελληνικός
▪	Φεύγω – Δίκη	φυγόδικος, φυγοδικία

(5 μονάδες)

Δ. Να συμπληρώσεις τα κενά με πρώτο συνθετικό το δισ- (δι-) ή το δυσ- ανάλογα με το νόημα:

- Να χρησιμοποιήσεις αδιάσειστα επιχειρήματα, γιατί είναι άνθρωπος δύσπιστος.
- Παντρεύτηκε νέος και πρόλαβε ν' αποκτήσει δισέγγονα.
- Το δίστιχο αυτό το έγραψε ο ποιητής για τη μητέρα του.
- Όλες οι προβλέψεις για το μέλλον είναι δυσοίωνες.
- Δύσκολα βρίσκει φίλους ένας δύστροπος και διπρόσωπος άνθρωπος.

(5 μονάδες)

Ε. Να συμπληρώσεις τα παρακάτω κενά επιλέγοντας τη σωστή απάντηση:

1. Προσπαθεί να μην τον καταβάλλουν οι δυσκολίες.
α) καταβάλλουν β) περιβάλλουν γ) παραβάλλουν
2. Η συμβολή των φίλων του στην επιτυχία του υπήρξε σημαντική.
α) υποβολή β) συμβολή γ) εμβολή
3. Η περιβολή του ήταν άσεμνη.
α) εισβολή β) μεταβολή γ) περιβολή
4. Η τελετή έγινε μέσα σε υποβλητική ατμόσφαιρα.
α) προσβλητική β) επιβλητική γ) υποβλητική
5. Συνεχίζονται οι διεργασίες για την ανάδειξη νέου προέδρου.
α) κατεργασίες β) διεργασίες γ) επεξεργασίες

(5 μονάδες)

ΣΤ. Να υπογραμμίσαι τη λέξη κάθε ομάδας του δε συγγενεύει σημασιολογικά με τις υπόλοιπες:

- έκδηλος, ολοφάνερος, πρόδηλος, κατάφωρος, παράφορος
- εξοικειώνομαι, προσαρμόζομαι, οικειοποιούμαι, εγκλιματίζομαι
- εγκωμιάζω, επαινώ, εξαίρω, αποκλείω, εκθειάζω
- επικροτώ, επικρίνω, επιδοκιμάζω, εγκρίνω
- ανόσιος, ανούσιος, ανίερος, βδελυρός, ασεβής

(5 μονάδες)

Μέρος Γ' - Γραμματική

A. Να γράψεις τα ονοματικά σύνολα στην πτώση που ζητείται στην παρένθεση:

- το επαχθές καθεστώς (αιτιατική πληθυντικού)
τα επαχθή καθεστώτα
- ο αδρανής μαθητής (αιτιατική πληθυντικού)
τους αδρανείς μαθητές
- ο πολύς θόρυβος (γενική πληθυντικού)
των πολλών θορύβων
- το ειδεχθές γεγονός (γενική ενικού)
του ειδεχθούς γεγονότος
- ο βαρύς σπλισμός (ονομαστική πληθυντικού)
οι βαριοί / οι βαρείς σπλισμοί

(10 μονάδες)

B. Να συμπληρώσεις τις παρακάτω προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος που δίνεται στην παρένθεση. Να προσέξεις πολύ την ορθογραφία!!

- Ο υπουργός Παιδείας θα εισαγάγει πολύ σύντομα το νέο νομοσχέδιο. (εισάγω)
- Το φαγητό που μαγείρεψα για τη γιορτή φαγώθηκε (τρώγω) όλο.
- Χθες του εξέθεσα (εκθέτω) με λεπτομέρειες τις απόψεις μου.
- Η διαταγή δόθηκε (δίνω) αλλά έμεινε (μένω) ανεκτέλεστη.
- Χθες το βράδυ εμείς παραγγείλαμε (παραγγέλλω) έτοιμο φαγητό.
- Η υπόθεση παραπέμφθηκε (παραπέμπω) χθες στον εισαγγελέα.
- Το πλοίο εξέπεμψε (εκπέμπω) χθες πριν βυθιστεί, σήμα κινδύνου.
- Η γραμμή τηλεφώνου του νοσοκομείου ήταν διαρκώς κατειλημμένη (καταλαμβάνω)
- Δύο κυνηγοί συνελήφθησαν (συλλαμβάνω) με την κατηγορία της λαθροθηρίας, γιατί κυνηγούσαν σε απαγορευμένη περιοχή.
- Κατά τον εορτασμό για την επέτειο της 25^{ης} Μαρτίου οι μαθητές παρέλασαν ή παρήλασαν (παρελαύνω) και καταχειροκροτήθηκαν.

(10 μονάδες)

ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2019 – 2020

Επώνυμο :

Όνομα :

Μέρος Α΄ - Κείμενο

Διαβάστε προσεκτικά το παρακάτω κείμενο και σημειώστε τη σωστή απάντηση στα ερωτήματα που ακολουθούν.

«Ποιος έχει ανάγκη από πρότυπα σήμερα;

Στην ζωή όλοι, κατά κανόνα, βάζουν πρότυπα. Όποιον θεωρούν αξιόλογο και τους εκφράζει, τον βλέπουν ως **δρομοδείκτη** στην πορεία τους. Πρώτο πρόσωπο που είναι υποψήφιο για πρότυπο είναι ο γονιός ως μάνα ή πατέρας. Μεγαλώνοντας ένα παιδί, καθώς δομείται η προσωπικότητά του με την επίδραση διαφόρων παραγόντων, είναι ενδεχόμενο να θέλει να αλλάξει πρότυπο. Μπορεί να μην ικανοποιείται από την εικόνα της μάνας ή του πατέρα ή του μεγαλύτερου αδελφού. Με την επαφή του νέου, και ιδίως του έφηβου, με το σχολικό, το κοινωνικό, το πολιτιστικό περιβάλλον, την επαφή με διάφορες ιδέες και απόψεις αλλάζουν τα ενδιαφέροντα, οι αντιδράσεις και τα πρότυπα ακόμη. Είναι φυσιολογική συμπεριφορά, καθώς δομείται η ιδιαιτερότητα της προσωπικότητας του κάθε ατόμου.

Υπάρχουν έντονες προσωπικότητες που κινούν το ενδιαφέρον πολλών, συνήθως νέων, ατόμων. Θαυμάζονται, ηρωοποιούνται και προσελκύουν. Ωστόσο, και τα ίδια τα πρότυπα είναι δυνατόν να μεταβάλλουν τους στόχους και τις απόψεις τους κάτω από κοινωνικές, οικονομικές και ποικίλες πιέσεις. Στις περιπτώσεις αυτές είναι δυνατόν να απογοητεύσουν, να απορριφθούν και να αναζητηθούν καινούργια.

Συνήθως επιλέγονται ως πρότυπα πρόσωπα στα οποία οι άνθρωποι αναγνωρίζουν ένα ουσιαστικό **γνώρισμα**. Εκφράζουν αληθινές απόψεις ή τουλάχιστον θέλουν να πιστεύουν ότι λένε την αλήθεια. Η αλήθεια είναι αυτή που κατεξοχήν προσελκύει τον νέο και γενικά τον σκεπτόμενο άνθρωπο. Είναι πολύ μεγάλη η απογοήτευση που αισθάνονται όταν αποδειχθεί ότι το πρότυπό τους δεν έχει σχέση με την αλήθεια.

Στην εποχή μας με την δυνατότητα που παρέχουν τα ΜΜΕ, την ταχεία και συχνή επικοινωνία, την αυξημένη γνώση, στην κυριολεξία δημιουργείται σύγχυση επιλογής προτύπου. Πρέπει να είναι προσεκτικός και υποψιασμένος κάποιος αναλογιζόμενος ποια σεβίρονται ως πρότυπα από τα ΜΜΕ. Επικρατεί, λοιπόν, η εντύπωση ότι τα ΜΜΕ επηρεάζουν τον κόσμο και τον κατευθύνουν με ποικίλους τρόπους, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται και η παραπληροφόρηση. Το αποτέλεσμα, κατά κανόνα, είναι τον έντονο **ενθουσιασμό** να διαδέχεται

η απογοήτευση. Μακάρι να γινόταν **μάθημα** αυτό στον κόσμο και να προσέχει στην επιλογή των προτύπων!

Έτσι και αλλιώς ο άνθρωπος αισθάνεται την ανάγκη της ύπαρξης ενός προτύπου ως οδηγού στην πορεία του. Είναι σημαντικό, λοιπόν, να αναζητήσει το πρότυπό του να ενσαρκώνει ένα πρόσωπο που να το εμπιστεύεται, να τον εμπνέει, να είναι σταθερό, να είναι πραγματικό στήριγμα. Χρειάζεται μεγάλη προσοχή, ταπεινό φρόνημα και **απλότητα**, για να κρατήσει κανείς την καθαρότητα της συνειδήσής του, καθώς πάντα ελλοχεύει ο κίνδυνος της μη σωστής επιλογής προτύπων.

Τελικά είναι εφικτή ή ανέφικτη η ανεύρεση σταθερού προτύπου – δρομοδείκτη; Για να έχει την δυνατότητα το πρότυπο να είναι σταθερό, πρέπει να εκφράζει την αλήθεια. Να μην υπάρχει κανένα στοιχείο που να μπορεί να μεταβάλλει την φύση του, την ουσία του, την ιδιότητά του, την συμπεριφορά του. Να είναι πάντοτε ίδιο, αμετάβλητο, ζωντανό και να εμπνέει.

Δρ. Γεώργιος Ν. Κόιος, Ιατρός-Ενδοκρινολόγος, 15 Μαΐου 2017 (Διασκευή)

A. Ερωτήσεις κατανόησης του κειμένου (Σωστό - Λάθος)

1.	Μεγαλώνοντας ένα παιδί δεν αλλάζει ποτέ το πρότυπό του	Σ	Λ
2.	Τα πρότυπα συχνά μεταβάλλουν τις απόψεις τους	Σ	Λ
3.	Τα πρότυπα επιλέγονται με βάση την εξωτερική τους εμφάνιση	Σ	Λ
4.	Τα ΜΜΕ δεν παραπληροφορούν σχετικά με την εικόνα των προτύπων	Σ	Λ
5.	Η ανεύρεση προτύπου είναι εφικτή υπό προϋποθέσεις	Σ	Λ

(5 μονάδες)

B. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τους όρους που βρίσκονται σε έντονη γραφή στο κείμενο:

- ως δρομοδείκτη: είναι στο
- γνώρισμα: είναι στο
- μάθημα: είναι στο
- τον ενθουσιασμό: είναι στο
- απλότητα: είναι στο

(5 μονάδες)

Γ. Να αναγνωρίσετε το είδος των δευτερευουσών προτάσεων και να δηλώσετε τη συντακτική τους θέση:

- ... να θέλει

- ... όταν αποδειχθεί

- ... ότι δεν έχει σχέση με την αλήθεια

- ... ποια σεββίρονται ως πρότυπα από τα Μ.Μ.Ε.

- ... για να κρατήσει κανείς την καθαρότητα της συνείδησής του

(5 μονάδες)

Δ. Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη των παρακάτω προτάσεων σε παθητική και αντίστροφα:

- να μην ικανοποιείται από την εικόνα της μάνας ή του πατέρα ή του μεγαλύτερου αδελφού.

- που κινούν το ενδιαφέρον πολλών, συνήθως νέων, ατόμων.

- να μεταβάλλουν τους στόχους και τις απόψεις τους κάτω από κοινωνικές, οικονομικές και ποικίλες πιέσεις.

- να απορριφθούν

(10 μονάδες)

Μέρος Β΄ - Λεξιλογικά

A. Να βρείτε τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων του κειμένου που σας δόθηκε:

- μεταβάλλουν
- προσελκύουν
- σύγχυση
- διαδέχεται
- αμετάβλητο

(5 μονάδες)

B. Να συμπληρώσετε τα παρακάτω κενά επιλέγοντας τη σωστή απάντηση:

1. Ο αριθμός των στην τράπεζα έχει αυξηθεί σημαντικά.

- α) εισαγωγέων β) προακτέων γ) εισακτέων

2. Η οικογένειά του φρόντισε να του δώσει πολύ καλή

- α) καταγωγή β) αγωγή γ) διαγωγή

3. Η αστυνομία έκανε αθρόες υπόπτων για να εντοπίσει τον δράστη.

- α) προσαγωγές β) εισαγωγές γ) μεταγωγές

4. Η των κρατουμένων στις φυλακές Κορυδαλλού έγινε με τη συνοδεία φρουρών.

- α) εισαγωγή β) προσαγωγή γ) μεταγωγή

5. Τα θέματα που αφορούν τις κοινωνικές ασφάλισεις στο υπουργείο Εργασίας.

- α) εισάγονται β) προάγονται γ) υπάγονται

(5 μονάδες)

Γ. Να αντικαταστήσετε τα ρήματα των παρενθέσεων με ένα σύνθετο του ρήματος «βάλλω»:

1. Εχθρικά στρατεύματα επιχείρησαν (να μπουν) στη χώρα.

2. (Επιδεικνύει) τις αρετές του γιού της.

3. (Απαιτείται) να ληφθούν μέτρα για την πάταξη της φοροδιαφυγής.

4. Έχασε την εύνοια του προέδρου, γιατί τον (συκοφάντησαν) πολλοί συνάδελφοί του.

.....

5. Αν (συγκρίνετε) τα δύο κείμενα, θα διαπιστώσετε ότι έχουν πολλά κοινά σημεία.

.....

(5 μονάδες)

Δ. Να βάλετε σε κύκλο τη σωστή απάντηση:

1. *Εχέμυθος* είναι ο:

- α) έμπιστος β) ακριβολόγος γ) συμπαθητικός

2. *Ανεκτικός* είναι ο:

- α) διαλλακτικός β) υπάκουος γ) υποχρεωμένος

3. *Έζη* είναι η:

- α) προσπάθεια β) συνήθεια γ) έκβαση

4. *Εκεχειρία* είναι η:

- α) διαπραγμάτευση β) ανακωχή γ) σύμβαση

5. *Ενέχομαι* σημαίνει:

- α) δικάζομαι β) καταδικάζομαι γ) εμπλέκομαι

(5 μονάδες)

Ε. Να σχηματίσετε μία σύνθετη λέξη από τις δύο λέξεις που σας δίνονται σύμφωνα με την παρένθεση:

1. υπό + ακούω (Επίθετο) =

2. επί + άπτομαι (Ρήμα)=

3. θρησκεία + λαμβάνω (Επίθετο) =

4. χέρι + ποιώ (Επίθετο) =

5. εν + κράτος (Ουσιαστικό) =

6. υπό + λείπω (Ουσιαστικό) =

7. εν + μένω (Ουσιαστικό) =

8. προ + νους (Ουσιαστικό) =

9. επί + οδός (Ουσιαστικό) =

10. παν + όλεθρος (Ουσιαστικό)=

(5 μονάδες)

ΣΤ. Να αντιστοιχίσετε τα ομόρριζα του ρ. «στέλλω» στη στήλη Α με τις σημασίες τους στη στήλη Β:

A	B	Απάντηση
1) υποστολή	α) ντροπαλότητα	1)
2) περιστολή	β) περιορισμός	2)
3) συστολή	γ) συγκράτηση	3)
4) καταστολή	δ) κατέβασμα	4)
5) αναστολή	ε) αναβολή	5)

(5 μονάδες)

Μέρος Γ'- Γραμματική

Α. Να συμπληρώσετε τις φράσεις με τους κατάλληλους τύπους των λέξεων που βρίσκονται στην παρένθεση:

- Δεν αντέχω τις (συνεχής πίεση)
- Χθες παρακολούθησα την ομιλία του
(διαπρεπής αρχαιολόγος)
- Στην εκδρομή τους οι μαθητές επισκέφθηκαν διάφορα
(ευαγές ίδρυμα)
- Δεν είναι γνωστές οι
(θέση, επίσημο πρόσωπο)
- Δεν μου αρέσει ο θόρυβος και η
φασαρία (πολύς)

(10 μονάδες)

Β. Να συμπληρώσετε τα κενά με το αντώνυμο επίθετο ή επίρρημα του υπογραμμισμένου τύπου στον ίδιο βαθμό χρησιμοποιώντας τον μονολεκτικό τύπο (στην παρένθεση δίνεται στο θετικό βαθμό το επίθετο που πρέπει να χρησιμοποιήσετε):

1. Αν και δούλεψε πάρα πολύ ανταμείφθηκε (λίγος)
2. Μερικές φορές το πιο περίπλοκο πρόβλημα έχει την λύση. (απλός)
3. Ο καινούριος διευθυντής σου είναι καλύτερος ή από τον προηγούμενο; (κακός)
- δ) Αν θέλεις να πάρεις την υποτροφία πρέπει να είσαι πάρα πολύ καλός και όχι μαθητής. (κακός)
- ε) Συχνά ο αυστηρότερος δάσκαλος είναι πιο αντιπαθής από τον (επιεικής)

(5 μονάδες)

Γ. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος που δίνεται στην παρένθεση. Να προσέξετε πολύ την ορθογραφία!!

1. Παρά τις προσπάθειές μου δεν κατάφερα να του αλλάξω γνώμη (επαναλαμβάνω)
2. Οι προσπάθειες για την αποκατάσταση των διπλωματικών σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών τελικά άκαρπες. (αποβαίνω)
3. Χθες ο εισαγγελέας την κατηγορία της ανθρωποκτονίας εκ προμελέτης. (απαγγέλλω)
4. Η κυβέρνηση κάτω από τις πιέσεις της κοινής γνώμης στα αιτήματα των απεργών. (ενδίδω)
5. Οι δράστες αύριο το πρωί στον ανακριτή. (προσάγω)
6. Οι χθες στη δεξίωση έφυγαν με τις καλύτερες εντυπώσεις. (προσκαλώ)
7. Στην προηγούμενη συνάντηση δεν δυνατόν να τον εξυπηρετήσai (καθίσταμαι)
8. Χθες στην Εγνατία οδό το λεωφορείο της πορείας του. (εκτρέπω)
9. Αμέσως μετά το ατύχημα από τους τραυματιοφορείς οι πρώτες βοήθειες στους τραυματίες. (παρέχω)
10. Μετά από αρκετές διαπραγματεύσεις συμβιβασμός. (επέρχομαι)

(10 μονάδες)

Δ. Παραγωγή λόγου

Επώνυμο :
Όνομα :

Η ύπαρξη θετικών προτύπων είναι δυνατόν να εμπνεύσει την πίστη των νέων σε υψηλές αξίες και ιδανικά. Εσείς έχετε ένα πρότυπο το οποίο εμπνέει και καθοδηγεί την πορεία σας; Αν ναι, να το παρουσιάσετε αναλύοντας τους λόγους για τους οποίους το θαυμάζετε.

(200 – 250 λέξεις)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(20 μονάδες)

ΛΥΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2019 – 2020

Μέρος Α' - Κείμενο

Διαβάστε προσεκτικά το παρακάτω κείμενο και σημειώστε τη σωστή απάντηση στα ερωτήματα που ακολουθούν.

«Ποιος έχει ανάγκη από πρότυπα σήμερα;

Στην ζωή όλοι, κατά κανόνα, βάζουν πρότυπα. Όποιον θεωρούν αξιόλογο και τους εκφράζει, τον βλέπουν **ως δρομοδείκτη** στην πορεία τους. Πρώτο πρόσωπο που είναι υποψήφιο για πρότυπο είναι ο γονιός ως μάνα ή πατέρας. Μεγαλώνοντας ένα παιδί, καθώς δομείται η προσωπικότητά του με την επίδραση διαφόρων παραγόντων, είναι ενδεχόμενο να θέλει να αλλάξει πρότυπο. Μπορεί να μην ικανοποιείται από την εικόνα της μάνας ή του πατέρα ή του μεγαλύτερου αδελφού. Με την επαφή του νέου, και ιδίως του έφηβου, με το σχολικό, το κοινωνικό, το πολιτιστικό περιβάλλον, την επαφή με διάφορες ιδέες και απόψεις **αλλάζουν** τα ενδιαφέροντα, οι αντιδράσεις και τα πρότυπα ακόμη. Είναι φυσιολογική συμπεριφορά, καθώς δομείται η ιδιαιτερότητα της προσωπικότητας του κάθε ατόμου.

Υπάρχουν έντονες προσωπικότητες που κινούν το ενδιαφέρον πολλών, συνήθως νέων, ατόμων. Θαυμάζονται, ηρωοποιούνται και προσελκύουν. Ωστόσο, και τα ίδια τα πρότυπα είναι δυνατόν να μεταβάλλουν τους στόχους και τις απόψεις τους κάτω από κοινωνικές, οικονομικές και ποικίλες πιέσεις. Στις περιπτώσεις αυτές είναι δυνατόν να απογοητεύσουν, να απορριφθούν και να αναζητηθούν καινούργια.

Συνήθως επιλέγονται ως πρότυπα πρόσωπα στα οποία οι άνθρωποι αναγνωρίζουν ένα ουσιαστικό **γνώρισμα**. Εκφράζουν αληθινές απόψεις ή τουλάχιστον θέλουν να πιστεύουν ότι λένε την αλήθεια. Η αλήθεια είναι αυτή που κατεξοχήν προσελκύει τον νέο και γενικά τον σκεπτόμενο άνθρωπο. Είναι πολύ μεγάλη η απογοήτευση που αισθάνονται όταν αποδειχθεί ότι το πρότυπό τους δεν έχει σχέση με την αλήθεια.

Στην εποχή μας με την δυνατότητα που παρέχουν τα ΜΜΕ, την ταχεία και συχνή επικοινωνία, την αυξημένη γνώση, στην κυριολεξία δημιουργείται σύγχυση επιλογής προτύπου. Πρέπει να είναι προσεκτικός και υποψιασμένος κάποιος αναλογιζόμενος ποια σεβίρονται ως πρότυπα από τα ΜΜΕ. Επικρατεί, λοιπόν, η εντύπωση ότι τα ΜΜΕ επηρεάζουν τον κόσμο και τον κατευθύνουν με ποικίλους τρόπους, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται και η παραπληροφόρηση. Το αποτέλεσμα, κατά κανόνα, είναι τον έντονο **ενθουσιασμό** να διαδέχεται η απογοήτευση. Μακάρι να γινόταν **μάθημα** αυτό στον κόσμο και να προσέχει στην επιλογή των προτύπων!

Έτσι και αλλιώς ο άνθρωπος αισθάνεται την ανάγκη της ύπαρξης ενός προτύπου ως οδηγού στην πορεία του. Είναι σημαντικό, λοιπόν, να αναζητήσει το πρότυπό του να ενσαρκώνει ένα πρόσωπο που να το εμπιστεύεται, να τον εμπνέει, να είναι σταθερό, να είναι πραγματικό στήριγμα. Χρειάζεται μεγάλη προσοχή, ταπεινό φρόνημα και **απλότητα**, για να κρατήσει κανείς την καθαρότητα της συνείδησής του, καθώς πάντα ελλοχεύει ο κίνδυνος της μη σωστής επιλογής προτύπων.

Τελικά είναι εφικτή ή ανέφικτη η ανεύρεση σταθερού προτύπου – δρομοδείκτη; Για να έχει την δυνατότητα το πρότυπο να είναι σταθερό, πρέπει να εκφράζει την αλήθεια. Να μην υπάρχει κανένα στοιχείο που να μπορεί να μεταβάλλει την φύση του, την ουσία του, την ιδιότητά του, την συμπεριφορά του. Να είναι πάντοτε ίδιο, αμετάβλητο, ζωντανό και να εμπνέει.

Δρ. Γεώργιος Ν. Κόιος, Ιατρός-Ενδοκρινολόγος, 15 Μαΐου 2017 (Διασκευή)

A. Ερωτήσεις κατανόησης του κειμένου (Σωστό - Λάθος)

1.	Μεγαλώνοντας ένα παιδί δεν αλλάζει ποτέ το πρότυπό του	Σ	☐	Λ
2.	Τα πρότυπα συχνά μεταβάλλουν τις απόψεις τους	☐	Σ	Λ
3.	Τα πρότυπα επιλέγονται με βάση την εξωτερική τους εμφάνιση	Σ	☐	Λ
4.	Τα ΜΜΕ δεν παραπληροφορούν σχετικά με την εικόνα των προτύπων	Σ	☐	Λ
5.	Η ανεύρεση προτύπου είναι εφικτή υπό προϋποθέσεις	☐	Σ	Λ

(5 μονάδες)

B. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τους όρους που βρίσκονται σε έντονη γραφή στο κείμενο:

- **ως δρομοδείκτη:** είναι κατηγορούμενο στο αντικείμενο «τον»
- **γνώρισμα:** είναι σύστοιχο αντικείμενο στο ρήμα «αναγνωρίζουν»
- **μάθημα:** είναι κατηγορούμενο στο υποκείμενο «αυτό»
- **τον ενθουσιασμό:** είναι αντικείμενο στο ρήμα «διαδέχεται»
- **απλότητα:** είναι υποκείμενο στο ρήμα «χρειάζεται»

(5 μονάδες)

Γ. Να αναγνωρίσετε το είδος των δευτερευουσών προτάσεων και να δηλώσετε τη συντακτική τους θέση:

- ... να θέλει

Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση ως υποκείμενο στην απρόσωπη έκφραση
«είναι ενδεχόμενο».

- ... όταν αποδειχθεί

Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου
στο ρήμα «αισθάνονται».

- ... ότι δεν έχει σχέση με την αλήθεια

Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση ως υποκείμενο στο ρήμα «αποδειχθεί».

- ... ποια σερβίρονται ως πρότυπα από τα Μ.Μ.Ε.

Δευτερεύουσα ονοματική πλάγια ερωτηματική πρόταση ως αντικείμενο στη μετοχή
«αναλογιζόμενος».

- ... για να κρατήσει κανείς την καθαρότητα της συνείδησής του

Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού
στο ρήμα «χρειάζεται».

(5 μονάδες)

Δ. Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη των παρακάτω προτάσεων σε παθητική και αντίστροφα:

- Να μην ικανοποιείται από την εικόνα της μάνας ή του πατέρα ή του μεγαλύτερου αδελφού.

Να μην ικανοποιεί η εικόνα της μάνας ή του πατέρα ή του μεγαλύτερου αδελφού το παιδί.

- Που κινούν το ενδιαφέρον πολλών, συνήθως νέων, ατόμων.

Που κινείται το ενδιαφέρον πολλών, συνήθως, νέων ατόμων από τις έντονες προσωπικότητες
ή από αυτές.

- Να μεταβάλλουν τους στόχους και τις απόψεις τους κάτω από κοινωνικές, οικονομικές και ποικίλες πιέσεις.

Να μεταβάλλονται οι στόχοι και οι απόψεις από τα ίδια τα πρότυπα ή από αυτά κάτω από
κοινωνικές, οικονομικές και ποικίλες πιέσεις.

- να απορριφθούν

Να απορρίψουν τα πρότυπα. (οι νέοι)

(10 μονάδες)

Μέρος Β΄ - Λεξιλογικά

A. Να βρείτε τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων του κειμένου που σας δόθηκε:

- μεταβάλλουν αλλάζουν μετασχηματίζουν, διαφοροποιούν
- προσελκύουν μαγνητίζουν, γοητεύουν, τραβούν
- σύγχυση μπέρδεμα, αμηχανία, απορία
- διαδέχεται ακολουθεί, εναλλάσσεται
- αμετάβλητο σταθερό, αδιαφοροποίητο, αναλλοίωτο

(5 μονάδες)

B. Να συμπληρώσετε τα παρακάτω κενά επιλέγοντας τη σωστή απάντηση:

1. Ο αριθμός των εισακτέων στην τράπεζα έχει αυξηθεί σημαντικά.

- α) εισαγωγέων β) προακτέων γ) εισακτέων

2. Η οικογένειά του φρόντισε να του δώσει πολύ καλή αγωγή.

- α) καταγωγή β) αγωγή γ) διαγωγή

3. Η αστυνομία έκανε αθρόες προσαγωγές υπόπτων για να εντοπίσει τον δράστη.

- α) προσαγωγές β) εισαγωγές γ) μεταγωγές

4. Η μεταγωγή των κρατουμένων στις φυλακές Κορυδαλλού έγινε με τη συνοδεία φρουρών.

- α) εισαγωγή β) προσαγωγή γ) μεταγωγή

5. Τα θέματα που αφορούν τις κοινωνικές ασφάλισεις υπάγονται στο υπουργείο Εργασίας.

- α) εισάγονται β) προάγονται γ) υπάγονται

(5 μονάδες)

Γ. Να αντικαταστήσετε τα ρήματα των παρενθέσεων με ένα σύνθετο του ρήματος «βάλλω»:

1. Εχθρικά στρατεύματα επιχείρησαν (να μπου) στη χώρα. να εισβάλουν
2. (Επιδεικνύει) τις αρετές του γιού της. Προβάλλει
3. (Απαιτείται) να ληφθούν μέτρα για την πάταξη της φοροδιαφυγής. Επιβάλλεται
4. Έχασε την εύνοια του προέδρου, γιατί τον (συκοφάντησαν) πολλοί συνάδελφοί του. διέβαλαν
5. Αν (συγκρίνετε) τα δύο κείμενα, θα διαπιστώσετε ότι έχουν πολλά κοινά σημεία. παραβάλλετε

(5 μονάδες)

Δ. Να βάλετε σε κύκλο τη σωστή απάντηση:

1. **Εχέμυθος** είναι ο:
α) έμπιστος β) ακριβολόγος γ) συμπαθητικός
2. **Ανεκτικός** είναι ο:
α) διαλλακτικός β) υπάκουος γ) υποχρεωμένος
3. **Έζη** είναι η:
α) προσπάθεια β) σνηθία γ) έκβαση
4. **Εκεχειρία** είναι η:
α) διαπραγμάτευση β) ανακωχή γ) σύμβαση
5. **Ενέχομαι** σημαίνει:
α) δικάζομαι β) καταδικάζομαι γ) εμπλέκομαι

(5 μονάδες)

Ε. Να σχηματίσετε μία σύνθετη λέξη από τις δύο λέξεις που σας δίνονται σύμφωνα με την παρένθεση:

1. υπό + ακούω (Επίθετο) = υπήκοος/υπάκουος
2. επί + άπτομαι (Ρήμα)= εφάπτομαι
3. θρησκεία + λαμβάνω (Επίθετο) = θρησκόληπτος
4. χέρι + ποιώ (Επίθετο) = χειροποίητος
5. εν + κράτος (Ουσιαστικό) = εγκράτεια
6. υπό + λείπω (Ουσιαστικό) = υπόλειμμα

7. εν + μένω (Ουσιαστικό) = εμμονή
 8. προ + νους (Ουσιαστικό) = πρόνοια
 9. επί + οδός (Ουσιαστικό) = έφοδος/εφόδιο
 10. παν + όλεθρος (Ουσιαστικό)= πανωλεθρία

(5 μονάδες)

ΣΤ. Να αντιστοιχίσετε τα ομόρριζα του ρ. «στέλλω» στη στήλη Α με τις σημασίες τους στη στήλη Β:

A	B	Απάντηση
1) υποστολή	α) ντροπαλότητα	1) δ
2) περιστολή	β) περιορισμός	2) γ
3) συστολή	γ) συγκράτηση	3) α
4) καταστολή	δ) κατέβασμα	4) β
5) αναστολή	ε) αναβολή	5) ε

(5 μονάδες)

Μέρος Γ' - Γραμματική

Α. Να συμπληρώσετε τις φράσεις με τους κατάλληλους τύπους των λέξεων που βρίσκονται στην παρένθεση:

- Δεν αντέχω τις συνεχείς πιέσεις. (συνεχής πίεση)
- Χθες παρακολούθησα την ομιλία του διαπρεπούς αρχαιολόγου. (διαπρεπής αρχαιολόγος)
- Στην εκδρομή τους οι μαθητές επισκέφθηκαν διάφορα ευαγή ιδρύματα (ευαγές ίδρυμα)
- Δεν είναι γνωστές οι θέσεις των επίσημων προσώπων. (θέση, επίσημο πρόσωπο)
- Δεν μου αρέσει ο πολύς θόρυβος και η πολλή φασαρία (πολύς)

(10 μονάδες)

Β. Να συμπληρώσετε τα κενά με το αντώνυμο επίθετο ή επίρρημα του υπογραμμισμένου τύπου στον ίδιο βαθμό χρησιμοποιώντας τον μονολεκτικό τύπο (στην παρένθεση δίνεται στο θετικό βαθμό το επίθετο που πρέπει να χρησιμοποιήσετε):

1. Αν και δούλεψε πάρα πολύ ανταμείφθηκε ελάχιστα. (λίγος)
2. Μερικές φορές το πιο περίπλοκο πρόβλημα έχει την απλούστερη λύση. (απλός)
3. Ο καινούριος διευθυντής σου είναι καλύτερος ή χειρότερος από τον προηγούμενο; (κακός)
- δ) Αν θέλεις να πάρεις την υποτροφία πρέπει να είσαι πάρα πολύ καλός και όχι κάκιστος μαθητής. (κακός)
- ε) Συχνά ο αυστηρότερος δάσκαλος είναι πιο αντιπαθής από τον επεικέστερο. (επεικής)

(5 μονάδες)

Γ. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος που δίνεται στην παρένθεση. Να προσέξετε πολύ την ορθογραφία!!

1. Παρά τις επανελημμένες προσπάθειές μου δεν κατάφερα να του αλλάξω γνώμη. (επαναλαμβάνω)
2. Οι προσπάθειες για την αποκατάσταση των διπλωματικών σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών τελικά απέβησαν άκαρπες. (αποβαίνω)
3. Χθες ο εισαγγελέας απήγγειλε την κατηγορία της ανθρωποκτονίας εκ προμελέτης. (απαγγέλλω)
4. Η κυβέρνηση κάτω από τις πιέσεις της κοινής γνώμης ενέδωσε στα αιτήματα των απεργών. (ενδίδω)
5. Οι δράστες αύριο το πρωί θα προσαχθούν στον ανακριτή. (προσάγω)
6. Οι προσκεκλημένοι χθες στη δεξίωση έφυγαν με τις καλύτερες εντυπώσεις. (προσκαλώ)
7. Στην προηγούμενη συνάντηση δεν κατέστη δυνατόν να τον εξυπηρετήσει (καθίσταμαι)
8. Χθες στην Εγνατία οδό το λεωφορείο εξετράπη/εκτράπηκε της πορείας του. (εκτρέπω)
9. Αμέσως μετά το ατύχημα παρασχέθηκαν από τους τραυματιοφορείς οι πρώτες βοήθειες στους τραυματίες. (παρέχω)
10. Μετά από αρκετές διαπραγματεύσεις επήλθε συμβιβασμός. (επέρχομαι)

(10 μονάδες)

ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2020 – 2021

Επώνυμο :

Όνομα :

Μέρος Α΄: Κείμενο

«Θα έρθεις, να παίξουμε στον υπολογιστή;»

Ερώτημα καθημερινό για τα παιδιά της σημερινής τεχνολογικής εποχής· ερώτημα που δεν ηχεί παράξενα στα αυτιά των σημερινών γονέων, που αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα. Και ποια είναι αυτή; Η έλλειψη της ουσιαστικής, ζωντανής επαφής, που αρχίζει από τις πολύ τρυφερές ηλικίες.

Το ζωντανό παιχνίδι έχει αντικατασταθεί από το παιχνίδι στην οθόνη ήδη από τη νηπιακή ηλικία. Είναι τόσο συνηθισμένη η εικόνα ενός νηπίου να κρατάει στα χέρια του ένα κινητό και οι γονείς του παραδίπλα να πίνουν καφέ και να συνομιλούν με τους φίλους τους. Οι φίλοι του παιδιού, όμως, απουσιάζουν εκκωφαντικά... Δεν τρέχουν μαζί του, δεν μαλώνουν, δεν λερώνονται, δεν πέφτουν κάτω να χτυπήσουν και να παρηγορήσει ο ένας τον άλλον· εικόνες που έρχονται ως ανάμνηση από τη δική μας παιδική ηλικία, που υποδηλώνουν υγεία, ζωντάνια, χαρά, ενεργητικότητα.

Αρα, ποιο **συμπέρασμα** απορρέει από τα παραπάνω; Ο εθισμός στη μοναξιά. Το παιδί εκπαιδεύεται από πολύ νωρίς να αναπληρώνει την ανθρώπινη παρουσία με την τεχνολογία. Αρχικά ο γονέας, που είτε λόγω φόρτου εργασίας είτε λόγω κόπωσης είτε λόγω άγνοιας κινδύνου αντικαθιστά την ενασχόλησή του και εξαγοράζει την «ησυχία» του παιδιού με την οθόνη· στη συνέχεια το ίδιο το παιδί, που εξοικειωμένο πια με αυτήν τη μορφή φιλίας και συντροφιάς, **την επιζητά**· αργότερα ο έφηβος, που έχει εκατοντάδες «φίλους» στο διαδίκτυο, αλλά είναι **μόνος, γιατί έχει μάθει να είναι μόνος**.

Ποιος από αυτούς τους φίλους θα καθίσει δίπλα του, να τον ακούσει, χωρίς να κρατάει στα χέρια του ένα κινητό, το οποίο χτυπάει ανά κλάσμα δευτερολέπτου; Περνάς δίπλα από «παρέες» φίλων, ήδη από τις τελευταίες τάξεις του Δημοτικού, που δεν μιλούν, αλλά απλώς κοιτάζουν ένα κινητό. Η μόνη τους κουβέντα με τους άλλους γίνεται, όταν σχολιάζουν - με κουτσομπολίστικη διάθεση - κάτι που βλέπουν στο κινητό για έναν τρίτο. Κι όταν διαλυθεί αυτή η «παρέα», μέχρι να γυρίσουν στο σπίτι τους, θα περπατούν με το βλέμμα προσηλωμένο στο κινητό. Κοινός παρονομαστής όλων αυτών η **μοναξιά** και η εσωτερική ανάγκη για πραγματική επαφή.

Η κατάσταση είναι απογοητευτική για δύο λόγους: αφενός, επειδή τα παιδιά και οι νέοι που έχουν εγκλωβιστεί σε αυτήν δεν βιώνουν ούτε ουσιαστική επαφή ούτε πραγματική φιλία, κι αφετέρου, επειδή δεν το συνειδητοποιούν. Και δεν το συνειδητοποιούν, επειδή δεν έχουν ζήσει την πραγματική συντροφικότητα, τη ζωντανή επαφή, τη φιλία. Οι φίλοι ως παιδιά παίζουν ώρες επί ωρών μαζί ακόμα και χωρίς υλικά παιχνίδια, τρέχουν μαζί, γελούν, μαλώνουν, χτυπιούνται, ξαναφιλιώνουν και, όταν τελειώνει η μέρα, ανυπομονούν να έρθει η επόμενη, για να ξανασυναντηθούν. Οι φίλοι ως έφηβοι μιλούν με τις ώρες, κλαίνε, μοιράζονται τις αγωνίες τους,

τα προβλήματά τους, τους εκνευρισμούς τους, τους πρώτους έρωτες. **Τι** κάνουν, αντίθετα, οι περισσότεροι φίλοι της εποχής μας; Έχουν ως πρώτο και ίσως μοναδικό **φίλο** τον υπολογιστή και το κινητό: αυτή είναι η αλήθεια! Ανατρέψτε την...

Κατανόηση κειμένου

Να καταγράψετε σε 80 περίπου λέξεις (8 – 10 σειρές) το πρόβλημα που παρουσιάζεται στο κείμενο.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(5 μονάδες)

Μέρος Β΄: Συντακτικό

1. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους του κειμένου:

- **συμπέρασμα:** είναι στο
- **την:** είναι στο
- **μόνος:** είναι στο
- **η μοναξιά:** είναι στο
- **Τι:** είναι στο
- **φίλο:** είναι στο

(6 μονάδες)

2. Να αναγνωρίσετε το είδος και τη συντακτική θέση των παρακάτω δευτερευουσών προτάσεων:

- ... γιατί έχει μάθει

- ... να είναι μόνος

- ... να τον ακούσει

- ... μέχρι να γυρίσουν στο σπίτι τους

- ... επειδή τα παιδιά και οι νέοι (που έχουν εγκλωβιστεί σε αυτήν) δεν βιώνουν ούτε ουσιαστική επαφή ούτε πραγματική φιλία

- ... όταν τελειώνει η μέρα

(9 μονάδες)

3. Να μετατρέψετε τη σύνταξη των παρακάτω προτάσεων από ενεργητική σε παθητική και αντιστρόφως:

- Το ζωντανό παιχνίδι έχει αντικατασταθεί από το παιχνίδι στην οθόνη ήδη από τη νηπιακή ηλικία.

- να παρηγορήσει ο ένας τον άλλον

- Αρχικά ο γονέας εξαγοράζει την «ησυχία» του παιδιού με την οθόνη.

- στη συνέχεια το ίδιο το παιδί την επιζητά

- Οι φίλοι χτυπιούνται.

(10 μονάδες)

Μέρος Γ': Λεξιλόγιο – Γραμματική

1. Να αντιστοιχίσετε τους τύπους της στήλης Β με τα μέρη του λόγου της στήλης Α (η αντιστοίχιση θα γίνει στην 3η στήλη, όπου θα συνδυάσετε αριθμό με γράμμα, π.χ. 11 – ια):

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β	Αντιστοίχιση αριθμού – γράμματος
1) Σύνδεσμος	α. Ενημερωμένος
2) Επίρρημα	β. Θεωρήστε
3) Πρόθεση	γ. Μπράβο
4) Ρήμα στην προστακτική	δ. Ό,τι
5) Επιφώνημα	ε. Προς
6) Ρήμα στην υποτακτική	στ. Πώς
7) Ουσιαστικό	ζ. Θεωρήσετε
8) Επίθετο	η. Καθηγήτρια
9) Αντωνυμία	θ. Χαριτωμένος
10) Μετοχή	ι. Ότι

(10 μονάδες)

2. Να βρείτε τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων:
 (Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

- άσπρος
- έλλειψη
- λείος
- βουνό
- ιδιόρρυθμος
- θέληση
- συνέπεια
- φιλαλήθης
- γρηγοράδα
- ευστροφία

(10 μονάδες)

3. Να συμπληρώσετε στον παρακάτω πίνακα τους τύπους που λείπουν:
 (Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

ΡΗΜΑ	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΣ ΛΟΡΙΣΤΟΣ	ΠΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΡΙΣΤΟΣ	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΜΕΤΟΧΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ	ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΜΕΤΟΧΗ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ
				<u>τιμημένος</u>
		<u>θεωρήθηκα</u>		
			<u>κόβοντας</u>	
	<u>απάλλαξα</u>			
<u>εκλέγω</u>				

(20 μονάδες)

4. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα με τα παραθετικά επιθέτων και επιρρημάτων – θα χρησιμοποιήσετε περιφραστικό τύπο μόνον όπου δεν υπάρχει μονολεκτικός:

(Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
	<u>ακριβότερη</u>	
<u>η ακριβής</u>		
		<u>πάρα πολύ</u> (επίρρ.)
	<u>λιγότερο</u> (επίρρ.)	
<u>η μακριά</u>		
<u>μορφωμένος</u>		
		<u>γλυκύτετες</u>
	<u>επιεικέστερα</u> (επίρρ.)	
		<u>ανώτατος</u>
<u>υπέρλαμπρος</u>		
<u>χάρτινος</u>		

(10 μονάδες)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(20 μονάδες)

ΛΥΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2020 – 2021

Επώνυμο :

Όνομα :

Μέρος Α΄ - Κείμενο

«Θα έρθεις, να παίξουμε στον υπολογιστή;»

Ερώτημα καθημερινό για τα παιδιά της σημερινής τεχνολογικής εποχής· ερώτημα που δεν ηχεί παράξενα στα αυτιά των σημερινών γονέων, που αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα. Και ποια είναι αυτή; Η έλλειψη της ουσιαστικής, ζωντανής επαφής, που αρχίζει από τις πολύ τρυφερές ηλικίες.

Το ζωντανό παιχνίδι έχει αντικατασταθεί από το παιχνίδι στην οθόνη ήδη από τη νηπιακή ηλικία. Είναι τόσο συνηθισμένη η εικόνα ενός νηπίου να κρατάει στα χέρια του ένα κινητό και οι γονείς του παραδίπλα να πίνουν καφέ και να συνομιλούν με τους φίλους τους. Οι φίλοι του παιδιού, όμως, απουσιάζουν εκκωφαντικά... Δεν τρέχουν μαζί του, δεν μαλώνουν, δεν λερώνονται, δεν πέφτουν κάτω να χτυπήσουν και να παρηγορήσει ο ένας τον άλλον· εικόνες που έρχονται ως ανάμνηση από τη δική μας παιδική ηλικία, που υποδηλώνουν υγεία, ζωντάνια, χαρά, ενεργητικότητα.

Αρα, ποιο **συμπέρασμα** απορρέει από τα παραπάνω; Ο εθισμός στη μοναξιά. Το παιδί εκπαιδεύεται από πολύ νωρίς να αναπληρώνει την ανθρώπινη παρουσία με την τεχνολογία. Αρχικά ο γονέας, που είτε λόγω φόρτου εργασίας είτε λόγω κόπωσης είτε λόγω άγνοιας κινδύνου αντικαθιστά την ενασχόλησή του και εξαγοράζει την «ησυχία» του παιδιού με την οθόνη· στη συνέχεια το ίδιο το παιδί, που εξοικειωμένο πια με αυτήν τη μορφή φιλίας και συντροφιάς, **την επιζητά**· αργότερα ο έφηβος, που έχει εκατοντάδες «φίλους» στο διαδίκτυο, αλλά είναι **μόνος, γιατί έχει μάθει να είναι μόνος**.

Ποιος από αυτούς τους φίλους θα καθίσει δίπλα του, να τον ακούσει, χωρίς να κρατάει στα χέρια του ένα κινητό, το οποίο χτυπάει ανά κλάσμα δευτερολέπτου; Περνάς δίπλα από «παρέες» φίλων, ήδη από τις τελευταίες τάξεις του Δημοτικού, που δεν μιλούν, αλλά απλώς κοιτάζουν ένα κινητό. Η μόνη τους κουβέντα με τους άλλους γίνεται, όταν σχολιάζουν - με κουτσομπολίστικη διάθεση - κάτι που βλέπουν στο κινητό για έναν τρίτο. Κι όταν διαλυθεί αυτή η «παρέα», μέχρι να γυρίσουν στο σπίτι τους, θα περπατούν με το βλέμμα προσηλωμένο στο κινητό. Κοινός παρονομαστής όλων αυτών **η μοναξιά** και η εσωτερική ανάγκη για πραγματική επαφή.

Η κατάσταση είναι απογοητευτική για δύο λόγους: αφενός, επειδή τα παιδιά και οι νέοι που έχουν εγκλωβιστεί σε αυτήν δεν βιώνουν ούτε ουσιαστική επαφή ούτε πραγματική φιλία, κι αφετέρου, επειδή δεν το συνειδητοποιούν. Και δεν το συνειδητοποιούν, επειδή δεν έχουν ζήσει την πραγματική συντροφικότητα, τη ζωντανή επαφή, τη φιλία. Οι φίλοι ως παιδιά παίζουν ώρες επί ωρών μαζί ακόμα και χωρίς υλικά παιχνίδια, τρέχουν μαζί, γελούν, μαλώνουν, χτυπιούνται, ξαναφιλιώνουν και, όταν τελειώνει η μέρα, ανυπομονούν να έρθει η επόμενη, για να ξανασυναντηθούν. Οι φίλοι ως έφηβοι μιλούν με τις ώρες, κλαίνε, μοιράζονται τις αγωνίες τους,

τα προβλήματά τους, τους εκνευρισμούς τους, τους πρώτους έρωτες. **Τι** κάνουν, αντίθετα, οι περισσότεροι φίλοι της εποχής μας; Έχουν ως πρώτο και ίσως μοναδικό **φίλο** τον υπολογιστή και το κινητό: αυτή είναι η αλήθεια! Ανατρέψτε την...

Κατανόηση κειμένου

Να καταγράψετε σε 80 περίπου λέξεις (8 – 10 σειρές) το πρόβλημα που παρουσιάζεται στο κείμενο.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Το πρόβλημα που παρουσιάζεται στο κείμενο είναι η έλλειψη ουσιαστικής, ζωντανής επαφής των παιδιών και των εφήβων στη σύγχρονη εποχή. Η έννοια του παιχνιδιού έχει διαφοροποιηθεί και τα παιδιά ασχολούνται από πολύ μικρή ηλικία περισσότερο με την οθόνη, ακόμα κι όταν συγκεντρώνονται, για να παίξουν μαζί ή αργότερα, για να κάνουν παρέα. Τέλος, στο κείμενο εκφράζεται η ανησυχία ότι η έννοια της φιλίας έχει διασαλευτεί (έχει αλλάξει περιεχόμενο) και ο βαθύς προβληματισμός ότι τα παιδιά και οι έφηβοι δεν αντιλαμβάνονται αυτήν την αλλαγή, καθώς στη συνείδησή τους έχει εντυπωθεί αυτή η έννοια της φιλίας.

(5 μονάδες)

Μέρος Β΄: Συντακτικό

1. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους του κειμένου:

- **συμπέρασμα:** είναι υποκείμενο στο απορρεεί
- **την:** είναι αντικείμενο στο επιζητά
- **μόνος:** είναι κατηγορούμενο στο ο έφηβος
- **η μοναξιά:** είναι υποκείμενο στο εννοούμενο ρήμα είναι
- **Τι:** είναι σύστοιχο αντικείμενο στο κάνουν
- **φίλο:** είναι κατηγορούμενο στα τον υπολογιστή και το κινητό

(6 μονάδες)

2. Να αναγνωρίσετε το είδος και τη συντακτική θέση των παρακάτω δευτερευουσών προτάσεων:

▪ . . . γιατί έχει μάθει
αιτιολογική ως επιρρηματικός προσδιορισμός της **αιτίας** στο ρήμα «είναι»

▪ . . . να είναι μόνος
βουλητική ως **αντικείμενο** στο ρήμα «έχει μάθει»

▪ . . . να τον ακούσει
τελική ως επιρρηματικός προσδιορισμός του **σκοπού** στο ρήμα «θα καθίσει»

▪ . . . μέχρι να γυρίσουν στο σπίτι τους
χρονική ως επιρρηματικός προσδιορισμός του **χρόνου** στο ρήμα «θα περπατούν»

▪ . . . επειδή τα παιδιά και οι νέοι (που έχουν εγκλωβιστεί σε αυτήν) δεν βιώνουν ούτε ουσιαστική επαφή ούτε πραγματική φιλία
αιτιολογική ως **επεξήγηση** στον εμπρόθετο προσδιορισμό της αιτίας «για δύο λόγους», που προηγείται

▪ . . . όταν τελειώνει η μέρα
χρονική ως επιρρηματικός προσδιορισμός του **χρόνου** στο ρήμα «ανυπομονούν»

(9 μονάδες)

3. Να μετατρέψετε τη σύνταξη των παρακάτω προτάσεων από ενεργητική σε παθητική και αντιστρόφως:

- Το ζωντανό παιχνίδι έχει αντικατασταθεί από το παιχνίδι στην οθόνη ήδη από τη νηπιακή ηλικία.

Το παιχνίδι στην οθόνη έχει αντικαταστήσει το ζωντανό παιχνίδι ήδη από τη νηπιακή ηλικία.

- να παρηγορήσει ο ένας τον άλλον

να παρηγορηθεί ο ένας από τον άλλον

- Αρχικά ο γονέας εξαγοράζει την «ησυχία» του παιδιού με την οθόνη.

Αρχικά εξαγοράζεται από τον γονέα η «ησυχία» του παιδιού με την οθόνη.

- στη συνέχεια το ίδιο το παιδί την επιζητά

στη συνέχεια αυτή επιζητείται από το ίδιο το παιδί

- Οι φίλοι χτυπιούνται.

Οι φίλοι χτυπούν ο ένας τον άλλον.

(10 μονάδες)

Μέρος Γ': Λεξιλόγιο – Γραμματική

1. Να αντιστοιχίσετε τους τύπους της στήλης Β με τα μέρη του λόγου της στήλης Α (η αντιστοίχιση θα γίνει στην 3η στήλη, όπου θα συνδυάσετε αριθμό με γράμμα, π.χ. 11 – ια):

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β	Αντιστοίχιση αριθμού – γράμματος
1) Σύνδεσμος	α. Ενημερωμένος	<u>1 – ι</u>
2) Επίρρημα	β. Θεωρήστε	<u>2 – στ</u>
3) Πρόθεση	γ. Μπράβο	<u>3 – ε</u>
4) Ρήμα στην προστακτική	δ. Ό,τι	<u>4 – β</u>
5) Επιφώνημα	ε. Προς	<u>5 – γ</u>
6) Ρήμα στην υποτακτική	στ. Πώς	<u>6 – ζ</u>
7) Ουσιαστικό	ζ. Θεωρήσετε	<u>7 – η</u>
8) Επίθετο	η. Καθηγήτρια	<u>8 – θ</u>
9) Αντωνυμία	θ. Χαριτωμένος	<u>9 – δ</u>
10) Μετοχή	ι. Ότι	<u>10 – α</u>

(10 μονάδες)

2. Να βρείτε τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων:
(Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

- άσπρος λευκός
- έλλειψη στέρηση
- λείος ομαλός, επίπεδος
- βουνό όρος
- ιδιόρρυθμος ιδιότροπος, παράξενος
- θέληση επιθυμία, βούληση
- συνέπεια υπευθυνότητα
- φιλαλήθης ειλικρινής
- γρηγοράδα ταχύτητα
- ευστροφία εξυπνάδα, ευφυΐα

(10 μονάδες)

3. Να συμπληρώσετε στον παρακάτω πίνακα τους τύπους που λείπουν:
 (Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

ΡΗΜΑ	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΣ ΛΟΡΙΣΤΟΣ	ΠΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΡΙΣΤΟΣ	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΜΕΤΟΧΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ	ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΜΕΤΟΧΗ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ
τιμώ	τίμησα	τιμήθηκα	τιμώντας	<u>τιμημένος</u>
θεωρώ	θεώρησα	<u>θεωρήθηκα</u>	θεωρώντας	θεωρημένος
κόβω	έκοψα	κόπηκα	<u>κόβοντας</u>	κομμένος
απαλλάσσω	<u>απάλλαξα</u>	απαλλάχθηκα	απαλλάσσοντας	απαλλαγμένος
<u>εκλέγω</u>	εξέλεξα	εκλέχθηκα	εκλέγοντας	εκλεγμένος

(20 μονάδες)

4. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα με τα παραθετικά επιθέτων και επιρρημάτων – θα χρησιμοποιήσετε περιφραστικό τύπο μόνον όπου δεν υπάρχει μονολεκτικός:

(Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
ακριβή	<u>ακριβότερη</u>	(ακριβότατη)
<u>η ακριβής</u>	ακριβέστερη	ακριβέστατη
πολύ	περισσότερο	<u>πάρα πολύ</u> (επίρρ.)
λίγο	<u>λιγότερο</u> (επίρρ.)	ελάχιστα
<u>η μακριά</u>	μακρύτερη	μακρύτερη
<u>μορφωμένος</u>	πιο μορφωμένος	πολύ μορφωμένος
γλυκές	γλυκύτερες	<u>γλυκύτερες</u>
επιεικώς	<u>επιεικέστερα</u> (επίρρ.)	επιεικέστατα
(-)	ανώτερος	<u>ανώτατος</u>
<u>υπέρλαμπρος</u>	(-)	(-)
<u>χάρτινος</u>	(-)	(-)

(10 μονάδες)

ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2021 – 2022

Επώνυμο :

Όνομα :

Μέρος Α΄: Κείμενο

«Η τηλεκπαίδευση στο Δημοτικό»

Όσοι από μας εργαζόμαστε στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση κι ερχόμαστε καθημερινά σε επαφή με παιδιά στις πιο τρυφερές ηλικίες, έχουμε να πούμε ότι η τηλεκπαίδευση μαραζώνει τους μαθητές. Καθηλωμένοι μπροστά σε οθόνες τόσες ώρες την ημέρα, ατονούν, κουράζονται ψυχοσωματικά, δυσφορούν και καταλήγουν να συμμετέχουν όλο και **λιγότερο** ή να αποφεύγουν το μάθημα.

Εδώ και πάρα πολλά χρόνια είναι γνωστές οι σοβαρές επιπτώσεις της οθόνης στην ψυχοσωματική ανάπτυξη και στην κοινωνικοποίηση των παιδιών, ο κίνδυνος εθισμού. Άλλωστε, τα παιδιά σε αυτές τις ηλικίες έχουν μεγάλη ανάγκη να παίζουν κινητικά παιχνίδια με συνομηλίκους, δραστηριότητες στις οποίες πρέπει να **αφιερώνουν ώρες καθημερινά**. Μέσα από το παιχνίδι και την κίνηση αναπτύσσονται αισθητικοκινητικά και καλλιεργούν την κοινωνικότητά τους. Το σχολικό διάλειμμα δεν είναι μόνο ώρα ανάπαυλας· επιτελεί σημαντικό ρόλο στη ζωή των παιδιών.

Στον αντίποδα, η **τηλεκπαίδευση καθηλώνει τα παιδιά μπροστά στις οθόνες, όπου ασκούν μόνο την ακοή και την όραση** - ούτε καν απευθείας, αλλά με τη μεσολάβηση μικροφώνου και κάμερας - χωρίς να χρησιμοποιούν τα χέρια τους, χωρίς να κρατούν, ν' αγγίζουν, να κατασκευάζουν. Σύμφωνα με **θεμελιώδεις** θεωρίες γύρω από την ανάπτυξη της σκέψης, τα παιδιά σε αυτήν την ηλικία μαθαίνουν, **όταν πειραματίζονται με πραγματικά αντικείμενα**. Πώς θα μπορούσαμε ως παιδαγωγοί να **μην τονίσουμε το αυτονόητο, ότι**, για να μείνει ζωντανός ο αυθορμητισμός και η δημιουργικότητα των μαθητών, **για να αναπτύξουν τον γνωστικό, αισθητηριακό, κοινωνικό-συναισθηματικό τους κόσμο, χρειάζονται κίνηση, βιώματα και συναναστροφή με άλλους ανθρώπους;**

Κατά τη γνώμη μας το θέμα της τηλεκπαίδευσης φτάνει στον πυρήνα της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Μπορεί να υπάρξει παιδεία χωρίς τη φυσική παρουσία της εκπαιδευτικής κοινότητας σε κάποιον χώρο; Σύμφωνα με βασικές παιδαγωγικές θεωρίες, η διαδικασία της μάθησης αλλά και της ψυχοκοινωνικής ανάπτυξης συντελείται μέσα από την αλληλεπίδραση με τους άλλους, τη συζήτηση, την ανταλλαγή απόψεων, τα κοινά βιώματα, τη συνύπαρξη. Οι εκπαιδευτικές κοινότητες είναι χώροι αλληλεπίδρασης, χώροι όπου συναναστρεφόμαστε καθημερινά, και μικροί και μεγάλοι εξελισσόμαστε.

Δεν είναι μόνο ψυχικά οδυνηρό το γεγονός ότι αποκοπήκαμε βίαια από τη μια μέρα στην άλλη, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τις σχέσεις με τους μαθητές και τους συναδέλφους μας, αλλά και αδιέξοδο. Χωρίς τη δυνατότητα των βιωματικών ομαδικών δραστηριοτήτων, χωρίς τη δυνατότητα συνεργασιών, οι μαθητές γίνονται παθητικοί ακροατές. Κι όμως, έχει αποδειχθεί εδώ και πολλές δεκαετίες ότι αυτό είναι εντελώς λανθασμένο από παιδαγωγική σκοπιά.

«Γνώμες εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης», διασκευή από το διαδίκτυο

Κατανόηση κειμένου

Να γράψετε σε μια παράγραφο (8 – 10 σειρές) πέντε από τις συνέπειες της τηλεεκπαίδευσης στους μαθητές, που επισημαίνουν οι εκπαιδευτικοί στο κείμενο.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(5 μονάδες)

Μέρος Β΄: Συντακτικό

1. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους του κειμένου:

- **ώρα:** είναι στο
- **ρόλο:** είναι στο
- **συναναστροφή:** είναι στο
- **η διαδικασία:** είναι στο
- **ό,τι:** είναι στο
- **ακροατές:** είναι στο

(6 μονάδες)

2. Να αναγνωρίσετε το είδος και τη συντακτική θέση των παρακάτω δευτερευουσών προτάσεων:

- «να αφιερώνουν ώρες καθημερινά»

- «όταν πειραματίζονται με πραγματικά αντικείμενα»

- «ότι χρειάζονται . . . ανθρώπους»

- «για να αναπτύξουν τον γνωστικό . . . κόσμο»

- «ότι αυτό είναι εντελώς . . . σκοπιά»

(10 μονάδες)

3. Να μετατρέψετε τη σύνταξη των παρακάτω προτάσεων από ενεργητική σε παθητική και αντιστρόφως:

- « . . . να αφιερώνουν (τα παιδιά) ώρες καθημερινά.»

- «Η τηλεκαίτευση καθλώνει τα παιδιά μπροστά στις οθόνες.»

- « . . . όπου ασκούν μόνο την ακοή και την όραση (τα παιδιά).»

- « . . . να μην τονίσουμε το αυτονόητο . . . »

- «Η κοινωνικότητα των παιδιών καλλιεργείται από το παιχνίδι και την κίνηση.»

- «Μικροί και μεγάλοι εξελισσόμαστε από τη συναναστροφή.»

- «Εδώ και πολλές δεκαετίες έχει αποδειχθεί αυτό από την επιστήμη.»

(14 μονάδες)

Μέρος Γ΄: Λεξιλόγιο – Γραμματική

1. Να γράψετε τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων του κειμένου προσαρμόζοντάς τα στον ίδιο τύπο:

(Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

- επιπτώσεις
- ανάπτυξης
- εθισμού
- κατασκευάζουν
- χώροι

(5 μονάδες)

2. Να γράψετε τα αντώνυμα των παρακάτω λέξεων του κειμένου προσαρμόζοντάς τα στον ίδιο τύπο:

(Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

- μπροστά
- λιγότερο
- οδυνηρό
- ομαδικών
- λανθασμένο

(5 μονάδες)

3. Να τοποθετήσετε στον πίνακα τα παρακάτω επίθετα – επιρρήματα του κειμένου στον σωστό βαθμό και να σχηματίσετε τους άλλους βαθμούς στον ίδιο τύπο:

(Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

πιο τρυφερές, λιγότερο (1η παράγραφος), μέγιστη, θεμελιώδεις (3η παράγραφος), οδυνηρότατο, περισσότερες

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ

(9 μονάδες)

4. Να συμπληρώσετε στον παρακάτω πίνακα τους τύπους που λείπουν:
(Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

ΡΗΜΑ	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ εκπαίδευση	ΕΠΙΘΕΤΟ	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΜΕΤΟΧΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ	ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΜΕΤΟΧΗ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ
		αναπτυξιακός		
			αναγκάζοντας	
				καλλιεργημένος
φθείρω				

(10 μονάδες)

5. Να χωρίσετε τις παρακάτω λέξεις στα συνθετικά τους, αναγνωρίζοντας, παράλληλα, το μέρος του λόγου στο οποίο ανήκει το κάθε συνθετικό:
(Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

π.χ. μαχαιροπίρουνο α' συνθετικό
μαχαίρι/ουσιαστικό β' συνθετικό
πιρούνι/ουσιαστικό

- πεντάμορφη
- αγριάνθρωπος
- σιγοτραγουδά
- ραπτομηχανή
- ορειβασία
- ηλιόλουστος
- λιπόθυμος
- γλωσσοδέτης

(16 μονάδες)

Επώνυμο :

Όνομα :

Μέρος Δ΄: ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Εδώ και έναν χρόνο η τηλεκπαίδευση έχει εισβάλει στη ζωή σας.

- α) Πώς βιώσατε αυτήν την εμπειρία;
- β) Ποιο είδος εκπαίδευσης προτιμάτε, τη διά ζώσης ή την τηλεκπαίδευση, και για ποιους λόγους;

Να απαντήσετε στα ερωτήματα σε ένα ενιαίο κείμενο περίπου 30 – 40 σειρών.
(Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(20 μονάδες)

ΛΥΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2021 – 2022

Μέρος Α΄: Κείμενο

«Η τηλεκπαίδευση στο Δημοτικό»

Όσοι από μας εργαζόμαστε στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση κι ερχόμαστε καθημερινά σε επαφή με παιδιά στις πιο τρυφερές ηλικίες, έχουμε να πούμε ότι η τηλεκπαίδευση μαραζώνει τους μαθητές. Καθηλωμένοι μπροστά σε οθόνες τόσες ώρες την ημέρα, ατονούν, κουράζονται ψυχοσωματικά, δυσφορούν και καταλήγουν να συμμετέχουν όλο και **λιγότερο** ή να αποφεύγουν το μάθημα.

Εδώ και πάρα πολλά χρόνια είναι γνωστές οι σοβαρές επιπτώσεις της οθόνης στην ψυχοσωματική ανάπτυξη και στην κοινωνικοποίηση των παιδιών, ο κίνδυνος εθισμού. Άλλωστε, τα παιδιά σε αυτές τις ηλικίες έχουν μεγάλη ανάγκη να παίζουν κινητικά παιχνίδια με συνομηλίκους, δραστηριότητες στις οποίες πρέπει να **αφιερώνουν ώρες καθημερινά**. Μέσα από το παιχνίδι και την κίνηση αναπτύσσονται αισθητικοκινητικά και καλλιεργούν την κοινωνικότητά τους. Το σχολικό διάλειμμα δεν είναι μόνο ώρα ανάπαυλας· επιτελεί σημαντικό ρόλο στη ζωή των παιδιών.

Στον αντίποδα, η **τηλεκπαίδευση καθηλώνει τα παιδιά μπροστά στις οθόνες, όπου ασκούν μόνο την ακοή και την όραση** - ούτε καν απευθείας, αλλά με τη μεσολάβηση μικροφώνου και κάμερας - χωρίς να χρησιμοποιούν τα χέρια τους, χωρίς να κρατούν, ν' αγγίζουν, να κατασκευάζουν. Σύμφωνα με **θεμελιώδεις** θεωρίες γύρω από την ανάπτυξη της σκέψης, τα παιδιά σε αυτήν την ηλικία μαθαίνουν, **όταν πειραματίζονται με πραγματικά αντικείμενα**. Πώς θα μπορούσαμε ως παιδαγωγοί να **μην τονίσουμε το αυτονόητο, ότι, για να μείνει ζωντανός ο αυθορμητισμός και η δημιουργικότητα των μαθητών, για να αναπτύξουν τον γνωστικό, αισθητηριακό, κοινωνικό-συναισθηματικό τους κόσμο, χρειάζονται κίνηση, βιώματα και συναναστροφή με άλλους ανθρώπους;**

Κατά τη γνώμη μας το θέμα της τηλεκπαίδευσης φτάνει στον πυρήνα της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Μπορεί να υπάρξει παιδεία χωρίς τη φυσική παρουσία της εκπαιδευτικής κοινότητας σε κάποιον χώρο; Σύμφωνα με βασικές παιδαγωγικές θεωρίες, η διαδικασία της μάθησης αλλά και της ψυχοκοινωνικής ανάπτυξης συντελείται μέσα από την αλληλεπίδραση με τους άλλους, τη συζήτηση, την ανταλλαγή απόψεων, τα κοινά βιώματα, τη συνύπαρξη. Οι εκπαιδευτικές κοινότητες είναι χώροι αλληλεπίδρασης, χώροι όπου συναναστρεφόμαστε καθημερινά, και μικροί και μεγάλοι εξελισσόμαστε.

Δεν είναι μόνο ψυχικά οδυνηρό το γεγονός ότι αποκοπήκαμε βίαια από τη μια μέρα στην άλλη, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τις σχέσεις με τους μαθητές και τους συναδέλφους μας, αλλά και αδιέξοδο. Χωρίς τη δυνατότητα των βιωματικών ομαδικών δραστηριοτήτων, χωρίς τη δυνατότητα συνεργασιών, οι μαθητές γίνονται παθητικοί ακροατές. Κι όμως, έχει αποδειχθεί εδώ και πολλές δεκαετίες ότι αυτό είναι εντελώς λανθασμένο από παιδαγωγική σκοπιά.

«Γνώμες εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης», διασκευή από το διαδίκτυο

Κατανόηση κειμένου

Να γράψετε σε μια παράγραφο (8 – 10 σειρές) πέντε από τις συνέπειες της τηλεεκπαίδευσης στους μαθητές, που επισημαίνουν οι εκπαιδευτικοί στο κείμενο.

Στο κείμενο αναφέρονται οι εξής συνέπειες:

- Οι μαθητές κουράζονται ψυχοσωματικά, ατονούν, συμμετέχουν όλο και λιγότερο ή αποφεύγουν το μάθημα
- Κίνδυνος εθισμού στην οθόνη
- Αποκοινωνικοποίηση
- Οι μαθητές στερούνται το παιχνίδι και την κίνηση: πλήττεται η ψυχοσωματική ανάπτυξή τους
- Ατονεί ο αυθορμητισμός και η δημιουργικότητά τους
- Στερούνται τη συνύπαρξη με τους συμμαθητές τους και τα κοινά βιώματα
- Δεν αλληλεπιδρούν
- Μετατρέπονται σε παθητικούς ακροατές

(5 μονάδες)

Μέρος Β΄: Συντακτικό

1. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους του κειμένου:

- **ώρα:** είναι κατηγορούμενο στο υποκείμενο, διάλειμμα
- **ρόλο:** είναι αντικείμενο στο ρήμα, επιτελεί
- **συναναστροφή:** είναι αντικείμενο στο ρήμα, χρειάζονται
- **η διαδικασία:** είναι υποκείμενο στο ρήμα, συντελείται
- **ό,τι:** είναι σύστοιχο αντικείμενο στο ρήμα, συνεπάγεται
- **ακροατές:** είναι κατηγορούμενο στο υποκείμενο, οι μαθητές

(6 μονάδες)

2. Να αναγνωρίσετε το είδος και τη συντακτική θέση των παρακάτω δευτερευουσών προτάσεων:

- «να αφιερώνουν ώρες καθημερινά»

Βουλητική ως υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα, πρέπει

- «όταν πειραματίζονται με πραγματικά αντικείμενα»

Χρονική ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα, μαθαίνουν

- «ότι χρειάζονται . . . ανθρώπους»

Ειδική ως επεξήγηση στη λέξη, το αυτονόητο

- «για να αναπτύξουν τον γνωστικό . . . κόσμο»

Τελική ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο ρήμα, χρειάζονται

- «ότι αυτό είναι εντελώς . . . σκοπιά»

Ειδική ως υποκείμενο στο ρήμα, έχει αποδειχθεί

(10 μονάδες)

3. Να μετατρέψετε τη σύνταξη των παρακάτω προτάσεων από ενεργητική σε παθητική και αντιστρόφως:

- « . . . να αφιερώνουν (τα παιδιά) ώρες καθημερινά»

« . . . να αφιερώνονται από τα παιδιά ώρες καθημερινά»

- «Η τηλεκπαίδευση καθλώνει τα παιδιά μπροστά στις οθόνες.»

«Τα παιδιά καθλώνονται από την τηλεκπαίδευση μπροστά στις οθόνες.»

- « . . . όπου ασκούν μόνο την ακοή και την όραση (τα παιδιά).»

« . . . όπου ασκείται από τα παιδιά μόνο η ακοή και η όραση.»

- « . . . να μην τονίσουμε το αυτονόητο . . . »

« . . . να μην τονιστεί από μας το αυτονόητο . . . »

- «Η κοινωνικότητα των παιδιών καλλιεργείται από το παιχνίδι και την κίνηση.»

«Το παιχνίδι και η κίνηση καλλιεργούν την κοινωνικότητα των παιδιών.»

- «Μικροί και μεγάλοι εξελισσόμαστε από τη συναναστροφή.»

«Η συναναστροφή εξελίσσει μικρούς και μεγάλους.»

- «Εδώ και πολλές δεκαετίες έχει αποδειχθεί αυτό από την επιστήμη.»

«Εδώ και πολλές δεκαετίες η επιστήμη το έχει αποδείξει αυτό.»

(14 μονάδες)

Μέρος Γ': Λεξιλόγιο – Γραμματική

1. Να γράψετε τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων του κειμένου προσαρμόζοντάς τα στον ίδιο τύπο:
(Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

- επιπτώσεις συνέπειες
- ανάπτυξης εξέλιξης/προόδου
- εθισμού εξάρτησης
- κατασκευάζουν κάνουν/φτιάχνουν
- χώροι τόποι

(5 μονάδες)

2. Να γράψετε τα αντώνυμα των παρακάτω λέξεων του κειμένου προσαρμόζοντάς τα στον ίδιο τύπο:
(Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

- μπροστά πίσω
- λιγότερο περισσότερο
- οδυνηρό ανώδυνο/ευχάριστο
- ομαδικών ατομικών
- λανθασμένο σωστό/ορθό

(5 μονάδες)

3. Να τοποθετήσετε στον πίνακα τα παρακάτω επίθετα – επιρρήματα του κειμένου στον σωστό βαθμό και να σχηματίσετε τους άλλους βαθμούς στον ίδιο τύπο:
(Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

πιο τρυφερές, λιγότερο (1η παράγραφος), μέγιστη, θεμελιώδεις (3η παράγραφος), οδυνηρότατο, περισσότερες

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
τρυφερές	<u>πιο τρυφερές</u>	πολύ τρυφερές
λίγο	<u>λιγότερο</u>	ελάχιστα
μεγάλη	μεγαλύτερη	<u>μέγιστη</u>

<u>θεμελιώδεις</u>	θεμελιωδέστερες	θεμελιωδέστατες
οδυνηρό	οδυνηρότερο	<u>οδυνηρότατο</u>
πολλές	<u>περισσότερες</u>	—

(9 μονάδες)

4. Να συμπληρώσετε στον παρακάτω πίνακα τους τύπους που λείπουν:
 (Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

ΡΗΜΑ	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ	ΕΠΙΘΕΤΟ	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΜΕΤΟΧΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ	ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΜΕΤΟΧΗ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ
εκπαιδεύω	εκπαίδευση	εκπαιδευτικός	εκπαιδεύοντας	εκπαιδευμένος
αναπτύσσω	ανάπτυξη	αναπτυξιακός	αναπτύσσοντας	αναπτυγμένος
αναγκάζω	ανάγκη	αναγκαστικός	αναγκάζοντας	αναγκασμένος
καλλιεργώ	καλλιέργεια	καλλιεργητικός/ καλλιεργήσιμος	καλλιεργώντας	καλλιεργημένος
φθείρω	φθορά	φθαρτός/άφθαρτος	φθείροντας	φθαρμένος

(10 μονάδες)

5. Να χωρίσετε τις παρακάτω λέξεις στα συνθετικά τους, αναγνωρίζοντας, παράλληλα, το μέρος του λόγου στο οποίο ανήκει το κάθε συνθετικό:
 (Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

	<u>α' συνθετικό</u>	<u>β' συνθετικό</u>
π.χ. μαχαιροπίρουνο	μαχαίρι/ουσιαστικό	πιρούνι/ουσιαστικό
• πεντάμορφη	<u>πέντε/αριθμητικό</u>	<u>όμορφος/επίθετο</u>
• αγριάνθρωπος	<u>άγριος/επίθετο</u>	<u>άνθρωπος/ουσιαστικό</u>
• σιγοτραγουδά	<u>σιγά/επίρρημα</u>	<u>τραγουδά/ρήμα</u>
• ραπτομηχανή	<u>ράβω/ρήμα</u>	<u>μηχανή/ουσιαστικό</u>
• ορειβασία	<u>όρος/ουσιαστικό</u>	<u>βαίνω – βαδίζω/ρήμα</u>
• ηλιόλουστος	<u>ήλιος/ουσιαστικό</u>	<u>λούζω/ρήμα</u>
• λιπόθυμος	<u>λείπω/ρήμα</u>	<u>θυμός/ουσιαστικό</u>
• γλωσσοδέτης	<u>γλώσσα/ουσιαστικό</u>	<u>δένω/ρήμα</u>

(16 μονάδες)

Μέρος Δ΄: ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Εδώ και έναν χρόνο η τηλεκαίτευση έχει εισβάλει στη ζωή σας.

α) Πώς βιώσατε αυτήν την εμπειρία;

β) Ποιο είδος εκπαίδευσης προτιμάτε, τη διά ζώσης ή την τηλεκαίτευση, και για ποιους λόγους;

Να απαντήσετε στα ερωτήματα σε ένα ενιαίο κείμενο περίπου 30 – 40 σειρών.
(Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2022 – 2023

Επώνυμο :

Όνομα :

Μέρος Α΄: Κείμενο

«Γιατί;»

Σουρούπωνε και η μάχη που είχε αρχίσει σύναυγα* κόπασε πια. Λίγη ώρα πριν έπεφτε ακόμη αραιό λιανοντούφεκο. Κάποιος θερμόαιμος χτυπούσε στο πείσμα του εχθρού.

Όμως τώρα ήταν πλέρια ησυχία. Ο μεγάλος ήλιος που ολημερίς τσουρουφλούσε φίλους κι εχθρούς είχε γυρίσει πια να ξεκουραστεί. Σιχάθηκε να βλέπει τους ανθρώπους να σκοτώνονται συναμεταξύ τους κι έκλεισε τα μάτια, να ξεχάσει.

Ο νέος στρατιώτης ακούμπησε απάνω στο βράχο το ντουφέκι και το κράνος, άνοιξε τα χέρια πλατιά να ξεμουδιάσει, ανάσανε βαθιά κάνα δυο φορές και βιαστικός βάλθηκε να κατηφορίζει την πλαγιά, να φτάσει πιο γρήγορα στη ρεματιά που από χτες είχε σημάνει* μια φλεβίτσα γάργαρο, πεντακάθαρο νερό. Ήτανε δροσιά κάτω εκεί και το βρεμένο χορτάρι μύριζε όμορφα. Ο νέος στρατιώτης έσκυψε πάνω από την ξεχειλισμένη γουρνίτσα* κι ήπιε άφθονο το κρύο νεράκι. Η φλόγα έσβησε από τα σωθικά του.

«Αχ, τι δροσιά...», είπε. Έσκυψε πάλι, χούφτιασε το νερό και το 'χυσε στο πρόσωπο κι απάνω στο κεφάλι. Δροσίστηκε, καθαρίστηκε, μέρεψε.* Σήκωσε ψηλά το κεφάλι κοίταξε τον ουρανό και μίλησε χαρούμενα.

- Θεέ μου, όμορφη 'ναι η ζωή του ανθρώπου. Κάνε με το καλό να τελέψει* γρήγορα ο πόλεμος, να γυρίσω πίσω στο σπίτι κοντά στη γριά μανούλα που με καρτερά και κοντά στ' αδέρφια μου.

Τέλεψε το λόγο, χάιδεψε ακόμα με το χέρι, με το μάτι το δροσερό νεράκι. Σηκώθηκε να φύγει. Ξάφνου άκουσε πλάι του περπατησιά, εκεί, από την άλλη μεριά της ανηφόρας, κι έστριψε απότομα το κεφάλι, να δει.

Ένας άλλος στρατιώτης, εχθρός, κατέβαινε και τούτος ξέγνοιαστος και ξαρμάτωτος,* να πει από τη γουρνίτσα, να δροσιστεί και, με τον τρόπο τούτο, να ευχαριστήσει το Θεό, που τον προστάτεψε και τον φύλαξε και τη μέρα τούτη.

Μα ο πρώτος στρατιώτης ξέχασε ολότελα τα όσα τώρα da είπε αγναντεύοντας τον ήσυχο ουρανό και μονοστιγμής τράβηξε από τη μέση του το πιστόλι και το πρότεινε στον εχθρό.

Ο άλλος που ερχότανε διψασμένος από την ολοήμερη κάψα,* κι ένιωθε κιόλας να λαγαρίζει μέσα του το τρεχούμενο νεράκι και να του δροσίζει τα πυρωμένα σωθικά, τρομαγμένος τώρα μπρος στο απλωμένο πιστόλι σήκωσε μονομιάς τα χέρια και κάτι είπε στη γλώσσα του παρακλητικά, με φοβισμένη, συγκινημένη φωνή. Τάχατες ήθελε να πει:

- «Κοίταξέ με, αδερφέ μου, είμαι ολομόναχος και άοπλος. Δίψασα πολύ και ήρθα να πω λίγο νεράκι. Λυπήσου με, είμαι αθώος, χάρισέ μου τη ζωή. Κοίταξε, είμαι νέος πολύ και ξέρεις, μια γριά μάνα που δεν έχει στον κόσμο άλλο κανένα, με καρτερά».

Μα ο νέος στρατιώτης ξέχασε μονομιάς τον Θεό. Έχασε τον άνθρωπο, πίεσε τη σκανδάλη και η σφαίρα γλίστρησε από την κάνη και χτύπησε κατάστηθα τον εχθρό.

Ο άνθρωπος κυλίστηκε πάνω στη γη σπαράζοντας και βογκώντας. Ο νέος στρατιώτης, νευρικός πολύ, σίμωσε τον χτυπημένο και στάθηκε απάνω του κοιτώντας τον. Ο ξένος ήταν πεσμένος ανάσκελα. Σάλευε σπασμωδικά, κούναγε τα πόδια κι έσφιγγε τα δυο χέρια του απάνω στο στήθος. Τα χλωμά πονεμένα χείλη κινιόντουσαν σιωπηλά. Τα ορθάνοιχτα μάτια κοιτούσαν γιομάτα απορία και φόβο το νέο στρατιώτη. Και πάνω σε όλο το πρόσωπο: μέτωπο, μάτια, χείλη, ήταν περιχυμένα ο ανθρώπινος πόνος και το ξάφνιασμα.

Του νέου στρατιώτη τού φάνηκε σαν να τότε ρωτούσε: «Γιατί το 'κανες το κακό τούτο, αδερφέ μου άνθρωπε; Γιατί θέλησες να κριματιστείς,* να πάρεις στο λαϊμό σου το αίμα ενός αθώου; Παρακάλαγα το Θεό να μ' έχει καλά και να γυρίσω γρήγορα στο χωριό, ν' αγκαλιάσω τη μανούλα μου και να της φιλήσω τα κουρασμένα ματάκια».

Κι όσο ο νέος στρατιώτης τον κοίταζε, θάρρευε ότι τα πικραμένα χείλη του πληγωμένου τού μίλαγαν, του έλεγαν τον πόνο και το παράπονό του. [...]

Ένα σκληρό χέρι έσφιγγε την καρδιά του νέου στρατιώτη. Σιδερένιος κύκλος πέρασε γύρω από το κεφάλι του, του το 'σφιγγε και τον πόναγε. Τα μάτια καίγανε. Τον έπιασε παράξενο κακό κι άρχισε να τρέχει την ανηφόρα. Γλίστραγε, έπεφτε, πετιόταν απάνω και ξανά πάλι έτρεχε. Μεσοστρατίς του βουνού σταμάτησε. Δεν μπορούσε άλλο. Λαχάνιασε, πιάστηκε η καρδιά του, κουράστηκαν τα πόδια, λύγισαν τα γόνατα. Έμεινε εκεί ασάλευτος με το κεφάλι σκυμμένο να σκέφτεται. Μα να σκεφτεί δεν μπορούσε. Χτύπαγαν τα μηνίγγια, το κεφάλι βούιζε. Ξάφνου, χωρίς καλά καλά να ξέρει τι κάνει, βάλθηκε να τρέχει πάλι την πλαγιά κατηφορίζοντας. Μέσα στο μυαλό του τώρα καρφώθηκε μια σκέψη: να προφτάσει, να βοηθήσει τον χτυπημένο.

- Θεέ μου, μουρμούρισε, λυπήσου τον, λυπήσου με. Άφησέ τον να ζήσει.

Έφταξε στη ρεματιά, σίμωσε τον χτυπημένο. Τον άγγιξε· ήτανε ζεστός. Άπλωσε τα χέρια, τα πέρασε με προσοχή κάτω από το πληγωμένο κορμί, τ' αγκάλιασε ολόγουρά του, τον έσυρε απάνω του και τον κράτησε έτσι σφιχτά. Χτύπαγε η καρδιά βουτηγμένη στην αγωνία. Τρυφεράδα και πόνος, αγάπη και φροντίδα, όλα τούτα μαζί τότε συνεπήραν.

Σιγά, προσεχτικά, τον έφερε ίσαμε τη γουρνίτσα και τον ακούμπησε απάνω στο γρασίδι· πήρε το νερό, που με λαχτάρα κατέβηκε να πει, και του 'βρεξε τα μαλλιά, του καθάρισε το νεανικό, ωραίο πρόσωπο, του 'σβησε το λεπτό ματωμένο αυλάκι που 'χε στεγνώσει εκεί στην αριστερή μεριά του στόματος. Του πήρε το χέρι, το άπλωσε απάνω στην ανοιχτή δική του παλάμη και το απαλοχάιδευε.

- Αδερφέ μου, του 'λεγε γλυκά, τρυφερά, αδερφέ μου, συγχώρα με· και τα δάκρυα τρέχαν καυτά.

Η νύχτα κατέβηκε ολούθες και απλωμένο σκοτάδι τούς τύλιξε.

- Καλέ μου, πονεμένη μου αδερφέ, μουρμούρισε ο νέος στρατιώτης συντριμμένος. Συγχώρα με, καλέ μου, δεν το 'θελα· δεν είμαι φονιάς, σου τ' ορκίζομαι, δεν είμαι φονιάς. Να, μια στιγμή μονάχα ξέχασα πως είμαι άνθρωπος, ξέχασα πως είσαι άνθρωπος, αδερφός μου. Πως μάνα και σένα σε περιμένει στο φτωχικό της: μάνα και πατέρας κι αδέρφια. Ξέχασα, γιατί αυτοί οι κακούργοι θέλανε να με κάνουν να ξεχάσω. [...]

Όμως ο άλλος πια δεν άκουγε· μήδ' ένιωθε. Η ψυχή του είχε πετάξει και το τυραγνισμένο κορμί άρχισε να σκεβρώνει.* Το σκοτάδι πύκνωσε πióτερο και σκέπασε τους δυο ανθρώπους: φονιά και θύμα, που στέκονταν πλάι πλάι και που ο ένας απαλοχάιδευε το χέρι του άλλου και του μουρμούριζε λόγια αγάπης και πόνου, σαν να 'τανε φίλοι παλιοί, σαν να 'τανε αδέρφια. Λόγια αγάπης που ο άλλος πια δεν άκουγε.

Γ. Μαγκλής, *Δεν υπάρχουν αμαρτωλοί*, Δωρικός

* **σύνναγα**: ξημερώματα * **είχε σημάνει**: είχε εντοπίσει * **γουρνίτσα**: μικρή πηγή * **μέρεψε**: ημέρωσε * **να τελέψει**: να τελειώσει * **ξαρμάτωτος**: χωρίς όπλα * **κάψα**: ζέστη * **να κριματιστείς**: να αμαρτήσεις * **να σκεβρώνει**: να κυρτώνει

Κατανόηση κειμένου

Ο ένας στρατιώτης σκοτώνει και ο άλλος σκοτώνεται. Να αναπτύξετε σε μια παράγραφο (8 – 10 σειρές) ποιος κατά τη γνώμη σας είναι το τραγικό πρόσωπο και γιατί.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(5 μονάδες)

Μέρος Β΄: Συντακτικό

1. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους του κειμένου:

- **όμορφη:** είναι στο
- **τον ουρανό:** είναι στο
- **κάτι:** είναι στο
- **άοπλος:** είναι στο
- **του:** είναι στο
- **τα:** είναι στο

(6 μονάδες)

2. Να αναγνωρίσετε το είδος και τη συντακτική θέση των παρακάτω δευτερευουσών προτάσεων:

- «να δει»

- «να σκεφτεί»

- «τι κάνει»

- «πως είσαι άνθρωπος, αδερφός μου»

- «γιατί αυτοί οι κακούργοι θέλανε»

(10 μονάδες)

3. Να μετατρέψετε τη σύνταξη των παρακάτω προτάσεων από ενεργητική σε παθητική και αντιστρόφως:

- « . . . (το τρεχούμενο νεράκι) να του δροσίζει τα πυρωμένα σωθικά.»

- «Μα ο νέος στρατιώτης ξέχασε μονομιάς τον Θεό.»

- « Ο νέος στρατιώτης είχε συγκλονιστεί από την πράξη του.»

- «. . . χτύπησε κατάστηθα τον εχθρό (η σφαίρα).»

- «Ένα σκληρό χέρι έσφιγγε την καρδιά του νέου στρατιώτη.»

- « . . . τον κράτησε έτσι σφιχτά (ο στρατιώτης).»

- «Ο φόνος κρίθηκε από τον στρατιώτη άδικος.»

(14 μονάδες)

Μέρος Γ΄: Λεξιλόγιο – Γραμματική

1. Να αναγνωρίσετε το μέρος του λόγου στο οποίο ανήκουν οι παρακάτω όροι του κειμένου:

- θερμόαιμος
- που
- να
- βαθιά
- Αχ
- το (΄χυσε)
- με (το χέρι)
- Μα
- τα κουρασμένα
- το (κεφάλι)

(5 μονάδες)

2. Να γράψετε τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων του κειμένου προσαρμόζοντάς τα στον ίδιο τύπο:

(Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

- ησυχία
- να ξεκουραστεί
- φοβισμένη
- του πληγωμένου
- με λαχτάρα

(5 μονάδες)

3. Να τοποθετήσετε στον πίνακα τα παρακάτω επίθετα – επιρρήματα του κειμένου στον σωστό βαθμό και να σχηματίσετε τους άλλους βαθμούς στον ίδιο τύπο: (Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

λίγη, μεγάλος, πιο γρήγορα, πολύ νέος, καλά, τα πικραμένα

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ

(9 μονάδες)

4. Χτυπούσε, να ξεκουραστεί, στάθηκε: να κάνετε τη χρονική αντικατάσταση των ρημάτων – προσοχή στη φωνή και στην έγκλιση!

Ενεστώτας			
Παρατατικός			
Μέλλοντας εξακ.			
Μέλλοντας στιγμ./συνοπτ.			
Αόριστος			
Παρακείμενος			
Υπερσυντέλικος			
Συντελ. Μέλλοντας			

(10 μονάδες)

5. Να χωρίσετε τις παρακάτω σύνθετες λέξεις στα συνθετικά τους:
(Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

- απαλοχάιδευε
- θερμόαιμος
- ολημερίς
- πεντακάθαρο
- μεσοστρατίς

(10 μονάδες)

6. Να σχηματίσετε τη γενική πληθυντικού:
(Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

- φονιάς
- μια σκέψη
- φροντίδα
- θύμα
- άφθονο
- παλάμη

(6 μονάδες)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(20 μονάδες)

ΛΥΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2022 – 2023

Μέρος Α΄: Κείμενο

«Γιατί;»

Σουρούπωνε και η μάχη που είχε αρχίσει σύναυγα* κόπασε πια. Λίγη ώρα πριν έπεφτε ακόμη αραιό λιανοντούφεκο. Κάποιος θερμόαιμος χτυπούσε στο πείσμα του εχθρού.

Όμως τώρα ήταν πλέρια ησυχία. Ο μεγάλος ήλιος που ολημερίς τσουρουφλούσε φίλους κι εχθρούς είχε γυρίσει πια να ξεκουραστεί. Σιχάθηκε να βλέπει τους ανθρώπους να σκοτώνονται συναμεταξύ τους κι έκλεισε τα μάτια, να ξεχάσει.

Ο νέος στρατιώτης ακούμπησε απάνω στο βράχο το ντουφέκι και το κράνος, άνοιξε τα χέρια πλατιά να ξεμουδιάσει, ανάσανε βαθιά κάνα δυο φορές και βιαστικός βάλθηκε να κατηφορίζει την πλαγιά, να φτάσει πιο γρήγορα στη ρεματιά που από χτες είχε σημάνει* μια φλεβίτσα γάργαρο, πεντακάθαρο νερό. Ήτανε δροσιά κάτω εκεί και το βρεμένο χορτάρι μύριζε όμορφα. Ο νέος στρατιώτης έσκυψε πάνω από την ξεχειλισμένη γουρνίτσα* κι ήπια άφθονο το κρύο νεράκι. Η φλόγα έσβησε από τα σωθικά του.

«Αχ, τι δροσιά...», είπε. Έσκυψε πάλι, χούφτιασε το νερό και το 'χυσε στο πρόσωπο κι απάνω στο κεφάλι. Δροσίστηκε, καθαρίστηκε, μέρεψε.* Σήκωσε ψηλά το κεφάλι κοίταξε τον ουρανό και μίλησε χαρούμενα.

- Θεέ μου, **όμορφη** 'ναι η ζωή του ανθρώπου. Κάνε με το καλό να τελέψει* γρήγορα ο πόλεμος, να γυρίσω πίσω στο σπίτι κοντά στη γριά μανούλα που με καρτερά και κοντά στ' αδέρφια μου.

Τέλεψε το λόγο, χάιδεψε ακόμα με το χέρι, με το μάτι το δροσερό νεράκι. Σηκώθηκε να φύγει. Ξάφνου άκουσε πλάι του περπατησιά, εκεί, από την άλλη μεριά της ανηφόρας, κι έστριψε απότομα το κεφάλι, **να δει**.

Ένας άλλος στρατιώτης, εχθρός, κατέβαινε και τούτος ξέγνοιαστος και ξαρμάτωτος,* να πει από τη γουρνίτσα, να δροσιστεί και, με τον τρόπο τούτο, να ευχαριστήσει το Θεό, που τον προστάτεψε και τον φύλαξε και τη μέρα τούτη.

Μα ο πρώτος στρατιώτης ξέχασε ολότελα τα όσα τώρα θα είχε αγναντεύοντας **τον** ήσυχο **ουρανό** και μονοστιγμής τράβηξε από τη μέση του το πιστόλι και το πρότεινε στον εχθρό.

Ο άλλος που ερχότανε διψασμένος από την ολόημερη κάψα,* κι ένιωθε κιόλας να λαγαρίζει μέσα του το τρεχούμενο νεράκι και να του δροσίξει τα πυρωμένα σωθικά, τρομαγμένος τώρα μπρος στο απλωμένο πιστόλι σήκωσε μονομιάς τα χέρια και **κάτι** είπε στη γλώσσα του παρακλητικά, με φοβισμένη, συγκινημένη φωνή. Τάχατες ήθελε να πει:

- «Κοίταξέ με, αδερφέ μου, είμαι ολομόναχος και **άοπλος**. Δίψασα πολύ και ήρθα να πιω λίγο νεράκι. Λυπήσου με, είμαι αθώος, χάρισέ μου τη ζωή. Κοίταξε, είμαι νέος πολύ και ξέρεις, μια γριά μάνα που δεν έχει στον κόσμο άλλο κανένα, με καρτερά».

Μα ο νέος στρατιώτης ξέχασε μονομιάς τον Θεό. Έχασε τον άνθρωπο, πίεσε τη σκανδάλη και η σφαίρα γλίστρησε από την κάνη και χτύπησε κατάστηθα τον εχθρό.

Ο άνθρωπος κυλίστηκε πάνω στη γης σπαράζοντας και βογκώντας. Ο νέος στρατιώτης, νευρικός πολύ, σίμωσε τον χτυπημένο και στάθηκε απάνω του κοιτώντας τον. Ο ξένος ήτανε πεσμένος ανάσκελα. Σάλεψε σπασμωδικά, κούναγε τα πόδια κι έσφιγγε τα δυο χέρια του απάνω στο στήθος. Τα χλωμά πονεμένα χείλη κινιόντουσαν σιωπηλά. Τα ορθάνοιχτα μάτια κοιτούσαν γιομάτα απορία και φόβο το νέο στρατιώτη. Και πάνω σε όλο το πρόσωπο: μέτωπο, μάτια, χείλη, ήταν περιχυμένα ο ανθρώπινος πόνος και το ξάφνιασμα.

Του νέου στρατιώτη τού φάνηκε σαν να τότε ρωτούσε: «Γιατί το 'κανες το κακό τούτο, αδερφέ μου άνθρωπε; Γιατί θέλησες να κριματιστείς,* να πάρεις στο λαιμό σου το αίμα ενός αθώου; Παρακάλαγα το Θεό να μ' έχει καλά και να γυρίσω γρήγορα στο χωριό, ν' αγκαλιάσω τη μανούλα μου και να της φιλήσω τα κουρασμένα ματάκια».

Κι όσο ο νέος στρατιώτης τον κοίταζε, θάρρευε ότι τα πικραμένα χείλη του πληγωμένου τού μίλαγαν, **του** έλεγαν τον πόνο και το παράπονό του. [...]

Ένα σκληρό χέρι έσφιγγε την καρδιά του νέου στρατιώτη. Σιδερένιος κύκλος πέρασε γύρω από το κεφάλι του, του το 'σφιγγε και τον πόναγε. Τα μάτια καίγανε. Τον έπιασε παράξενο κακό κι άρχισε να τρέχει την ανηφόρα. Γλίστραγε, έπεφτε, πετιόταν απάνω και ξανά πάλι έτρεχε. Μεσοστρατίς του βουνού σταμάτησε. Δεν μπορούσε άλλο. Λαχάνιασε, πιάστηκε η καρδιά του, κουράστηκαν τα πόδια, λύγισαν τα γόνατα. Έμεινε εκεί ασάλευτος με το κεφάλι σκυμμένο να σκέφτεται. Μα **να σκεφτεί** δεν μπορούσε. Χτύπαγαν τα μηνίγγια, το κεφάλι βούιζε. Ξάφνου, χωρίς καλά καλά να ξέρει **τι κάνει**, βάλθηκε να τρέχει πάλι την πλαγιά κατηφορίζοντας. Μέσα στο μυαλό του τώρα καρφώθηκε μια σκέψη: να προφτάσει, να βοηθήσει τον χτυπημένο.

- Θεέ μου, μουρμούρισε, λυπήσου τον, λυπήσου με. Άφησέ τον να ζήσει.

Έφταξε στη ρεματιά, σίμωσε τον χτυπημένο. Τον άγγιξε· ήτανε ζεστός. Άπλωσε τα χέρια, **τα** πέρασε με προσοχή κάτω από το πληγωμένο κορμί, τ' αγκάλιασε ολόγυρά του, τον έσυρε απάνω του και τον κράτησε έτσι σφιχτά. Χτύπαγε η καρδιά βουτηγμένη στην αγωνία. Τρυφεράδα και πόνος, αγάπη και φροντίδα, όλα τούτα μαζί τότε συνεπήραν.

Σιγά, προσεχτικά, τον έφερε ίσαμε τη γουρνίτσα και τον ακούμπησε απάνω στο γρασίδι· πήρε το νερό, που με λαχτάρα κατέβηκε να πει, και του 'βρεξε τα μαλλιά, του καθάρισε το νεανικό, ωραίο πρόσωπο, του 'σβησε το λεπτό ματωμένο αυλάκι που 'χε στεγνώσει εκεί στην αριστερή μεριά του στόματος. Του πήρε το χέρι, το άπλωσε απάνω στην ανοιχτή δική του παλάμη και το απαλοχάιδευε.

- Αδερφέ μου, του 'λεγε γλυκά, τρυφερά, αδερφέ μου, συγχώρα με· και τα δάκρυα τρέχαν καυτά.

Η νύχτα κατέβηκε ολούθες και απλωμένο σκοτάδι τούς τύλιξε.

- Καλέ μου, πονεμένη μου αδερφέ, μουρμούρισε ο νέος στρατιώτης συντριμμένος. Συγχώρα με, καλέ μου, δεν το 'θελα· δεν είμαι φονιάς, σου τ' ορκίζομαι, δεν είμαι φονιάς. Να, μια στιγμή μονάχα ξέχασα πως είμαι άνθρωπος, ξέχασα **πως είσαι άνθρωπος, αδερφός μου**. Πως μάνα και σένα σε περιμένει στο φτωχικό της: μάνα και πατέρας κι αδέρφια. Ξέχασα, **γιατί αυτοί οι κακούργοι θέλανε** να με κάνουν να ξεχάσω. [...]

Όμως ο άλλος πια δεν άκουγε· μήδ' ένιωθε. Η ψυχή του είχε πετάξει και το τυραγνισμένο κορμί άρχισε να σκεβρώνει.* Το σκοτάδι πύκνωσε πióτερο και σκέπασε τους δυο ανθρώπους: φονιά και θύμα, που στέκονταν πλάι πλάι και που ο ένας απαλοχάιδευε το χέρι του άλλου και του μουρμούριζε λόγια αγάπης και πόνου, σαν να 'τανε φίλοι παλιοί, σαν να 'τανε αδέρφια. Λόγια αγάπης που ο άλλος πια δεν άκουγε.

Γ. Μαγκλής, *Δεν υπάρχουν αμαρτωλοί*, Δωρικός

* **σύνανγα**: ξημερώματα * **είχε σημαίνει**: είχε εντοπίσει * **γουρνίτσα**: μικρή πηγή * **μέρευε**: ημέρωσε * **να τελέψει**: να τελειώσει * **ξαρμάτωτος**: χωρίς όπλα * **κάψα**: ζέστη * **να κριματιστείς**: να αμαρτήσεις * **να σκεβρώνει**: να κυρτώνει

Μέρος Β΄: Συντακτικό

1. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους του κειμένου:

- **όμορφη:** είναι κατηγορούμενο στο ζωή
- **τον ουρανό:** είναι αντικείμενο στο αγναντεύοντας
- **κάτι:** είναι (σύστοιχο) αντικείμενο στο είπε
- **άοπλος:** είναι κατηγορούμενο στο εγώ
- **του:** είναι έμμεσο αντικείμενο στο έλεγαν
- **τα:** είναι αντικείμενο στο πέρασε

(6 μονάδες)

2. Να αναγνωρίσετε το είδος και τη συντακτική θέση των παρακάτω δευτερευουσών προτάσεων:

- «να δει»

δευτερεύουσα τελική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο ρήμα «έστριψε»

- «να σκεφτεί»

δευτερεύουσα βουλητική πρόταση ως αντικείμενο στο ρήμα «μπορούσε»

- «τι κάνει»

πλάγια ερωτηματική πρόταση ως αντικείμενο στο ρήμα «να ξέρει»

- «πως είσαι άνθρωπος, αδερφός μου»

δευτερεύουσα ειδική πρόταση ως αντικείμενο στο ρήμα «ξέχασα»

- «γιατί αυτοί οι κακούργοι θέλανε»

δευτερεύουσα αιτιολογική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στο ρήμα «ξέχασα»

(10 μονάδες)

3. Να μετατρέψετε τη σύνταξη των παρακάτω προτάσεων από ενεργητική σε παθητική και αντιστρόφως:

- «... (το τρεχούμενο νεράκι) να του δροσίζει τα πυρωμένα σωθικά.»

Να δροσίζονται τα πυρωμένα σωθικά του από το τρεχούμενο νεράκι.

- «Μα ο νέος στρατιώτης ξέχασε μονομιάς τον Θεό.»

Μα ο Θεός ξεχάστηκε μονομιάς από τον νέο στρατιώτη.

▪ «Ο νέος στρατιώτης είχε συγκλονιστεί από την πράξη του.»
Η πράξη του είχε συγκλονίσει τον νέο στρατιώτη.

▪ «... χτύπησε κατάστηθα τον εχθρό (η σφαίρα).»
Ο εχθρός χτυπήθηκε κατάστηθα από τη σφαίρα.

▪ «Ένα σκληρό χέρι έσφιγγε την καρδιά του νέου στρατιώτη.»
Η καρδιά του νέου στρατιώτη σφιγγόταν από ένα σκληρό χέρι.

▪ «... τον κράτησε έτσι σφιχτά (ο στρατιώτης).»
Κρατήθηκε (αυτός) έτσι σφιχτά από τον στρατιώτη.

▪ «Ο φόνος κρίθηκε από τον στρατιώτη άδικος.»
Ο στρατιώτης έκρινε τον φόνο άδικο.

(14 μονάδες)

Μέρος Γ': Λεξιλόγιο – Γραμματική

1. Να αναγνωρίσετε το μέρος του λόγου στο οποίο ανήκουν οι παρακάτω όροι του κειμένου:

- θερμόαιμος επίθετο
- που (αναφορική) αντωνυμία
- να (τελικός) σύνδεσμος
- βαθιά επίρρημα
- Αχ επιφώνημα
- το (΄χυσε) (προσωπική) αντωνυμία
- με (το χέρι) πρόθεση
- Μα (αντιθετικός) σύνδεσμος
- τα κουρασμένα μετοχή
- το (κεφάλι) άρθρο

(5 μονάδες)

2. Να γράψετε τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων του κειμένου προσαρμόζοντάς τα στον ίδιο τύπο:
 (Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

- ησυχία ηρεμία
- να ξεκουραστεί να αναπαυθεί/να ξαποστάσει
- φοβισμένη τρομαγμένη
- πληγωμένος τραυματισμένου/τραυματία
- με λαχτάρα με πόθο

(5 μονάδες)

3. Να τοποθετήσετε στον πίνακα τα παρακάτω επίθετα – επιρρήματα του κειμένου στον σωστό βαθμό και να σχηματίσετε τους άλλους βαθμούς στον ίδιο τύπο:
 (Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

λίγη, μεγάλος, πιο γρήγορα, πολύ νέος, καλά, τα πικραμένα

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
λίγη	λιγότερη	ελάχιστη
μεγάλος	μεγαλύτερος	μέγιστος
γρήγορα	πιο γρήγορα	πολύ γρήγορα
νέος	πιο νέος	πολύ νέος
καλά	καλύτερα	κάλλιστα/άριστα
τα πικραμένα	πιο πικραμένα	πολύ πικραμένα

(9 μονάδες)

4. Χτυπούσε, να ξεκουραστεί, στάθηκε: να κάνετε τη χρονική αντικατάσταση των ρημάτων – προσοχή στη φωνή και στην έγκλιση!

Ενεστώτας	χτυπά/χτυπάει	να ξεκουράζεται	στέκεται
Παρατατικός	χτυπούσε	—	στεκόταν
Μέλλοντας εξ.ακ.	θα χτυπά/θα χτυπάει	—	θα στέκεται
Μέλλοντας στιγμ./συνοπτ.	θα χτυπήσει	—	θα σταθεί
Αόριστος	χτύπησε	να ξεκουραστεί	στάθηκε
Παρακείμενος	έχει χτυπήσει	να έχει ξεκουραστεί	έχει σταθεί
Υπερσυντέλικος	είχε χτυπήσει	—	είχε σταθεί
Συντελ. Μέλλοντας	θα έχει χτυπήσει	—	θα έχει σταθεί

(10 μονάδες)

5. Να χωρίσετε τις παρακάτω σύνθετες λέξεις στα συνθετικά τους: (Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

- απαλοχάιδευε χαϊδεύω + απαλά
- θερμόαιμος θερμός + αίμα
- ολημερίς όλος + ημέρα
- πεντακάθαρο πέντε + καθαρός
- μεσοστρατίς μέσον/μέσος + στράτα

(5 μονάδες)

6. Να σχηματίσετε τη γενική πληθυντικού: (Προσοχή στην ορθογραφία και στον τονισμό!)

- φονιάς των φονιάδων
- σκέψη των σκέψεων
- φροντίδα των φροντίδων
- θύμα των θυμάτων
- άφθονο άφθονων
- παλάμη των παλαμών

(6 μονάδες)

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Καλαμαρί

ΟΝΟΜΑ:

ΕΠΩΝΥΜΟ:

**ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΦΟΙΤΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΡΙ» ΚΑΤΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2010-2011**

ΘΕΜΑ 1^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$11 \cdot \left(\frac{1}{5} + \frac{1}{10}\right) \div \left(\frac{3}{4} - \frac{5}{25}\right) + \left[\frac{12}{16} - \left(\frac{4}{6} - \frac{1}{4}\right) \cdot \frac{9}{10}\right] - \frac{3}{8} =$$

ΘΕΜΑ 2^ο**ΜΟΝΑΔΕΣ 25**

2. α) Να υπολογίσετε τις παρακάτω παραστάσεις:

$$\mathbf{A} = (1,8^2 : 3) \cdot 5 + 2 \cdot 3,4 - 4,2$$

$$\mathbf{B} = (4^2 - 2^3) : \frac{4}{3} + (3^2 \cdot 2 - 14,4 : 1,2)$$

β) Στη συνέχεια να λύσετε τις εξισώσεις :

$$\mathbf{A} + \mathbf{x} = \mathbf{B}$$

$$\mathbf{A} \cdot \mathbf{x} = \mathbf{B}$$

$$\mathbf{x} : \mathbf{A} = \mathbf{B}$$

ΘΕΜΑ 3^ο**ΜΟΝΑΔΕΣ 15**

Επιστήμονες υπολογίζουν ότι κάθε τσιγάρο ελαττώνει τη ζωή του ανθρώπου κατά 3 λεπτά. Ένας καπνιστής κάπνιζε για δέκα χρόνια ένα πακέτο των 20 τσιγάρων κάθε μέρα. Να υπολογίσετε πόσες ώρες θα χάσει από τη ζωή του σύμφωνα με τα παραπάνω δεδομένα.

ΘΕΜΑ 4^ο**ΜΟΝΑΔΕΣ 10**

Τρεις φίλοι αγρότες που έχουν τρία γειτονικά κτήματα με ελαιόδεντρα συμφώνησαν να μαζέψουν μαζί τις ελιές τους. Όταν τελείωσαν ζύγισε ο καθένας τις ελιές του, στη συνέχεια τις ανακάτεψαν και τις μετέφεραν στο ελαιοτριβείο. Το συνολικό λάδι που έβγαλαν ήταν 1000 κιλά. Αν οι ελιές του ενός αγρότη ήταν 1750 κιλά, του δεύτερου ήταν 2500 κιλά και του τρίτου ήταν 750 κιλά, πόσα κιλά λάδι πήρε ο καθένας;

ΘΕΜΑ 5^ο**ΜΟΝΑΔΕΣ 25**

A) Δίνεται το ορθογώνιο παραλληλόγραμμο ΑΒΓΔ.

Αν $AB=10$ cm , η ΑΔ ισούται με τα $\frac{3}{5}$ της ΑΒ ,να υπολογίσετε το εμβαδόν και την περίμετρο του ΑΒΓΔ.

B) Στο ΑΒΓΔ ορίζουμε σημεία Κ,Λ,Μ,Ν, ώστε $ΜΓ=ΑΚ=2$ cm, $ΝΒ=5$ cm και $ΛΓ=ΑΔ$.

ι) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του τετράπλευρου ΑΚΛΔ.

ιι) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του τριγώνου ΜΛΓ.

ιιι) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του γραμμοσκιασμένου σχήματος ΚΛΜΝ

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Καλαμαρί

ΟΝΟΜΑ:

ΕΠΩΝΥΜΟ:

**ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΦΟΙΤΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΡΙ» ΚΑΤΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2011-2012**

ΘΕΜΑ 1^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$\frac{12}{9} - \left[\frac{3}{6} - \left(\frac{3}{4} - \frac{2}{3} \right) \right] \cdot \frac{12}{15} + 6 \cdot \left(\frac{7}{6} - \frac{1}{3} \right) : \left(\frac{1}{5} + \frac{1}{20} \right) =$$

ΘΕΜΑ 2^ο**ΜΟΝΑΔΕΣ 20.**

α) Να υπολογίσετε την παράσταση:

$$\mathbf{A} = \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{27}\right) : \left(\frac{10}{3^3} - \frac{2}{3^2}\right)$$

β) Στη συνέχεια να υπολογίσετε την παράσταση:

$$\mathbf{B} = \frac{1}{8^{4-A}} \cdot \left(4^A - A^3 + \frac{1}{4} : \frac{3}{2} - \frac{1}{6}\right)$$

(όπου A είναι το αποτέλεσμα που βρήκατε στο α) ερώτημα)

ΘΕΜΑ 3^ο**ΜΟΝΑΔΕΣ 15**

Ένας έμπορος αυτοκινήτων είχε στο κατάστημά του την αρχή της περυσινής χρονιάς 20 αυτοκίνητα τύπου Α και 60 αυτοκίνητα τύπου Β. Η τιμή πώλησης για κάθε αυτοκίνητο τύπου Α είναι 10.000 ευρώ, ενώ για κάθε αυτοκίνητο τύπου Β είναι 12.000 ευρώ.

Στο τέλος της χρονιάς είχε πουλήσει το 30% των αυτοκινήτων τύπου Α και το 60% του συνόλου των αυτοκινήτων τύπου Α και Β.

Να βρείτε ποιο θα είναι συνολικά το κέρδος του εμπόρου από την πώληση των αυτοκινήτων, αν γνωρίζετε ότι από κάθε αυτοκίνητο τύπου Α κερδίζει το 5% της τιμής πώλησής του, ενώ από κάθε αυτοκίνητο τύπου Β κερδίζει το 10% της τιμής πώλησής του.

ΘΕΜΑ 4^ο**ΜΟΝΑΔΕΣ 25**

A) Στο παρακάτω σχήμα τα τετράπλευρα ABΓΔ και ΑΕΘΗ είναι ορθογώνια παραλληλόγραμμα και το τετράπλευρο ΑΕΖΔ είναι τετράγωνο

Αν $AB=12\text{ m}$ και η ΒΓ ισούται με τον ΜΚΔ (16,24), να υπολογίσετε το εμβαδόν του ΑΕΖΔ και την περίμετρο του ΕΒΓΖ.

B) Αν $\Delta H = \chi$, όπου χ είναι η λύση της εξίσωσης $\chi : \left(\frac{5}{6} - \frac{3}{4}\right) = 72$, να αποδείξετε ότι το εμβαδόν του $\Delta H\Theta Z$ ισούται με 48 m^2 .

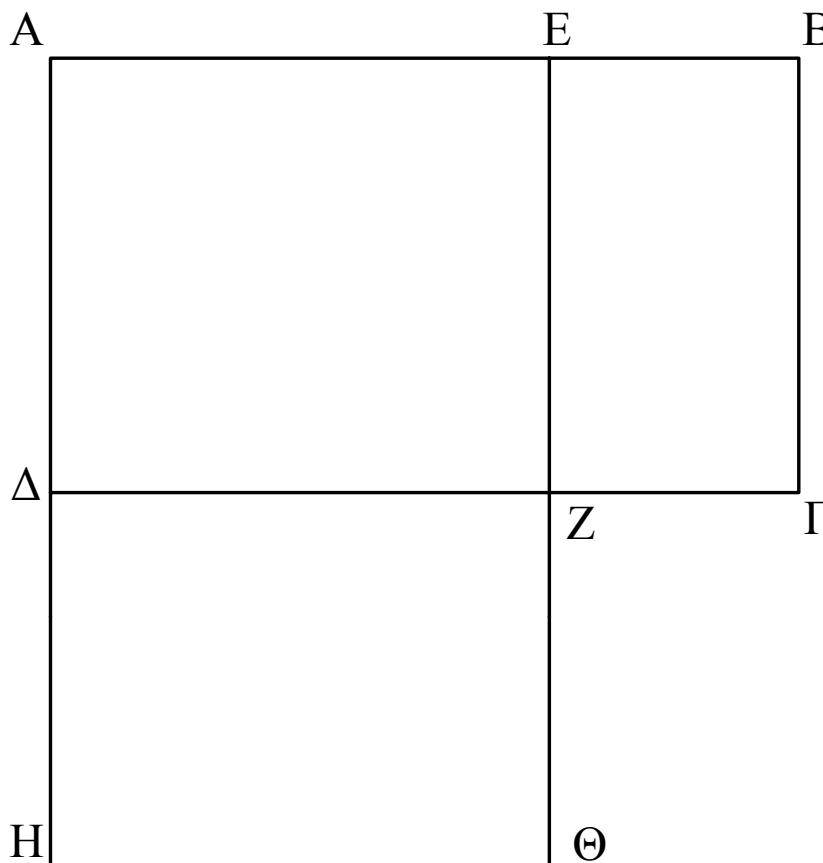
Γ) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του ΑΕΘΗ.

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Δ) Θεωρούμε ότι το ορθογώνιο παραλληλόγραμμο ΑΕΘΗ είναι ένα οικόπεδο στο οποίο ένας αγρότης θέλει να καλλιεργήσει τεύτλα. Ο αγρότης χρειάζεται 20 γραμμάρια σπόρο για κάθε τετραγωνικό μέτρο.

i) Πόσα χρήματα θα πληρώσει για να καλλιεργήσει όλη την επιφάνεια ΑΕΘΗ, αν η τιμή του κιλού είναι 150 ευρώ ;

ii) Ο αγρότης διαπίστωσε ότι από 40 κιλά τεύτλα παράγονται 6 κιλά ζάχαρη. Πόσα κιλά τεύτλα πρέπει να καλλιεργήσει ο αγρότης για να παράγει 18 κιλά ζάχαρη;

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Καλαμαρί

ΟΝΟΜΑ:
ΕΠΩΝΥΜΟ:

ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΦΟΙΤΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ Α' ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΡΙ» ΚΑΤΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2011-2012

ΘΕΜΑ 1^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$\frac{4}{3} - \left[\frac{3}{6} - \left(\frac{3}{4} - \frac{2}{3} \right) \right] \cdot \frac{12}{15} + 6 \cdot \left(\frac{7}{6} - \frac{1}{3} \right) : \left(\frac{1}{5} + \frac{1}{20} \right) =$$

$$\frac{4}{3} - \left[\frac{3}{6} - \left(\frac{9-8}{12} \right) \right] \cdot \frac{12}{15} + 6 \cdot \left(\frac{7-2}{6} \right) : \left(\frac{4+1}{20} \right) =$$

$$\frac{4}{3} - \left[\frac{2}{6} - \frac{1}{12} \right] \cdot \frac{12}{15} + 6 \cdot \frac{5}{6} : \frac{5}{20} =$$

$$\frac{4}{3} - \frac{5}{12} \cdot \frac{12}{15} + 6 \cdot \frac{5}{6} \cdot \frac{20}{5} =$$

$$\frac{4}{3} - \frac{1}{3} + 20 = \frac{3}{3} + 20 = 1 + 20 = \boxed{21}$$

ΘΕΜΑ 2^ο**ΜΟΝΑΔΕΣ 20.**

α) Να υπολογίσετε την παράσταση:

$$A = \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{27}\right) : \left(\frac{10}{3^3} - \frac{2}{3^2}\right)$$

β) Στη συνέχεια να υπολογίσετε την παράσταση:

$$B = \frac{1}{8^{4-A}} \cdot \left(4^A - A^3 + \frac{1}{4} : \frac{3}{2} - \frac{1}{6}\right)$$

$$\begin{aligned} A &= \left(\frac{\overset{9}{1}}{3} - \frac{\overset{1}{1}}{27}\right) : \left(\frac{10}{3^3} - \frac{2}{3^2}\right) = \\ &= \left(\frac{9-1}{27}\right) : \left(\frac{\overset{1}{10}}{27} - \frac{\overset{3}{2}}{9}\right) = \\ &= \frac{8}{27} : \left(\frac{10-6}{27}\right) = \\ &= \frac{8}{27} : \frac{4}{27} = \frac{8}{27} \cdot \frac{27}{4} = \boxed{2} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} B &= \frac{1}{8^{4-2}} \cdot \left(4^2 - 2^3 + \frac{1}{4} : \frac{3}{2} - \frac{1}{6}\right) = \\ &= \frac{1}{8^2} \cdot \left(16 - 8 + \frac{1}{4 \cdot 2} \cdot \frac{2}{3} - \frac{1}{6}\right) = \\ &= \frac{1}{64} \cdot \left(8 + \frac{1}{6} - \frac{1}{6}\right) = \\ &= \frac{1}{64} \cdot 8 = \boxed{\frac{1}{8}} \end{aligned}$$

ΘΕΜΑ 3^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Ένας έμπορος αυτοκινήτων είχε στο κατάστημά του την αρχή της περυσινής χρονιάς 20 αυτοκίνητα τύπου Α και 60 αυτοκίνητα τύπου Β. Η τιμή πώλησης για κάθε αυτοκίνητο τύπου Α είναι 10.000 ευρώ, ενώ για κάθε αυτοκίνητο τύπου Β είναι 12.000 ευρώ.

Στο τέλος της χρονιάς είχε πουλήσει το 30% των αυτοκινήτων τύπου Α και το 60% του συνόλου των αυτοκινήτων τύπου Α και Β.

Να βρείτε ποιο θα είναι συνολικά το κέρδος του εμπόρου από την πώληση των αυτοκινήτων, αν γνωρίζετε ότι από κάθε αυτοκίνητο τύπου Α κερδίζει το 5% της τιμής πώλησής του, ενώ από κάθε αυτοκίνητο τύπου Β κερδίζει το 10% της τιμής πώλησής του.

20 αυτοκίνητα τύπου Α

60 αυτοκίνητα τύπου Β

Συνοψισιά: 80 αυτοκίνητα τύπου Α και Β

- 30% τύπου Α, δηλαδή $\frac{30 \cdot 20}{100} = \boxed{6}$ αυτοκίνητα τύπου Α
60% τύπου Α και Β,
δηλαδή $\frac{60 \cdot 80}{100} = \boxed{48}$ αυτοκίνητα τύπου Α και Β
άρα πουλήθηκε $48 - 6 = \boxed{42}$ αυτοκίνητα τύπου Β
- 6 τύπου Α $\times 10.000 = 60.000$ ευρώ από την πώληση,
άρα το κέρδος του είναι $\frac{5}{100} \cdot 60.000 = \boxed{3000}$ ευρώ
- 42 τύπου Β $\times 12.000 = \cancel{576.000} 504.000$ ευρώ από την πώληση,
άρα το κέρδος του είναι $\frac{10}{100} \cdot 504.000 = \boxed{50400}$ ευρώ
Άρα συνοψισιά το κέρδος του θα είναι
 $50400 + 3000 = 53.400$ ευρώ

ΘΕΜΑ 4^ο**ΜΟΝΑΔΕΣ 25**

Α) Στο παρακάτω σχήμα τα τετράπλευρα ΑΒΓΔ και ΑΕΘΗ είναι ορθογώνια παραλληλόγραμμα και το τετράπλευρο ΑΕΖΔ είναι τετράγωνο

Αν $AB=12$ m και η ΒΓ ισούται με τον ΜΚΔ (16,24), να υπολογίσετε το εμβαδόν του ΑΕΖΔ και την περίμετρο του ΕΒΓΖ.

Β) Αν $\Delta H = \chi$, όπου χ είναι η λύση της εξίσωσης $\chi: \left(\frac{5}{6} - \frac{3}{4}\right) = 72$, να αποδείξετε ότι το εμβαδόν του $\Delta H\Theta Z$ ισούται με 48 m^2 .

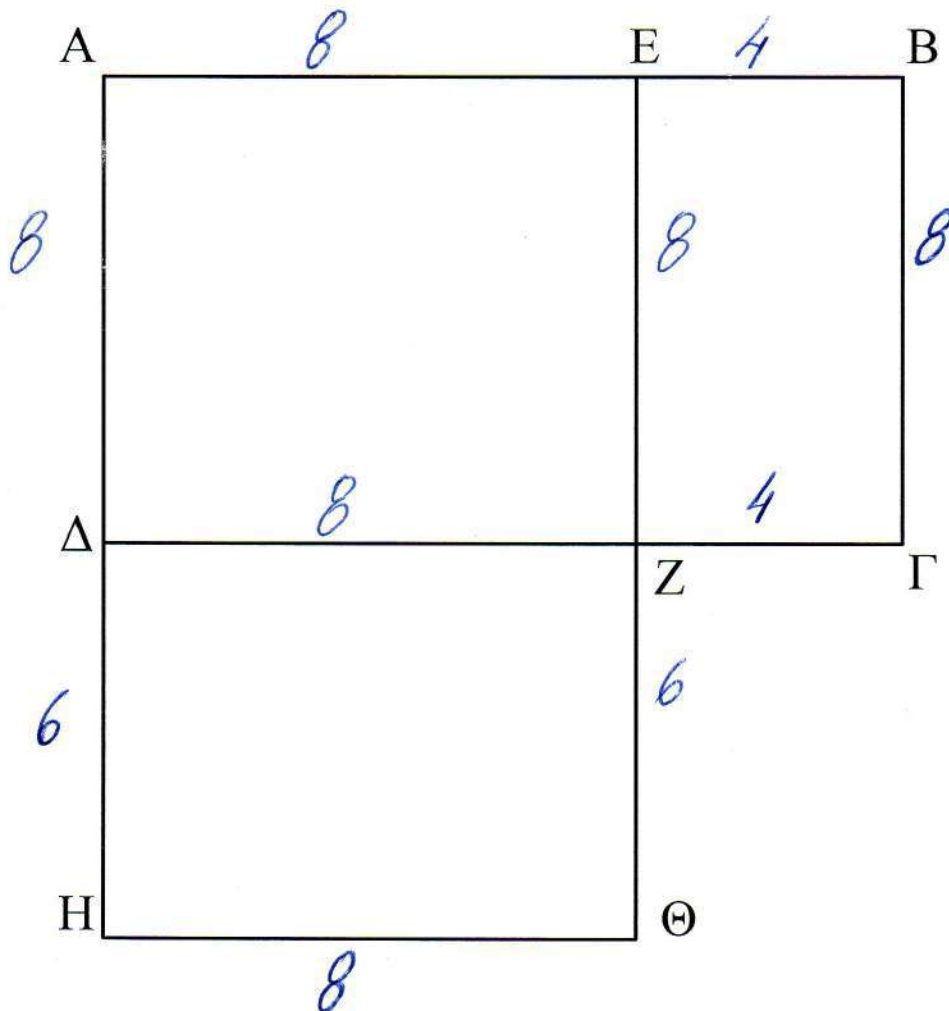
Γ) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του ΑΕΘΗ.

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Δ) Θεωρούμε ότι το ορθογώνιο παραλληλόγραμμο ΑΕΘΗ είναι ένα οικόπεδο στο οποίο ένας αγρότης θέλει να καλλιεργήσει τεύτλα. Ο αγρότης χρειάζεται 20 γραμμάρια σπόρο για κάθε τετραγωνικό μέτρο.

i) Πόσα χρήματα θα πληρώσει για να καλλιεργήσει όλη την επιφάνεια ΑΕΘΗ, αν η τιμή του κιλού είναι 150 ευρώ ;

ii) Ο αγρότης διαπίστωσε ότι από 40 κιλά τεύτλα παράγονται 6 κιλά ζάχαρη. Πόσα κιλά τεύτλα πρέπει να καλλιεργήσει ο αγρότης για να παράγει 18 κιλά ζάχαρη;

A) Η ΒΓ ισούται με τον ΜΚΔ (16, 24) άρα ΒΓ = 8 m
 Το ΑΒΓΔ είναι ορθογώνιο παραλληλόγραμμο, άρα ΒΓ = ΑΔ = 8 m
 Άρα κάθε πλευρά του τετραγώνου ΑΕΖΔ είναι ίση με 8 m,
 συνεπώς $E_{AEZD} = 8^2 = \boxed{64 \text{ m}^2}$

Περιμετρος $E_{EBZ} = 2 \cdot EB + 2 \cdot BZ = 2 \cdot 4 + 2 \cdot 8 = 8 + 16 = \boxed{24 \text{ m}}$

B) $x : \left(\frac{5}{6} - \frac{3}{4} \right) = 72$ Άρα : ΔΗ = x = 6 m

$x : \left(\frac{10-9}{12} \right) = 72$ $E_{DHZ} = \Delta H \cdot \Delta Z = 6 \cdot 8 = \boxed{48 \text{ m}^2}$

$x : \frac{1}{12} = 72$

Γ) $E_{AEZH} = E_{AEZD} + E_{DHZ} =$
 $64 + 48 = \boxed{112 \text{ m}^2}$

$12 \cdot x = 72$

$\boxed{x = 6}$

Δ) i) Για να καλυφθεί η επιφάνεια ΑΕΘΗ, ο αγρότης
 χρειάζεται: 20 γραμμάρια $\times 112 \text{ m}^2 = 2240$ γραμμάρια

δηλαδή: $2240 \overline{) 1000}$
 224 του μισού
 $\times 150$ ευρώ
 $\hline \boxed{336}$ ευρώ

ii) ζεύγη 40 x
 ζάχαρη 6 18

άρα $6 \cdot x = 40 \cdot 18$

$6x = 720$

$\boxed{x = 120}$ μισά ζεύγη

ΟΝΟΜΑ:
ΕΠΩΝΥΜΟ:

**ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΦΟΙΤΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΡΙ» ΚΑΤΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2012-2013**

ΘΕΜΑ 1^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$\left[1 - \left(\frac{8}{28} - \frac{1}{14}\right)\right] : \frac{11}{2} - \frac{1}{7} + 5\frac{1}{6} - \left(\frac{3}{2} + \frac{7}{3} \cdot 2 - 1\right) =$$

ΘΕΜΑ 2^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

α) Να υπολογίσετε την παράσταση:

$$A = (4^2 - 8) : \frac{1}{2^3} + 8 \cdot 5 \cdot 0,05$$

β) Να υπολογίσετε την παράσταση:

$$B = 2^4 : 2^2 - 2 \cdot (3^2 - 4 : \frac{1}{2} - 1)$$

γ) Στη συνέχεια να λύσετε τις εξισώσεις :

$$B + x = A \quad \text{και} \quad 3 \cdot B \cdot x = 2 \cdot A$$

ΘΕΜΑ 3^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Στο παρακάτω σχήμα το τρίγωνο ΑΒΓ έχει $\Gamma = 45^\circ$, η γωνία ΑΒΓ είναι ίση με τα $\frac{7}{9}$

της ορθής γωνίας και $\text{ΒΚΑ} = \text{ΒΑΚ} = x$.

ι) Να βρεθεί η γωνία α .

ιι) Να βρεθεί η γωνία x .

ιιι) Να βρεθεί η γωνία ΚΑΓ.

ΘΕΜΑ 4^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Ένας έμπορος αγόρασε 180 κιλά ντομάτες με τιμή αγοράς 3 ευρώ το κιλό. Κατά τη μεταφορά είχε απώλεια 10% στα κιλά που αγόρασε.

Πόσο πρέπει να πουλήσει το κιλό τις ντομάτες ώστε να έχει κέρδος 20% επί της τιμής της αγοράς;

ΘΕΜΑ 5^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 20

Μετά από τη συζήτηση που έγινε στην τάξη για τις βλαβερές συνέπειες του καπνίσματος, ο δάσκαλος έδωσε στους μαθητές το παρακάτω πρόβλημα:

« Ένας καπνιστής καπνίζει εδώ και 16 χρόνια 30 τσιγάρα την ημέρα. Κάθε τσιγάρο που καπνίζει περιέχει 0,005 gr πίσσα.»

Α) Να βρείτε τον αριθμό των τσιγάρων που έχει καπνίσει αν θεωρηθεί ότι 1 έτος αντιστοιχεί σε 365 ημέρες.

Β) Να βρείτε πόσα πακέτα έχει καπνίσει αν το ένα πακέτο περιέχει 20 τσιγάρα.

Γ) Αν το κάθε πακέτο κοστίζει 3,5 ευρώ να εξετάσετε αν ο καπνιστής με τα χρήματα που έχει δώσει για τα τσιγάρα θα είχε αγοράσει ένα AUDI A3 αξίας 30.000 ευρώ.

Δ) Να εξετάσετε αν η πίσσα που περιέχεται στα τσιγάρα που έχει καπνίσει υπερβαίνει το μισό κιλό.

ΟΝΟΜΑ:
ΕΠΩΝΥΜΟ:

**ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΦΟΙΤΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΡΙ» ΚΑΤΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2012-2013**

ΘΕΜΑ 1^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$\begin{aligned}
 & [1 - (\frac{8}{28} - \frac{1}{14})] : \frac{11}{2} - \frac{1}{7} + 5\frac{1}{6} - (\frac{3}{2} + \frac{7}{3} \cdot 2 - 1) = \\
 & [1 - (\frac{2}{7} - \frac{1}{14})] \cdot \frac{2}{11} - \frac{1}{7} + \frac{31}{6} - (\frac{3}{2} + \frac{14}{3} - 1) = \\
 & [1 - (\frac{4-1}{14})] \cdot \frac{2}{11} - \frac{1}{7} + \frac{31}{6} - (\frac{9+28-6}{6}) = \\
 & (\frac{14}{14} - \frac{3}{14}) \cdot \frac{2}{11} - \frac{1}{7} + \frac{31}{6} - \frac{31}{6} = \\
 & (\frac{14-3}{14}) \cdot \frac{2}{11} - \frac{1}{7} + 0 = \\
 & \frac{11}{14} \cdot \frac{2}{11} - \frac{1}{7} = \\
 & \frac{2}{14} - \frac{1}{7} = \\
 & \frac{1}{7} - \frac{1}{7} = 0
 \end{aligned}$$

ΘΕΜΑ 2^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

α) Να υπολογίσετε την παράσταση:

$$A = (4^2 - 8) : \frac{1}{2^3} + 8 \cdot 5 \cdot 0,05$$

β) Να υπολογίσετε την παράσταση:

$$B = 2^4 : 2^2 - 2 \cdot (3^2 - 4 : \frac{1}{2} - 1)$$

γ) Στη συνέχεια να λύσετε τις εξισώσεις :

$$B + x = A \quad \text{και} \quad 3 \cdot B \cdot x = 2 \cdot A$$

$$\begin{aligned} \alpha) \quad A &= (16 - 8) : \frac{1}{8} + 40 \cdot 0,05 = \\ &= 8 \cdot 8 + 2 = \boxed{66} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \beta) \quad B &= 16 : 4 - 2 \cdot (9 - 4 \cdot 2 - 1) \\ &= 4 - 2 \cdot (9 - 8 - 1) \\ &= 4 - 2 \cdot 0 = \boxed{4} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \gamma) \quad B + x &= A \\ 4 + x &= 66 \\ x &= 66 - 4 \\ \boxed{x} &= \boxed{62} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \delta) \quad 3 \cdot B \cdot x &= 2 \cdot A \\ 3 \cdot 4 \cdot x &= 2 \cdot 66 \\ 12x &= 132 \\ \boxed{x} &= \boxed{11} \end{aligned}$$

ΘΕΜΑ 3^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Στο παρακάτω σχήμα το τρίγωνο ΑΒΓ έχει $\hat{\Gamma} = 45^\circ$, η γωνία $\hat{ΑΒΓ}$ είναι ίση με τα $\frac{7}{9}$

της ορθής γωνίας και $\hat{ΒΚΑ} = \hat{ΒΑΚ} = x$.

- Να βρεθεί η γωνία α .
- Να βρεθεί η γωνία x .
- Να βρεθεί η γωνία ΚΑΓ.

$$\hat{ΑΒΓ} = \frac{7}{9} \cdot 90^\circ = \frac{7}{9} \cdot 90^\circ = 70^\circ$$

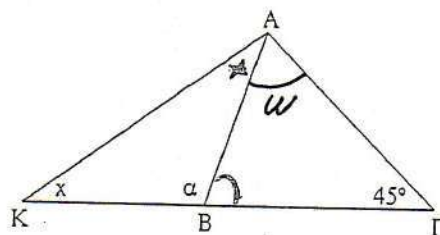
$$\begin{aligned} \text{i) } \hat{\alpha} &= 180^\circ - \hat{ΑΒΓ} = \\ &= 180^\circ - 70^\circ = \boxed{110^\circ} \end{aligned}$$

ii) Στο τρίγωνο ΑΚΒ ισχύει:

$$\begin{aligned} x + x + \alpha &= 180^\circ \\ 2x + 110^\circ &= 180^\circ \\ 2x &= 180^\circ - 110^\circ \\ 2x &= 70^\circ \\ \boxed{x} &= \boxed{35^\circ} \end{aligned}$$

iii) Στο τρίγωνο ΒΑΓ ισχύει:

$$\begin{aligned} \omega + \hat{ΑΒΓ} + 45^\circ &= 180^\circ \\ \omega + 70^\circ + 45^\circ &= 180^\circ \\ \omega + 115 &= 180^\circ \\ \omega &= 180^\circ - 115^\circ \\ \boxed{\omega} &= \boxed{65^\circ} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ΚΑΓ} &= x + \omega \\ \text{ΚΑΓ} &= 35^\circ + 65^\circ \\ \boxed{\text{ΚΑΓ}} &= \boxed{100^\circ} \end{aligned}$$

ΘΕΜΑ 4^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Ένας έμπορος αγόρασε 180 κιλά ντομάτες με τιμή αγοράς 3 ευρώ το κιλό. Κατά τη μεταφορά είχε απώλεια 10% στα κιλά που αγόρασε.

Πόσο πρέπει να πουλήσει το κιλό τις ντομάτες ώστε να έχει κέρδος 20% επί της τιμής της αγοράς;

Ο έμπορος αρχικά ητήρωσε:

$$180 \times 3 = \boxed{540 \text{ ευρώ}}$$

$$180 \cdot \frac{10}{100} = \boxed{18 \text{ κιλά}} \text{ ντομάτες έχασε ο έμπορος κατά τη μεταφορά.}$$

$$\text{Άρα στον έμπορο έμειναν: } 180 - 18 = \boxed{162 \text{ κιλά}}$$

$$\text{Τιμή αγοράς } 540 \cdot \frac{20}{100} = \boxed{108 \text{ ευρώ}} \text{ κέρδος επί της τιμής της αγοράς.}$$

$$\text{Συνεπώς ο έμπορος θέλει, μετά την πώληση των } 162 \text{ κιλών, να συγκεντρώσει το ποσό: } 540 + 108 = \boxed{648 \text{ ευρώ}}$$

$$\text{Άρα πρέπει να πουλήσει με: } 648 : 162 = \boxed{4 \text{ ευρώ το κιλό}}$$

ΘΕΜΑ 5^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 20

Μετά από τη συζήτηση που έγινε στην τάξη για τις βλαβερές συνέπειες του καπνίσματος, ο δάσκαλος έδωσε στους μαθητές το παρακάτω πρόβλημα:

« Ένας καπνιστής καπνίζει εδώ και 16 χρόνια 30 τσιγάρα την ημέρα. Κάθε τσιγάρο που καπνίζει περιέχει 0,005 gr πίσσα.»

A) Να βρείτε τον αριθμό των τσιγάρων που έχει καπνίσει αν θεωρηθεί ότι 1 έτος αντιστοιχεί σε 365 ημέρες.

B) Να βρείτε πόσα πακέτα έχει καπνίσει αν το ένα πακέτο περιέχει 20 τσιγάρα.

Γ) Αν το κάθε πακέτο κοστίζει 3,5 ευρώ να εξετάσετε αν ο καπνιστής με τα χρήματα που έχει δώσει για τα τσιγάρα θα είχε αγοράσει ένα AUDI A3 αξίας 30.000 ευρώ.

Δ) Να εξετάσετε αν η πίσσα που περιέχεται στα τσιγάρα που έχει καπνίσει υπερβαίνει το μισό κιλό.

A) Στο 1 χρόνο, ο καπνιστής καπνίζει

$$30/\text{ημέρα} \times 365 = \boxed{10.950 \text{ τσιγάρα}}$$

Άρα συνολικά έχει καπνίσει: 16 χρόνια \cdot 10.950 =

$$= \boxed{175.200 \text{ τσιγάρα}}$$

B) $175.200 : 20 = \boxed{8.760 \text{ πακέτα}}$

Γ) $8.760 \times 3,5 = \boxed{30.660 \text{ ευρώ}}$

ενδεώς να είχε αγοράσει το συγκεκριμένο αυτοκίνητο.

Δ) Μισό κιλό = 500 gr

$$175.200 \times 0,005 = \boxed{876 \text{ gr πίσσα}}$$

Δηλαδή, η πίσσα στα τσιγάρα που έχει καπνίσει υπερβαίνει τα 500 gr

ΟΝΟΜΑ:
 ΕΠΩΝΥΜΟ:

**ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΗΓΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
 ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
 ΦΟΙΤΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΡΙ» ΚΑΤΑ ΤΟ
 ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015**

ΘΕΜΑ 1^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$A = \frac{4}{5} + \left[\frac{1}{2} - \left(\frac{6}{8} - \frac{2}{3} \right) \right] : \frac{25}{12} - 4 \cdot \left(\frac{1}{6} + \frac{1}{12} \right) \cdot \left(\frac{14}{8} - \frac{3}{4} \right)$$

ΘΕΜΑ 2^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 30

Το τρίγωνο του παρακάτω σχήματος είναι ισοσκελές ($AB=AG$) κι έχει περίμετρο 16cm . Η πλευρά $BΓ = \chi$ δίνεται σε mm και είναι η λύση της εξίσωσης :

$$\chi \cdot \left(\frac{1}{5} + \frac{7}{6} \right) = 82$$

α) Να υπολογίσετε την πλευρά $BΓ$.

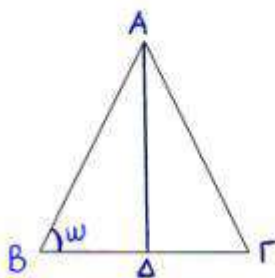
β) Να υπολογίσετε την πλευρά AB .

γ) $\Delta\Delta$ είναι το ύψος του τριγώνου σε cm και ισούται με την παράσταση:

$$\Delta\Delta = 4^2 \cdot [(3^2 - 7) + (3 \cdot 2^3 - 10^2 : 4)] - 12 : 1^{2014}$$

Να βρεθεί το εμβαδόν του τριγώνου $ABΓ$ σε cm^2 .

δ) Η γωνία ω είναι ίση με τα $\frac{3}{5}$ της ορθής. Να υπολογίσετε τη γωνία $BAΓ$.

ΘΕΜΑ 3^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 20

Ένα κατάστημα ένδυσης κάνει την ίδια έκπτωση σε όλα τα είδη του. Έτσι ένα παλτό αξίας 250 ευρώ πωλείται με έκπτωση στην τιμή των 150 ευρώ.

Να βρείτε :

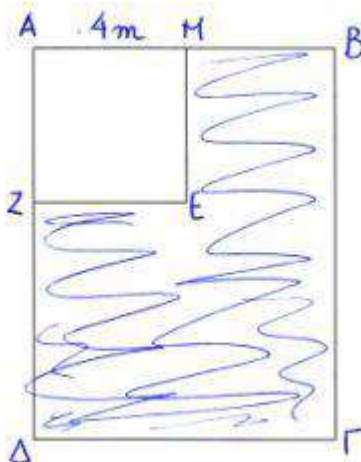
- Α) Το ποσοστό της έκπτωσης.
- Β) Την τιμή μετά την έκπτωση ενός παντελονιού αξίας 80 ευρώ.
- Γ) Πόσο θα πληρώσουμε για ένα πουκάμισο του οποίου η αρχική τιμή είναι 45 ευρώ αν, λόγω ελαττώματος, μας κάνουν επιπλέον έκπτωση 15% ;

ΘΕΜΑ 4^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

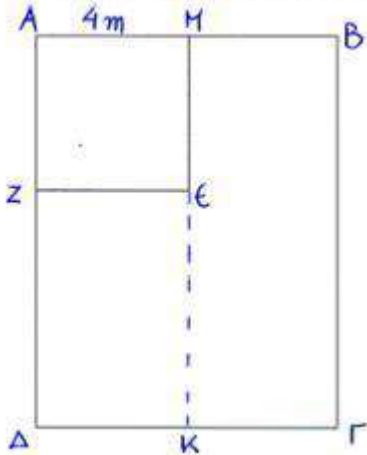
Δίνεται το ορθογώνιο παραλληλόγραμμο ΑΒΓΔ. Στο εσωτερικό του ΑΒΓΔ κατασκευάζουμε το τετράγωνο ΑΜΕΖ, όπου Μ είναι το μέσο της πλευράς ΑΒ και $ΑΜ = 4\text{ m}$.

- i) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του ΑΜΕΖ.
- ii) Το εμβαδόν της γραμμοσκιασμένης επιφάνειας ΜΒΓΔ ισούται με 64m^2 . Να υπολογίσετε την πλευρά ΒΓ.

iii) Θεωρούμε ότι το ορθογώνιο παραλληλόγραμμο $ΑΒΓΔ$ είναι ένα οικόπεδο στο οποίο ο ιδιοκτήτης του θέλει να καλλιεργήσει πατάτες. Ο ιδιοκτήτης χρειάζεται 35 γραμμάρια σπόρο για κάθε τετραγωνικό μέτρο.

Πόσα χρήματα θα πληρώσει για να καλλιεργήσει μόνο την **ορθογώνια επιφάνεια** $ΖΕΚΔ$ του οικοπέδου, αν η τιμή του κιλού είναι 14 ευρώ ;

ΟΝΟΜΑ:
ΕΠΩΝΥΜΟ:

**ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΦΟΙΤΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΡΙ» ΚΑΤΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015**

ΘΕΜΑ 1^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$\begin{aligned}
 A &= \frac{4}{5} + \left[\frac{1}{2} - \left(\frac{6}{8} - \frac{2}{3} \right) \right] \cdot \frac{25}{12} - 4 \cdot \left(\frac{1}{6} + \frac{1}{12} \right) \cdot \left(\frac{14}{8} - \frac{3}{4} \right) \\
 &= \frac{4}{5} + \left[\frac{1}{2} - \left(\frac{\overset{3}{3}}{4} - \frac{\overset{4}{2}}{3} \right) \right] \cdot \frac{12}{25} - 4 \cdot \left(\frac{\overset{2}{1}}{6} + \frac{\overset{1}{1}}{12} \right) \cdot \left(\frac{\overset{7}{7}}{4} - \frac{\overset{3}{3}}{4} \right) = \\
 &= \frac{4}{5} + \left[\frac{1}{2} - \left(\frac{9-8}{12} \right) \right] \cdot \frac{12}{25} - 4 \cdot \left(\frac{2+1}{12} \right) \cdot \frac{4}{4} = \\
 &= \frac{4}{5} + \left(\frac{\overset{6}{1}}{2} - \frac{\overset{1}{1}}{12} \right) \cdot \frac{12}{25} - 4 \cdot \frac{3}{12} \cdot 1 = \\
 &= \frac{4}{5} + \left(\frac{6-1}{12} \right) \cdot \frac{12}{25} - \frac{3}{3} = \\
 &= \frac{4}{5} + \frac{5}{12} \cdot \frac{12}{25} - 1 = \\
 &= \frac{4}{5} + \frac{5}{25} - 1 = \frac{4}{5} + \frac{1}{5} - 1 = \frac{5}{5} - 1 = 1 - 1 = \boxed{0}
 \end{aligned}$$

ΘΕΜΑ 2^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 30

Το τρίγωνο του παρακάτω σχήματος είναι ισοσκελές ($AB=AG$) κι έχει περίμετρο 16cm . Η πλευρά $BΓ = x$ δίνεται σε mm και είναι η λύση της εξίσωσης :

$$x \cdot \left(\frac{1}{5} + \frac{7}{6} \right) = 82$$

α) Να υπολογίσετε την πλευρά $BΓ$.

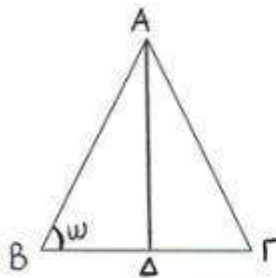
β) Να υπολογίσετε την πλευρά AB .

γ) AD είναι το ύψος του τριγώνου σε cm και ισούται με την παράσταση:

$$AD = 4^2 \cdot [(3^2 - 7) + (3 \cdot 2^3 - 10^2 : 4)] - 12 : 1^{2014}$$

Να βρεθεί το εμβαδόν του τριγώνου $ABΓ$ σε cm^2 .

δ) Η γωνία ω είναι ίση με τα $\frac{3}{5}$ της ορθής. Να υπολογίσετε τη γωνία BAG .

$$a) x \cdot \left(\frac{6}{5} + \frac{7}{6} \right) = 82$$

$$x \cdot \left(\frac{6+35}{30} \right) = 82$$

$$x \cdot \frac{41}{30} = 82$$

$$41 \cdot x = 30 \cdot 82$$

$$x = 30 \cdot 2$$

$$x = 60 \text{ mm} \text{ άρα } \boxed{x = 6 \text{ cm}}$$

$$b) \begin{aligned} AB + AG + BG &= 16 \\ 2 \cdot AB + 6 &= 16 \\ 2 \cdot AB &= 10 \\ \boxed{AB = 5} \end{aligned}$$

$$g) AD = 16 \cdot [(9-7) + (3 \cdot 8 - 100 : 4)] - 12 : 1 =$$

$$= 16 \cdot (2 + 24 - 25) - 12 =$$

$$= 16 \cdot 1 - 12 = \boxed{4 \text{ cm}}$$

$$E = \frac{AD \cdot BG}{2} = \frac{4 \cdot 6}{2} = \boxed{12 \text{ cm}^2}$$

$$d) \omega = \frac{3}{5} \cdot 90^\circ = 3 \cdot 18 = 54$$

$$\hat{BAG} + \hat{\omega} + \hat{\omega} = 180^\circ$$

$$\hat{BAG} = 180^\circ - 108^\circ$$

$$\text{άρα } \boxed{\hat{BAG} = 72^\circ}$$

ΘΕΜΑ 3^ο
ΜΟΝΑΔΕΣ 20

Ένα κατάστημα ένδυσης κάνει την ίδια έκπτωση σε όλα τα είδη του. Έτσι ένα παλτό αξίας 250 ευρώ πωλείται με έκπτωση στην τιμή των 150 ευρώ.

Να βρείτε :

Α) Το ποσοστό της έκπτωσης.

Β) Την τιμή μετά την έκπτωση ενός παντελονιού αξίας 80 ευρώ.

Γ) Πόσο θα πληρώσουμε για ένα πουκάμισο του οποίου η αρχική τιμή είναι 45 ευρώ αν, λόγω ελαττώματος, μας κάνουν επιπλέον έκπτωση 15% ;

Α) Το ποσό της έκπτωσης είναι $250 - 150 = 100$ ευρώ
 άρα $250 \cdot \frac{x}{100} = 100$
 $25 \cdot x = 1000$
 $x = 40$ άρα το ποσοστό της έκπτωσης είναι $\boxed{40\%}$

Β) $80 \cdot \frac{40}{100} = 32$ ευρώ
 συνεπώς η τιμή, μετά την έκπτωση είναι:
 $80 - 32 = \boxed{48}$ ευρώ

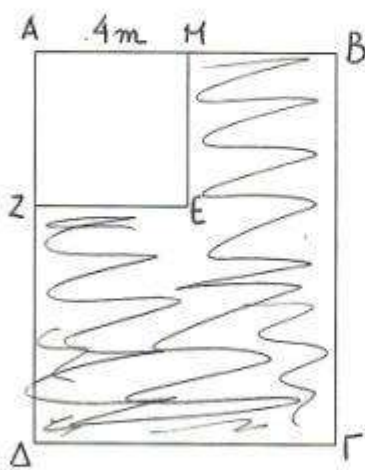
Γ) $45 \cdot \frac{40}{100} = 18$
 άρα με την αρχική έκπτωση, το πουκάμισο πουτίζει:
 $45 - 18 = 27$ ευρώ
 $27 \cdot \frac{15}{100} = 4,05$
 τελικά θα πληρώσουμε: $27 - 4,05 = \boxed{22,95}$

ΘΕΜΑ 4^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Δίνεται το ορθογώνιο παραλληλόγραμμο ΑΒΓΔ. Στο εσωτερικό του ΑΒΓΔ κατασκευάζουμε το τετράγωνο ΑΜΕΖ, όπου Μ είναι το μέσο της πλευράς ΑΒ και ΑΜ = 4 m.

- i) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του ΑΜΕΖ.
- ii) Το εμβαδόν της γραμμοσκιασμένης επιφάνειας ΜΒΓΔ ισούται με 64m². Να υπολογίσετε την πλευρά ΒΓ.

$$i) \epsilon_{\text{AMEZ}} = 4 \cdot 4 = \boxed{16 \text{ m}^2}$$

$$ii) \epsilon_{\text{ABGD}} = \epsilon_{\text{AMEZ}} + \epsilon_{\text{MBGD}} \\ = 16 + 64 = \boxed{80 \text{ m}^2}$$

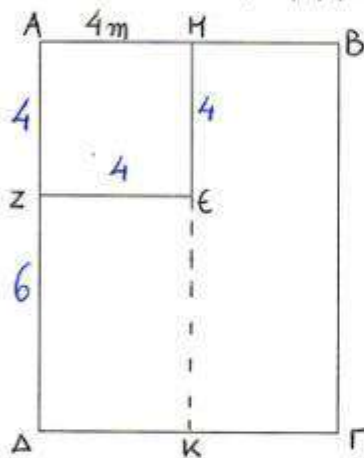
$$\text{άρα } \epsilon_{\text{ABGD}} = \text{AB} \cdot \text{BG} \\ 80 = 8 \cdot \text{BG}$$

$$\boxed{\text{BG} = 10 \text{ m}}$$

$$\left(\text{AB} = 4 + 4 = 8 \text{ m} \right. \\ \left. \text{εφόσον M μέσο της AB} \right)$$

iii) Θεωρούμε ότι το ορθογώνιο παραλληλόγραμμο ΑΒΓΔ είναι ένα οικοπέδο στο οποίο ο ιδιοκτήτης του θέλει να καλλιεργήσει πατάτες. Ο ιδιοκτήτης χρειάζεται 35 γραμμάρια σπόρο για κάθε τετραγωνικό μέτρο.

Πόσα χρήματα θα πληρώσει για να καλλιεργήσει μόνο την ορθογώνια επιφάνεια ΖΕΚΔ του οικοπέδου, αν η τιμή του κίλου είναι 14 ευρώ;

$$AD = BG \text{ άρα } AD = 10 \text{ m}$$

$$\text{επιπλέον } ZD = AD - AZ = 10 - 4$$

$$\text{άρα } \boxed{ZD = 6 \text{ m}}$$

$$E_{ZEK\Delta} = ZE \cdot ZD =$$

$$= 4 \cdot 6 = \boxed{24 \text{ m}^2}$$

Ο ιδιοκτήτης χρειάζεται ετησίως:

$$35 \cdot 24 = 840 \text{ gr}$$

$$\text{δηλ. } 840 : 1000 = \boxed{0,84 \text{ κιλά}}$$

Άρα, ο ιδιοκτήτης θα πληρώσει:

$$0,84 \cdot 14 = \boxed{11,76 \text{ ευρώ}}$$

ΟΝΟΜΑ:
ΕΠΩΝΥΜΟ:

**ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΦΟΙΤΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΡΙ» ΚΑΤΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2015-2016**

ΘΕΜΑ 1^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$\left[\frac{9}{18} - \left(\frac{2}{3} - \frac{3}{5}\right)\right] \div \frac{39}{15} + 3 \cdot \left(\frac{1}{4} + \frac{1}{8}\right) \div \left(\frac{12}{7} - \frac{3}{14}\right) - \frac{3}{4} =$$

ΘΕΜΑ 2^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

A) Να λύσετε την εξίσωση:

$$x \cdot \left(\frac{1}{4} + \frac{3}{10} \right) = 1,1$$

B) Να υπολογίσετε την παράσταση:

$$\frac{1}{2} \cdot 10^x + 2^4 \cdot (4^x + 3^x - 5^3 : 5^1)^{2016} - [2^3 \cdot 2^x - \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{6} \right)^{2015}] =$$

όπου x είναι η λύση του ερωτήματος A).

ΘΕΜΑ 3^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 20

Ένας έμπορος αγόρασε προϊόντα αξίας 3.000 ευρώ. Τα $\frac{4}{5}$ της αξίας των προϊόντων πουλήθηκαν με κέρδος 15% και τα υπόλοιπα πουλήθηκαν με ζημία 5%.
Να βρείτε το τελικό ποσό που κέρδισε ο έμπορος.

ΘΕΜΑ 4^ο**ΜΟΝΑΔΕΣ 30**

Δίνεται το παραλληλόγραμμο ΑΒΓΔ με περίμετρο 26 m και πλευρά ΒΓ=5 m.

Στο εσωτερικό του ΑΒΓΔ κατασκευάζουμε το ορθογώνιο τρίγωνο ΑΔΕ.

Α) Να υπολογίσετε την πλευρά ΑΕ, αν γνωρίζουμε ότι το εμβαδόν του ΑΒΓΔ ισούται με 32 m².

Β) Αν ΔΕ = 3 m, να υπολογίσετε το εμβαδόν του τριγώνου ΑΔΕ.

Γ) Να υπολογίσετε το εμβαδόν της γραμμοσκιασμένης επιφάνειας ΑΒΓΕ.

Δ) Αν η γωνία φ είναι ίση με τα $\frac{7}{3}$ της γωνίας ω, να υπολογίσετε τις γωνίες φ και ω.

ΟΝΟΜΑ:
ΕΠΩΝΥΜΟ:

**ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΦΟΙΤΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΡΙ» ΚΑΤΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2015-2016**

ΘΕΜΑ 1^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$\left[\frac{9}{18} - \left(\frac{2}{3} - \frac{3}{5} \right) \right] \div \frac{39}{15} + 3 \cdot \left(\frac{1}{4} + \frac{1}{8} \right) \div \left(\frac{12}{7} - \frac{3}{14} \right) - \frac{3}{4} =$$

$$\left[\frac{1}{2} - \left(\frac{10-9}{15} \right) \right] \div \frac{13}{5} + 3 \cdot \left(\frac{2+1}{8} \right) \div \left(\frac{24-3}{14} \right) - \frac{3}{4} =$$

$$\left(\frac{15}{2} - \frac{2}{15} \right) \cdot \frac{5}{13} + 3 \cdot \frac{3}{8} \div \frac{21}{14} - \frac{3}{4} =$$

$$\left(\frac{15-2}{30} \right) \cdot \frac{5}{13} + 3 \cdot \frac{3}{8} \cdot \frac{14}{21} - \frac{3}{4} =$$

$$\frac{13}{30} \cdot \frac{5}{13} + 3 \cdot \frac{1}{4} - \frac{3}{4} =$$

$$\frac{2}{6} + \frac{3}{4} - \frac{3}{4} =$$

$$\frac{2+9-9}{12} = \frac{2}{12} = \boxed{\frac{1}{6}}$$

ΘΕΜΑ 2^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Α) Να λύσετε την εξίσωση:

$$x \cdot \left(\frac{5}{4} + \frac{6}{10} \right) = 1,1$$

$$x \cdot \left(\frac{5+6}{20} \right) = 1,1$$

$$x \cdot \frac{11}{20} = 1,1$$

$$11 \cdot x = 22$$

$$x = 2$$

Β) Να υπολογίσετε την παράσταση:

$$\frac{1}{2} \cdot 10^x - 2^4 \cdot (4^x + 3^x - 5^3 : 5^1)^{2016} - \left[2^3 \cdot 2^x - \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{6} \right)^{2015} \right] =$$

όπου x είναι η λύση του ερωτήματος Α).

$$\begin{aligned} & \frac{1}{2} \cdot 10^2 + 2^4 \cdot (4^2 + 3^2 - 125 : 5)^{2016} - \left[2^3 \cdot 2^2 - \left(\frac{3+2+1}{6} \right)^{2015} \right] = \\ & \frac{1}{2} \cdot 100 + 16 \cdot (16 + 9 - 25)^{2016} - \left[8 \cdot 4 - \left(\frac{6}{6} \right)^{2015} \right] = \\ & 50 + 16 \cdot (25 - 25)^{2016} - (32 - 1^{2015}) = \\ & 50 + 16 \cdot 0 - (32 - 1) = \\ & 50 - 31 = \boxed{19} \end{aligned}$$

ΘΕΜΑ 3^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 20

Ένας έμπορος αγόρασε προϊόντα αξίας 3.000 ευρώ. Τα $\frac{4}{5}$ ^{της αξίας} των προϊόντων πουλήθηκαν με κέρδος 15% και τα υπόλοιπα πουλήθηκαν με ζημία 5%.

Να βρείτε το τελικό ποσό που κέρδισε ο έμπορος.

$$\text{Τα } \frac{4}{5} \text{ απιετοιχούν 6€: } \frac{4}{5} \cdot 3000 = 4.600 = \boxed{2.400 \text{ ευρώ}}$$

$$\text{Τα } 2.400 \text{ ευρώ έχουν κέρδος: } 2.400 \cdot \frac{15}{100} = \boxed{360 \text{ ευρώ}}$$

$$3.000 - 2.400 = 600 \text{ ευρώ έχουν ζημία } 5\%$$

$$\text{δηλαδή } 600 \cdot \frac{5}{100} = \boxed{30 \text{ ευρώ}}$$

$$\text{Άρα, ο έμπορος κέρδισε } 360 - 30 = \boxed{330 \text{ ευρώ}}$$

ΘΕΜΑ 4^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Δίνεται το παραλληλόγραμμο ΑΒΓΔ με περίμετρο 26 m και πλευρά ΒΓ=5 m.

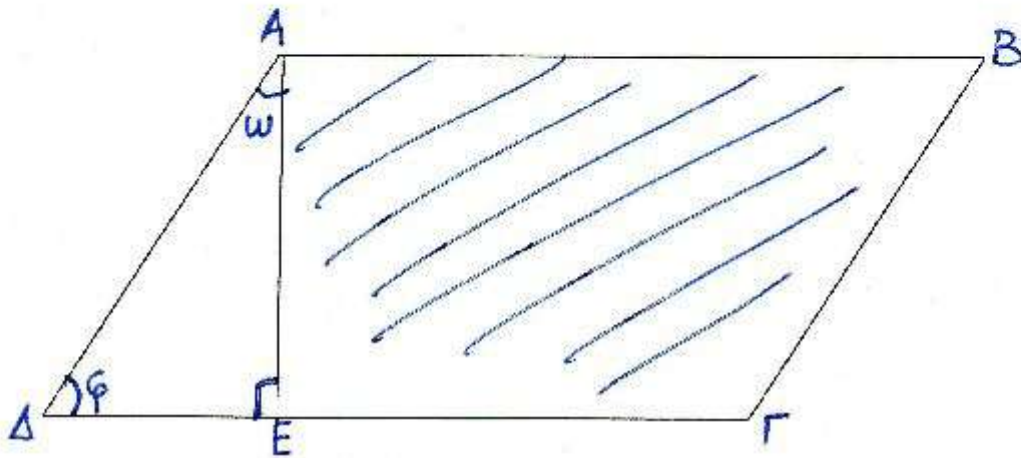
Στο εσωτερικό του ΑΒΓΔ κατασκευάζουμε το ορθογώνιο τρίγωνο ΑΔΕ.

Α) Να υπολογίσετε την πλευρά ΑΕ, αν γνωρίζουμε ότι το εμβαδόν του ΑΒΓΔ ισούται με 32 m².

Β) Αν ΔΕ = 3 m, να υπολογίσετε το εμβαδόν του τριγώνου ΑΔΕ.

Γ) Να υπολογίσετε το εμβαδόν της γραμμοσκιασμένης επιφάνειας ΑΒΓΕ.

Δ) Αν η γωνία φ είναι ίση με τα $\frac{7}{3}$ της γωνίας ω, να υπολογίσετε τις γωνίες φ και ω.

$$\begin{aligned} \text{Α) } AB + BC + CD + DA &= 26 \\ AB + 5 + AB + 5 &= 26 \\ 2 \cdot AB &= 16 \end{aligned}$$

$$AB = 8$$

$$\text{Άρα: } AB = CD = 8$$

$$E_{ABCD} = CD \cdot AE$$

$$32 = 8 \cdot AE$$

$$\boxed{AE} = \frac{32}{8} = \boxed{4\text{m}}$$

$$\text{Β) } E_{ADE} = \frac{DE \cdot AE}{2} = \frac{3 \cdot 4}{2} = 6\text{ m}^2$$

$$\begin{aligned} \text{Γ) } E_{ABGE} &= E_{ABCD} - E_{ADE} = \\ &= 32 - 6 = 26\text{ m}^2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Δ) } \varphi + \omega &= 90^\circ & \frac{10}{3} \omega &= 90 \\ \frac{7}{3} \omega + \omega &= 90 & 10\omega &= 270 \\ \frac{7}{3} \omega + \frac{3}{3} \omega &= 90 & \boxed{\omega} &= \boxed{27^\circ} \\ \text{άρα } \varphi &= 90 - 27 = 63^\circ \end{aligned}$$

ΟΝΟΜΑ:
ΕΠΩΝΥΜΟ:

**ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΦΟΙΤΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΡΙ» ΚΑΤΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2016-2017**

ΘΕΜΑ 1^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$\frac{4}{9} \cdot \left(\frac{1}{5} + \frac{2}{20} \right) \cdot \left(\frac{7}{6} - \frac{1}{3} \right) + \left[\frac{1}{2} - \left(\frac{3}{4} - \frac{2}{3} \right) \right] : \frac{15}{20} - \frac{4}{12}$$

ΘΕΜΑ 2^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Δίνεται το ισοσκελές τρίγωνο $AB\Gamma$, όπου $AB=AG$.

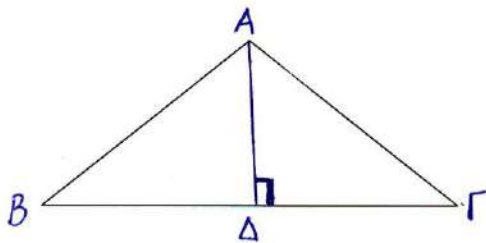
Η περίμετρος του $AB\Gamma$ δίνεται σε cm και ισούται με το αποτέλεσμα της παράστασης :

$$(2016 - 2^1 \cdot 10^3) \cdot 2^2 - (6^3 : 2 - 1^{2016} - 8) : 3^2$$

α) Αν η πλευρά $B\Gamma$ ισούται με 29 cm, να υπολογίσετε την πλευρά AG σε mm.

β) Φέρνουμε το ύψος $A\Delta$. Να υπολογίσετε τη γωνία ΔAG , αν γνωρίζετε ότι η γωνία Γ

ισούται με τα $\frac{3}{5}$ της ορθής.

ΘΕΜΑ 3^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Το υπουργείο Οικονομικών, λόγω της οικονομικής κρίσης, μείωσε κατά 10% τους μισθούς των εργαζομένων που έχουν μηνιαίες απολαβές 1200 ευρώ. Οι εργαζόμενοι διαμαρτυρήθηκαν και ξεκίνησαν απεργία. Το υπουργείο, μετά από μια εβδομάδα, ανακοίνωσε ότι τελικά οι μισθοί θα αυξηθούν κατά 10 %.

Να δικαιολογήσετε (με πράξεις) αν οι εργαζόμενοι έμειναν ικανοποιημένοι από αυτήν την αύξηση ή συνέχισαν την απεργία.

ΘΕΜΑ 4^ο**ΜΟΝΑΔΕΣ 35**

Στο παρακάτω σχήμα έχουμε ένα τραπέζιο ΑΒΓΔ, όπου το ύψος του ΑΔ = x δίνεται σε cm και είναι η λύση της εξίσωσης :

$$x \cdot \left(\frac{5}{6} - \frac{3}{4} \right) = \frac{2}{3}$$

α) Αν το άθροισμα των δύο βάσεων ΑΒ και ΓΔ ισούται με 34cm, να υπολογίσετε το εμβαδόν του ΑΒΓΔ.

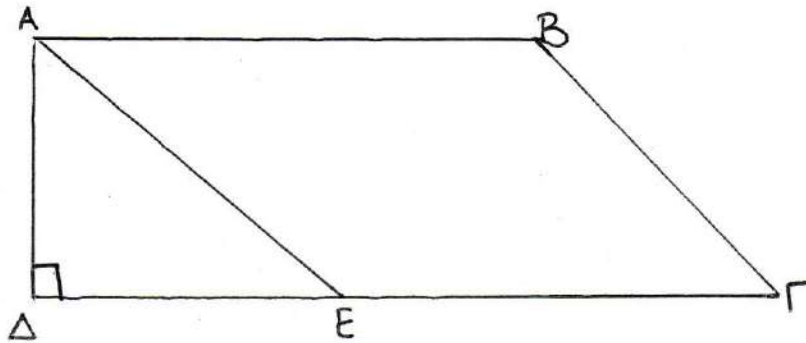
β) Φέρνουμε την ΑΕ η οποία είναι παράλληλη στην ΒΓ

Αν το εμβαδόν του τριγώνου ΑΔΕ ισούται με 24 cm², να υπολογίσετε την πλευρά ΔΕ.

γ) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του παραλληλογράμμου ΑΒΓΕ.

δ) Να υπολογίσετε την πλευρά ΕΓ.

ε) Για τις πλευρές ΑΒ και ΒΓ του παραλληλογράμμου ΑΒΓΕ ισχύουν τα εξής: αν από το τριπλάσιο της πλευράς ΒΓ αφαιρέσουμε το διπλάσιο της πλευράς ΑΒ βρίσκουμε αποτέλεσμα 2. Να υπολογίσετε την πλευρά ΒΓ.

ΟΝΟΜΑ:
ΕΠΩΝΥΜΟ:

**ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΦΟΙΤΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΡΙ» ΚΑΤΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2016-2017**

ΘΕΜΑ 1^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$\frac{4}{9} \cdot \left(\frac{1}{5} + \frac{2}{20}\right) \cdot \left(\frac{7}{6} - \frac{1}{3}\right) + \left[\frac{1}{2} - \left(\frac{3}{4} - \frac{2}{3}\right)\right] : \frac{15}{20} - \frac{4}{12} =$$

$$\frac{4}{9} \cdot \left(\frac{2}{5} + \frac{1}{10}\right) \cdot \left(\frac{7}{6} - \frac{2}{3}\right) + \left[\frac{1}{2} - \left(\frac{3}{4} - \frac{2}{3}\right)\right] : \frac{3}{4} - \frac{1}{3} =$$

$$\frac{4}{9} \cdot \left(\frac{2+1}{10}\right) \cdot \left(\frac{7-2}{6}\right) + \left[\frac{1}{2} - \left(\frac{9-8}{12}\right)\right] : \frac{3}{4} - \frac{1}{3} =$$

$$\frac{4}{9} \cdot \frac{3}{10} \cdot \frac{5}{6} + \left(\frac{6}{2} - \frac{1}{12}\right) \cdot \frac{4}{3} - \frac{1}{3} =$$

$$\frac{4}{9} \cdot \frac{1}{4} + \left(\frac{6-1}{12}\right) \cdot \frac{4}{3} - \frac{1}{3} =$$

$$\frac{1}{9} + \frac{5}{3 \cdot 12} \cdot \frac{4}{3} - \frac{1}{3} =$$

$$\frac{1}{9} + \frac{5}{9} - \frac{1}{3} =$$

$$\frac{2}{3} - \frac{1}{3} = \frac{1}{3} = \boxed{\frac{1}{3}}$$

ΘΕΜΑ 2^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

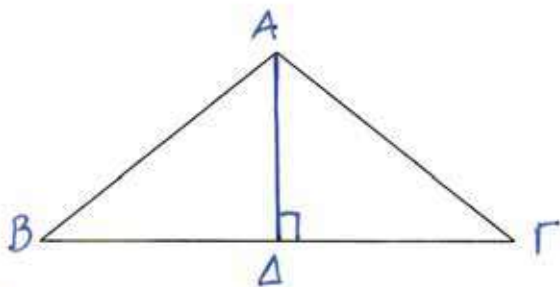
Δίνεται το ισοσκελές τρίγωνο ABΓ, όπου AB=AG.

Η περίμετρος του ABΓ δίνεται σε cm και ισούται με το αποτέλεσμα της παράστασης :

$$(2016 - 2^1 \cdot 10^3) \cdot 2^2 - (6^3 \cdot 2 - 1^{2016} - 8) : 3^2$$

α) Αν η πλευρά BΓ ισούται με 29 cm, να βρείτε την πλευρά AG σε mm.

β) Φέρνουμε το ύψος AD. Να υπολογίσετε τη γωνία ΔAG, αν γνωρίζετε ότι η γωνία Γ ισούται με τα $\frac{3}{5}$ της ορθής.

a)

$$\begin{aligned} & (2016 - 2^1 \cdot 10^3) \cdot 2^2 - (6^3 \cdot 2 - 1^{2016} - 8) : 3^2 = \\ & (2016 - 2 \cdot 1000) \cdot 4 - (216 \cdot 2 - 1 - 8) : 9 = \\ & 16 \cdot 4 - (108 - 1 - 8) : 9 = \\ & 64 - 99 : 9 = 64 - 11 = 53 \text{ cm} \end{aligned}$$

Άρα η περίμετρος ισούται με $\boxed{53 \text{ cm}}$
Αν $AG = x$, τότε:

$$\text{Περίμετρος} = B\Gamma + AG + AB$$

$$53 = 29 + x + x$$

$$53 - 29 = 2 \cdot x$$

$$24 = 2 \cdot x$$

$$\boxed{x = 12 \text{ cm}}$$

δηλαδή $x = 12 \cdot 10 = \boxed{120 \text{ mm}}$

β) $\hat{\Gamma} = \frac{3}{5} \cdot 90^\circ = 3 \cdot 18^\circ = 54^\circ$

Στο τρίγωνο AΔΓ ισχύει:

$$\hat{\Delta A\Gamma} + \hat{\Gamma} + \hat{A\Delta\Gamma} = 180^\circ$$

$$\hat{\Delta A\Gamma} + 54^\circ + 90^\circ = 180^\circ$$

$$\hat{\Delta A\Gamma} = 180^\circ - 144^\circ = \boxed{36^\circ}$$

ΘΕΜΑ 3^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Το υπουργείο Οικονομικών, λόγω της οικονομικής κρίσης, () μείωσε κατά 10% τους μισθούς των εργαζομένων που έχουν μηνιαίες απολαβές 1200 ευρώ. Οι εργαζόμενοι διαμαρτυρήθηκαν και ξεκίνησαν απεργία. Το υπουργείο, μετά από μια εβδομάδα, ανακοίνωσε ότι τελικά οι μισθοί θα αυξηθούν κατά 10%.

Να δικαιολογήσετε (με πράξεις) αν οι εργαζόμενοι έμειναν ικανοποιημένοι από αυτήν την αύξηση ή συνέχισαν την απεργία.

$$1200 \cdot 10\% = 1200 \cdot \frac{10}{100} = 120 \text{ ευρώ}$$

Άρα ο μισθός, μετά τη μείωση, διαμορφώνεται ως εξής:

$$1200 - 120 = 1080 \text{ ευρώ}$$

Με την αύξηση 10%, έχουμε $1080 \cdot \frac{10}{100} = 108 \text{ ευρώ}$

Άρα, ο τελικός μισθός θα είναι: $1080 + 108 = 1188$

Δηλαδή, ο εργαζόμενος από τον αρχικό μισθό

των 1200 ευρώ, χάνει $1200 - 1188 = 12 \text{ ευρώ}$

Άρα, η απεργία εντεχίστηκε!

$$a) x \cdot \left(\frac{5}{6} - \frac{3}{4} \right) = \frac{2}{3}$$

$$x \cdot \left(\frac{10-9}{12} \right) = \frac{2}{3}$$

$$x \cdot \frac{1}{12} = \frac{2}{3}$$

$$3x = 24$$

$$\boxed{x = 8 \text{ cm}}$$

Άρα, το ύψος $AD = 8 \text{ cm}$

$$\text{Έπιπεδίου} = \frac{(AB+ΓΔ) \cdot AD}{2} = \frac{34 \cdot 8}{2} = 34 \cdot 4 = 136 \text{ cm}^2$$

$$b) \text{ Έπιχώρον} = \frac{AD \cdot ΔΕ}{2}$$

$$24 = \frac{8 \cdot ΔΕ}{2}$$

$$24 = 4 \cdot ΔΕ$$

$$\boxed{ΔΕ = 6 \text{ cm}}$$

$$γ) \text{ Εναρμμόν} = \text{Έπιπεδίου} - \text{Έπιχώρον}$$

$$= 136 - 24 = \boxed{112 \text{ cm}^2}$$

$$δ) \text{ Εναρμμόν} = ΕΓ \cdot AD$$

$$112 = ΕΓ \cdot 8$$

$$\boxed{ΕΓ = 14 \text{ cm}}$$

ε) Εφόσον το $ABΓΕ$ είναι παραλληλόγραμμο
οι αντίστοιχες πλευρές του είναι ίσες άρα $AB = ΕΓ = 14 \text{ cm}$

$$\text{16 χύει: } 3 \cdot ΒΓ - 2 \cdot AB = 2$$

$$3 \cdot ΒΓ - 2 \cdot 14 = 2$$

$$3 \cdot ΒΓ + 28 = 2$$

$$3 \cdot ΒΓ = 30$$

$$\boxed{ΒΓ = 10 \text{ cm}}$$

ΟΝΟΜΑ:
ΕΠΩΝΥΜΟ:

**ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΦΟΙΤΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΡΙ» ΚΑΤΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2017-2018**

ΘΕΜΑ 1^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$\frac{6}{8} - 3 \cdot \left(\frac{3}{12} + \frac{1}{8}\right) \div \left(\frac{12}{7} - \frac{3}{14}\right) + \left[\frac{1}{2} - \left(\frac{2}{3} - \frac{3}{5}\right)\right] \div \frac{13}{15} =$$

ΘΕΜΑ 2^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Δίνονται οι παραστάσεις :

$$A = \frac{1}{2} + \frac{2}{3} + \frac{3}{4} + \frac{4}{5} + \frac{5}{6} \quad \text{και} \quad B = \frac{3}{2} + \frac{4}{3} + \frac{5}{4} + \frac{6}{5} + \frac{7}{6}$$

α) Να υπολογίσετε το άθροισμα $A + B$

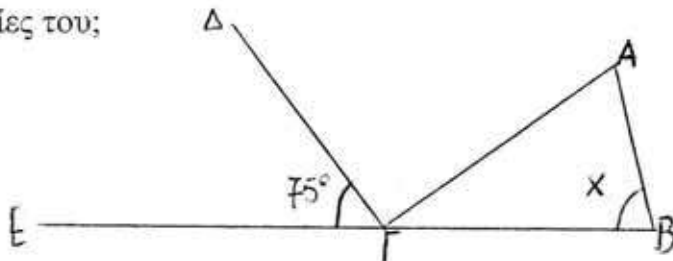
β) Να δείξετε με πράξεις ότι η εξίσωση

$$\left(\frac{10}{3} : \frac{5}{6}\right) \cdot x = 48 \cdot (A + B) \quad , \quad \text{έχει λύση } x = 120 \quad .$$

γ) Στο παρακάτω σχήμα η $\Gamma\Delta$ είναι διχοτόμος της γωνίας $\widehat{A\Gamma E}$, η γωνία $\widehat{E\Gamma\Delta} = 75^\circ$ και η γωνία $\widehat{A\Gamma B} = x$, όπου x είναι η λύση της εξίσωσης του β) ερωτήματος.

i) Να υπολογίσετε τις γωνίες $\widehat{A\Gamma\Delta}$, $\widehat{A\Gamma B}$, $\widehat{A\Gamma B}$.

ii) Ποιο είναι το είδος του τριγώνου $\triangle AB\Gamma$ ως προς τις πλευρές του και ποιο ως προς τις γωνίες του;

ΘΕΜΑ 3^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Ένας οινοπώλης αγόρασε 500Kg κρασί προς 1,3 ευρώ το κιλό. Αφού πρόσθεσε νερό το πούλησε προς 1,6 ευρώ το κιλό και κέρδισε 240 ευρώ.

A) Να υπολογίσετε το αρχικό κόστος αγοράς του κρασιού.

B) Να υπολογίσετε το συνολικό ποσό που εισέπραξε μετά την πώληση.

Γ) Να υπολογίσετε πόσα κιλά νερό προστέθηκαν στην αρχική ποσότητα κρασιού.

ΘΕΜΑ 4^ο**ΜΟΝΑΔΕΣ 35**

Ένας πατέρας έχει ένα αγρόκτημα σχήματος τραπεζίου με βάση $AB = 100 \text{ m}$, $ΓΔ = 300 \text{ m}$ και ύψος AZ (σε m) το οποίο ισούται με την παράσταση:

$$AZ = (4^2 - 2^4)5^{2017} + 5 \cdot 2^3 \cdot (7-5)$$

Αποφασίζει να το μοιράσει στα τρία παιδιά του ως εξής :Το 1^ο παιδί θα πάρει την επιφάνεια $AΔB$, το 2^ο παιδί θα πάρει την επιφάνεια $ΔBE$ και το 3^ο παιδί θα πάρει την επιφάνεια $BEΓ$.

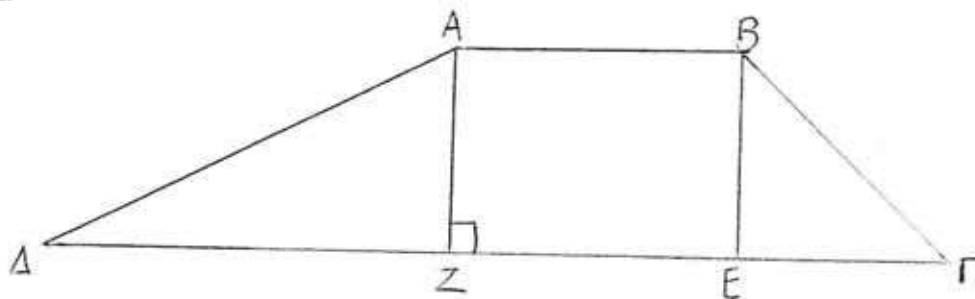
α) Να βρείτε το εμβαδόν του αγροκτήματος.

β) Να βρείτε το εμβαδόν της επιφάνειας που θα πάρουν το 2^ο και 3^ο παιδί μαζί.

γ) Να βρείτε το εμβαδόν της επιφάνειας $AΔB$.

δ) Αν το 2^ο παιδί πάρει τα $\frac{2}{5}$ του αγροκτήματος, να υπολογίσετε πόσα m^2 αντιστοιχούν στο 2^ο παιδί.

ε) Να υπολογίσετε το ποσοστό της επιφάνειας του αγροκτήματος που θα πάρει το 3^ο παιδί.

ΟΝΟΜΑ:
ΕΠΩΝΥΜΟ:

**ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΦΟΙΤΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΡΙ» ΚΑΤΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2017-2018**

ΘΕΜΑ 1^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$\frac{6}{8} - 3 \cdot \left(\frac{3}{12} + \frac{1}{8} \right) \div \left(\frac{12}{7} - \frac{3}{14} \right) + \left[\frac{1}{2} - \left(\frac{2}{3} - \frac{3}{5} \right) \right] \div \frac{13}{15} =$$

$$\frac{3}{4} - 3 \cdot \left(\frac{2+1}{8} \right) \div \left(\frac{24-3}{14} \right) + \left[\frac{1}{2} - \left(\frac{10-9}{15} \right) \right] \div \frac{13}{15} =$$

$$\frac{3}{4} - 3 \cdot \frac{3}{8} \div \frac{21}{14} + \left(\frac{15}{2} - \frac{1}{15} \right) \cdot \frac{15}{13} =$$

$$\frac{3}{4} - 3 \cdot \frac{3}{8} \cdot \frac{14^2}{21 \cdot 3} + \left(\frac{15-2}{30} \right) \cdot \frac{15}{13} =$$

$$\frac{3}{4} - \frac{3}{4} + \frac{13}{2 \cdot 30} \cdot \frac{15}{13} = \frac{1}{2}$$

ΘΕΜΑ 2^ο
ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Δίνονται οι παραστάσεις :

$$A = \frac{1}{2} + \frac{2}{3} + \frac{3}{4} + \frac{4}{5} + \frac{5}{6} \quad \text{και} \quad B = \frac{3}{2} + \frac{4}{3} + \frac{5}{4} + \frac{6}{5} + \frac{7}{6}$$

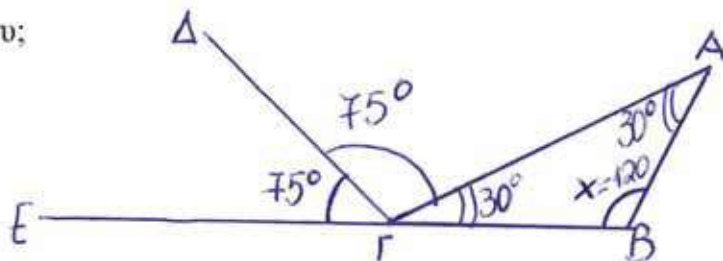
 α) Να υπολογίσετε το άθροισμα $A + B$

β) Να δείξετε με πράξεις ότι η εξίσωση

$$\left(\frac{10}{3} : \frac{5}{6}\right) \cdot x = 48 \cdot (A + B), \quad \text{έχει λύση } x = 120.$$

 γ) Στο παρακάτω σχήμα η $\Gamma\Delta$ είναι διχοτόμος της γωνίας ΑΓΕ , η γωνία $\text{ΕΓΔ} = 75^\circ$ και η γωνία $\text{ΑΒΓ} = x$, όπου x είναι η λύση της εξίσωσης του β) ερωτήματος.

 i) Να υπολογίσετε τις γωνίες ΑΓΔ , ΑΒΓ , ΑΓΒ .

 ii) Ποιο είναι το είδος του τριγώνου ΑΒΓ ως προς τις πλευρές του και ποιο ως προς τις γωνίες του;

*Είναι ένα
αμβλυγώνιο και
ισοσκελές
τριγώνο*

$$\begin{aligned} \text{α)} \quad A + B &= \frac{1}{2} + \frac{2}{3} + \frac{3}{4} + \frac{4}{5} + \frac{5}{6} + \frac{3}{2} + \frac{4}{3} + \frac{5}{4} + \frac{6}{5} + \frac{7}{6} = \\ &= \frac{1}{2} + \frac{3}{2} + \frac{2}{3} + \frac{4}{3} + \frac{3}{4} + \frac{5}{4} + \frac{4}{5} + \frac{6}{5} + \frac{5}{6} + \frac{7}{6} = \\ &= 2 + 2 + 2 + 2 + 2 = \mathbf{10} \end{aligned}$$

$$\text{β)} \quad \left(\frac{10}{3} : \frac{5}{6}\right) \cdot x = 48 \cdot 10$$

$$4x = 480$$

$$x = 120$$

ΘΕΜΑ 3^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Ένας οινοπώλης αγόρασε 500Kg κρασί προς 1,3 ευρώ το κιλό. Αφού πρόσθεσε νερό το πούλησε προς 1,6 ευρώ το κιλό και κέρδισε 240 ευρώ.

A) Να υπολογίσετε το αρχικό κόστος αγοράς του κρασιού.

B) Να υπολογίσετε το συνολικό ποσό που εισέπραξε μετά την πώληση.

Γ) Να υπολογίσετε πόσα κιλά νερό προστέθηκαν στην αρχική ποσότητα κρασιού.

A) αρχικό κόστος: $500 \cdot 1,3 = 650$ ευρώ

B) συνολικό ποσό: $650 + 240 = 890$ ευρώ

Γ) $890 : 1,6 = 556,25$ Kg

Άρα το νερό που προστέθηκε
είναι $556,25 - 500 = 56,25$ Kg

ΘΕΜΑ 4^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 35

Ένας πατέρας έχει ένα αγρόκτημα σχήματος τραπεζίου με βάση $AB = 100 \text{ m}$, $\Gamma\Delta = 300 \text{ m}$ και ύψος AZ (σε m) το οποίο ισούται με την παράσταση:

$$AZ = (4^2 - 2^4) \cdot 5^{2017} + 5 \cdot 2^3 \cdot (7-5)$$

Αποφασίζει να το μοιράσει στα τρία παιδιά του ως εξής :Το 1^ο παιδί θα πάρει την επιφάνεια $A\Delta B$, το 2^ο παιδί θα πάρει την επιφάνεια $\Delta B E$ και το 3^ο παιδί θα πάρει την επιφάνεια $B E \Gamma$.

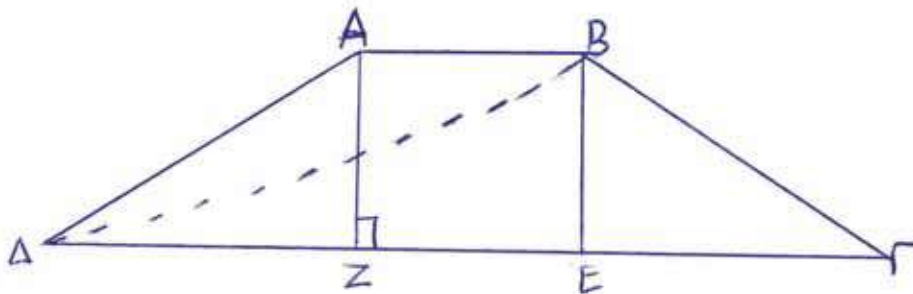
α) Να βρείτε το εμβαδόν του αγροκτήματος.

β) Να βρείτε το εμβαδόν της επιφάνειας που θα πάρουν το 2^ο και 3^ο παιδί μαζί.

γ) Να βρείτε το εμβαδόν της επιφάνειας $A\Delta B$.

δ) Αν το 2^ο παιδί πάρει τα $\frac{2}{5}$ του αγροκτήματος, να υπολογίσετε πόσα m^2 αντιστοιχούν στο 2^ο παιδί.

ε) Να υπολογίσετε το ποσοστό της επιφάνειας του αγροκτήματος που θα πάρει το 3^ο παιδί.

$$AZ = (16 - 16) \cdot 5^{2017} + 5 \cdot 8 \cdot 2 = 0 \cdot 5^{2017} + 80 = 80 \text{ m} = BE$$

$$a) \mathcal{F} = \frac{(B+b) \cdot h}{2} = \frac{(\Gamma\Delta + AB) \cdot AZ}{2} = \frac{(300 + 100) \cdot 80}{2} = 16.000 \text{ m}^2$$

β) Το 2^ο & 3^ο παιδί μαζί θα πάρουν την τριγωνική επιφάνεια $\Delta B \Gamma$, άρα:

$$\mathcal{F}_{\Delta B \Gamma} = \frac{b \cdot h}{2} = \frac{\Gamma\Delta \cdot BE}{2} = \frac{300 \cdot 80}{2} = 12.000 \text{ m}^2$$

$$γ) \mathcal{F}_{A\Delta B} = \mathcal{F}_{AB\Gamma\Delta} - \mathcal{F}_{\Delta B \Gamma} = 16.000 - 12.000 = 4.000 \text{ m}^2$$

$$δ) \frac{2}{5} \cdot 16.000 = 6.400 \text{ m}^2 \text{ άρα } \mathcal{F}_{B E \Gamma} = 12.000 - 6.400 = 5600 \text{ m}^2$$

$$\frac{5600}{16.000} = 0,35 = 35\%$$

ΟΝΟΜΑ:

ΕΠΩΝΥΜΟ:

**ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΦΟΙΤΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΡΙ» ΚΑΤΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2018-2019**

ΘΕΜΑ 1^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$\left[\frac{4}{8} - \left(\frac{3}{4} - \frac{6}{9} \right) \right] : \frac{7}{12} - \frac{2}{7} + \left(\frac{7}{4} - \frac{6}{8} \right) \cdot \left(\frac{2}{10} + \frac{1}{15} \right) \cdot \frac{15}{7} =$$

ΘΕΜΑ 2^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Δίνονται οι γωνίες ω , φ και θ οι οποίες εκφράζονται με τις παραστάσεις :

$$\omega = 3^2 \cdot (2 \cdot 2^2 - 5) - 64 : (11 - 3) + 1^{2018}$$

$$\varphi = 5 \cdot (4^2 - 2^4)^{2019} + 5 \cdot 3 \cdot (7-5)$$

$$\theta = (3^2 + 1^5)^2 - 5^2 + 5 \cdot 3^2$$

α) Να υπολογίσετε τις γωνίες ω , φ και θ .

β) Θα μπορούσαν οι γωνίες ω , φ και θ να αποτελούν τις τρεις γωνίες ενός τριγώνου;

Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

ΘΕΜΑ 3^ο

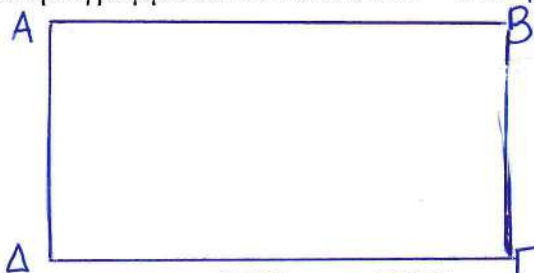
ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Ένας έμπορος αγόρασε ποτήρια προς 0,75 ευρώ το ένα. Κατά τη μεταφορά έσπασαν 12 ποτήρια και αφού ο έμπορος πούλησε όσα του έμειναν προς 0,90 ευρώ το ένα, διαπίστωσε ότι συγκέντρωσε και πάλι το ποσό που είχε πληρώσει αρχικά για την αγορά των ποτηριών. Να βρείτε πόσα ποτήρια αγόρασε.

ΘΕΜΑ 4^ο

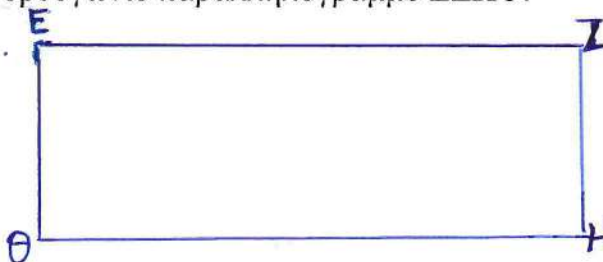
ΜΟΝΑΔΕΣ 35

Δίνεται το ορθογώνιο παραλληλόγραμμο ΑΒΓΔ όπου ΑΒ = 6 m και ΒΓ = 4 m.

α) Να υπολογίσετε την περίμετρο και το εμβαδόν του ΑΒΓΔ.

Στη συνέχεια αυξάνοντας την πλευρά ΑΒ κατά 20% και μειώνοντας την πλευρά ΒΓ κατά 5% κατασκευάζουμε το ορθογώνιο παραλληλόγραμμο ΕΖΗΘ.

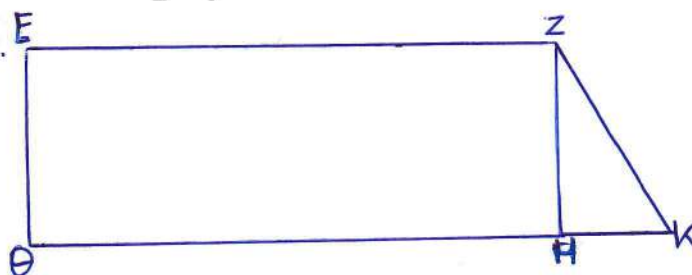
β) Να υπολογίσετε την περίμετρο του ΕΖΗΘ και να δείξετε ότι ισούται με 22 m.

γ) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του ΕΖΗΘ.

δ) Να υπολογίσετε πόσο επί τοις εκατό αυξήθηκε η περίμετρος του ΑΒΓΔ σε σχέση με την περίμετρο του ΕΖΗΘ..

Προεκτείνουμε την πλευρά ΘΗ και κατασκευάζουμε το τραπέζιο ΕΖΚΘ, όπου η πλευρά ΘΚ ισούται με τη λύση της εξίσωσης :

$$x \cdot \left(\frac{3}{2} - \frac{7}{5} \right) = 0,9$$

ε) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του τριγώνου ΖΗΚ.

στ) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του τραπεζίου ΕΖΚΘ.

ΟΝΟΜΑ:

ΕΠΩΝΥΜΟ:

**ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΦΟΙΤΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΡΙ» ΚΑΤΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2018-2019**

ΘΕΜΑ 1^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$\left[\frac{4}{8} - \left(\frac{3}{4} - \frac{6}{9} \right) \right] : \frac{7}{12} - \frac{2}{7} + \left(\frac{7}{4} - \frac{6}{8} \right) \cdot \left(\frac{2}{10} + \frac{1}{15} \right) \cdot \frac{15}{7} =$$

$$\left[\frac{1}{2} - \left(\frac{3}{4} - \frac{2}{3} \right) \right] : \frac{7}{12} - \frac{2}{7} + \left(\frac{7}{4} - \frac{3}{4} \right) \cdot \left(\frac{3}{5} + \frac{1}{15} \right) \cdot \frac{15}{7} =$$

$$\left(\frac{1}{2} - \frac{1}{12} \right) \cdot \frac{12}{7} - \frac{2}{7} + \frac{4}{4} \cdot \left(\frac{3+1}{15} \right) \cdot \frac{15}{7} =$$

$$\frac{5}{12} \cdot \frac{12}{7} - \frac{2}{7} + \frac{4}{15} \cdot \frac{15}{7} =$$

$$\frac{5}{7} - \frac{2}{7} + \frac{4}{7} = \frac{3}{7} + \frac{4}{7} = \frac{7}{7} = \boxed{1}$$

ΘΕΜΑ 2^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Δίνονται οι γωνίες ω , φ και θ οι οποίες εκφράζονται με τις παραστάσεις :

$$\omega = 3^2 \cdot (2 \cdot 2^2 - 5) - 64 : (11 - 3) + 1^{2018}$$

$$\varphi = 5 \cdot (4^2 - 2^4)^{2019} + 5 \cdot 3 \cdot (7 - 5)$$

$$\theta = (3^2 + 1^5)^2 - 5^2 + 5 \cdot 3^2$$

α) Να υπολογίσετε τις γωνίες ω , φ και θ .

β) Θα μπορούσαν οι γωνίες ω , φ και θ να αποτελούν τις τρεις γωνίες ενός τριγώνου;

Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

a)

$$\omega = 9 \cdot (2 \cdot 4 - 5) - 64 : 8 + 1 =$$

$$9 \cdot 3 - 8 + 1 = 27 - 8 + 1 = \boxed{20^\circ}$$

$$\varphi = 5 \cdot (16 - 16)^{2019} + 15 \cdot 2 = 5 \cdot 0^{2019} + 30 = 30^\circ$$

$$\begin{aligned} \theta &= (9 + 1)^2 - 25 + 5 \cdot 9 = 10^2 - 25 + 45 = \\ &= 100 - 25 + 45 = 120^\circ \end{aligned}$$

β) Δεν μπορούν να αποτεθούν γωνίες ενός τριγώνου γιατί $\hat{\omega} + \hat{\varphi} + \hat{\theta} = 20^\circ + 30^\circ + 120^\circ = 170^\circ$
Το άθροισμα των γωνιών ενός τριγώνου είναι 180° .

ΘΕΜΑ 3^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Ένας έμπορος αγόρασε ποτήρια προς 0,75 ευρώ το ένα. Κατά τη μεταφορά έσπασαν 12 ποτήρια και αφού ο έμπορος πούλησε όσα του έμειναν προς 0,90 ευρώ το ένα, διαπίστωσε ότι συγκέντρωσε και πάλι το ποσό που είχε πληρώσει αρχικά για την αγορά των ποτηριών. Να βρείτε πόσα ποτήρια αγόρασε.

Έστω ότι ο έμπορος αγόρασε x ποτήρια, άρα αρχικά πλήρωσε $0,75 \cdot x$
Εφόσον έσπασαν 12 ποτήρια, ο έμπορος πούλησε $x - 12$ ποτήρια και εισέπραξε $(x - 12) \cdot 0,90$

Συνεπώς

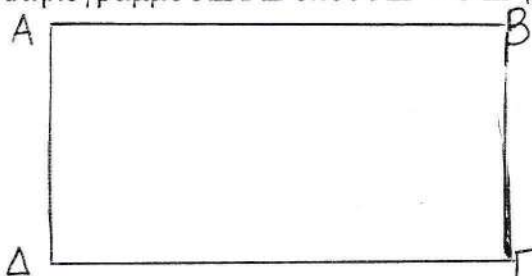
$$0,75 \cdot x = (x - 12) \cdot 0,90$$
$$0,75 \cdot x = 0,90x - 10,8$$
$$10,8 = 0,90x - 0,75x$$
$$10,8 = 0,15x$$

$$\boxed{72 = x}$$

ΘΕΜΑ 4^ο

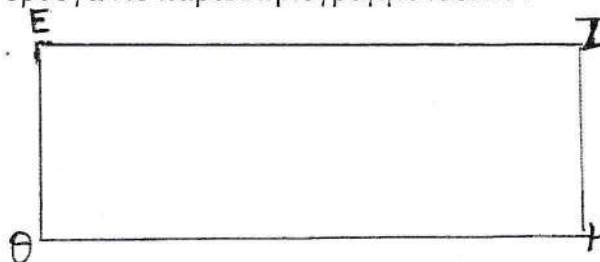
ΜΟΝΑΔΕΣ 35

Δίνεται το ορθογώνιο παραλληλόγραμμο ΑΒΓΔ όπου $AB = 6 \text{ m}$ και $BΓ = 4 \text{ m}$.

α) Να υπολογίσετε την περίμετρο και το εμβαδόν του ΑΒΓΔ.

Στη συνέχεια αυξάνοντας την πλευρά ΑΒ κατά 20% και μειώνοντας την πλευρά ΒΓ κατά 5% κατασκευάζουμε το ορθογώνιο παραλληλόγραμμο ΕΖΗΘ.

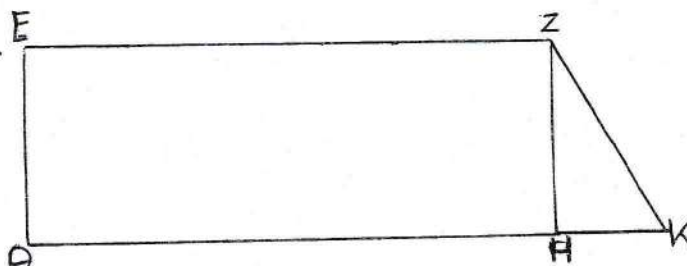
β) Να υπολογίσετε την περίμετρο του ΕΖΗΘ και να δείξετε ότι ισούται με 22 m.

γ) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του ΕΖΗΘ.

δ) Να υπολογίσετε πόσο επί τοις εκατό αυξήθηκε η περίμετρος του ΑΒΓΔ σε σχέση με την περίμετρο του ΕΖΗΘ..

Προεκτείνουμε την πλευρά ΘΗ και κατασκευάζουμε το τραπέζιο ΕΖΚΘ, όπου η πλευρά ΘΚ ισούται με τη λύση της εξίσωσης :

$$x \cdot \left(\frac{3}{2} - \frac{7}{5} \right) = 0,9$$

δ) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του τριγώνου ΖΗΚ.

ε) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του τραapeζίου ΕΖΚΘ.

$$α) \text{ Περὶμετρος } \eta = 2 \cdot AB + 2 \cdot B\Gamma = 2 \cdot 6 + 2 \cdot 4 = 12 + 8 = 20 \text{ m}$$

$$E = AB \cdot B\Gamma = 6 \cdot 4 = 24 \text{ m}^2$$

$$β) 6 \cdot 20\% = 6 \cdot \frac{20}{100} = 1,2$$

$$\text{Άρα } EZ = 6 + 1,2 = 7,2 \text{ m}$$

$$4 \cdot 5\% = 4 \cdot \frac{5}{100} = 0,2$$

$$\text{Άρα } ZH = 4 - 0,2 = 3,8 \text{ m}$$

$$\eta' = 2 \cdot EZ + 2 \cdot ZH = 2 \cdot 7,2 + 2 \cdot 3,8 =$$

$$14,4 + 7,6 = 22 \text{ m}$$

$$δ) E' = EZ \cdot ZH = 7,2 \cdot 3,8 = 27,36 \text{ m}^2$$

$$ε) \eta' - \eta = 22 - 20 = 2 \text{ m} \quad \text{άρα } \frac{20 \cdot 10}{100} = 2$$

Αύξηση 10%

$$e) x \cdot \left(\frac{3}{2} - \frac{7}{5} \right) = 0,9$$

$$x \cdot \left(\frac{15-14}{10} \right) = 0,9$$

$$x \cdot \frac{1}{10} = 0,9$$

$$x = 9 \text{ m} \quad \text{apa} \quad \theta K = 9 \text{ m}$$

$$\text{Jumlah:} \quad HK = \theta K - \theta H = 9 - 7,2 = 1,8 \text{ m}$$

$$F_{ZHK} = \frac{HK \cdot ZH}{2} = \frac{1,8 \cdot 3,8}{2} = 3,42 \text{ m}^2$$

$$F_{ZK\theta} = F_{ZHK} + F_{ZHO} = 3,42 + 27,36 = 30,78 \text{ m}^2$$

$$\begin{aligned} m) F_{ZK\theta} &= \frac{(B+b) \cdot v}{2} = \frac{(eZ + \theta K) \cdot ZH}{2} = \\ &= \frac{(7,2 + 9) \cdot 3,8}{2} = 30,78 \text{ m}^2 \end{aligned}$$

ΟΝΟΜΑ:

ΕΠΩΝΥΜΟ:

**ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΦΟΙΤΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΡΙ» ΚΑΤΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2019-2020**

ΘΕΜΑ 1^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$\left[\frac{1}{2} - \left(\frac{4}{6} - \frac{3}{5}\right)\right] \cdot \frac{15}{13} + \frac{6}{8} - \frac{1}{16} \cdot \left(\frac{12}{7} - \frac{3}{14}\right) \div \left(\frac{1}{4} + \frac{2}{16}\right) =$$

ΘΕΜΑ 2^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Μία παρέα φιλάθλων μετά τον αγώνα κυπέλλου ΠΑΟΚ-ΑΕΚ αποφάσισαν να γιορτάσουν σε ένα εστιατόριο τη νίκη της ομάδας τους . Στην παρέα υπήρχαν 5 παιδιά περισσότερα από τους γονείς. Κάθε γονιός πλήρωσε 20 ευρώ και κάθε παιδί πλήρωσε το μισό αυτού του ποσού. Το σύνολο του λογαριασμού ήταν 650 ευρώ.

Να βρείτε πόσοι γονείς και πόσα παιδιά συμμετείχαν στη γιορτή.

ΘΕΜΑ 3^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Ένας φοιτητής αγόρασε ένα tablet αρχικής τιμής 240 ευρώ με έκπτωση 15%.

α) Να βρείτε το ποσό της έκπτωσης.

β) Να βρείτε ποια είναι η τιμή του tablet μετά την έκπτωση.

γ) Αν για την αγορά του tablet έδωσε τα $\frac{3}{4}$ των χρημάτων του, να βρείτε πόσα χρήματα είχε μαζί του.

δ) Να βρείτε πόσα χρήματα του περίσσεψαν μετά την αγορά του tablet.

ε) Τι ποσοστό των αρχικών χρημάτων του αποτελούν τα χρήματα που του περίσσεψαν;

ΘΕΜΑ 4^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 35

Δίνεται το τραπέζιο ΑΒΓΕ στο οποίο περιέχεται το ισοσκελές τρίγωνο ΒΔΓ (ΒΔ=ΔΓ).

α) Να υπολογίσετε τη γωνία ΒΔΓ η οποία ισούται με την παράσταση :

$$(3^3+3)(4^2-14) + (2^4-1^5) \cdot 2^1$$

β) Να υπολογίσετε τη γωνία ΔΓΒ.

γ) Να υπολογίσετε την πλευρά ΔΓ η οποία ισούται με τη λύση της εξίσωσης :

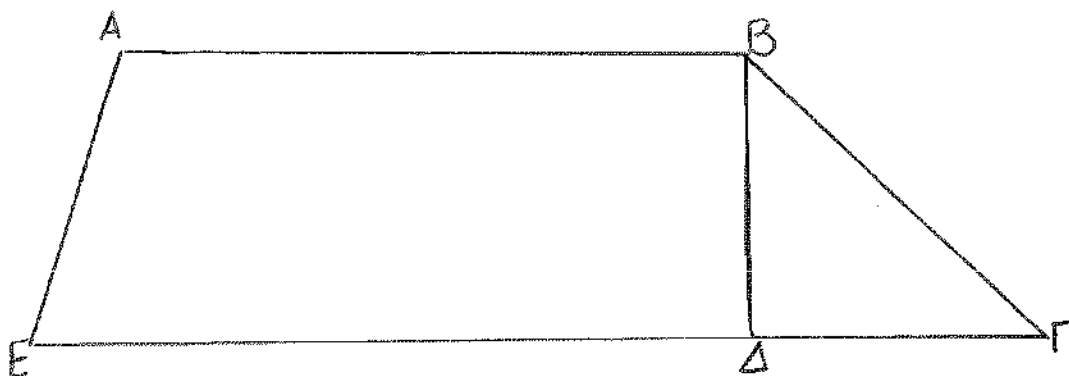
$$x \cdot \left(0,7 - \frac{3}{5}\right) = \frac{8}{20}$$

δ) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του τριγώνου ΒΔΓ.

ε) Αν η πλευρά ΕΔ ισούται με τα $\frac{7}{4}$ της ΔΓ και ΑΒ = 6 cm, να υπολογίσετε το

εμβαδόν του τραπέζιου ΑΒΓΕ.

στ) Αν η περίμετρος του ΑΒΔΕ ισούται με 22 cm, να υπολογίσετε την πλευρά ΑΕ.

ΟΝΟΜΑ:

ΕΠΩΝΥΜΟ:

**ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΗΓΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΦΟΙΤΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΡΙ» ΚΑΤΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2019-2020**

ΘΕΜΑ 1^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$\left[\frac{1}{2} - \left(\frac{4}{6} - \frac{3}{5} \right) \right] \cdot \frac{15}{13} + \frac{6}{8} - \frac{1}{16} \cdot \left(\frac{12}{7} - \frac{3}{14} \right) \div \left(\frac{1}{4} + \frac{2}{16} \right) =$$

$$\left[\frac{1}{2} - \left(\frac{5}{3} - \frac{3}{5} \right) \right] \cdot \frac{15}{13} + \frac{3}{4} - \frac{1}{16} \left(\frac{24-3}{14} \right) : \left(\frac{4+2}{16} \right) =$$

$$\left[\frac{1}{2} - \left(\frac{10-9}{15} \right) \right] \cdot \frac{15}{13} + \frac{3}{4} - \frac{1}{16} \cdot \frac{21}{14} : \frac{6}{16} =$$

$$\left(\frac{1}{2} - \frac{1}{15} \right) \cdot \frac{15}{13} + \frac{3}{4} - \frac{1}{16} \cdot \frac{21 \cdot 3}{14 \cdot 2} \cdot \frac{16}{6 \cdot 2} =$$

$$= \frac{15-2}{30} \cdot \frac{15}{13} + \frac{3}{4} - \frac{1}{4} =$$

$$= \frac{13}{30} \cdot \frac{15}{13} + \frac{3}{4} - \frac{1}{4} = \frac{1}{2} + \frac{3}{4} - \frac{1}{4} = \boxed{1}$$

ΘΕΜΑ 2^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Μία παρέα φιλάθλων μετά τον αγώνα κυπέλλου ΠΑΟΚ-ΑΕΚ αποφάσισαν να γιορτάσουν σε ένα εστιατόριο τη νίκη της ομάδας τους. Στην παρέα υπήρχαν 5 παιδιά περισσότερα από τους γονείς. Κάθε γονιός πλήρωσε 20 ευρώ και κάθε παιδί πλήρωσε το μισό αυτού του ποσού. Το σύνολο του λογαριασμού ήταν 650 ευρώ.

Να βρείτε πόσοι γονείς και πόσα παιδιά συμμετείχαν στη γιορτή.

$$\begin{aligned}x &\rightarrow \text{οι γονείς} \quad \text{άρα η πληρωσα} \quad 20 \cdot x \\x + 5 &\rightarrow \text{τα παιδιά} \quad \text{άρα η πληρωσα} \quad (x + 5) \cdot 10\end{aligned}$$

$$\text{Συνολικά η πληρωσα:} \quad 20 \cdot x + (x + 5) \cdot 10 = 650$$

$$20x + 10x + 50 = 650$$

$$30x = 600$$

$$x = 20, \text{ οι γονείς}$$

$$\text{άρα } x + 5 = 20 + 5 = 25, \text{ τα παιδιά}$$

ΘΕΜΑ 3^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Ένας φοιτητής αγόρασε ένα tablet αρχικής τιμής 240 ευρώ με έκπτωση 15%.

α) Να βρείτε το ποσό της έκπτωσης.

β) Να βρείτε ποια είναι η τιμή του tablet μετά την έκπτωση.

γ) Αν για την αγορά του tablet έδωσε τα $\frac{3}{4}$ των χρημάτων του, να βρείτε πόσα χρήματα είχε μαζί του.

δ) Να βρείτε πόσα χρήματα του περίσσεψαν μετά την αγορά του tablet.

ε) Τι ποσοστό των αρχικών χρημάτων του αποτελούν τα χρήματα που του περίσσεψαν;

α) Ποσό της έκπτωσης: $240 \cdot \frac{15}{100} = 36$ ευρώ

β) Τιμή του tablet μετά την έκπτωση:
 $240 - 36 = 204$ ευρώ

γ) $\frac{3}{4} \rightarrow 204$ άρα τα $\frac{4}{4}$:
 $3x = 4 \cdot 204$
 $3x = 816$
 $x = 272$ ευρώ

δ) $272 - 204 = 68$ ευρώ του περίσσεψαν

ε) $272e \rightarrow$ είναι το 100%
 $68e$ θα είναι $\frac{68 \cdot 100}{272} = 25\%$

ΘΕΜΑ 4^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 35

Δίνεται το τραπέζιο ABΓE στο οποίο περιέχεται το ισοσκελές τρίγωνο ΒΔΓ (ΒΔ=ΔΓ).

α) Να υπολογίσετε τη γωνία ΒΔΓ η οποία ισούται με την παράσταση :

$$(3^3+3)(4^2-14) + (2^4-1^5) \cdot 2^1$$

β) Να υπολογίσετε τη γωνία ΔΓΒ.

γ) Να υπολογίσετε την πλευρά ΔΓ η οποία ισούται με τη λύση της εξίσωσης :

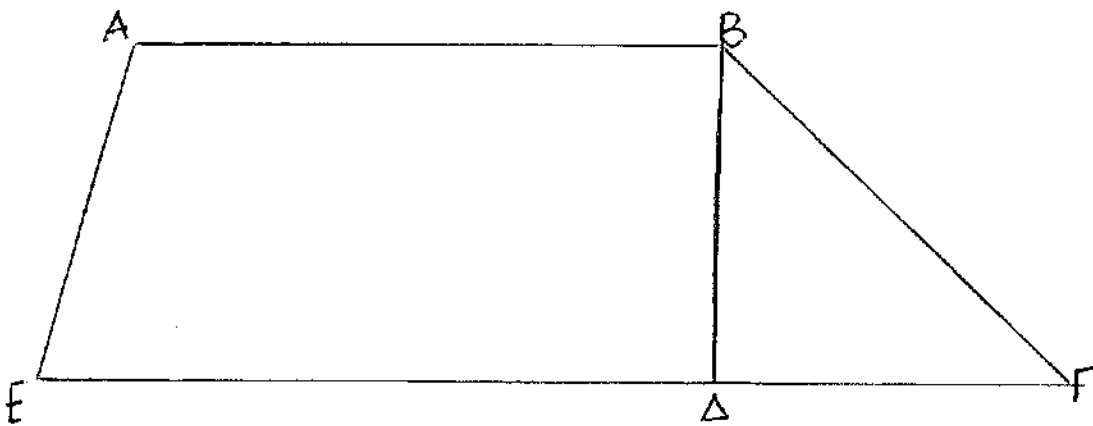
$$x \cdot (0,7 - \frac{3}{5}) = \frac{8}{20}$$

δ) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του τριγώνου ΒΔΓ.

ε) Αν η πλευρά ΕΔ ισούται με τα $\frac{7}{4}$ της ΔΓ και ΑΒ = 6 cm, να υπολογίσετε το

εμβαδόν του τραπέζιου ΑΒΓE.

στ) Αν η περίμετρος του ΑΒΔE ισούται με 22 cm, να υπολογίσετε την πλευρά ΑE.

$$\begin{aligned} \alpha) \hat{B}\Delta\Gamma &= (27+3) \cdot (16-14) + (16-1) \cdot 2 = \\ & 30 \cdot 2 + 15 \cdot 2 = 90^\circ \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \beta) \hat{\Delta}\Gamma\text{B} &= \hat{\Delta}\text{B}\Gamma \text{ (εφόσον το } \Delta\text{B}\Gamma \text{ είναι ισοσκελές)} \\ \text{άρα } \hat{\Delta}\Gamma\text{B} + \hat{\Delta}\text{B}\Gamma + \hat{B}\Delta\Gamma &= 180^\circ \\ 2 \cdot \hat{\Delta}\Gamma\text{B} + 90^\circ &= 180^\circ \\ 2 \cdot \hat{\Delta}\Gamma\text{B} &= 90^\circ \\ \hat{\Delta}\Gamma\text{B} &= 45^\circ \end{aligned}$$

$$d) x \cdot \left(\frac{7}{10} - \frac{3}{5} \right) = \frac{8}{20}$$

$$x \cdot \left(\frac{7-6}{10} \right) = \frac{8}{20}$$

$$x \cdot \frac{1}{10} = \frac{8}{20} \cdot 2$$

$$\text{apa } \Delta \Gamma = x = 4 \text{ cm}$$

$$d) \mathcal{F}_{B\Delta\Gamma} = \frac{b \cdot v}{2} = \frac{\Gamma \Delta \cdot B\Delta}{2} = \frac{4 \cdot 4}{2} = 8 \text{ cm}^2$$

$$e) \mathcal{F}_{\Delta} = \frac{7}{4} \cdot \Delta \Gamma = \frac{7}{4} \cdot 4 = 7 \text{ cm}$$

$$\text{apa } \mathcal{F}_{\Gamma} = \mathcal{F}_{\Delta} + \Delta \Gamma = 7 + 4 = 11 \text{ cm}$$

$$\mathcal{F}_{AB\Gamma E} = \frac{(b+B)v}{2} = \frac{(\mathcal{F}_{\Gamma} + AB) \cdot B\Delta}{2} = \frac{(11+6) \cdot 4}{2} = 34 \text{ cm}^2$$

$$6c) \perp_{AB\Delta E} = AB + B\Delta + \Delta E + EA$$

$$22 = 6 + 4 + 7 + EA$$

$$22 = 17 + EA$$

$$EA = 5 \text{ cm}$$

ΟΝΟΜΑ:
ΕΠΩΝΥΜΟ:

**ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΦΟΙΤΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΡΙ» ΚΑΤΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2020-2021**

ΘΕΜΑ 1^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$A = \left(\frac{7}{4} - \frac{6}{8}\right) \cdot \left(\frac{1}{6} + \frac{1}{12}\right) \cdot 4 - \left[\left(\frac{3}{4} - \frac{4}{6}\right) + \frac{1}{2}\right] : \frac{35}{12} - \frac{8}{20}$$

ΘΕΜΑ 2^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

i) Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$\beta = 1^{2020} - (3^3 - 3 - 6 \cdot 4) \cdot 20^{2020} + (3^2 \cdot 2 - 2^4) : \frac{1}{2^3} - (2020 - 2 \cdot 10^3 - 5^1) : 5$$

ii) Στη συνέχεια να βρείτε το χ ,λύνοντας την εξίσωση :

$$\left(\frac{1}{2} + \frac{\beta}{3} : \frac{7}{6}\right) \cdot \chi = 36, \text{ όπου } \beta \text{ είναι το αποτέλεσμα του i) ερωτήματος.}$$

iii) Να βρείτε τον αντίστροφο του χ .

ΘΕΜΑ 3^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Την 1^η Ιουνίου άνοιξαν τα δημοτικά σχολεία και την 1^η εβδομάδα σε ένα σχολείο του Δήμου Πυλαίας προσήλθαν 300 μαθητές -τριες. Από αυτούς το 12% φοιτά στα νήπια, το $\frac{1}{5}$ φοιτά στην Α΄ τάξη. Στην Β΄ τάξη το σύνολο των μαθητών-τριών είναι

ίσο με το άθροισμα των νηπίων και τη Α΄τάξης μειωμένο κατά το $\frac{1}{50}$ του αρχικού συνόλου των μαθητών-τριών. Οι υπόλοιποι μαθητές-τριες φοιτούν στην Γ΄τάξη.

Να υπολογίσετε :

- i) Πόσοι μαθητές-τριες φοιτούν στα νήπια.
- i i) Πόσοι μαθητές-τριες φοιτούν στην Α΄τάξη.
- i i i) Πόσοι μαθητές-τριες φοιτούν στην Β΄τάξη.
- i v) Ποιο είναι το ποσοστό επί του συνόλου των μαθητών-τριών που φοιτούν στην Γ΄τάξη.

ΘΕΜΑ 4^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

Ένα ζευγάρι, για να γιορτάσει την επέτειο του γάμου του, αποφάσισε να οργανώσει ένα πάρτυ με 40 προσκεκλημένους. Σκέφτηκαν λοιπόν να φτιάξουν διαφορετικές προσκλήσεις για τους άνδρες και διαφορετικές προσκλήσεις για τις γυναίκες.

Αν οι άνδρες είναι κατά 5 λιγότεροι από το διπλάσιο του αριθμού των γυναικών, να κατασκευάσετε την αντίστοιχη εξίσωση και να υπολογίσετε πόσοι είναι οι άνδρες και πόσες οι γυναίκες.

ΘΕΜΑ 5^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Την ημέρα των γενεθλίων του , οι γονείς του Κωνσταντίνου του αγόρασαν μία τούρτα. Ο Κωνσταντίνος έφαγε το $\frac{1}{4}$ της τούρτας, η μητέρα του έφαγε το $\frac{1}{6}$ και ο πατέρας του έφαγε το $\frac{1}{3}$. Ο Κωνσταντίνος μοίρασε την υπόλοιπη τούρτα σε τρεις φίλους του. Αν το κομμάτι του κάθε φίλου του ήταν 100 γραμμάρια, να βρείτε :

- i) Πόσα κιλά ήταν η τούρτα.
- ii) Πόσα γραμμάρια έφαγαν τα άτομα στα οποία μοιράστηκε η τούρτα.

ΟΝΟΜΑ:
ΕΠΩΝΥΜΟ:

**ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΦΟΙΤΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΡΙ» ΚΑΤΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2020-2021**

ΘΕΜΑ 1^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$\begin{aligned}
 A &= \left(\frac{7}{4} - \frac{6}{8}\right) \cdot \left(\frac{1}{6} + \frac{1}{12}\right) \cdot 4 - \left[\left(\frac{3}{4} - \frac{4}{6}\right) + \frac{1}{2}\right] \cdot \frac{35}{12} - \frac{8}{20} \\
 &= \left(\frac{7}{4} - \frac{3}{4}\right) \cdot \left(\frac{2+1}{12}\right) \cdot 4 - \left[\left(\frac{3}{4} - \frac{2}{3}\right) + \frac{1}{2}\right] \cdot \frac{12}{35} - \frac{2}{5} = \\
 &= \frac{4}{4} \cdot \frac{3}{12} \cdot 4 - \left(\frac{9-8}{12} + \frac{1}{2}\right) \cdot \frac{12}{35} - \frac{2}{5} = \\
 &= 1 - \left(\frac{1}{12} + \frac{1}{2}\right) \cdot \frac{12}{35} - \frac{2}{5} = \\
 &= 1 - \frac{7}{12} \cdot \frac{12}{35} - \frac{2}{5} = \\
 &= 1 - \frac{1}{5} - \frac{2}{5} = \frac{5}{5} - \frac{1}{5} - \frac{2}{5} = \frac{2}{5}
 \end{aligned}$$

ΘΕΜΑ 2^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

i) Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$\beta = 1^{2020} - (3^3 - 3 - 6 \cdot 4) \cdot 20^{2020} + (3^2 \cdot 2 - 2^4) : \frac{1}{2^3} - (2020 - 2 \cdot 10^3 - 5^1) : 5$$

ii) Στη συνέχεια να βρείτε το χ λύνοντας την εξίσωση :

$$\left(\frac{1}{2} + \frac{\beta}{3} : \frac{7}{6}\right) \cdot \chi = 36, \text{ όπου } \beta \text{ είναι το αποτέλεσμα του i) ερωτήματος.}$$

iii) Να βρείτε τον αντίστροφο του χ .

$$\begin{aligned} \text{i)} \quad \beta &= 1 - (27 - 3 - 24) \cdot 20^{2020} + (9 \cdot 2 - 16) \cdot 2^3 \cdot (2020 - 2000 - 5) : 5 = \\ &= 1 - 0^{2020} + (18 - 16) \cdot 8 - 15 : 5 = \\ &= 1 - 0 + 16 - 3 = \boxed{14} \end{aligned}$$

$$\text{ii)} \quad \left(\frac{1}{2} + \frac{14 \cdot \frac{7}{6}}{3}\right) \cdot \chi = 36$$

$$\left(\frac{1}{2} + 4\right) \cdot \chi = 36$$

$$\left(\frac{1}{2} + \frac{8}{2}\right) \chi = 36$$

$$\frac{9}{2} \chi = 36$$

$$9\chi = 72$$

$$\chi = 8$$

$$\text{iii)} \quad \frac{1}{\chi} = \frac{1}{8}$$

ΘΕΜΑ 3^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Την 1^η Ιουνίου άνοιξαν τα δημοτικά σχολεία και την 1^η εβδομάδα σε ένα σχολείο του Δήμου Πυλαίας προσήλθαν 300 μαθητές -τριες. Από αυτούς το 12% φοιτά στα νήπια, το $\frac{1}{5}$ φοιτά στην Α' τάξη. Στην Β' τάξη το σύνολο των μαθητών-τριών είναι

ίσο με το άθροισμα των νηπίων και τη Α' τάξης μειωμένο κατά το $\frac{1}{50}$ του αρχικού συνόλου των μαθητών-τριών. Οι υπόλοιποι μαθητές-τριες φοιτούν στην Γ' τάξη.

Να υπολογίσετε :

- i) Πόσοι μαθητές-τριες φοιτούν στα νήπια.
- ii) Πόσοι μαθητές-τριες φοιτούν στην Α' τάξη.
- iii) Πόσοι μαθητές-τριες φοιτούν στην Β' τάξη.
- iv) Ποιο είναι το ποσοστό επί του συνόλου των μαθητών-τριών που φοιτούν στην Γ' τάξη.

$$i) \quad \frac{12}{100} \cdot 300 = 36 \text{ νήπια}$$

$$ii) \quad \frac{1}{5} \cdot 300 = 60 \text{ Α' τάξη}$$

$$iii) \quad \frac{1}{50} \cdot 300 = 6, \text{ άρα } 36 + 60 - 6 = 90 \text{ Β' τάξη}$$

$$iv) \quad 36 + 60 + 90 = 186, \text{ άρα } 300 - 186 = 114 \text{ φοιτούν στην Γ' τάξη}$$

$$\frac{114}{300} = \boxed{38\%}$$

ΘΕΜΑ 4^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

Ένα ζευγάρι, για να γιορτάσει την επέτειο του γάμου του, αποφάσισε να οργανώσει ένα πάρτυ με 40 προσκεκλημένους. Σκέφτηκαν λοιπόν να φτιάξουν διαφορετικές προσκλήσεις για τους άνδρες και διαφορετικές προσκλήσεις για τις γυναίκες.

Αν οι άνδρες είναι κατά 5 λιγότεροι από το διπλάσιο του αριθμού των γυναικών, να κατασκευάσετε την αντίστοιχη εξίσωση και να υπολογίσετε πόσοι είναι οι άνδρες και πόσες οι γυναίκες.

Έστω x οι γυναίκες, άρα $2x-5$ οι άνδρες

$$\text{Συνολώς} : x + 2x - 5 = 40$$

$$3x = 45$$

$$x = 15$$

Άρα οι γυναίκες είναι 15 και οι άνδρες 25.

ΘΕΜΑ 5^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Την ημέρα των γενεθλίων του, οι γονείς του Κωνσταντίνου του αγόρασαν μία τούρτα. Ο Κωνσταντίνος έφαγε το $\frac{1}{4}$ της τούρτας, η μητέρα του έφαγε το $\frac{1}{6}$ και ο πατέρας του έφαγε το $\frac{1}{3}$. Ο Κωνσταντίνος μοίρασε την υπόλοιπη τούρτα σε τρεις φίλους του. Αν το κομμάτι του κάθε φίλου του ήταν 100 γραμμάρια, να βρείτε :

- Πόσα κιλά ήταν η τούρτα.
- Πόσα γραμμάρια έφαγαν τα άτομα στα οποία μοιράστηκε η τούρτα.

$$\begin{array}{c} \text{Κωσ/τος} \quad \text{μητέρα} \quad \text{πατέρας} \\ \frac{1}{4} + \frac{1}{6} + \frac{1}{3} = \frac{3+2+4}{12} = \frac{9}{12} = \frac{3}{4} \end{array}$$

Άρα οι φίλοι τον έφαγαν το $\frac{1}{4}$ της τούρτας που αντιστοιχεί σε 300 γραμμάρια.

Συνεπώς $\frac{1}{4}$ 300 γραμμάρια

άρα $\frac{3}{4}$ 900 γραμμάρια

1200 γραμμάρια η τούρτα

Ο Κωσ/τος έφαγε $\frac{1}{4} \cdot 1200 = \boxed{300}$ γραμμάρια,

η μητέρα $\frac{1}{6} \cdot 1200 = \boxed{200}$ γραμμάρια

ο πατέρας $\frac{1}{3} \cdot 1200 = \boxed{400}$ γραμμάρια

ΟΝΟΜΑ:
ΕΠΩΝΥΜΟ:

**ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΦΟΙΤΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΡΙ» ΚΑΤΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2021-2022**

ΘΕΜΑ 1^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$A = \frac{1}{3} \cdot \left(\frac{1}{4} + \frac{2}{16}\right) \div \left(\frac{1}{5} - \frac{4}{32}\right) - \left[2 - \left(\frac{3}{2} - \frac{4}{6}\right)\right] \cdot \frac{6}{14} - \frac{14}{12}$$

ΘΕΜΑ 2^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Δίνεται τρίγωνο ΑΒΓ, όπου η γωνία Α ισούται με την παράσταση :

$$A = 4 \cdot (3^3 + 4^2 - 2^4 \cdot 1^{10}) - (4^4 : 4^2 - 4^1) : \frac{1}{2^2}$$

και η γωνία Γ ισούται με τη λύση x της εξίσωσης :

$$\frac{5}{4} \cdot x = \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{6}\right)^2 \cdot 10^2$$

α) Να υπολογίσετε τις γωνίες Α και Γ

β) Να υπολογίσετε τη γωνία Β.

ΘΕΜΑ 3^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Η κυρία Ελένη μοίρασε στα 3 εγγόνια της τη σύνταξη του Μαΐου ως εξής :

Στο μεγαλύτερο εγγόνι της , τον Νίκο, έδωσε τα $\frac{2}{5}$ της σύνταξης, στο δεύτερο εγγόνι,

την Μαριάνα, έδωσε τα $\frac{2}{7}$ και στο τρίτο εγγόνι, τον Βασίλη, έδωσε το $\frac{1}{4}$.

Όταν τελείωσε η μοιρασιά, διαπίστωσε ότι της είχαν περισσέψει 36 ευρώ.

Να υπολογίσετε :

- α) Σε πόσα ευρώ αντιστοιχεί η σύνταξη της κυρίας Ελένης.
- α) Πόσα χρήματα πήρε το κάθε εγγόνι.

ΘΕΜΑ 4^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 20

Σε μία πρόσφατη μελέτη που εκπονήθηκε από το Εθνικό Δίκτυο Γονιδιωματικής Επιτήρησης, σε δείγμα 13.580 θετικών κρουσμάτων με Covid 19, διαπιστώθηκε ότι στο $\frac{1}{4}$ των κρουσμάτων δεν υπήρχε καμία μετάλλαξη του ιού, στο 65% των κρουσμάτων ανιχνεύτηκε η βρετανική μετάλλαξη και στο υπόλοιπο των κρουσμάτων επικράτησε η νοτιοαφρικανική μετάλλαξη.

Να υπολογίσετε :

- α) τον αριθμό των κρουσμάτων με τη βρετανική μετάλλαξη.
- β) το ποσοστό των κρουσμάτων με τη νοτιοαφρικανική μετάλλαξη επί του συνόλου των κρουσμάτων.

ΘΕΜΑ 5^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία υπολόγισε ότι το 2019 ο αριθμός των παιδιών που γεννήθηκαν ήταν το 4% του συνόλου των γυναικών. Αν την επόμενη χρονιά, η μείωση του αριθμού των γυναικών είναι 2% :

- α) Να υπολογίσετε το ποσοστό επί τοις εκατό των παιδιών που γεννήθηκαν το 2020.
- β) Να υπολογίσετε τον αριθμό των γυναικών του έτους 2019, αν γνωρίζουμε ότι το 2020 οι γυναίκες είναι 4.900.000.

ΟΝΟΜΑ:
ΕΠΩΝΥΜΟ:

**ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΦΟΙΤΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ Α' ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΡΙ» ΚΑΤΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2021-2022**

ΘΕΜΑ 1^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$\begin{aligned}
 A &= \frac{1}{3} \cdot \left(\frac{1}{4} + \frac{2}{16} \right) + \left(\frac{1}{5} - \frac{4}{32} \right) - \left[2 - \left(\frac{3}{2} - \frac{4}{6} \right) \right] \cdot \frac{6}{14} - \frac{14}{12} = \\
 &= \frac{1}{3} \cdot \left(\frac{1}{4} + \frac{1}{8} \right) + \left(\frac{8}{40} - \frac{5}{8} \right) - \left[2 - \left(\frac{3}{2} - \frac{4}{6} \right) \right] \cdot \frac{3}{7} - \frac{7}{6} = \\
 &= \frac{1}{3} \cdot \left(\frac{2+1}{8} \right) + \left(\frac{8-5}{40} \right) - \left[2 - \left(\frac{9-4}{6} \right) \right] \cdot \frac{3}{7} - \frac{7}{6} = \\
 &= \frac{1}{3} \cdot \frac{3}{8} + \frac{3}{40} - \left(2 - \frac{5}{6} \right) \cdot \frac{3}{7} - \frac{7}{6} = \\
 &= \frac{1}{8} \cdot \frac{40}{3} - \left(\frac{12-5}{6} \right) \cdot \frac{3}{7} - \frac{7}{6} = \\
 &= \frac{5}{3} - \frac{7}{6} \cdot \frac{3}{7} - \frac{7}{6} = \\
 &= \frac{5}{3} - \frac{3}{2} - \frac{7}{6} = \frac{10-3-7}{6} = \frac{0}{6} = 0
 \end{aligned}$$

ΘΕΜΑ 2^ο
ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Δίνεται τρίγωνο ΑΒΓ, όπου η γωνία Α ισούται με την παράσταση:

$$A = 4(3^3 + 4^2 - 2^4 \cdot 1^{10}) - (4^4 : 4^2 - 4^1) : \frac{1}{2^2}$$

και η γωνία Γ ισούται με τη λύση x της εξίσωσης:

$$\frac{5}{4} \cdot x = \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{6}\right)^2 \cdot 10^2$$

α) Να υπολογίσετε τις γωνίες Α και Γ

β) Να υπολογίσετε τη γωνία Β.

$$\begin{aligned} A &= 4 \cdot (27 + 16 - 16 \cdot 1) - (256 : 16 - 4) : \frac{1}{4} = \\ &= 4 \cdot 27 - (16 - 4) \cdot 4 = \\ &= 108 - 12 \cdot 4 = 108 - 48 = 60^\circ \end{aligned}$$

$$\frac{5}{4} \cdot x = \left(\frac{\overset{3}{1}}{\underset{2}{2}} + \frac{\overset{2}{1}}{\underset{3}{3}} + \frac{\overset{1}{1}}{\underset{6}{6}}\right)^2 \cdot 100$$

$$\frac{5}{4} \cdot x = \left(\frac{3+2+1}{6}\right)^2 \cdot 100$$

$$\frac{5}{4} \cdot x = \left(\frac{6}{6}\right)^2 \cdot 100$$

$$\frac{5}{4} \cdot x = 1^2 \cdot 100$$

$$\frac{5}{4} \cdot x = 100$$

$$5x = 400$$

$$x = 80^\circ$$

Άρα $x = \Gamma = 80^\circ$

$$\hat{A} + \hat{B} + \hat{\Gamma} = 180^\circ$$

$$60 + B + 80 = 180^\circ$$

όρα $B = 180 - 140$
 $B = 40^\circ$

ΘΕΜΑ 3^ο
ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Η κυρία Ελένη μοίρασε στα 3 εγγόνια της τη σύνταξη του Μαΐου ως εξής :

Στο μεγαλύτερο εγγόνι της, τον Νίκο, έδωσε τα $\frac{2}{5}$ της σύνταξης, στο δεύτερο εγγόνι,

την Μαριάννα, έδωσε τα $\frac{2}{7}$ και στο τρίτο εγγόνι, τον Βασίλη, έδωσε το $\frac{1}{4}$.

Όταν τελείωσε η μοιρασιά, διαπίστωσε ότι της είχαν περισσέψει 36 ευρώ.

Να υπολογίσετε :

α) Σε πόσα ευρώ αντιστοιχεί η σύνταξη της κυρίας Ελένης.

α) Πόσα χρήματα πήρε το κάθε εγγόνι.

$$\text{ΕΚΠ: } 140 \quad \frac{\overset{28}{2}}{5} + \frac{\overset{20}{2}}{7} + \frac{\overset{35}{1}}{4} = \frac{56+40+35}{140} = \frac{131}{140}$$

Άρα η κυρία Ελένη δίνει στα εγγόνια της
τα $\frac{131}{140}$ της σύνταξης της οπότε της μένουν

$$\frac{140}{140} - \frac{131}{140} = \frac{9}{140} \text{ τα οποία αντιστοιχούν}$$

στα 36 ευρώ που της περισσεύουν

Άρα το $\frac{1}{140}$ αντιστοιχεί σε $36 : 9 = 4$ ευρώ

Συνεπώς τα $\frac{140}{140}$ αντιστοιχούν σε $140 \cdot 4 = 560$ ευρώ

Ο Νίκος πήρε $\frac{2}{5} \cdot 560 = 224$ ευρώ

Η Μαριάννα πήρε $\frac{2}{7} \cdot 560 = 160$ ευρώ

Ο Βασίλης πήρε $\frac{1}{4} \cdot 560 = 140$ ευρώ

ΘΕΜΑ 4^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 20

Σε μία πρόσφατη μελέτη που εκπονήθηκε από το Εθνικό Δίκτυο Γονιδιοματικής Επιτήρησης, σε δείγμα 13.580 θετικών κρουσμάτων με Covid 19, διαπιστώθηκε ότι στο $\frac{1}{4}$ των κρουσμάτων δεν υπήρχε καμία μετάλλαξη του ιού, στο 65% των κρουσμάτων ανιχνεύτηκε η βρετανική μετάλλαξη και στο υπόλοιπο των κρουσμάτων επικράτησε η νοτιοαφρικανική μετάλλαξη.

Να υπολογίσετε :

- α) τον αριθμό των κρουσμάτων με τη βρετανική μετάλλαξη,
β) το ποσοστό των κρουσμάτων με τη νοτιοαφρικανική μετάλλαξη επί του συνόλου των κρουσμάτων.

α) Βρετανική μετάλλαξη: $13.580 \cdot \frac{65}{100} = 8.827$

β) Καμία μετάλλαξη: $13.580 \cdot \frac{1}{4} = 3395$

Άρα τα κρούσματα με νοτιοαφρικανική μετάλλαξη είναι: $13.580 - 8.827 - 3395 = 1358$

Συμπερασματικά: $\frac{1358}{13.580} \cdot 100 = 10\%$

ΘΕΜΑ 5^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία υπολόγισε ότι το 2019 ο αριθμός των παιδιών που γεννήθηκαν ήταν το 4% του συνόλου των γυναικών. Αν την επόμενη χρονιά, η μείωση του αριθμού των γυναικών είναι 2% :

- α) Να υπολογίσετε το ποσοστό επί τοις εκατό των παιδιών που γεννήθηκαν το 2020.
 β) Να υπολογίσετε τον αριθμό των γυναικών του έτους 2019, αν γνωρίζουμε ότι το 2020 οι γυναίκες είναι 4.900.000.

α) Για ποσά "γεννήσεις" και "αριθμός γυναικών" είναι άσχετα. Αν είναι $x\%$ ο αριθμός των παιδιών που γεννιούνται έχουμε:

Αριθμός γυναικών	100	98 (2% μείωση)
Αριθμός παιδιών	4	x

Δηλαδή:

$$100x = 98 \cdot 4$$

$$100x = 392$$

$$x = 3,92 \%$$

β) Αν x είναι οι γυναίκες το 2019, τότε $x - \frac{2}{100}x$ αντιστοιχεί σε 4.900.000 γυναίκες στο 2020

$$x - 0,02x = \dots = 4.900.000$$

$$0,98x = \dots = 4.900.000$$

$$x = 5.000.000$$

ΟΝΟΜΑ:
ΕΠΩΝΥΜΟ:

**ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΦΟΙΤΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΡΙ» ΚΑΤΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2022-2023**

ΘΕΜΑ 1^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$\frac{39}{15} : \left[\frac{9}{18} - \left(\frac{4}{6} - \frac{3}{5} \right) \right] + \frac{6}{5} \cdot \left(\frac{1}{4} + \frac{1}{8} \right) \div \left(\frac{12}{7} - \frac{3}{14} \right) - \frac{13}{10} =$$

ΘΕΜΑ 2^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

α) Να λύσετε την εξίσωση :

$$x:\left(\frac{2}{3}-\frac{1}{4}\right)=2,4$$

β) Αν $x = 1$, να υπολογίσετε την γωνία Γ που ισούται με την τιμή της παράστασης

$$10^3 \cdot \frac{1}{10^x} + 2^3 \cdot (4^2 + 3^2 - 5^3 : 5^1)^{22} - (2^4 \cdot 2^2)^x$$

όπου x λύση της εξίσωσης του α) ερωτήματος.

γ) Να υπολογίσετε την συμπληρωματική και την παραπληρωματική γωνία της γωνίας Γ .

ΘΕΜΑ 3^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Ο κ. Γιώργος, εργαζόμενος σε μια πολυεθνική εταιρία, αναδείχθηκε υπάλληλος της χρονιάς και η εταιρία του έδωσε ένα χρηματικό ποσό ως μόνους παραγωγικότητας. Ο κ. Γιώργος αποφάσισε να μοιράσει αυτό το ποσό ως εξής : η σύζυγος του πήρε τα $\frac{3}{10}$ του ποσού, καθένα από τα δύο παιδιά του πήρε το $\frac{1}{4}$ και το υπόλοιπο ποσό μοιράστηκε εξίσου στα 4 ανίψια του.

α) Να υπολογίσετε το ποσοστό του μόνους που πήρε καθένας από του συγγενείς του κ.Γιώργου.

β) Αν το καθένα από τα τέσσερα ανίψια πήρε 320 ευρώ, να υπολογίσετε:

ι) το συνολικό ποσό του μόνους παραγωγικότητας

ιι) το ποσό που πήρε η σύζυγος.

ιιι) το ποσό που πήρε το κάθε παιδί.

ΘΕΜΑ 4^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Η Κατερίνα που είναι φοιτήτρια, θέλει να αγοράσει ψυγείο και τηλεόραση για το καινούριο της σπίτι. Για το λόγο αυτό, επισκέφτηκε δύο καταστήματα ηλεκτρικών ειδών όπου η τηλεόραση και το ψυγείο που επέλεξε κοστίζουν 200 ευρώ και 300 ευρώ αντίστοιχα (καθαρή αξία χωρίς το ΦΠΑ 24%).

Το κατάστημα Α κάνει έκπτωση 20% σε όλα τα είδη του.

Το κατάστημα Β κάνει έκπτωση στο ψυγείο ίση με το 1/3 της αρχικής του τιμής.

α) Αν για τους φοιτητές το κατάστημα Α κάνει επιπλέον έκπτωση 5% στην αρχική τιμή των προϊόντων και το κατάστημα Β κάνει επιπλέον έκπτωση 10% στην τελική τιμή των προϊόντων:

ι) Να αιτιολογήσετε με πράξεις ποιο κατάστημα συμφέρει στην Κατερίνα να επιλέξει για την αγορά των προϊόντων:

ιι) Να υπολογίσετε το συνολικό ποσοστό έκπτωσης από την αρχική τιμή και στα δύο καταστήματα.

β) Στο κατάστημα που επέλεξε η Κατερίνα, πωλούνται σε προσφορά ηλεκτρονικοί υπολογιστές. Η Κατερίνα υπολόγισε ότι το ποσό που θα πληρώσει για την αγορά της τηλεόρασης και του ψυγείου (αφού έγιναν όλες οι εκπτώσεις) ισούται με το 60% της τιμής του υπολογιστή (χωρίς το ΦΠΑ 24%).

Η Κατερίνα διαθέτει 1200 ευρώ για την αγορά του ψυγείου, της τηλεόρασης και του υπολογιστή.

Να υπολογίσετε αν τα 1200 ευρώ επαρκούν για την αγορά των 3 προϊόντων, αν η τελική τιμή των προϊόντων επιβαρύνεται με 24% ΦΠΑ.

ΘΕΜΑ 5^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

Οι διοργανωτές του τελικού του Champions League πούλησαν 45.000 εισιτήρια. Τα εισιτήρια είναι δύο κατηγοριών : των 100 ευρώ και των 250 ευρώ.

Αν το σύνολο των εισπράξεων του αγώνα ισούται με 6.255.000 ευρώ , να υπολογίσετε τον αριθμό των φιλάθλων που αγόρασαν εισιτήριο των 250 ευρώ.

ΟΝΟΜΑ:
ΕΠΩΝΥΜΟ:

**ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΦΟΙΤΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΡΙ» ΚΑΤΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2022-2023**

ΘΕΜΑ 1^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Να υπολογίσετε την παράσταση :

$$\frac{39}{15} : \left[\frac{9}{18} - \left(\frac{4}{6} - \frac{3}{5} \right) \right] + \frac{6}{5} \cdot \left(\frac{1}{4} + \frac{1}{8} \right) \div \left(\frac{12}{7} - \frac{3}{14} \right) - \frac{13}{10} =$$

$$\frac{13}{5} : \left[\frac{1}{2} - \left(\frac{2}{3} - \frac{3}{5} \right) \right] + \frac{6}{5} \left(\frac{2+1}{8} \right) : \left(\frac{24-3}{14} \right) - \frac{13}{10} =$$

$$\frac{13}{5} : \left[\frac{1}{2} - \left(\frac{10-9}{15} \right) \right] + \frac{6}{5} \cdot \frac{3}{8} : \frac{21}{14} - \frac{13}{10} =$$

$$\frac{13}{5} : \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{15} \right) + \frac{6^3}{5} \cdot \frac{3}{8^4} \cdot \frac{14^2}{21^7} - \frac{13}{10} =$$

$$\frac{13}{5} : \frac{13}{30} + \frac{3}{10} - \frac{13}{10} =$$

$$\frac{13}{5} \cdot \frac{30}{13} + \frac{3}{10} - \frac{13}{10} = 6 + \frac{3}{10} - \frac{13}{10} = \frac{60+3-13}{10} = \frac{50}{10} =$$

5

ΘΕΜΑ 2^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

α) Να λύσετε την εξίσωση :

$$x : \left(\frac{2}{3} - \frac{1}{4} \right) = 2,4$$

β) Αν $x = 1$, να υπολογίσετε την γωνία Γ που ισούται με την τιμή της παράστασης

$$10^3 \cdot \frac{1}{10^x} + 2^3 \cdot (4^2 + 3^2 - 5^3 : 5^1)^{22} - (2^4 \cdot 2^2)^x$$

όπου x λύση της εξίσωσης του α) ερωτήματος.

γ) Να υπολογίσετε την συμπληρωματική και την παραπληρωματική γωνία της γωνίας Γ .

$$a) \quad x : \left(\frac{8-3}{12} \right) = 2,4$$

$$x : \frac{5}{12} = 2,4$$

$$x \cdot \frac{12}{5} = 2,4$$

$$12x = 12$$

$$\boxed{x = 1}$$

$$b) \quad 10^3 \cdot \frac{1}{10^1} + 2^3 (4^2 + 3^2 - 5^3 : 5^1)^{22} - (2^4 \cdot 2^2)^1 =$$

$$\frac{10^3}{10} + 8 (16 + 9 - 125 : 5)^{22} - (16 \cdot 4)^1 =$$

$$100 + 8 \cdot (25 - 25)^{22} - 64 =$$

$$100 + 8 \cdot 0 - 64 = \boxed{36^\circ}$$

$$γ) \quad 90^\circ - 36^\circ = \boxed{54^\circ}$$

$$180^\circ - 36^\circ = \boxed{144^\circ}$$

ΘΕΜΑ 3^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Ο κ. Γιώργος, εργαζόμενος σε μια πολυεθνική εταιρία, αναδείχθηκε υπάλληλος της χρονιάς και η εταιρία του έδωσε ένα χρηματικό ποσό ως μόνους παραγωγικότητας. Ο κ. Γιώργος αποφάσισε να μοιράσει αυτό το ποσό ως εξής : η σύζυγος του πήρε τα $\frac{3}{10}$ του ποσού, καθένα από τα δύο παιδιά του πήρε το $\frac{1}{4}$ και το υπόλοιπο ποσό μοιράστηκε εξίσου στα 4 ανίψια του.

- α) Να υπολογίσετε το ποσοστό του μόνους που πήρε καθένας από του συγγενείς του κ.Γιώργου.
- β) Αν το καθένα από τα τέσσερα ανίψια πήρε 320 ευρώ, να υπολογίσετε:
- το συνολικό ποσό του μόνους παραγωγικότητας
 - το ποσό που πήρε η σύζυγος.
 - το ποσό που πήρε το κάθε παιδί.

$$\frac{10}{10} \text{ όλο το ποσό}$$

$$\frac{10}{10} - \frac{3}{10} - \frac{1}{4} - \frac{1}{4} = \frac{7}{10} - \frac{1}{4} - \frac{1}{4} = \frac{14-5-5}{20} = \frac{4}{20} = \frac{1}{5}$$

γ) $\frac{1}{5}$ μοιράστηκε στα 4 ανίψια, άρα $\frac{1}{5} : 4 = \frac{1}{20}$ πήρε το μόνος ανίψι

α) Η σύζυγος πήρε το 30% καθέ παιδί πήρε $\frac{1}{4} = 0,25$ δηλ. 25% και το καθέ ανίψι $\frac{1}{20} = 0,05$ δηλ. 5%

β) Τα 320 € αντιστοιχούν στο 5% άρα στο 100% αντιστοιχούν $\frac{320 \cdot 100}{5} = \text{6.400€}$
 η σύζυγος πήρε $6.400 \cdot \frac{3}{10} = \text{1.920€}$
 καθέ παιδί πήρε $6.400 \cdot \frac{1}{4} = \text{1.600€}$

ΘΕΜΑ 4^ο

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

Η Κατερίνα που είναι φοιτήτρια, θέλει να αγοράσει ψυγείο και τηλεόραση για το καινούριο της σπίτι. Για το λόγο αυτό, επισκέφτηκε δύο καταστήματα ηλεκτρικών ειδών όπου η τηλεόραση και το ψυγείο που επέλεξε κοστίζουν 200 ευρώ και 300 ευρώ αντίστοιχα (καθαρή αξία χωρίς το ΦΠΑ 24%).

Το κατάστημα Α κάνει έκπτωση 20% σε όλα τα είδη του.

Το κατάστημα Β κάνει έκπτωση στο ψυγείο ίση με το 1/3 της αρχικής του τιμής.

α) Αν για τους φοιτητές το κατάστημα Α κάνει επιπλέον έκπτωση 5% στην αρχική τιμή των προϊόντων και το κατάστημα Β κάνει επιπλέον έκπτωση 10% στην τελική τιμή των προϊόντων:

ι) Να αιτιολογήσετε με πράξεις ποιο κατάστημα συμφέρει στην Κατερίνα να επιλέξει για την αγορά των προϊόντων:

ιι) Να υπολογίσετε το συνολικό ποσοστό έκπτωσης από την αρχική τιμή και στα δύο καταστήματα.

β) Στο κατάστημα που επέλεξε η Κατερίνα, πωλούνται σε προσφορά ηλεκτρονικοί υπολογιστές. Η Κατερίνα υπολόγισε ότι το ποσό που θα πληρώσει για την αγορά της τηλεόρασης και του ψυγείου (αφού έγιναν όλες οι εκπτώσεις) ισούται με το 60% της τιμής του υπολογιστή (χωρίς το ΦΠΑ 24%).

Η Κατερίνα διαθέτει 1200 ευρώ για την αγορά του ψυγείου, της τηλεόρασης και του υπολογιστή.

Να υπολογίσετε αν τα 1200 ευρώ επαρκούν για την αγορά των 3 προϊόντων, αν η τελική τιμή των προϊόντων επιβαρύνεται με 24% ΦΠΑ.

α)

ι) Κατάστημα Α: $200 + 300 = 500 \cdot \frac{20}{100} = 100 \text{ e}$
 επιπλέον $500 \cdot \frac{5}{100} = 25 \text{ e}$ } 125 e η συνολική έκπτωση

άρα η Κατερίνα θα πληρώσει $500 - 125 = \boxed{375 \text{ e}}$

Κατάστημα Β: $300 \cdot \frac{1}{3} = 100 \text{ e}$
 $500 - 100 = 400 \cdot \frac{10}{100} = 40 \text{ e}$ } 140 e η συνολική έκπτωση

άρα η Κατερίνα θα πληρώσει $500 - 140 = \boxed{360 \text{ e}}$

Άρα η Κατερίνα θα πληρώσει λιγότερα χρήματα στο Β.

ιι) Α → συνολική έκπτωση $\boxed{25\%}$, Β → συνολική έκπτωση $\frac{140}{500} \cdot 100\% = \boxed{28\%}$

β) $\frac{360 \cdot 100}{60} = 600$ κοστίζει ο υπολογιστής, $600 + 360 = 960 \cdot \frac{24}{100} = 230,4$
 Η Κατερίνα θα πληρώσει $960 + 230,4 = \boxed{1.190,4}$

ΘΕΜΑ 5^ο**ΜΟΝΑΔΕΣ 10**

Οι διοργανωτές του τελικού του Champions League πούλησαν 45.000 εισιτήρια. Τα εισιτήρια είναι δύο κατηγοριών : των 100 ευρώ και των 250 ευρώ.

Αν το σύνολο των εισπράξεων του αγώνα ισούται με 6.255.000 ευρώ , να υπολογίσετε τον αριθμό των φιλάθλων που αγόρασαν εισιτήριο των 250 ευρώ.

Έστω x ο αριθμός των εισιτηρίων με τιμή 250 ευρώ
άρα οι εισπράξεις είναι $250 \cdot x$

$45.000 - x$ είναι τα εισιτήρια με τιμή 100 ευρώ

$$\text{Άρα: } 250x + (45.000 - x) \cdot 100 = 6.255.000$$

$$250x + 4.500.000 - 100x = 6.255.000$$

$$150x = 6.255.000 - 4.500.000$$

$$150x = 1.755.000$$

$$\boxed{x = 11.700}$$